

A low-angle photograph of several palm trees against a clear blue sky. The palm fronds are dark and silhouetted, with some showing bright orange and yellow tips. The perspective makes the trees appear to converge towards the top of the frame.

SZENTIDAY KLÁRA MÁRIA

Alpesi társasutazás

Szentiday Klára Mária
Alpesi társasutazás

Szentiday Klára Mária

ALPESI TÁRSASUTAZÁS

BŰNÜGYI REGÉNY

Szentiday Klára Mária: Alpesi társasutazás
Budapest, 2011.

Copyright © dr. Szentiday Klára

Minden jog fenntartva!

ISBN: 978 963 08 0523 0

A kéziratot átnézte: Szautner Edit

Felelős kiadó: dr. Szentiday Klára

MAGÁNKIADÁS

Borítóterv: Litványi János grafikus

Nyomdai munkálatok: Marktech Kft.

Felelős vezető: Marktech Kft. ügyvezetője

Épp ma egy éve, hogy meghalt a férjem.

2007. május 14-én, délután 3 óra 37 perckor távozott az élők sorából, a kórterem előtti padon ültem, s meredten figyeltem a villanyórát az ajtó felett. A mutató a 37-ről a 38-ra, majd a 39. percre ugrott, ekkor nyílt az ajtó és kilépett a szobából az orvos. Villant a szeme, én álltam a tekintetét, pár pillanatig farkasszemet néztünk, mielőtt megszólalt volna.

– Meghalt – mondta.

– Óh... bemehetek hozzá?

– Hogyne. Elbúcsúzhat tőle, van rá fél órája. Nos... Holnap délelőtt legyen olyan szíves és keressen fel – közölte kissé parancsoló hangon –, el kell intéznünk a formáságokat.

Aznap is siettem, mint minden nap, hogy mielőbb láthassam a férjem, de baleset történt a metróalagútban, leállították a szerelvényeket, autóbusz vitte tovább az utasokat. Taxit fogtam, azzal mentem ki Budafüredre, jókora pénzbe került, de megérte, nem kellett gyalog megtennem a buszmegállótól a magánklinikához vezető, mintegy 25 perces utat. Három óra is elmúlt már, amikor beestem a kórterembe, a férjem gondosan feltornyozott párnákon feküdt, erősen zihált, mint aki kortyokban nyeli a levegőt. Emi – közös barátnőnk – az ágya szélén ült: leesett a vérnyomása, mondta kevésbé meggyőző erővel, azért ilyen fáradt, alig bírja tartani magát!

– Hívd a dokit! – szólt rám a betegem a köszönést melőzve. – Állítólag visszajött végre a szabadságról és délutános...

– Rohanak! – kiáltottam, s úgy is cselekedtem, kettesével vettem a lépcsőket, hanyatt-homlok futottam az orvosi szoba felé. Kopogtattam, majd benyitottam. Ott volt, megérkezett. Máskor sápadt, fakósárga arca most enyhén barnás árnyalatban játszott, s mintha kissé meg is hízott volna, nyilván előnyére szolgált a régen várt nyaralás.

– Jó napot kívánok! – köszöntem lihegve – a férjem...

– Igen, tudok róla, a nővér már említette. Van még egy sürgős telefonom, aztán megyek rögvest, addig tartsa benne valahogy a lelket!

– Doktor úr! – fakadtam ki – igen rossz az állapota, fuldoklik, légszomj gyötri, kérem, nagyon-nagyon kérem, csináljon már vele végre valamit!

– Úgy érti, hogy...

– Igen! Pontosan úgy értem...

– Hát... ahogy gondolja...

Kifordultam a szobából, és rohantam vissza a kórterembe. Az ajtóban összefutottam Emivel, már éppen elmenőben volt.

– Meg fog fulladni! – figyelmeztetett orvosnő barátnőm. – A daganat nyomja a tüdőt, a nyaki és a mellkasi ereket. Beszélj a dokival, lélegeztető gépre kéne tenni!

– Már beszéltem vele, azonnal jön és intézkedik.

Elbúcsúztunk, férjem ágyához siettem, felráztam paplanját, kisimítottam az összegyűrt lepedőt, óvatosan megigazgattam a fejét a párnákon, majd megnedvesítettem egy törölközőt, és letörölgettem arca verejtékét. A nyakát, a mellkasát is felfrissítettem, közben vigasztaltam, pár perc, és jön az orvos, súgtam, tarts ki, ne engedd el magad. Bizakodva nézett a szemembe:

– Kár, hogy éppen most volt szabadságon – köhögte ki a szavakat –, ha itt lett volna, nem kerülök ilyen kutya állapotba. A többi sintér egy fabatkát sem ér... – Megemeltem a fejét, hogy könnyebben lélegezzon, tutujgattam, mintha pici baba volna. Nyílt az ajtó, belépett Váradi, keményre vasalt fehér köpenye friss illatot lebbentett végig a szobán. Kimentem, íratlan szabály, hogy orvosi látogatás vagy vizsgálat közben hozzátartozó nem tartózkodhat a kórteremben. Pár perc múlva kijött, akkor bemehettem újra. Férjem elgyötört ajka mosolyra rándult, fáradt szemében felcsillant a remény éltető sugara:

– Azt mondta Váradi, alávet egy újabb kemoterápiának, a kórháznak sikerült beszereznie valami újfajta, nagy hatékonyságú citosztatikumot! Pár nap, és jobban leszek, meglásd... Talán még haza is mehetek...

Injekciós készlettel tért vissza az orvos, ismét kimentem, és leültem az ajtóval szemközi padra. Meredten figyeltem a villanyórát az ajtó felett; a mutató a 37-ről a 38-ra, majd a 39. percre ugrott, ekkor nyílt az ajtó, és kilépett a szobából az orvos. Villant a szeme, én álltam a tekintetét, pár pillanatig farkasszemet néztünk, mielőtt megszólalt volna.

– Meghalt – szava kondult, akár a lélekharang.

Akkor döbbsentem rá, hogy tulajdonképpen én öltem meg.

ELSŐ FEJEZET

Exkluzív üdülés kalandkedvelőknek

Álmosan, kialvatlanul kelt ki az ágyából, a papucsába bújt, felkapta tarka, fekete-fehérmintás pongyoláját. Lassan, botladozva ment ki a konyhába, mikrosütőbe tette a tegnapi megmaradt kávé, majd amúgy keserűen, a cukrot s a tejszínt mellőzve hajtotta fel egyetlen kortyolva. Darabig még ott ült a konyhaszéken, fásultan, unottan bámult egy ott kószáló legyet, hajnali álmát próbálta felidézni – nem járt sikerrel –, csupán képtoredékek, elmosódott jelenetek villantak fel a szeme előtt.

Odébb rúgta a hokedlit és megcélozta a fürdőszobát. Fogmosás közben kénytelen volt a tükörbe nézni, elborzadt magától: arca szürke s fénytelen volt, nyakát petyhüdt redőkkel övezték a ráncok, vörösesbarna haja csapzott fürtökben lógott homlokába, sötét karikák fonták körbe bágyadt tekintetű, nefejeskék szemét.

Alighogy kilépett a fürdőszobából, jelzett a mobilja, András, a fia hívta, teljesítve a kötelező reggeli jelentkezést. Néhány üdvözlő szó után hogyléte felől érdeklődött.

– Jól vagyok, drágám, remekül aludtam – fuvolázta –, no és ti? Megjött Dávid a gyermektáborból? Aha... Erika hozta fel kocsin. Remek. Mit hallok? Megtanították lovagolni? Nem mondd! És felfedezték a Kis-Balaton madárvilágát is. Jól sikerült a nyaralás és minden rendben... értem... Hogy mondd? Feljönne délután egy percre? Jaj, ne csak egy percre jöjj, maradj itt uzsonnára, készíték neked valami finomat! Aha... Hogy hozol prospektusokat... Ó, istenem, hát megint ezzel győztörsz... Oké, oké majd megbeszéljük... Tudod jól, hogy szófogadó, engedelmes anyuka vagyok... Akkor hát, viszlát! És sok-sok puszi!

Kikapcsolta a készüléket és felöltözött, hirtelen levegőtlennek, áporodottnak érezte az amúgy barátságos, kedves kis

lakást. Kitárta az erkélyajtót, és a virágoktól roskadozó, csöppnyi balkonra lépett. Mélyet lélegzett, a Duna felől hűvös, vízszagú szellő simogatta meg az arcát, felfrissítve a Régi posta utca enyhén autóbűzös, poros levegőjét. Szerette a belvárost, jó volt itt élni, nap mint nap bámulni a díszes kirakatokat, elvegyülni a keskeny kis utcák forgatagában, élvezni a sétálók színes kavalkádját. Megcsodálni a gazdag emberek toalettjét, figyelni viselkedésüket, elkapni néhány mondatot a csevegésükből, miközben kávé, ital vagy sütemény mellett eszmét cserélnek barátaikkal. Megkönnyítette napi teendőit a Fővám téri vásárcsarnok közelsége is, a *Budapest gyomrá*nak csúfolt épületben friss zöltséget, gyümölcsöt, gusztusos húsokat vásárolhatott, közeli ismerőse volt a legtöbb eladó, s legszebb termékeket kínálta neki.

Az órájára pillantott, ideje készülődni, futott át az agyán, Grétivel fél 11-re beszélt meg randevút, és még sehol sincsen; számtalan apró teendő várja az indulás előtt.

A vízeséses szobor mellett várta már a barátnője, oly látványt nyújtva, mely magához vonzza a tekintetet. Elegáns volt, valódi belvárosi dáma, festett szőke haja lágy hullámokban omlott a vállára, zöld vászon nadrágkosztümje megfeszült tomporán. Öltözékét sárga selyemblúz és sárga lakktáska egészítette ki, pipiskedve toporgott a kissé szűk, sárga körömcipőben. Fiatalos benyomást keltett, pedig ő is a 60-at taposta, akárcsak Ilona, valaha gimnáziumi osztálytársnők voltak, pár évig még padszomszédok is; innen a barátság, mely az idők folyamán az olykor beálló hosszabb szünetek ellenére meglepően tartósnak, szeretetteljesnek bizonyult.

– Szervusz, kedves! – ugrott a nyakába a szőke ciklon, pusztit cuppantva a sápadt arcra, majd hátrálva néhány lépést, alaposan szemügyre vette kedvenc barátnőjét. Ilona fekete szoknyát, csontszínű pulóvert és sűrű vászonkabátkát viselt, arca pergamenjét alig fedte a hevenyészve felrakott smink.

– Istenkém, hogy nézel ki – sápítozott Gréti –, ez az öltözk... akár egy dolmányos varjú a téli száraz ágon! Mikor rakod

már le ezt a félgyászt, asszony! Drága Oszkáród, ha nem tévedek, több mint három hónapja eltávozott az élők sorából... No és Andrásék... Azt hiszed, a kedvükben jársz azzal, hogy lehangoló külsőddel állandóan a kötelező családi gyászra hívod fel a figyelmüket?! No, gyere te árva, veszünk neked is pár divatos cuccot...

Ilona alig titkolt kedvetlenséggel követte Grétit üzletről üzletre, mígnem mindkét nő színes tasakokkal megpakolva rogyott le az egyik Duna-parti vendéglő puha párnákkal bélelt kanapéjára. Pillanatokon belül karcsú pincér ugrott elő a semmiből, s már nyújtotta is felénk a díszes bőrkötésbe foglalt étlapot. Gréti sóhajtva igazgatta nadrágja korcát, kissé szűk volt, feszítette a derekát, úgy vélte, ismét hízott legalább egy kilót. Fájó szívvel mondott le a kalóriadús ételekről, s elégedett meg egy grillezett fél csirkével, melyhez főtt zöldség- és gyümölcsköret csatlakozott. Ellenben Ilona, aki férje halála óta igencsak lefogyott, francia sajtkrém levest rendelt, utána borjúpaprikást galuskával és vegyes salátával, majd desszertnek gesztenyepürét. A húsételhez korsó sört fogyasztott, míg Gréti maradt a fogyózkodnak járó, buborékmentes ásványvíznél. A szép szőke asszony e percben határozottan irigyelte a bánatba belesoványodott, légius külsejű özvegyet.

Már a kávénál tartottak, amikor Gréti rátért arra, ami miatt megszervezte a ma délelőtti üzletjárást.

– Halljam – kezdte –, hová utazol, miféle társasutazást néztél ki magadnak? Tudod – vált nyafogóvá amúgy is kissé vékony hangja –, annyira sajnálom, hogy Elek elvacakolta a nyári szünidőt, s emiatt mostanra halasztódott a párizsi utunk... Oly szívesen lettem volna a partnered, mi ketten együtt feldobtuk volna a társas utak megszokott, méla és bávatag hangulatát! Nos... mikor indulsz, mennyi időre mész? Tudod jól, aranyom, engem minden legapróbb részlet tutira érdekel...

– Még nem döntöttem – válaszolt Ilona kissé visszafogottan –, nehéz a választás, amellet bevallhatom: mint púp a hátamra, úgy hiányzik nekem ez a nyavalyás utazás. Csomago-

lás, rakodás-pakolás, no meg hagyjam itt Oszkár sírját? Megszoktam, hogy kétnaponta kijárok hozzá a temetőbe, sírdogálok egy csöppecskét, és ápolom a síron a virágokat...

– Ilona! – emelte fel Gréti a mutatóujját, mintha tanárnő volna, és nebulókat fenítene meg. – Emlékezz rá, mit mondott neked a pszichiáter-asszony a gyászszindrómával kapcsolatban. És ugyanígy vélekedik erről a dologról András is, a fiad!

– Való igaz – engedett meg magának egy halvány mosolyt az özvegy –, azt mondta, akit ekkora csapás ért, az utazza körül a világot, vagy újíttassa fel és rendezze át megszokott otthonát.

– Hurrá! Tegyed azt! Illetve... a lakásfelújítást bízd csak a fiadra, mire hazajössz, újjávarázsolja az otthonodat. Ezt ígérte, nemde?

– De, de. És nem csak festést, mázolás, parketta felújítást akar csináltatni, hanem szeretné kicserélni a bútorok egy részét is. Új függönyökkel, szőnyegekkel is meg akar lepni... Jaj, Grétikém, nem bírok elviselni ennyi rengeteg változást! Attól félek, ha hazatérek, nemcsak a férjemet, hanem a régi otthonomat, s a valaha volt életemet is gyászolhatom...

– Kedvesem, ne légy már ennyire negatív. Ki tudja... egy ilyen úton új barátságok szövődhetnek, s még az sem lehetetlen, hogy akad esetleg valakid...!

– Gréti, no ne. Most azonnal fejezd be az idétlen célozgatást! Felháborító, hogy neked mindig csak a férfiakon, és a szerelmi ügyeken jár az eszed; pont olyan vagy, mint amilyen gimnazista-lány korodban voltál...

A szőke nő engedelmet kért, ám a szeme csillogásán látszott, hogy cseppet sem bánta meg iménti megjegyzését. Ezúttal más oldaláról próbálta megvilágítani a társasutazások előnyeit, felhívva barátnője figyelmét arra, ha így folytatja, hamarosan mély depresszióba esik.

– Értsd meg – gyözködte –, a társas élet jót tesz a lelki egészségnek, nem beszélve a környezetváltozásról, mely felszabadítja az ember boldogság-hormonjait! Szánd el magad egy jó

kis utazásra! Fogadd el a családod és az orvosod javallatát! Ne pánikolj be attól sem, ha netán kellemetlen élményekben lenne részed, annál nagyobb öröm lesz majd a hazautazás! – Ilona puhulni látszott, Gréti rákapcsolt, s mintha csak utazásszervező volna, oly nagy lelkesedéssel ecsetelte a különféle üdülőtúrák választékát és előnyeit. Amikor a fizetésre került a sor, Ilona állta a ceppet, mondván, ezúttal ő a soros, a múlt heti ebédrel Gréti vendégelte meg őt. Felkerekedtek, Ilona karon fogta barátnőjét, s a két nő, a bevásárló szatyroktól roskadozva, elindult a Régi posta utca felé.

András pontban fél hatkor érkezett, üdvözölte anyját, majd kezébe nyomta a beígért prospektusokat. A magas, barna férfi, ellentmondást nem tűrő hangon szólította fel bánatos szülőjét, válasszon végre valamilyen utat, lássa be, hamarosan vége az augusztusnak, őszidőben rövidülnek a napok, kedvezőtlenül fordulhat az időjárás, s ez okból kevesebb örömet ígérnek az üdülések, avagy a hegyvidéki túrák.

– Tudom – fúrta átható tekintetét anyja nefelejskéi szemébe –, nem vagy hajlandó repülőgépre ülni, a tengert sem kedveled túlságosan, a városnézés meg a könnyökön jön ki. Maradnak hát a hegyvidéki üdülések. Ha az Alpokba mennél, számolnod kell azzal, hogy akár már szeptember közepén beköszönhet a zimankós tél. Vagy talán sízni, korcsolyázni, esetleg ródlizgatni támadt kedved?!

– Aranyos humorod van, fiam, de hidd el, nehezemre esik a választás. Tudod jól, apáddal számtalan társasutazáson vettem már részt, nem szeretnék újból oda menni, ahol nem is olyan régen még ő fogta a kezem. Baj az is, hogy egyágyas szobát alig pár iroda tud ajánlani, kétágyasba meg a világért sem mennék. Nem bírnám elviselni, ha egy idegen nő szuszogna, krákgogna, horkolna mellettem, az meg végképp kiborítana, hogy egyedül birtokoljak kétágyas szobát. Ahol a másik ágy üres! Az ágy... ami az apád helye volna...

– Jaj, ne, anya! Légy már egy kissé rugalmasabb...

– Megigértem, hogy elmegyek, csupán egy csekélyke időre volna még szükségem, mert szeretném kedvemre átböngészni a prospektusok kínálta választékot!

András megvonta a vállát, arcán átfutott egy fintor, majd figyelmét a gusztusosan kidekorált tálra fordította. Tányérjára pakolt egy halom szendvicset, jó étvággal látott neki a falatozásnak, mohón és kapkodva evett, mint a kóbor eb, ha koncot talál. Amikor befejezte, témát váltott, a hétvégére tervezett programokat sorolta fel:

– Szombaton ebédre várunk, estére meg van hangversenyjegyük. Megköszönnénk, ha elszórakoztatnád Dávidot, és ott aludnál nálunk. Vasárnapra kirándulást tervezünk, megebédelnénk valamelyik zöldvendéglőben, legyen egy jó napja Erikának, ne kelljen a főzéssel vacakolnia. Tarts velünk te is, legyen együtt a család! Felvidítunk... Kedvet csinálunk neked az utazáshoz! Nos? Akkor megbeszéltük?

– Megbeszéltük. Minden úgy lesz, ahogyan kívánod, nem fogsz az anyádban csalódni, fiam.

Amikor elment András, kedvetlenül pakolta el a tányérokat. – Tehertétel vagyok a számukra – futott át az agyán –, búsongó öreglány, aki bánatával a szerettei nyakába akar csimpaszkodni, ahelyett, hogy összeszedné magát, és élné végre a saját életét...

Tudta jól, Oszkár halála Andrást is nagyon megviselte. A férfi nemcsak gondos és szerető apja volt fiának, hanem őszinte, meghitt barátja is. Ilona mindig is csodálta, hogy férje, az a halk szavú, törékeny ember, mekkora lelkierővel bír... A hangoskodás, a veszekedés idegen volt tőle, véleményét halkan, ugyanakkor kellő nyomatékkal és meggyőző erővel fejtette ki. Rendkívül logikusan érvelt... ha ellentmondtak neki, megértéssel fogadta a másik fél állítását, hogy aztán kedves mosollyal, világos okfejtéssel ízekre szedje szét... És soha, egyetlen embert sem sértve meg... Kellemes modora, empatikus lelkivilága révén megbecsülést és szimpátiát vívott ki a munkahelyén, a

Zuglói Turbinagyárban, ahol főmérnöki beosztásban tevékenykedett. Ám kedvelték őt ismerősei, távoli rokonai; s a *pater familias*nak kijáró tisztelet megillette őt az otthonában, szűkebb családi körében is. Egyénisége varázsával, rejtett kisugárzásával szerelte le vad, szilaj fiát, faragva belőle engedelmes, kezes bárányt, fölös energiáit lekötve sporttal, tanulással, idővel megérelve benne a hivatástudatot is...

Nevelése eredménye önmagáért beszélt. Fia kitüntetéssel végzett, mint közgazdász, és szerzett másoddiplomát a gépészmérnöki szakon. Miután befejezte tanulmányait, megnősült, az egyik évfolyamtársnőjét vette feleségül. A fiatal pár két évre kiment Angliába, hogy világot látva alapozza meg szakmai tudását. Mára már befutottak... elegáns villájuk van a Rózsadombon, András négy különböző vállalkozást vezet. Erika egyetemi adjunktus, és tíz éves kisfiuk, Dávid, az iskola legjobb tanulója... Kell ennél több? Óh, miért oly kegyetlen a sors, hogy férjének meg kellett halnia rákbetegségben... 75 éves volt... igazán élhetett volna még jó pár évet, hogy gyönyörködhessen életművében, learathassa mind a szakmájában, mind a családi élet terén elért babérokat...

Ilona, emlékeit felidézve, könnyekre fakadt. Továbbra is meghalt férje körül keringtek gondolatai. Egyszer, csupán egyetlen alkalommal történt, hogy Oszkár elveszítette önuralmát. Ő igen... valósággal kivetkőzött önmagából, hangos volt, és követelőző... ám mindössze néhány percig tartott a szokatlan jelenet. Régen volt már, nagyon-nagyon régen... Csakhogy attól a naptól kezdve megváltozott az egész életük...

Lehunyta a szemét, pár percre elnyomta őt az álom, majd szendergéséből hirtelen felriadt. A kisasztalra nézett, az ott heverő prospektusokon akadt meg a tekintete, sóhajtvá vette kezébe az András hozta példányokat. Az elsőről azonnal kiderült, hogy már kapott belőle, Marika, András titkárnője, nyilván összekutyulta a füzetkéket. A másodikat is hamar félrelökte: amerikai körutazások... két hét Thaiföldön... négy hét Ausztráliában... két hét Kubában... még hová a pokolba nem utaztat-

na el őt a fia! A harmadik volt a legvékonyabb, címlapján a kibocsátó neve: *Ganümedész Utazási Iroda*. Csodálkozva nézte, hírét sem hallotta ilyesfajta cégnek, nyilván valami kis kóceráj lehet, melyből tizenkettő éppen egy tucat. Belenézett, lapozgatni kezdte, feltűnő címek ötlöttek szemébe, a vezetőség nyilván így akar ügyfelet szerezni, állapította meg. Egy-egy ajánlat látán elnevette magát: „Nápolyt látni, és nem meghalni”; „Nem csak egy éj Velencében”; „Római vakáció”; „Alkonyi séták Bayreuthban istenek nélkül”, majd a legkacagtatóbb: „Utazás Mackó úr nyomában szárazon és vízen”.

Elolvasta, mit rejtenek a hangzatos címek, a színes szóképek; ám csalódás érte, valamennyi érdektelen és meglehetősen olcsó autóbuszos utazás volt. Tovább lapozott, az egyik oldal alján izgalmasnak ígérkező kínálaton akadt meg a szeme: „Exkluzív üdülés kalandkedvelőknek”. Az utazást két hétre tervezték, s a prospektus szerint autóbusz szállítja a helyszínre a jelentkezőket. Ami felkeltette az érdeklődését, a szobák kínálata volt: „Elszállásolás egy- és kétágyas szobákban”. – Végre-
valahára egy gyakorlatias utazási iroda, melynek gondja van a szinglikre is! – lelkesedett, majd tüzetesebben is nekilátott elolvasni a rövid ismertetőt:

Üdülés Voralbergben, a svájci határ mellett, romantikus hegyi szállodában, ahová autóbusz szállítja a tízfős csoportokat. Könnyű séták túrázóknak, hegymászás gyakorlott sziklamászóknak, barlangtúra, „lebegés libegőn” és mindenekfelett levegőzés a vadregényes Silveretta szomszédságában.

A részvételi díj nevetségesen csekély... – Ez az! – csapott le a hirdetésre Ilona. – Ha már mindenképpen útra kell kelnem, legyen exkluzív a kirándulás.

Másnap reggel elindult, hogy felkeresse az irodát – alig pár utcányira volt a lakásától –, bár regisztrálhatott volna Interneten, és fizethetett volna átutalással, mégis úgy vélte, jobb, ha személyesen intézkedik. Az ismertetés eléggé szűkszavú, nem árt, ha rákérdez még néhány dologra, mielőtt erre a kissé bolondosnak tűnő útra elszánja magát.

Alig találta meg az irodát, az egyik ósdi belvárosi ház földszintjén volt, kaputelefonra nyílt a roskatag, nyikorgó faka-pu, s csak ügyyel-bajjal, a kis udvart bejárva, bukkant rá a *Ganümedész* felirattal ellátott ajtóra. Óvatosan nyitott be, dohos levegőjű, kopott kis szobában találta magát, a kiszolgáló pult mögött két nő foglalt helyet, mindkettő belefelejtkezve számítógépébe.

– Parancsol? – lesett ki az egyik a képernyő mögül.

– Jó napot kívánok! A prospektusban meghirdetett egyik utazásuk érdekelne!

– Jó napot, asszonyom! – pótolta az elmulasztott köszö-nést a feléje pillantó. – Melyik ajánlatunk nyerte el tetszését?

– Az exkluzív utazás...

– Vera! – szólította társát a fiatal nő. – Nézd már meg, mi van az exkluzívval, úgy emlékszem, valaki lemondta, és akkor volna még hely a kedves érdeklődő számára is...

– Pillanat! Ahá... igen... az a miskolci hölgy, a gyógy-szerésznő, valami betegsége hivatkozott.

– Nagyszerű – vidult fel Ilona. – Ám mielőtt döntenék, szeretnék feltenni néhány kérdést az utazással kapcsolatban...

– Tessék, asszonyom.

– Elárulhatom, 60 éves vagyok... Ebben az életkorban vállalható a „kalandos” túra?

– De mennyire! Természetesen a sziklamászást nem java-solnánk, ám a meghirdetett kirándulások minden bizonnyal kellemes élményt szereznének önnek. És ne feledje: valamennyi program fakultatív, ha akad olyan, ami nem volna a kedvére való, pihenhet a szálláshelyen, vagy könnyű sétát tehet a ház közelében. Egyébként elárulhatom – vált bizalmassá a hangja –, nem ön lenne az egyedüli időskorú. Hárman is jelentkeztek, akik kortársai önnek! A többiek... nos, ők fiatalok, nagyjából a 20-as, 30-as éveikben járnak.

– Kaphatok egyágyas szobát?

– Ó, hogyne!

– Elnézést! – emelte fel a kezét a Vera névre hallgató nő.
– Az első éjszakát Tirolban tölti a csoport egy turistaszállóban, ahol csupán kétágyas szobák vannak. Ám, ha a hölgy úgy kívánja, ráfizetéssel egyedül is igénybe vehet egy nagyobb szobát.

– Nem gond, egyetlen éjszakán nem fogunk összeveszni! Akkor hát jelentkezem, tessék, a személyi igazolványom. És, ha lehetséges, már most kifizetném az utazás részvételi díját készpénzben. Forintban vagy euróban kéri az összeget?

– Egy perc és megmondom, csak beütöm a gépbe az adatokat.

Ilona fizetett, aláírta a megfelelő papírokat, a nő alpesi csúcsokkal díszített kártyát nyomott a kezébe.

– Parancsoljon, hölgyem, a szállókártyája a szükséges adatokkal. Tehát: gyülekezés 2007. szeptember 8-án, szombat reggel fél 6 órakor; az autóbusz a Múcsarnok mögötti Olof Palme sétányon várja a résztvevőket. Indulás legkésőbb 6 órakor! A poggyászok szállításával kapcsolatban felhívnam szíves figyelmét a következőkre: személyenként egy pár síléc, illetve síbakancs, továbbá egy nagy és két kisebb bőrönd számára van hely, ezen kívül az utastérben mindössze egy kényeztető és egy szatyor helyezhető el. További csomagok csupán felár ellenében szállíthatók, amennyiben azok nem akadályozzák a biztonságos közlekedést. Ellenkező esetben az iroda képviselőjének jogában áll a fuvarozást megtagadni.

A másik nő – az idősebbik – kezdte mondogatni, mire kell vigyázni egy külföldi úton, ám Ilona leintette, mondván, valaha, még nem is olyan régen, számos társas útnak volt a résztvevője. Kölcsönös udvariaskodások közepette elbúcsúztak, Ilona felélénkülve, majdhogynem vidáman hagyta el a kopott irodát. Halkan dudorászva kerülgette a belvárosban ödöngő járókelőket, már előre örült a szombatnak, amikor elújsághatja szeretteinek merész útitervét; azt, hogy *exkluzív*, mi több: *kalandos* utat nézett ki magának, és ami a fő: elkapta őt az utazási láz, már alig várja, hogy az autóbuszban üljön.

Otthon elővette Ausztria térképét, alaposan szemügyre vette Voralberget, főként a svájci határ mentén lévő hegyeket, utakat, településeket. Nézegette a szállókártyát, keresett rajta valamilyen helységnevet. – Hol lesz a szállásom? – kérdezte önmagától. – Melyik város vagy üdülőhely közelében van az említett hegyi házikó, a *Bergkristall Hütte*? Meg kellett volna kérdezni az iroda alkalmazottait, óh, mily balga, hebehurgya vagyok...

Ilona hirtelen rádöbbsent, igazából nem is nagyon tudja, valójában hová is utazik.

András ragaszkodott hozzá, hogy kocsin vigye ki anyját az indulás helyszínére, bár Ilona váltig hangoztatta, fogad taxit, nem akarja fiát elvonni a munkájától. Utóbb kiderült, jól jött a segítség, az úti lázban égő asszony nagy csomó holmit pakolt össze, fia segítségével nélkül csupán részletekben lett volna képes a kapu elé hordani a rengeteg óbelelancot. Mivel az utazási irodán is felhívták figyelmét Voralberg hideg és szeles időjárására, vattakabátot, meleg ruhát bőséggel vitt, ám langyidőt remélve nem feledte a fürdőruhát sem, szeretne volna süttetni magát az Alpok barnító napsugarával, jókat úszni valami kis tóban, vagy csak lubickolni egy wellness medencében. Méretes hátizsákját túrafelszereléssel pakolta teli, valaha sokat kirándult Oszkárral, tapasztalatból tudta, hogy a hegyi utak kövesek, csúszósak, csupán recés-gumitalpas túrabakancsban járhatók. Néhány könyvet is besuvasztott a nagybőröndbe, továbbá kereszt-rejtvényes újságokat, zseblámpát, fényképezőgépet, együtt két hétre elegendő fehérneművel, élt a gyanúperrel, hogy nagymosásra aligha kerülhet sor.

Az Olof Palme parkolóban hemzsegték a gépkocsik és a hatalmas turistabuszok, legtöbbjük a különféle külföldi utazási irodák járgányai. András leparkolt az egyetlen szabad helyen, Ilona felfedezte az üvegezett várófülkét, néhány ember már lézengett is ott csomag-kupacokkal körülvéve: két köpcös em-

ber, feltehetően házaspár, s egy ősz hajú úr, aki a hátát mutatta nekik.

Taxi fékezett le a várakozók előtt, kipattantak az ajtók, három vidám lány ugrott ki az útra, őket a sofőr követte, aki nyitotta is a csomagtartót, s kezdte kipakolni a méretes bőröndöket, hátizsákokat. A lányok nevetve, viháncolva kapkodtak a holmijuk után, kettő közülük magas, erőteljes, a harmadik kissé molett, ám könnyed mozgású, fürkésző világosbarna szemét sűrű, sötét szemöldök árnyékolta, divatosan fésült hajkoronája gesztenyebarna volt. Nem volt szép, de kedves, valami különös természetesség áradt belőle. Az amazontermetű nők – nyilván alpinisták – felkapták hatalmas hátizsákjukat, mindkettőn kötél-csomó lógott, oldalukon kiskalapács, drótkarikán haknik, középen függőleges helyzetben jégcsákány és összecuszkható turista-bot. Ilona épp azon volt, hogy megszólítja őket, ám ebben a pillanatban feltűnt a fák között egy furcsa formájú kisbusz, és egyenesen a várófülke elé kanyarodott. Szélvédőjén a felirat: *Ganümedész*, a kis csoport lelkendezve nyomult a kocsiajtó felé.

András gyors mozdulattal a lefékező járgány mellé penderítette a csomagokat, majd néhány puszival elköszönt anyjától. Sietett, egy parkőr már a kocsiját méregette; bevágta magát limuzinjába, és mielőtt megbírságotlák volna, gyorsan elszelelt.

Az autóbusból kékkosztümös nő lépett ki, őt követve a buszsofőr, aki máris kezdte a raktérbe pakolni a csomagokat. A hölgy – nyilván az idegenvezető – kezét felemelve intette magához a megjelenteket.

– Üdvözlöm önöket a Ganümedész Utazási Iroda nevében, parancsoljanak felszállni, az ülőhelyek szabadon választhatók. A beszállókártyákat kérem felmutatni!

Elsőnek a testes házaspár caplatott fel a meredek lépcsőn, egy férfi – nyilván társa az idegenvezetőnek – segítette őket. A fiatalember – középmagas, barna hajú, kissé düledt szemű; arca leginkább sólyomra emlékeztetett – Ilonának is a kezét nyújtotta, a második sor ablak melletti helyét ajánlatva neki. – Az

első sor az idegenvezetőké! – mondta szabadkozva, majd a három fiatal lányra vetette mosolygós tekintetét.

Nevetve, a fiatalemberrel tréfálkozva szálltak fel a lányok, elsőnek a magas, fekete, másodiknak a szőke, végül a harmadik, a kis töltött galamb; Ilona máris talált neki nevet: Csillagszeműnek keresztelte el. A turistanők az asszony mögötti két ülést foglalták el, míg a barátnőjük – engedelmet kérve – Ilona mellé telepedett. Valamennyien kedves mosollyal üdvözltek az idős asszonyt, s a többi utasra oda sem figyelve, hamarosan élénk társalgásba kezdtek. Ilona az idősebb jogán per-tut ajánlott nekik. Egyikük, a magas, fekete, széparcú lány az Éva névre hallgatott, társát, a kissé robusztus, sötétszőke hajút Katalinnak hívták. A csillagszemű Dankó Izabellaként mutatkozott be, ám megjegyezte, minden ismerőse Bellának szólítja.

Az idegenvezető-nő számolgatni kezdett: – Ketten még hiányoznak – fordult a gépkocsivezetőhöz, aki egyeztetette vele az utaslistát. Pár perc múlva az ablakon kinézve két loholó turistát pillantott meg, a férfi is, és a nő is hatalmas hátizsák alatt görnyedezett, a zsákok tetején kötélcsomók, oldalvást hágóvasak lógtak. A férfi mellkasán is fityegett egy zsák, melyet újabb összetekert kötélcsomó tett még súlyosabbá. Oldalukra kötve jégcsákányt viseltek, mely, mint a katonatisztek kardja az erráris időkben, peckesen himbálózott sietős lépteik ütemén. Egyik kezükben bőrrönd, a másikban szatyor, az asszony fel nem foghatta, hogy bír el e két ember ennyi sok csomagot, miközben futólépésben igyekszik az autóbusz felé. Felszálltak, csomagjaikkal együtt préselődtek be az utastérbe, lihegve nyomultak a busz vége felé, összeszólalkozva a buszvezetővel, aki a raktérben akarta elhelyezni az irdatlan pakkokat.

Miután teljes lett a létszám, és mindenki talált magának helyet, mikrofon recsegésére lettek figyelmesek, a kékruhás hölgy némi próbálkozás után csendet kért, majd elkezdte szónoklatát.

– 6 óra 5 perc – fontoskodott –, senki sem hiányzik, elindulunk, kezdetét veszi a társasutazás! Erdélyi Mária a nevem,

idegenvezetőként állok az önök rendelkezésére. A mai napon Kovács Zoltán buszvezetőre bízunk magunkat, ő szállít el bennünket első pályaszállásunkra, Kitzbühel közelébe, ahol egy vadregényes völgy turistahoteljében töltjük el az első éjszakát. Bemutatom segítőtársamat, doktor Illés Ivánt, bár ő is egyike az üdülőknek, az iroda megbízásából el fogja látni a szervezési feladatokat.

A mikrofont átvette a segítőkész fiatalember, aki különös arcterendezésével már az első percben feltűnt Ilonának. Néhány üdvözlő szó után kellemes utazást kívánt a résztvevőknek, és gyors mozdulattal visszaadta a mikrofont az idegenvezetőnek. Az asszony elmondta, két hét múlva, szeptember 21-én, pénteken indulnak vissza, az éjszakát ismét a Kitzbühel környéki turistaszállóban töltik, majd 22-én, szombat este érkeznek haza. Ezt követően részletes előadást tartott a Budapest-Hegyeshalom közötti útszakaszon fellelhető nevezetességekről. Mindenki unta, valószínűleg hallották már többször a szöveget korábbi utazásaik alkalmából, volt, aki elszunnyadt, volt, aki báván bámult; Ilona összenézett a szomszédnőjével, majd kibuggyant belőlük a nevetés.

Gyórt elhagyva májkrém és körözött szaga lengedezett a levegőben, a legtöbben falatozni kezdtek, Ilonát is kínálgatta szomszédnője – Bella –, ő azonban megelégedett egy kis süteménnyel. Magyaróvárra érve félórás pihenőt tartottak, büfé várta őket kávéval, itallal, és – nem utolsósorban – illemhelylyel. Ilona, miután végzett a mosdóban, megkívánt egy kávé, a lányok is csatlakoztak hozzá, valamennyien a pulthoz nyomultak. Előttük néhány férfi állt feketére és konyakra várva, Ilona közvetlenül a magas, ősz hajú útitárs mögött téblábolt azon töprengve, hogy presszókávé vagy kapucínert kérjen. A férfi átvéve kávéját, hirtelen megfordult, s szemtől szembe került az asszonnyal; Ilona rámeredt, közben valahogyan megbicsakolhatott a lába, mert egyensúlyát veszítve a pultra zuhant. Leverte a mosogatásra váró csészéket és poharakat, egy tányér sütemény is az ebek harmincadjára került. Az iszonyú csörömpölés-

re többen felugráltak, a pulthoz rohantak; Éva és Katalin gyors mozdulatokkal talpra állította a megriadt asszonyt, papírszalvétával törölve le karjáról a kiömlött kávé- és italfoltokat. Vigasztalták, bátorították, mondván, ilyesmi bárkivel megeshetik. Ilona kikapott egy ezrest a pénztárcájából és a zord tekintetű kiszolgáló kezébe nyomta. Elment a kedve a kávétól, társnőinek szintén, kissé lelombozódva mentek ki az ajtón és indultak el a közelben parkoló busz felé. Az ősz hajú férfi – a baleset kiváltója – már bent ült a helyén, az utolsó sorban. Pillantásra sem méltatta a sápirózkodó nőket.

Kora délután érték el Salzkammergut vidékét, kis kitérőt tettek a Traunsee felé, a tópart közelében autós önkiszolgáló várta őket, a lányok ismerték a helyet, a földszinti étkezdébe vezették Ilonát. A rövid pihenőből alig maradt idő a tó megtekintésére, az ég kissé borongós volt, enyhe szél borzolta a Traunsee opálos vizét. Délután 5 óra körül érkeztek meg Kitzbühelbe, onnan félóránnyira volt a turistaszálló. A buszvezető kipakolta a csomagokat, a házból londiner sietett feléjük. Bella javasolta Ilonának, ők ketten legyenek szobatársak, az asszony örömmel vette, eszébe sem jutott felárral külön szobát kérni.

Mélyeket szippantottak az illatos hegyi levegőből, majd ámulva legeltették szemüket a csodás tájakon. Volt is mit megnézni! Az emeletes, rangos hegyi szálló vadregényes völgy mélyében feküdt, a környező hegyeket fenyvesek borították, zöldjük között helyenként sziklák fehérlettek, mellettük bokrok, füves legelők. A ház mögött többméteres eséssel zúdult le a patak, hogy csobogva rohanjon a hatalmas kövek övezte, széles vízmederbe. Erdélyi Mária megjegyezte: a szálloda valaha tekintélyes vízimalom volt, a patak hajtotta a malomkereket. Néhány lépcső vezetett fel a teraszra, ahol díszes terítővel letakart asztalok sorakoztak, ám a hűvös levegőben csupán néhány edzettebb turista üldögélt ott sört vagy forralt bort hörpölve, rágszálva hozzá finom sósperecet.

Birtokba vették a szobákat, a négy újdonsült barátnő is elhelyezkedett, majd összebeszélve úgy döntöttek, a vacsoráig

hátralévő időt könnyű sétával fogják eltölteni. A festői táj kies ösvényei kellemes vándorlást ígértek, némi tanakodás után a patak menti turistautat választották. Pár percnyi gyaloglás után útelágazáshoz értek, díszes kivitelű kis tábla mutatta az irányokat. A jobb oldali *Wegweiser* körtúrát jelzett, 45 perc alatt bejárható; azt választották, úgy vélték, még ha lassabban is mennek, a 8 órai vacsoráról nem maradnak le. Az út enyhén emelkedni kezdett, a fenyves belseje sötétebbé és sűrűbbé vált, más-hol a fák tömegét bokros, csalitas részek tarkították, helyenként felbukkant néhány virág. Olykor mókusok ugrottak eléjük, máskor úgy tetszett, mintha egy őzike is elővillant volna valamelyik dús bokor mögül. A három lány könnyű léptekkel haladt, tréfálkoztak, kergetőztek, olykor Ilonát is közrefogva boldondoztak. Az asszony valósággal megfiatalodott e kedves társaságban, s amit már régóta nem tett: nevetett, kacagott, még a könnye is kicsordult, amikor a lányok valami vicceset mondtak neki. Hirtelen elkomolyodott. Nem volt teljesen rendben a veséje, s olykor megesett vele, hogy váratlanul kapta el a szükség. Az autóbuszos utazást szerencsésen átvészelte, aznap alig ivott valamit, s ezt pótolandó, a vendégház büféjében bevedelt több mint fél liter gyümölcslevet.

– Lányok – szólt –, egy kis türelmet kérek, dolgom volna a bokrok között...

– Csak nyugodtan – kiáltották a társnői –, előremegyünk pár lépést, és a kanyaron túl várakozunk!

Az asszony kissé szégyenkezve bújik be a bokrok közé, talált egy kis ösvényt, beljebb merészkedett, majd ahogy a dolgát elvégezte, kifelé indult, de alighanem elvétette az utat. Valami megzördült a bokorban, s Ilona halálra váltan meredt a támadóra. A lányok az útkanyarban ácsorogtak, s amint meghallották a rémes kiáltozást, mint az eszeveszettek, úgy fordultak meg és rohantak vissza. Hamarosan felfedezték Ilonát, egy fa mögött feküdt, vergődött, rúgkapált, sírva nyöszörgött. Katalin lehajolt érte és talpra segítette, Éva zsebkendőt kapott elő, és

törölgetni kezdte a sérült nő arcát, bemocskolt és felhorzsolta, kisebesedett kezét.

– Mi történt veled? – kérdezte Bella riadtan. – Elestél, megbotoltál egy gyökérben vagy egy kődarabban?

– Valami csörtetett a bokorban – szífogott az asszony –, azt hiszem egy állat, tán vaddisznó vagy szarvas lehetett... Megijedtem, futni kezdtem, s a lábam beleakadt a szederindába... elestem... a kezemet beütöttem egy kiálló tönkbe...

Bella ügyesen kitisztította a sebet, bekötötte a saját csipkés zsebkendőjével. Elindultak, szóltanul haladtak, Ilonának szerencsére nem sérült meg a lába, lassanként megnyugodott, bocsánatot kért az okozott gondért, röstellte, hogy egy kis semmiségtől ennyire, így nagyon megijedt. Az erdei ösvény magas sziklára vitt fel, csodálatos kilátás tárult a szemük elé. A visszaút már könnyebben ment, felélénkültek, nevetgélni kezdtek, a fiatalság alapvető optimizmusa győzedelmeskedett, s amire visszatértek a fogadóhoz, a megszokott vidámsággal emlegették a kalandos utat.

Pontban 8 órakor vacsorához szólították őket, az étkezőben négy személyes asztalok voltak, Ilona se jobbra, se balra nem nézve, behúzott nyakkal ült le, hátat fordítva az étkező közönségének. Katalinnak valami nagyon nem tetszett... észlelte, hogy az asszony ideges, zaklatott, a tekintete rémült, és a két keze olykor megremeg. – Nyilván nagyobb megrázkódtatás érthette ott a bokorban – gondolta –, csak nem mondja, valamit eltitkol, nem akar panaszkodni nekünk!

Ilona most örült igazán, hogy szobatársat kap a csillag-szemű Bella személyében. A vacsora ízletes volt, a kiszolgálás gyors és udvarias. Az étterem óbarokk stílusú bútorai tompán csillogtak a kocsikerék-csillárok fényében, az asztalokon kékesen ragyogtak az üvegpoharak. Mindenki korán vonult vissza a szobájába, hamar ágyba bújt, csupán a legszükségesebb dolgokat pakolta ki, hálórúhát, pongyolát, mosdófelszerelést. Másnap reggel időben fel kell majd kelni, fél 8-ra jelezték a fröstököt, és legkésőbb negyed 9-re a továbbindulást.

Reggelre kelve valamennyien pontosan érkeztek, elfoglalták az előző esti helyüket az étkezőteremben. Ilona idegesen forgatta a fejét, mint aki keres valakit.

– Drágáim! – szólt a társnőihez. – Nem tudjátok, hová tűnt Erdélyi Mária és a buszvezető? Tegnap este ott ültek jobbra, az ablak mellett az ősz hajú úr és Illés Iván társaságában. Most meg csak a két férfit látom ott...

– Úgy tudom, korán elmentek – válaszolt Bella –, Iván valami olyasmit mondott, hogy osztrák busz jön értünk, azzal folytatjuk az utat.

– Úgy érted, a túravezető és a buszsofőr visszament volna Pestre?!

– Persze. A Ganümedész kapcsolatban áll egy osztrák utazási irodával, tőlük bérlő a hegyi házat, ahol üdülni fogunk... Ezennel átvettek bennünket az osztrákok, a járgányt is a kitzbüheli iroda küldi értünk. De mi a baj? Talán valamit a buszban felejtettél?

– Ó, semmi, semmi! – szabadkozott a sápadt nő ijedten. – Valamit szerettem volna megkérdezni tőlük, de nem fontos, cseppet sem lényeges...

Katalin aggódva nézte az idős asszonyt. Szokatlan viselkedése megint csak nem tetszett neki.

Választhattak, hogy teát, vagy tejeskávét kérnek, valamint gombás vagy sonkás omlettet; kiegészítésül bőségesen megpakolt hidegtálat szolgáltak fel, hozzá friss zsömlét, barna, magos kenyeret. A reggeli vége felé járva megjelent a fogadósné egy szolgálólánnyal, ruháskosárban csomagokat hozva. Iván szólásra emelkedett:

– Mára hideg ételmezt kapunk, útközben pihenőt tartunk egy kisebb turistakunyhónál, ahol az ennivalóhoz teát és forralt bort rendelhetünk. Késő délután érkezünk a szállásunkra, ott bőséges vacsora vár minket. Aki kevesli a csomagban található ételmiszert, itt a pultnál vásárolhat süteményt, szendvicset, gyümölcsöt, italokat. A cipekedésben segítenek a londonerek!

8 óra tájt be is futott az osztrák busz, hegyvidékre tervezett járgány volt, akár a magyarországi társa, ám annál nagyobb, komfortosabb és kényelmesebb. A három barátnő Ilonával kiegészülve ezúttal is egymás mellé telepedett, Iván a Bellához legközelebb eső ülést választotta, a házaspár és a turistapár közülük két sorral hátrébb foglalt helyet. Az ősz hajú az utolsó sor mélyére húzódott; újságot vett elő a zsebéből, abba mélyedt bele, senkivel sem óhajtott szóba elegyedni, mint kőszobor az emlékparkban, oly ridegen hegyelt az egyik ablak szomszédságában. Elindultak, eleinte kanyargós, fenyvesek övezte úton haladtak, majd – mintegy 20 km megtétele után – elérték az Innsbruckba vezető autószerdát. Ilona elbőbiskolt, vagy csupán csak úgy tett, mintha szenderegne, miközben Bella a közelben ülő sólyomarcú fiatalemberrel barátkozott. Hirtelen valamenynyien oldalra dőltek, a busz éles kanyarral tért le a szerdáról, majd néhány forduló után rátért egy mellékútra, mely meredeken a magasba tört. Hamarosan vad szerpentinek követték egymást, Ilona felriadt, kipillantott az ablakon s a torkába szaladt a gyomra: a busz a keskeny hegyi út legszélén haladt, s a meredek letörés alatt a mélyben apró játékházak voltak láthatók. – Úristen! – fohászkodott a szédelő asszony –, mintha repülőgépen ülnék... Sőt... ez talán még annál is rosszabb és százszorta veszélyesebb! – Hirtelen rádöbbsent: a megszokott, síkban zajló élet helyett a hegyoldalakra vájt utak fel s le ingadozása révén élő valósággá vált részére a harmadik dimenzió; szédülés fogta el, különös fóbia, a tériszony bizsergető, bódító érzülete.

Újabb kanyar jött, hirtelen egy terepjáró bukkant eléjük, a busz a sziklafalhoz préselődött. Ilona elfehéredett és felsikoltott, Bella átölelte, Éva és Katalin nem győzte nyugtatgatni. Iván is felfigyelt az asszony rosszullétére, a zsebébe nyúlt, gyógyszeres fiolát kotort elő.

– Vegyen be egy szemet, hölgyem! – javasolta. – Ettől elmúlik a szédülése, félelemre nincs ok, higgyen nekem, az osztrák sofőrök értik a dolgukat.

Bella üdítőt töltött egy kis pohárba, Ilona engedelmesen bevette gyógyszerét. Az út a hegytetőre érve kisimult, és amikor lefelé kezdett el szerpentinezni, a megviselt asszony elbóbiskolt. Fél 11 tájban rövid pihenőt tartottak, majd irányt váltva haladtak tovább. 2 órakor volt az ebédszünet, a platón parkoltak, elgémberedett tagokkal szálltak ki a buszból, rövid lazítás után, Iván vezetésével, elindultak az erdei viskó felé. A tájat köd ülte meg, köd: akár a vatta, melyet szappanbuborék-színekkel szőtt át az egymásra torlódtott felhők közt olykor kivillanó, bágyadt napsugár. Kilátás nem volt, mészkösziklákon botorkálva haladtak felfelé, útjukat hófoltok szegélyezték, nyomok a fagyott hórétegben, emberi lábnyomok füzére, szegecselt varratra emlékeztetők. Lihegve érték el a hegyi kunyhót, odabenn tűz ropogott a kandallóban, a meghitt belső tér, mely konyha, kiszolgáló pult és étkező volt egyben, barátságos melegével kellemes hangulatot keltett, jókedvre hangolva a buszutazástól megpállott utasokat. A négy barát nő immáron Ivánnal kiegészülve foglalta el az egyik asztalt, Ilona feléledezve nézett széjjel, az alvás jót tett neki, s talán a gyógyszer is hozzájárult ahhoz, hogy javuljon a közérzete.

Hatalmas étvággyal falatoztak, a csomagocska bőséges volt, sült csirkecomb, kemény tojás, sajt és néhány zsemle lapult benne, ráadásul pár szem gyümölcs és egy jól fejlett zöldpaprika. Valamennyien forralt bort rendeltek, s a férfiak a borókapálinkából is felhörpintettek egy-egy kupicát.

Keskeny, silány minőségű alpesi úton haladtak tovább, a hegyi busz jóformán teljes szélességében elfoglalta az úttestet, havasi kürt hangjára emlékeztető dudája a szerpentin minden kanyarjában jelzett, a hármashangzat dallamát visszaverték a közeli hegyoldalak. Amikor jármű jött velük szembe, hosszas ide-oda tolatással, nem ritkán farolással tudták nagy nehezen elkerülni egymást. Lassan haladtak, peregetek a percek, sehogy sem akart vége szakadni a nyaktörő hegyi útnak. Végre! 5 óra után pár perccel, irányt váltva, sűrű fákkal övezett útra tértek, melyet gomolygó köd vont homályba, majd nagyot zökkenve,

mintha kőfalnak ütközött volna, hirtelen megtorpant velük a busz.

– Megérkeztünk! – harsant fel Iván hangja. – Tessenek lassacskán kiszállni, a buszvezető azonnal kinyitja a rakteret, és kiadogatja a csomagokat.

A környező hegyekre ráült a köd, mindössze néhány fenyőfa és egy épület körvonala bukkant elő a tejfeles fehérségből, a sűrű pára szitálása csúszóssá tette a házhoz vezető utat. Ilona, kiszállva a buszból, óvatos léptekkel követte társait, a kis tisztás végén lépcsősort vett észre, mely a tágas teraszon át a ház bejáratához vezetett. A Bergkristall Hütte jellegzetes alpesi stílusban épült rönkház volt, barna gömbfa-falait zöld fatáblákkal fedett ablakok díszítették. Az egyemeletes házat hegyes sátozott fedte, követve a magashegyi épületek közismert, manzárdos szerkezetétől. Kisebb rúdon mobilantenna meredezett, mellette meg tányér, tévé-vételre való. Később Iván elmesélte, hogy a ház eredetileg turistaház volt: nyáron sziklamászóknak, télen sízőknek nyújtva menedéket, ám rossz útviszonyai és nehézkés megközelíthetősége miatt lassanként lakatlanná vált, ekkor egy konzorcium megvásárolta, korszerűsítette, és bérbe adta osztrák, lengyel és olasz vállalkozóknak. Azt is megtudták: a tetőt napkollektorok csőhálózata fedi, s a hajdani manzárdtető szobáinak helyét tágas padlástér foglalja el. A parkolót gondosan megépített, kőlapokból kiképzett járda kötötte össze a ház tornácaival, melyet alacsony, mélybarnára festett léckerítés szegélyezett.

A vasveretes, tömörfa bejáratú ajtó zárva volt, Iván hatalmas kulcsot halászott ki az oldaltáskájából, és a kacifántos kulcslyukba helyezte. – Érdekes – gondolta az asszony –, hogy-hogy senki sem fogad bennünket, és hol késnek a londonerek? – Aggodalmát társnőivel is megosztotta.

– Talán a személyzet majd egy másik busszal jön – találgatott Bella. – Gyere, Ilona, kapjuk fel a pakkunk! – Az asszony a vállára akasztotta szatyrát, kezébe fogta kisebbik bőröndjét. A

nagykofferrel nem bírt, azt a busznál hagyta. Végül Iván volt az, aki a segítségére sietett.

– Figyelem! – harsant fel a sólyomarcú hangja. – Jöjjen be mindenki a földszinten lévő ebédlőbe, megbeszéljük a tennivalókat, és kiosztanám a szobákat is. Sajnálom, de segítségünk nincsen, ragadja meg mindenki a saját cuccát. Kérem a férfiakat, segítsenek a hölgyeknek! Én magam is éppen azt teszem.

A házban különös hangulat uralkodott, a levegőben emlékek és baljós előérzetek vibráltak. A búskomor légkörért talán az időjárás is felelős lehetett – nedves, hűvös nap volt, a levegőben már az ősz leheletével –, de az ok inkább a ház elszigeteltségében volt keresendő. Ilona, Éva karjába kapaszkodva, utolsónak lépett be a folyosóról nyíló nagyterembe. A bejárat közelében hatalmas ovális asztal helyezkedett el, mintegy tizenöt székkal körülvéve; a helységben félhomály honolt, csupán egyetlen lámpa adott némi halvány, derengő fényt. A terem zsalui bezárva, a hatalmas helyiség nyirkos és levegőtlen volt. Iván sorra nyitogatta az ablakokat, s amint a fatáblás szárnyak is kitárultak, a beáramló hűvös levegő felfrissítette az áporodott, fülledt meleget. A terem végében csikósparherd tűnt fel, mellette fafaragásokkal díszített konyhaszekrény, tálaló s egy hatalmas asztal, melyen birkát is lehetett volna aprítani. Hátról a sarokban hasábfák és gyújtósra való vékonyabb darabok voltak felszáloltva, máshol rézedények és különféle konyhai kellékek lógtak a falon. A tálalón előkészítve evőeszközök, tányérok, poharak, a tűzhely tetején hatalmas lábas fedővel lefedve, aki ránézett, azt remélte, abból kapják majd a vacsorát. A fiatalember köhintett néhányat, majd hellyel kínálta megilletődött útitársait. Amint ott ültek az asztal körül és figyelő tekintetüket mentorukra szegezték – aki, mintha igazgatósági ülésen elnökölné, az asztalfőn foglalt helyet –, csillapult a nyüzsgés és elhalkult a zaj. Iván – érzékelve a várakozást –, hozzákezdett tájékoztató előadásához.

– Kedves barátaim! Társas utunk egyik érdekessége, mondhatni exkluzivitása, hogy önellátók leszünk, a házban

rajtunk kívül nem lakik senki, azt esszük, amit főzünk, illetve ha senki sem óhajt szakácskodni, fél- vagy egészen kész, mirelitételekkel csillapíthatjuk éhünket. A hűtőszekrényekben friss zöldségek, gyümölcsök, előkészített húsok várnak fogyasztásra, és a stelázsin lévő dobozokban megtalálható minden alapanyag, amire az önjelölt szakácsoknak szükségük lehet. A házat alaposan kitakarítva vehetjük át, a hegyi levegő teljesen pormentes, ám aki kényes a tisztaságra, használhatja a kamrában lévő takarítószerket. 1750 méterrel vagyunk a tenger szintje felett, nincsenek bogarak, a virágok elvirítottak, pollenjük sem szennyezi már a levegőt. A szobákban cserépkályhák találhatók, a fészerben bőven van fa, aki fázik, kedvére fűthet magának... No! A hölgyek a tűzrakásra felkérhetik a férfiakat! – Lélegzetvételnyi szünetet tartott, körbepillantott, mint a színész, amikor közönségétől elismerő tapsorkánra vár. Mivel ez elmaradt, köhintett néhányat, majd újból felvette a beszéd fonalát.

– A főzés a konyhai tűzhelyen történik, bár van villanyrezsó, ám az árammal takarékoskodni kell. Előnyös módon a háztetőt napkollektorok fedik, ezek felhősebb napokon is biztosítanak legkevesebb 25-30 fokos melegvizet a zuhanyozáshoz, de a hűtőszekrények, villanyégők és a televízió igényeit nem elégítik ki, ezért benzines áramfejlesztő is rendelkezésre áll. Az aggregátor kapacitása azonban korlátozott, ezért a világítással és a villanymelegítéssel takarékoskodnunk kell. Elsőbbséget élveznek a hűtőszekrények, ha azok kiolvadnának, igencsak egyhangúvá válna a menü!

A társaság elképedve hallgatta Iván tudálékos előadását, önellátásra igazán nem számítottak, valamennyien résztvevői voltak már nem is egy társasutazásnak, kalandosnak, különlegesnek is, no de az alapvető kényelem, az ellátás és az étkeztetés mindenhol biztosítva volt. Iván észlelte a megdöbbenést, és ügyesen témát váltott:

– Egymásra utalva fogjuk pergetni napjainkat ebben a vadregényes házban, javasolom, rendezzünk ismerkedési délutánt! Mindenki mutatkozzon be és mondjon pár szót önmagáról.

Hogy jó példával járjak elől, kezdem én, magam! Nos... doktor Illés Iván a nevem, orvos vagyok, jelenleg a budapesti Szent János kórház rezidense. Szabad időmben a nagydoktori disszertációmát írom, ha lesz rá érkezésem, itt is ezt szeretném tenni. A Ganümedész megbízásából afféle irányító szerepet töltök be, szervezem a programokat, beosztom a tennivalókat, és ha valakit valami baj érne, mint orvos, ellátom a legjobb tudásom szerint. Súlyosabb betegség vagy – ne adj’isten! – baleset esetén természetesen hívok mentőhelikoptert rádiótelefonon. Egy megjegyzés! A mobiltelefonok töltése nem lehetséges, mert nincs 220 voltos hálózatunk. Aki lemerül, és szeretne telefonálni, rádiótelefont vehet igénybe, néhány készülék, a sajátomon kívül, az üdülők rendelkezésére áll. Egyelőre ennyit... És most önök következnek, aki kéri, annak átadnám a szót!

A társaság tagjai kínosan feszengtek, értetlen arckifejezéssel meredtek Ivánra, egymásra pislogtak, olyik a szomszédját biztatta, végül a házaspár férfitagja szánta el szólásra magát.

– Folytatnám én! – állt fel a köpcös ember, körülpillantva hallgatóságán, kezét gömbölyded pocakján összefogva, torkát köszörülve. – Venczel Nándor a nevem, bemutatnám a feleségemet is, a keresztnéve Vilma. Miskolciak vagyunk, magam szerszámlakatosként a Diósgyőri Gépgyárban dolgozom, a feleségem üzletvezető a miskolci Rózsafa illatszerboltban. Elvállalnám a tűzrakást, a tűzhelyek rendben tartását, és ha a szükség úgy kívánná, bármilyen szerelési, javítási munka elvégzésére alkalmas vagyok!

A barnakontyos, kerekarcú asszony is szót kért, feltette a kezét, mint az iskolás gyermek, ha felelni akar:

– Megvallom, örülök az önellátásnak, szeretek főzni, gazdasszonykodni. Ha a társaság megszavazza, elvállalnám a konyhafőnökséget!

Nevetés hullámszóttá végig a termen, többen éljenti kiáltottak, a legjobban a nők lelkesedtek:

– Megszavazzuk, noná, hogy megszavazzuk, éljen Vilma, a házinéni! – Iván és Nándor mosolyogva nyugtázta a nem várt

sikert, a fiatalember nem fukarkodott kifejezni háláját a társaságnak. A hangulat oldottabb lett, a fagyos merevség eltűnt az arcokról, többen is szólásra jelentkeztek, Iván az életkort véve figyelembe, Ilonának adta meg a szót.

– Terényi Oszkárné Szabó Ilona a nevem, özvegy vagyok, pár éve már nyugdíjas is, aktív koromban titkárnő voltam egy külker vállalatnál. Szívesen vállalom a főzést, és ha kell, bármiben segítek. – Ilonát Éva követte:

– Tóbiás Évának hívnak, miskolci vagyok jómagam is, és a Megyei Idegenforgalmi Hivatalnál előadóként dolgozom. Tagja vagyok a bükki hegymentők csoportjának, hobbiként barlangkutatással és sziklamászással töltöm az időm. Azért vállalkoztam erre az utazásra együtt munkatársnőmmel és barátnőmmel, Juhász Katalinnal – mutatott a szőke lányra –, hogy megismerjem a közeli Adler-hegyen létesített sziklamászó iskolát. A hegy északi oldalának meredek szakadékaiba drótköteleket, kampókat, kisebb létrákat építettek be, hogy kedvező lehetőséget biztosítsanak a kezdő alpinistáknak a gyakorlásra. Célunk, hogy a Bükk-hegységben is létesítsünk valami hasonlót; mi ketten Katalinnal – úgymond – nemcsak üdülőtúrán, hanem tanulmányúton is vagyunk!

Katalin is szót kért, bekapcsolódott a beszédbe, magáról is mondott néhány keresetlen szót. A két lány lelkes megnyilvánulása általános tetszést aratott, és amikor befejezték mondanivalójukat, taps lett a jutalmuk.

– Éljenek a sziklamászók! – zárta le a témát kedves mosollyal Iván, majd a turista-párra mutatott. – Ülnek itt az asztal körül más alpinisták is, akikről úgy hírlík: igazi profik! Átadnám nekik a szót...

A két hegymászó összenézett, sugdolózva győzködtek egymást, végül a nagydarab, vörösés hajú fiatalember állt fel tétovázva. Elnagyolt vonású, hóka tésztaképe leginkább egy lopótökre emlékeztetett, melybe szemeket, orrot és száját vág-tak, majd a belsejében gyertyát helyeztek el.

– Fischer Bálint volnék, a társnőmet Béldi Mariannak hívják, mindketten az egyik budapesti betéti társaság munkatársai vagyunk. Magam erkélyeket, homlokzatokat, csatornákat javítok alpin-technikával, Mariann meg a cégünk adminisztratív teendőit látja el. Túrázni jöttünk, meghódítani néhány csúcsot, gyakorolni a sziklamászást, melyben Mariann is jártas, nemcsak jómagam. Ami a házimunkát illeti, szívesen segítek bármilyen nehezebb fizikai munkában; Mari meg – sandított társnőjére –, gondolom, főzőcskézne néha...

– Inkább csak kuktáskodnék! – szabadkozott a dús, szőke hajú nő, elfintorítva amúgy sem túl barátságos arcát.

– Ennyi? – kérdezte Iván.

– Hát... – húzta el Bálint a száját –, mi nagyon egyszerű emberek vagyunk...

– Köszönöm! – bókolt a sólyomarcú. – Ki nem szólt még? Óh, hát ön, kedves útitársnő, ha jól tudom, a keresztnéve Bella! – A lány tétovázva állt fel, vigyáznia kellett, hogy könnyed és elfogulatlan maradjon. Első pillanattól fogva lappangó rokonszenvet érzett a mentor szerepében tetszelgő fiatalember iránt, úgy vette észre, szívélyes, kedves és udvarias.

– Dankó Izabellának hívnak, de elég annyi, hogy Bella. – A kedves arcú lány dallamos lejtést csempészett hangjába, miközben erősen elpirult. Hogy zavarát leplezze, gyűrögetni kezdte az asztalterítő rojtjait. Ivánra mosolygott, majd lassan körülnézett, Ilona, aki mellette ült, bátorítóan pillantott rá, néhány biztató szóval beszédre nógatva.

– Hogy folytassam, Egerben lakom, ott is dolgozom, a Gabonaforgalmi Vállalat munkaügyi előadója vagyok. Pihenni, üdülni jöttem, rengeteg jó levegőt szívni. Szeretek sétálni, ám a sziklamászás nem a kenyerem, ahhoz kissé túlsúlyos, no meg ügyetlen is vagyok! – Mondandóját kedves grimaszokkal kísérte, hangján átütött alapvetően vidám egyénisége, tréfára, nevetésre való hajlandósága. – Továbbá – folytatta – szeretek főzni, kuktáskodni, ha Vilma néni engem is beoszt a konyhára, megteszem, ami tőlem telik! – Szavai nevetést fakasztottak,

majd élénk taps jutalmazta a kis nő bemutatkozását. Általános csevegés vette kezdetét, Vilma nevetve fenyegette meg a nőket: – Szavatokon foglak benneteket, boszorkányok, ha lustálkodtok, hátrakötöm a sarkatokat!

Iván csendre intette a fecsegőket: – Még valaki? – nézett körül. – Ön, kedves uram! – mutatott az ősz hajú férfira, aki az asztaltól kissé távolabb, a tűzhely közelében húzta meg magát. A megszólított lassan, komótosan állt fel, kemény vonású, férfias arcán egyetlen mosoly sem rezdült. Kékeszöld, kissé ferdevágású szeme hideg tekintettel mérte fel az asztalnál ülőket, valahogy megfagyott körülötte a levegő, mert szemének nem volt fénye, csupán furcsa, félelmet ébresztő tompa sugárzása. Egyenes tartása, izmos termete koránál jóval fiatalabbnak mutatta, ám dús, hullámos, hófehér haja és barázdált arca elárulta, hogy nem mai gyerek.

– József vagyok! – bökte ki az apostrofált. – Egyéb közlendőm nincs is magamról. Ja! Vállalom a fűrészelést, favágást, gyújtóskészítést, korán kelő vagyok, ezért, ha a szükség úgy kívánja, reggelenként megrakhatom a csikósparherdet.

– Köszönjük – válaszolt Iván kedvetlen, színtelen hangon. Rosszalló pillantással mérte végig a vezetéknevét nem említő útitársat, kinek rövid bemutatkozása, ridegsége egyik pillanatról a másikra lelombozta a vidám hangulatot. Ismét körülnézett, Vilmán időzött el a tekintete.

– Kedves házinéni – vette vissza a tréfás hangot –, legyen olyan jó, és döntse el, ki főzi holnap az ebédet?

– Hát, ha jónak látják, én magam kezdenék. A következő napok beosztásánál meg vegyük figyelembe, ki milyen programot is tervez. Egyelőre kedvező az időjárás, gondolom, az alpinisták túrára készülnek...

– Így igaz – kapott a szón Éva –, holnapután Katalinnal útra kelünk.

– Mi is! – harsogta Bálint.

– Én vállalom a holnaputáni napot! – fontoskodott Bella.
– Utána meg...? – Iván vetett véget a találgatásoknak:

– A szerdai napra ne osszunk be senkit, akkorra tervezem a libegővel egybekapcsolt kirándulást. Ebéd fenn a hegytetőn a *Gemse* – magyarul Zerge – turistavendéglőben, a hölgyeknek aznapra kimenőt adunk! A továbbiakat ráérünk később is megbeszélni. Ennyit az ebédfőzésről! És most: javasolom, válasszunk szobát magunknak. Nos, ki óhajt egyágyasat, és kik szeretnének kétágyasba menni?

– Kétágyas! – dörmögte Nándor.

– Kétágyas! – közölte szerényebben Bálint.

– Nekünk is kétágyas – szólt Éva Katalinnak intve.

– Egyágyas! – sietett a válasszal Ilona.

– Rendben! – nyugtázta Iván a döntéseket. – Gondolom, mi többiek is egyágyast igénylünk. Parancsoljanak felmenni az emeletre és megtekinteni a szobákat. A folyosó jobb oldalán van négy darab kétágyas, a bal oldalon hat darab egyágyas. Kedvükre válogathatnak, akár a tót a vadkörteben...

Ilona a női illemhely melletti szobát választotta. Nem egészen véletlenül... vesebaja miatt megeshet, hogy éjjel ki kell mennie, és a szobákban nem volt vécé, csupán kézmosó és egy csöppnyi zuhanyfülke.

Miután elosztották maguk közt a szobákat, mindenki behurcolkodott és átöltözött, Iván vacsorára invitálta védenceit. Időközben tüzet gyújtott a kis sparherdben, melynek tetején már javában rotyogott a nagyfazéknyi étel, mindenki meglepetésére: töltött káposzta!

Vilma házinéni a vacsora után lefekvést parancsolt, mondván, a mosogatás ráér holnap is. Senki sem ellenkezett, az utazókat kifárasztotta az izgalmas, eseménydús nap, és elálmosította a levegőváltozás. A ropogós, illatos ágyneművel ellátott kényelmes ágyak hívogatóan kínálták öblüket; Ilonának első dolga volt kitárni szobája mindkét ablakát. A fatáblákat gondosan kitámasztotta, emeleten voltak, s az elhagyatott vidéken aligha mászott volna be bárki is a kicsiny ablakokon. A tágas, arányos méretű szoba berendezése jó ízlésre vallott: fafaragásos parasztkarok szekrény, komód, asztal, szék, kényelmes fotel és

hatalmas ágy képezte a bútortzatot; a padlót puha szőnyegek borították, az ablakokat pántlikás, csipkés függönyök keretezték. A nő agyában régi emlékek sarjadtak, felidézte kislánykorát, amikor nagyanyja kertes, falusi házában töltötte a szüni-dejét, és ő birtokolhatta a tisztaszobát. Csupán azt furcsállotta, hogy az ajtó nem zárható, sem kulcs, sem retesz, sem kampó nem szolgálta a biztonságot, és így volt ez a többi szobánál is, a választás céljából ugyanis valamennyit szemrevételezte. – Furcsa! – vélte. Korábban, ha bárhol megszállt a férjével, mindig magukra zárták az ajtót, ehhez voltak szokva. Holnap tán szóvá is teszi, melázott magában, miközben levetkőzött, letusolt és gyorsan ágyába bújt.

Perceken belül elaludt, mély, álomtalan alvás vett erőt rajta. Hirtelen riadt fel, pislogva nézett körül, időbe telt, míg rájött, hová keveredett, nem tudva, éjszaka van-e még, vagy tán már hajnalodik... A sötétségben csupán a két kisablak négyyszöge derengett, onnan jutott be a szobába némi természetes fény. A padló megreccsent, s a következő pillanatban férfialakot pillantott meg az ágya előtt. Egészen közel állt hozzá, hallani vélte a halk szuszogó hangot, ahogy a behemót vette lélegzetét. Örjítő rémület kerítette hatalmába a szerencsétlen asszonyt, kiáltani akart, de nem jött ki hang a torkán, csupán a szája mozgott, s az arca vonaglott. Bénultság szállta meg a testét, mozdulni sem bírt; mint foglyul ejtett madár egy óriás marokban, úgy reszkett. Látni vélte, a rémalak közelít feléje, már emeli is a kezét, hogy lecsapjon rá, hogy elkapja a nyakát, kiszorítsa a lelket belőle...

Végül nem derült ki, mi is történt vele, elaludt újból, vagy talán elájult... Jókor reggel ébredt, szobáját elöntötte a kintről beáramló napfény. Amint magához tért, felidézte az éjszakai élményt, maga sem tudta, ébren volt-e, vagy talán álmodott, esetleg az idegkimerültség okán hallucinált... Szobája érintetlennek látszott, semmi sem utalt arra, hogy valaki járt volna ott... És ha járt is, ugyan ki lehetett? S mi célja volt azzal, hogy ráijesszen...?

Az ebédlőbe lépett, kialvatlanság, fáradtság érzete tartotta fogva, mohón kapott a kávé után. Később félrehívta Ivánt, s nyomatékka kérte: szereljenek zárat az ajtajára! Szörnyű éjszakája volt, úgy véli, valaki járt a szobájában, még egy éjszakát nem bírna ki nyitott ajtó mellett.

A fiatalember kissé csodálkozva vette tudomásul Ilona óhaját, félelmét afféle öregasszonyos rigolyának vélte. Ellenvetést nem tett, szolt Nándinak, az ezermester lakatosnak, aki a fészert melletti kiskamrában talált tolóreteszt, befogót és a munkához való szerszámokat. Gyorsan és ügyesen végzett a szereléssel. Ilona, látva a reteszt, fellélegzett. Nem győzte köszönetni a mesterművet, mely megvédi őt a betolakodóktól, biztosítva neki mind a nappali, mind az éjszakai nyugodalmat.

Gyönyörű nap köszöntött rájuk, a mélykék égbolt, mint hatalmas kupola borult a tájra, a fák zúzmarás ágain szikrát vetettek a napsugarak. A ház nyugati oldala mögött kezdődött a nagyhegyek világa, hatalmas sziklák uralták a tájat, ezeket tegnap nem láthatták a felhők okozta, sűrű köd miatt. A kúpokat és a bérceket sárkányfogakra emlékeztető, különös alakú gerincek fűzték láncba, a masszív hegykoszorú csúcsai őrszemekként vigyázták a messzi vidéket. Félelmetes meredélyüket helyenként jeges hasadékok szabdalták völgyekre, gleccserhasadékokra; az égbe szökő csúcsokat és a hegyek északi lejtőit friss hó borította. Növényzet leginkább az ormok tövében zöldellt, s a sziklák közé ékelve füves lejtők és satnya borókabokrok szabálytalan foltjai élénkítették a komor vidéket, mint oázisok a sivatagot. Helyenként, mintha silbakolna, úgy állt a vártán pár vihar szaggatta öreg fenyő, kérges, pikkelyes törzzsel, megkopott túlombbal, töredezett ággal, gallyaik közt a nyári tobozokkal. Talán a villámcsapások fosztották meg hajdani dús szépségüktől a faóriásokat, vélte az, aki megszemlélte őket. Távolabb, a félelmetes sziklák kis platóján zergék álldogáltak, majd – észrevéve a nézőket – futni kezdtek fel a meredeken. Némelyik

megállt és visszanézett, mintha azt kérdezné furcsa mekegése: ember, mi dolgod itt?

Az egyik nyereg sziklapiramisa alatt hatalmas gleccser tört lefelé a völgybe, s a jégfolyó egy része a háztól alig 100 méternyire ért le a heglábhoz, hogy hömpölygő patakként folytassa útját az ellaposodó dombhátak felé. Ahogy a nap egyre feljebb kúszott az égen, hője olvasztani kezdte a jeget és a havat, s a vízfolyások, mint csillogó, piciny patakocskák díszítették a jégfolyamot, melyből olykor le is tört egy-egy jókora darab, hatalmas robajjal bukva le a mélybe, beletoccsanva a vízfolyásba.

Még a hegyek vándorai is megbűvölve bámulták a természet csodáit: a borjadzó gleccsert, a mély horhosokat és a hegláncok övezte cukorsüvegkúpokat; mint utóbb kiderült, a négy sziklamászó eleddig csupán a Tátra és a Déli-Kárpátok vidékét látogatta, a félelmetes alpesi ormokat mindössze fényképeken és vetített diaképeken tekinthette meg. Bár valamennyien megfordultak már nem is egy turistaházban, ám hogy egy hegyi szállodát így szorosan közrefogjon a nagyhegyek gyűrűje, ez számukra is újdonság volt, mint megjegyezték: a miliő valóban exkluzív. Vilma bociszemeit kimeresztve bámulta a tájat, lelkesedését némi malíciával fűszerezve.

– Mindig is csodáltam a hegyászokat – mondta fanyarul –, magamnak sosem volt részem hasonlóban, el nem képzelhetem, mi űzi az embereket a veszély karmaiba; hogy van bátorságuk felkínlódni magukat ezekre a hatalmas hegyekre... S ez még nem minden! Hajózni jeges tengereken, odamerészkedni a zord sarkvidékekre is. Nem beszélve a mélytengeri bűvárokról... Pfuj! Lemerülni lábasfejűek, puffedt halóriások, számtalan karú és csápú tengeri szörny közé... – Hirtelen Bálinthoz fordult és az egyik meredekfalú sziklatoronyra mutatott.

– Oda, a fenébe akartok felmászni?

– Ha nem is pont oda, de valami hasonlóra – dörmögte a tésztaképű a terepet mérvegetve.

– Látják ott hátul azt a nagy, lapos gerincet? – fordult Iván a nézelődők felé. – Breitplatte a neve, oda valamennyien fel fogunk menni. No, panasz ne érje a ház elejét, nem gyalog, hanem libegővel! Ám, ha valaki félne, megvárhat bennünket az alsó állomáson. – Senki sem jelezte, hogy ki akar maradni e különös élményből, Iván, dicsérve az elszántságot, másra terelte a szót.

– Közvetlen előttünk – mutatott az egyik piramisra – a 3100 méter magas Litzerhorn látható, tőle jobbra a Bürskopf a maga 2890 méterével, s a hegycsoport királya a 3300 métert is meghaladó Mittelturm, az alpinisták egyik fő kihívója. – További csúcsokat nevezett meg, kitért arra is, kik voltak azok a híres hegymászók, akik első ízben hódították meg a nyaktörő araszolást igénylő, félelmetes óriásokat.

Szétszéledtek, Vilma és Nándi megcélozta a konyhát, Ilonát közrefogták barátnői sétát javasolva, a sziklás tájtól keletre lankásabb hegyek húzódtak, sűrűn borítva fenyvessal, borókabokrokkal. Iván készségesen igazította útba a hölgyeket, ebéd előtti könnyebb séta céljára a piros jelzéssel ellátott turistautat javasolva.

– Kábé másfél-kétórás körút – kezdte magyarázni –, kisebb emelkedő visz fel egy csodaszép kilátópontra. Turistabakancs ajánlatos – nézett le a könnyű cipőkbe bujtatott lábakra –, és ha igénylik, kölcsönadhatom a távcsöveget.

A négy elszánt: Éva, Katalin, Mariann és Bálint másnap hajnali négy órakor kívánt elindulni, este a vacsorát követően Vilma elkészítette számukra az úti csomagokat. Ilona pihenőnapot tartott, csupán kisebb sétára vállalkozott délután Bellával; jól tették, a háztól mintegy 20 percnyi járásra gyönyörű hegyi tavacsát fedeztek fel, melyet kényelmes, apró kövekkel felszórt sétaút övezett. A tó végében stégre bukkantak, mellette kikötve nagy hasú ladik, benne gondosan elhelyezve két pár evező. A víz sima volt, akár a tükör, smaragdzöld felszínét csupán egy-egy zsákmányra vadászó pisztráng kiugrása törte meg. A halacska nyomán körkörös alakban terjedő hullámok kép-

zódtek, melyek a part felé haladva laposodtak, majd lassanként teljesen elenyésztek.

– Csónakázzunk – sikkantott Bella túláradó érzellemmel.
– Evezzünk mindketten, dolgoztassuk meg a karizmainkat! – Ilona szabódott kissé, végül mégsem tudott ellenállni barátnője unszolásának, kissé nehézkesen behuppant a csónakba ő is, kezébe kapva a két ormótlan lapátot. Jókedvre derülve kanalazgatták a hegyi tó lágyan elomló vizét, a tavacska mély volt, nem látszott a fenék, a part menti fűpamacsok közül kibukkant néhány késői virág. Bellát a szép táj bensőséges hangulatra ihlette, nem állhatta meg, hogy titkát meg ne ossza társnőjével.

– Ilona, drága, valamit el kell mondanom... Úgy vélem, boldogságot hoz számomra ez az utazás...

– Jól sejtem, hogy miért – mosolyodott el anyásan az idősebb nő –, te és Iván... Ugye, nem tévedek?

– Nem tévedsz, valóban összejöttünk!

– Nocsak, máris, alig három nap alatt...?

– Hát... mit mondjak... magam is alig hiszem...! Szerellem az első látásra... Sohasem gondoltam volna, hogy ilyesmi létezik egyáltalán. Tegnap este – folytatta titokzatos arccal – séta közben csókolóztunk, és azt mondtuk egymásnak: szerelmesek lettünk! Tudod – lendült bele a beszédbe egyre hevesebben –, annyira egyedül vagyok! Anyámmal élek, de ő olyan fura, állandóan újabb és újabb pasija van. És fiatalok! Ez okból folyvást féltékenykedik rám. Érted? Énrám, a saját lányára! Ó, ha úgy lenne, ahogy remélem... ha férjhez mehetnék Ivánhoz és Pestre költözhetnék... Megvallom, a munkámat sem szeretem igazán...

– Szorítok nektek, hogy sikerüljön – szólta Ilona biztatóan –, de azért vigyázz, te lány, ne vidd túlzásba a reménykedést! Tudod – borult el az arca –, a férfiak hajlamosak arra, hogy elbázzák magukat, amennyiben túl könnyen célba érnek! Egy férfi sose legyen biztos a dolgában. Legtöbbjük nem éppen romantikus alkat, nem díjazza a rajongást és az imádatot. Azt tanácsolom, légy vele könnyed és elfogulatlan! Bár... ki tudja,

ami Ivánt illeti... magam is úgy vélem, ez a különös ábrázatú fiatalember komoly, becsületes fajta... Egyébként meg tartsa szerencséjének, ha ilyen lányt kaphat, nehogy még te légy az, aki utána fut!

Estefelé megjöttek a sziklamászók, fáradtak voltak és roppant kimerültek, ám mosolygós arcuk, csillogó szemük arról árulkodott, hogy élvezetes, sikerekben gazdag nap van a hátuk mögött. Bálint és Mariann meghódította a 3055 méter magas Grosshorn-csúcsot, Éva és Katalin végigügyeskedte a mászóiskolát. Vilma táalta nekik a délről félretett ebédet: gulyáslevest és káposztás cvekedlit, öröm volt nézni, mekkora hévvel habzsolják be a méretes adagokat.

– Bella, segíts mosogatni, a többieknek meg irány az ágy – egzecírozta a társaságot Vilma –, holnap reggel nyolckor adom a reggelit, kilenckor meg – nézett Ivánra – indulunk a libegőhöz.

– Gyalog megyünk? – érdeklődött Éva.

– Ó nem – válaszolt Iván –, kisautóval, úgynevezett kvaddal! 5, esetleg 6 fő fér csak fel rá, éppen ezért két menetben utaztatom a társaságot.

Ilona az első csoportba sorolt be, a sziklamászók későbbre maradtak, hadd pihenjenek még jó másfél órát, amíg megteszi Iván a fordulót.

Az út magas gránitkitüremkedés mentén haladt, majd dús fűvű réthez lejtett, ahol az ősz közeledtét sejtő utolsó vadírisszek, csillagfürtök, alpesi rózsák színesítették a sárguló füves legelőt. Magas, élénkzöld fenyőfák álltak a rét szélén, az út ellaposodott párszáz méter hosszon, majd hirtelen a magasba tört. Köveken bukdácsoltak, a nők sikongva dőltek jobbra-balra, a kvad ugrált alattuk, akár a bakkecske; Iván erejét megfeszítve tartotta a kormányt, ügyesen kerülgetve a sziklatömböket. A völgyek a közelítő ősz rézsútos fényében fürödtek, helyenként habszínű patakok csillantak fel az árnyas szurdokok mélyén, továbbhaladva legelők tűntek fel az erdőhatár fölötti görélyes völgyteknőben, hátukon legelésző marhák, a tájat ékítő, tarka

színfoltokként. Szénaillat szállt a levegőben, megcsiklandozva az orrokat; Nándi hatalmas tüsszentést eresztett meg, harmatcseppje Iván nyakába hullt. Egy éles kanyar után szemükbe ötlött a drótkötélpálya az indóházzal, mely előtt a csöppnyi tisztáson már javában nyüzsgött a színpompás embertömeg. Tiroli nadrágos, kockásinges, turistakalapos férfiak karolták át dirndliruhás partnernőjüket, gyermekek kergetőztek, bukfenkeztek; itt-ott a meredek kaptatótól lihegve biciklisták pedáloztak a hegyháton át. Néhányan énekeltek, dalukat jódlizás színezte, a bugyborékoló, sikongó hangokat megsokszorozva verték vissza a hegyoldalak.

Iván, ahogy végzett az első fuvarral, már fordult is vissza, Ilonáék, hogy teljék az idő, körüljárták a csinos, faberakásos állomásépületet. Tőle jobbra újabb pavilont fedeztek fel, mely büfének, kávézónak, ajándékboltnak és egy kisebb postahivatalnak adott helyet. A csöppnyi bodega alpesi emléktárgyakat, képeslapokat, posztereket kínált, továbbá díszes papírba csomagolt ajándékdobozokat. Bennük édesség, emléktárgyak, illatszerrek nőknek, fából kifaragott játékok gyermekeknek, sildes fedő férfiak számára. Ilona élve a lehetőséggel, vásárolt egy csomagot a szeretteinek, s azonnal postára is adta. Üdvözlőlapot is mellékelte hozzá, melyen csupa kellemes élményről számolt be, világért sem panaszkolt volna fel félelmeit, az őt ért néhány érthetetlen atrocitást.

Megérkezett a második csoport, Iván a libegőhöz terelte csapatát. Mint megtudták, a drótkötélpályát 1968-ban építették, a legmodernebb egész Voralbergben; a kábel hosszúsága az alsó és a felső állomás között eléri a 6 kilométert, maga a csúcs 2500 méteres. Ilona csak most, a beszállás előtt nézte meg közelebbről a félelmetes drótkötélpárost, melyen a kétszemélyes ülőkék egymást követve úsztak fenn a levegőben. Eszébe jutott: annak idején Oszkárral gyakran ültek lanovkában, több alkalommal a Chopok-csúcsra is feljutottak, s emlékei szerint rendkívül élvezték a fura, sajátos utazást. Ez a libegő is hasonlatos volt a szlovákiaihoz, a végtelenített pályán megállás nélkül jöttek-

mentek a tömörfa székek, egy marcona ember segítette a beszállást: elkapva és néhány pillanatra megállítva a fordulóban a soron következőt. Ilona Évával készült párba menni, a fekete lány azonban valamit hátraszólt Ivánnak, nem vette észre, hogy ő következik, s a habozás pillanatát kihasználva József egy gyors mozdulattal beszuszakolta magát Ilona mellé. Az asszony riadtan tiltakozott, ám az ülőke már lendült is fel a magasba, kiszállásra nem volt lehetőség, el kellett fogadni az odacsöppent férfit. József – ezúttal kevésbé morcosan – sietve kapcsolta be a biztonsági láncot.

Ilona már az első percben rájött, ez az utazás más, mint amit átélt Szlovákiában, sokkalta félelmetesebb és veszedelmesebb, vagy talán csak őt csalták meg fiatalkori emlékei. Bár meglehet – tűnődött magában –, hogy a közben eltelt évek fokozták fel ennyire a tériszonyát. Amint ülőkéjük elhagyta az állomást övező mezőt, meredeken tört fel a magasba, megcélozva egy irdatlan hegycsúcsot. Ilona mély szakadékokat észlelt a lába alatt, borzongató iszonyat tört rá, torkából kiszakadt egy rémült, vad sikoly. József átölelte, ő tehetetlenségében a férfi vállára borult, kezével takarva el mind a két szemét. Szédült, furcsa gyöngesség, bizsergés kínozza, úgy érezte, eljött a vég-órája, riadtan figyelte partnere szövegelését; a máskor oly csendes férfi ezúttal hadarva, szinte megállás nélkül lökte ki magából a mondatokat. Ilona csupán elvétve válaszolt a szóáradatra, rettegve várta az újabb oszlopot, ilyenkor az ülőke megemelkedett, majd, miként a hullámvasút, a mélybe huppant. A hirtelen légnyomáscsökkenéstől bedugult a füle, gyomra a torkába szaladt, a szíve összevissza vert. Mint utóbb megtudta, mindössze 25 percig tartott az út a felső állomásig, ám ő, Ilona, végtelen hosszú óráknak érezte az eltelt időt.

– Már itt az állomás, készülődjünk! – szólta neki József. Ilona elkapta szeme elől a kezét, ott magaslott előtte a felső állomás befutója. Egyszerre rettegni kezdett, attól tartott, nem lesz képes időben kiszállni, elvéti az alkalmas pillanatot, minek folytán újabb, végtelenített menetre kényszerül. A férfi kiol-

dotta a biztonsági láncot, Ilona észlelve a járdát, kivetette magát az ülőkéből. Elterült a földön, térde nagyot koppant, kezét és karját felsértette a durva beton, táskája messzire repült. Pár pillanat múlva József is kiszállt, időközben körülvette a földön fetrengő nőt az állomás népe, Iván, Nándi és a többiek máris ott termettek, és az orvosi szobából vöröskeresztes nővér sietett a baleset helyszíne felé. A férfiak óvatosan talpra segítették Ilonát, a nővérrel együtt betámogatták az elsősegélyt nyújtó helyiségbe. Az ápolónő kitisztogatta, majd bekötözte vérző sebeit; kéklő horzsolásait és a megduzzadt térdkalácsot illatos krémmel dörzsölte be. Ilona falfehér volt, egész testében reszketett, a gondozónő gyöngéd szavakkal nyugtatgatta, majd belenyomott egy injekciót. Mielőtt elengedte volna a megviselt asszonyt, egy pohár gyöngyöző ásványvízzel kínálta meg.

A három lány nem győzte vigasztalni pórul járt barátnőjét, valamennyien kérdésekkel ostromolták: mi történt vele, mitől riadt meg olyan nagyon, mi okból vetette ki magát a székből. Éva a bocsánatát kérte, röstellte, hogy nem vette észre, ők következnek. Mire felocsúdott, Ilona már az égben lebegett József oldalán. Ígérte, a visszaúton gondosabb lesz, amíg a sorukra várnak, mellette marad, és erősen fogja a kezét.

Az állomástól keskeny, hóval fedett hegygerinc vezetett fel a Breitplatte csúcsára, Ilonának használt az injekció, tériszonya a minimálisra csökkent, minden félelem nélkül sétált végig a korlátok közé szorított, mintegy másfél kilométer hosszú, keskeny és jeges ösvényen. Olykor megállt, mélyeket lélegzett, tüdejét elöntötte a szagtalan, csonttiszt alpesi lég, majd – miként a társai – ő maga is önfeledten bámulta a csodás panorámát. Néhány fényképezésre alkalmas, kisebb kiszögellés, mint csöppnyi erkély szegélyezte az utat, Nándi és Bálint nem győzte kattogatni digitális fényképezőgépét, Ilona egy őskori leletnek számító Praktika géppel ügyeskedett. Egy-egy kilátóponton pénzbedobásos távcső is működött, a társaság tagjai nem sajnálták a látványtól a szerény egy eurót. Az idő csodás volt, a liláskék égen mindössze néhány bárányfelhő úszott, csupán

távolabb, jobbra már a svájci oldalon, burkolta be magát néhány hegycsúcs szürkés-feketés felhőköntösbe.

Az ösvény széles platóba futott, ott helyezkedett el a csinos kisvendéglő, melyet a társaság szűk egyórás séta után ért el. Dél volt, távolról halk harangszó bontotta meg a csendet, Ilona könnyű sóhajjal emelte az égre tekintetét. Iván kitárta előttük az ajtót, miközben kedves szóval invitálta a vendéglőbe a vidám kompániát. Tarkaruhás pincérnő libbent eléjük, a szél-árnyékos erkélyen megterített asztalt ajánlva fel nekik. Közvetlenül a balkon masszív vaskorlátja mögött meredeken szakadt le a sziklafal a mélybe, alant a síkon néhány háztető piroslott. – Az már Svájc – magyarázta Iván –, siklóernyővel percek alatt ott lehetnénk!

Ötletét senki sem díjazta, valamennyien kellő tisztelettel szemlélték a 800 méteres mélységbe lenyúló, csaknem teljesen függőleges falat. Helyet foglaltak, Ilona az asztal túlsó oldalát választotta, míg a négy sziklamászó a szélre ült le, széktámlájukat mindössze néhány centi választotta el a mélység fölött húzódó erkély korlátjától. Ízletes zöldséglevest, zsemlegombóccal körített, gombaszószos vadhúst szolgáltat fel a pincér, a desszert áfonyalekváros piskótatekercs volt. Italt mindenki maga rendelhetett, ára nem foglaltatott az ebéd árában. Legtöbben nagy krigli bajor sört eresztettek le a torkukon; Ilona – nehogy szédelegjen a keskeny hegyi úton visszafelé menet – a narancslénél maradt.

Három óra tájban érkeztek vissza a libegőhöz, Éva állta a szavát, pillanatra sem engedte el Ilona kezét.

– Ne nézz le! – intette a megszeppent asszonyt. – Lefelé menet valóban rémisztő a mélység, még az olyan edzetten is megbizsgatja a látvány, mint amilyen én magam vagyok. Várj! Bekötöm a szemed a sálammal, nehogy kísértésbe essél körülpillantani. – Lekapta magáról a könnyű selyemsálat, Ilona elhűlve meredt a nyakára. A lány szép dekoltázsát gyönyörű nyakék díszítette, mely bőségesen tartalmazott gyémánt-, mélytűzű rubin- és smaragdköveket.

– Csodás a nyakéked – ámuldozott az asszony –, de hogy jut eszedbe ezt a bálba való ékszert felvenni turistaruhához?

– Ó, a kövek nem valódiak, a nyaklánc nem más, mint olcsó kis bizsu. Nekem azonban nagyon kedves, egyetlen napra sem válnék meg tőle. Tudod – kötötte be féltő gonddal társnője szemét – ez az ajándéktárgy emlék, a férjemtől való. Törökországból hozta, amikor a Kőroglu-hegységben túrázott.

– Asszony vagy hát? És hol van most a férjed?

– Meghalt. Nemzetközi turistacsoporttal vett részt magashegyi túrán, a Pamír hegység 6700-as *Karl Marx* csúcsát szeretnék volna meghódítani. Szerencsétlenség történt, leszakadt alattuk egy jégfal. Lezuhantak, ő és néhány társa szörnyethalt a mélyben... Látod... özvegyasszony vagyok jómagam is, egyedülálló, magányos... akárcsak te!

Másnap pihenőnapot tartottak, Éva és Katalin vállalta a háziasszonyi teendőket, beleértve a vacsorakészítést is. Vilma fáradt volt, egész nap az ágyában heverészett. Ilona szokásos délutáni pihenője után sétára készült, gondolta, Bellát is elhívja. Tudta, Iván az ejtőzés csendes óráiban a disszertációján dolgozik, ilyenkor egyedül kíván lenni, ez okból a szerelmes leány magára marad. Elindult barátnője szobája felé, majd ajtaja előtt hirtelen lecövekelt. Bentről hangok hallatszottak, ingerült, vitatkozó hangok, ezek egyike kétségtelen Belláé volt, és akivel perlekedett, az nem volt más, mint József! A megdöbbenet asszony csupán beszédfoszlányokat volt képes kivenni, Bella hangja sírós és tiltakozó volt; a férfi halk, ám erélyes, parancsoló hangon érvelt, valamire rá akarta beszélni a lányt. Hogy mire, azt Ilona nem hallotta, sarkon fordult és elsietett. Egyedül indult el sétálni, a világért sem akart szemezgetni egy olyan asztalról, melyet nem az ő számára terítettek meg.

Bellával csupán a vacsoránál találkozott, még a rosszul világított teremben is feltűnt neki, hogy ki van sírva a leány szeme. Amellett kedvetlen volt, Ivánnal is csak pár rideg szót

váltott, a fiatalember riadtan kémlelte szomorkás kedvesét. Ilona egész este azon tűnődött, mi dolga lehetett Józsefnek a lánynyal? Bella mindeddig észre sem vette az idős urat, szóra sem méltatta, olykor, ha a reggelinél találkoztak, tán még jóreggeltet sem mondott neki. József, ahogy mást nem, úgy Bellát sem méltatta figyelemre, amikor végzett az evéssel, hátrahúzódott a tűzhely mellé a sutba; szeretett így a háttérben maradni, kiesni a társaság fényköréből, észrevétlenül elbóbiskolni vagy csak úgy, közbeszólás nélkül hallgatni a feléje áramló szavakat. Társainak – Ilona tudomása szerint – csupán a favágással és a tűzrakással kapcsolatban tett fel kérdéseket.

Eljött az este, sötétség borult a házra, Iván éjszakára – takarékosági okokra hivatkozva – lekapcsolta a ház világítását. Minden szobában volt petróleumlámpa, Iván arra kérte embereit, ériék be annak lángjával, elvégre hangulatos, barátságos, amellett fokozza üdülésük *exkluzivitását*. Zseblámpát is osztogatott, Ilona nem szorult az adományra, otthonról hozott magával lámpát is, és tartalék-elemeket is, felkészülve a rendkívüli alkalmakra.

Éjfél tájt arra ébredt, hogy igencsak kínozza a szükség, kiugrott az ágyból, s amúgy meztelábasan, egy szál pizsamában a vécébe futott. A sötétben alig találta meg az ülőkét, amikor végzett és kifelé indult, megcsúszott a vizes kövön, és az ajtónak esett. A folyosót csupán a lépcsőfeljáróval szemközti ablakon beáradó csillagfény vonta derengő homályba, óvatosan, az ütéstől sajgó homlokkal indult el a szobája felé.

Hirtelen megtorpant. Pár lépéssel előtte sötét alakot pillantott meg, magas volt, a fejét lefedő csuklya mögül fehér, kimeredt szemű arc bámult rá, testét köpeny fedte, lehetett nő, lehetett férfi, a dermesztő csendben csupán halk szuszogást hallatott. Ilona a rémülettől sóbálvánnyá vált, miként a bibliai Lót felesége, amikor visszanézett Szodomára. Mintha valami a földhöz szögezte volna, sem mozdulni, sem kiáltani nem volt képes, forgott vele a világ: fejtetőre állt, és egyszerre váratlanul, képtelenül, elvesztették realitásukat az élet dolgai... Mindössze

pár méter választotta el szobája ajtajától, ám a lába sehogy sem engedelmeskedett. Hogy meddig állt ott, utólag sem tudta az eltelt időt megbecsülni, talán percek teltek el, talán órák, ám meglehet, csupán csak pillanatok. Egyszerre megfordult a rémalak és a folyosó vége felé indult, ekkor Ilona is mozdult, és az ajtajának vetette magát. Valósággal beesett a szobájába, betolta a riglit, elemlámpájával körbevilágított, a helyiség üres volt, és látszatra érintetlen. Reszketve bújt vissza ágyába és megfogadta, éjszaka többé ki nem lép a folyosóra, ha rájön a vizelési inger, igénybe veszi a zuhanytálcát... Elborzadt a gusztustalanságra gondolva, de mi mást tehetett volna? Majd vételez fertőtlenítőszerrel a raktárból, és kitakarít maga után... – Óh, egek – fohászkodott –, aki nem teljesen egészséges, az ne vegyen részt társasutazáson...

Péntekre tűzte ki Iván a barlangtúrát, korai ebédet kért Ilonától – az aznapra beosztott konyháستól –, délben indulnak, esteire visszatérnek, közölte hivatalos hangon a beütemezett programot. – Csak az jöjjön, aki kedveli a föld alatti sétát – intette társait –, bár a túra nélkülöz minden nehézséget, amellet választani lehet a könnyebb és a nehezebb útvonal között.

Mindenki meglepetésére a Venczel házaspár is vállalta az utat, annak ellenére, hogy mindkettő fájlalta a lábát, s a derekát. A barlang alig másfél órányi járásra volt a háztól, Iván ráállt, hogy Venczeléket, és azokat, akik nem akarnak a köves, sziklás úton gyalogolni, elviszi a kvaddal. Végül Ilona és Bella csatlakozott a kényelemszeretőkhöz, míg a többiek nagy tempóban, rohamléptekkel vágtak neki a turistaútnak.

Csodálatosan szép tájat, változatos mészkővidéket szelt át a barlanghoz vezető ösvény, Svájc felé megsokszorozódtak a karsztos kúpok és tornyok, vadregényes labirintusokat rejtve magukban. A mély szakadékok alján rohanó patakok apró víz-esése szikrákat vetve csillant, majd habzó vizüket rendre elnyelték a rejtélyes, sötét odúk. A függőleges sziklafalak valósággal

világítottak a délutáni fényben, visszaverve a rájuk tűző napsugarakat. Az út ijesztő mélységek fölött haladt, helyenként éles kanyarokkal kerülve meg a nagyobb mészkőtömböket. Később egy újeletű zsilipő fölött jártak, a vize zöldes, zavaros, benne egy jégtömb foncsorfehérje, egyik partján elhagyott kunyhó, íves gát, ember sehol. A kisautó alig valamivel ment gyorsabban, mint a gyalogosok, s mindössze negyedórányi előnnyel érte el a hatalmas szádát (sziklakaput), melynek mélye rejtette a Mamut-barlang nehéz vasajtóval lezárt bejáratát.

A közelben takaros faházikó állott, Iván kulcsot vett elő a zsebéből és kinyitotta a rozoga faajtót.

– Aki a nehezebb utat választja, annak át kell öltöznie, overallt, gumicsizmát venni, mely bírja a vizes agyagot.

– És aki a könnyűvel is megelégszik? – kíváncsiskodott Vilma.

– Az visszafelé is csónakkal jöhet, átöltöznie nem szükséges...

– Juj, de izgi! – örvendeztek a lányok. – Hát csónakázás is lesz?

– Mi az, hogy! – engedett meg magának egy fölényes mosolyt a túravezető. Végül csupán a házaspár és József volt az, aki a könnyebb utat választotta. Mielőtt elindultak volna, Iván valamennyi résztvevő kezébe akkumulátoros lámpát nyomott.

– Kissé nehezek a lámpák, ám nélkülözhetetlenek, nemcsak azért, hogy jól lássák az utat, hanem azért is, hogy gyönyörködhesünk a ritka szép cseppkövekben, tetarátákban, tufa-gátakban; és részleteiben is megsejmelhessük a barlang fantasztikus köcsodáit!

Az út első félóráját kiépített járatban tették meg, Iván sorra kapcsolgatta be és ki a reflektorokat. Bár a betonjárda kényelmes sétát biztosított, ám a rengeteg fel-le lépcsőzgetéstől Nándi lihegett, fújtatott, akár egy asztmás víziló. Vilma a térdét fájlalta, amikor tehette, az utat szegélyező vaskorlátba kapaszkodott. Később kiegyenesedett az út. Iván megállás nélkül magyarázott, a fiatalember olyannyira tudományos szóhasználat

ecsetelte a látnivalókat, mintha a szakképzetlen látogatók helyett geológusokat, geográfusokat vezetne végig a barlangon.

– Nézzétek, barátaim! – mutatott széles gesztussal a cseppkőcsodákra. – Külön világ ez, mintha egy elvarázsolt kastélyba toppannánk, melynek díszei a napjainkban is növekedő, csepegő kövek. Évmilliók során alakult ki mindaz, amit látunk, csillogásukat a lecsöpögő vízcseppek okozzák, melyek öble parányi mészkő-szemeket rejt, folytatva a sztalagtitok (függő cseppkövek) és a sztalagmitok (álló cseppkövek) folyamatos hizlalását. Ahol összeérnek, cseppkő-oszlopok: sztalagmátok keletkeznek, rengeteg látható belőlük – tőlünk jobbra – az úgynevezett Oszlopcsarnokban, mely a barlang egyik nevezetes terme. És az oszlopok tovább vastagodnak, a nedvesség vékony rétegben borítja be őket, oly csodás hatást keltve, mint-ha eleven folyóvá változna rajtuk a fény!

Folytatták útjukat, a hosszú folyosó végén felcsillant a barlangi tó párát lehelő, palackzöld vize. Iván lelkesedése mit sem csökkent, elregélte, a tavacska mesterséges létesítmény, kemény munkával felduzzasztották a barlangba befolyó bűvópatak vizét, kitöltve ezzel a kiszáradt, agyagos medret, melynek hajdani hatalmas folyama valamikor az ősidőkben kivájta sziklabörtönéből a Mamut-barlangot.

A vízparton stég állott, hozzákötve két nagyobb ladik.

– Vízitúra következik! – harsogta Iván. – Osszuk kétfelé magunkat. Jó félórás evezés után elérjük barlangunk végpontját, ott kikötünk, majd elválunk egymástól. Ők hárman – mutatott Venczelékre és Józsefre – visszavevnek ide a stéghez, maguk után kötve a mi csónakunkat. Mi többiek az egyik kiépítetlen oldalágon fogunk visszatérni, ez már valódi barlangtúra lesz, tarkítva kúszással-mászással, ám viszonzásul csodálatos cseppkő-képződményekben gyönyörködhetünk. Ilona, kedves – fordult az idős nőhöz –, vállalja? Ne röstellje bevallani, ha meg gondolta volna magát!

– Vállalom! Fiatalon számos barlangtúrának voltam szerencsés résztvevője, s izmaimban ott érzem még most is az egy-

kor begyakorolt mozdulatokat. Persze, ha mélységek, szakadékok fölött kellene haladni, akkor visszalépek, sajna, van némi tériszonyom...

– Szó sincs mélységekről, az út elhagyatott patakmederben vezet.

– Akkor semmi hézag...

A négy barátnő Ivánnal kiegészülve ült be az egyik csónakba, a többiek a másik ladikba telepedtek.

– Bálint – kiáltott Iván a fiúnak –, soroljatok be mögénk, és irányítsd te a csónakot! – Elindult a konvoj, az első csónakban Éva és Iván evezett, majd félúton Évát Katalin váltotta fel. A másikban Bálint és József markolta az evezőlapátot, amikor kikötöttek a tó túlsó végén, Iván a barlang végpontjára irányította lámpája fénycsóvját.

– Mint látható – magyarázta –, a patak vize folyik tovább, átbukva a lelógó, hatalmas sziklatömb alatt. Az ilyen képződményt szifonnak nevezik, aki jó úszó és bírja levegővel, víz alatti úszással átjuthat rajta. Az útikalauz szerint a vízállástól függően több szifon is követheti egymást, s ahol a bűvópatak a felszínre tör, az már svájci terület. Nos, barátaim, ezúttal a szifonúszás elmarad!

– Iván! – lelkendezett Bella belemártva kezét a vízbe – ez a víz meleg! Úszásra, fürdőzésre való!

– Igen. Alattunk 40-50 fokos hévforrások vannak, azok vize elegyedvén a patak 8-10 fokos vizével, 24-26 fokra melegítik fel a tavat.

A lányok sikongatva pancsikoltak, Éva gyorsan lekapta a csizmáját és belegyalogolt a tóba.

– Kifelé! – cserdített rá Iván –, a meder hirtelen mélyül, elmerülsz, és utóbb megfázol a vizes ruhában. Nyomás! Elég a játszadozásból, indulunk. Bálint! Segíts Józsefnek összekötni a két csónakot.

A férfiak néhány ügyes mozdulattal elintézték az összekapcsolást, József visszafordította a vezércsónakot, intett Nándinak, hogy ragadjon ő is evezőt, és kezdjen el lapátolni. Vilma

jókedvűen intett búcsút, és dobott pusztit vállalkozó szellemű társainak.

Iván a kis csapat élére állva bebújt egy nem túl bizalomgerjesztő hasadékbá. A többiek lelkesen követték, hamarosan kiderült, nem volt hiábavaló overallt ölteni. A keskeny járatban csupán a falhoz lapulva tudtak haladni, lábuk csüdig az iszapban gázolt. A boltozat süllyedt, egyre mélyebbre kellett hajolniuk, először törpejárás, majd négykézlábolás, végül hasoncsúszás következett. Bár itt már szárazabb volt a talaj, a kezeslábas lassacskán teljesen átázott rajtuk, telítődött az agyagos sárral. Nem mintha ez bárkit is izgatott volna, vidáman nevetgéltek, bányásznak, csatornatisztító munkásnak csúfolva magukat és társaikat. Hirtelen eltűnt fejük fölül a sziklamennyezet, hatalmas föld alatti terem nyílt meg előttük. Megilletődve lassították le lépteiket, körülnéztek, lámpájukkal körbepásztázták a templomnak is beillő csarnok boltozatát. Néhol karfiolhoz hasonló, hófehér kőalakzatok tűntek a szemükbe, máshol ezernyi cirádával díszítve csüngtek le a mennyezetről az elszíneződött cseppkövek, az Iván nevezte sztalagtitok.

– Uram-atyám! – bámult Ilona elbűvölve az előttük tornyosuló sziklafalra. – Mintha a tündérek szórták volna tele csillogó gyöngyszemekkel a szőlőfürtökre emlékeztető képződményeket.

– Borsókövek – tudálékoskodott Iván –, a borsókő az aragonit egyik módosulata. A hévforrások feltörésekor válnak ki a kalciumban gazdag vízből a gömböcskék, melyek koncentrikus héjakból épülnek fel, s mindegyik „borsószem” közepében apró homokszem található. Íme, a súlyos fürtök, melyek a falat díszítik... Ezeket a beszivárgó vízcseppek jelenleg is *éltetik* és fejlesztik, ugyanúgy, akár a Mamut-barlang többi cseppkővét.

– A víztől olyan ragyogóak, csillogósak, akár a gyémántszemek? – érdeklődött Bella.

– Igen. Ha tehetném – mosolyodott el a lelkes fiatalember –, koszorút fonnék belőlük, hogy díszítse kedvesem haját!

Továbbhaladtak, széles mésztufagát mellett vezetett az útjuk, a bordázott cseppköveket mosó vízfolyás a bővizű patak egyik mellékágából eredt.

– A gyöngyfolyosó! – mutatott Iván lámpájával a csillogó vágat belseje felé. Éva és Katalin érdeklődve nézte, mindketten szerették volna végigjárni, ám a sólyomarcú nem szánt rá időt.

Több mint egy órája caplattak már a járatban, olykor kúsztak, máskor másztak, végül kibukkantak a tóparton, ahol egy padon kuporogva a Venczel házaspárt pillantották meg. József szokásához híven tőlük távolabb álldogált, a hátát fordítva az érkezők felé. Ilona vidáman üdvözölte Vilmát, ám a kövérkés asszony szóra sem méltatta, dühösen pillantott sáros ruhás, jókedvű társnőjére. A többieket is vad tekintettel méregette, a máskor oly kedves „házinéni” zord arccal közölte, fázik, és igencsak sajnálja, hogy erre a kellemetlen barlangjárásra vállalkozott. Nándi is titkolta békésebbik énjét, homlokát ráncolta, az arcát felfűtta, hasonlóan a köpcös emberekhez, kiknek sorába ő is tartozott. Iván a házaspár bocsánatát kérte, Ilona felhagyott a közeledéssel, Bella nemkülönben; semmi kedvük nem volt a puskaporos légkörben vitát kirobbantani. József szótlánul bámulta a barlang egyik képződményét, bár a szeme ridegen csillogott, arcán különös, gúnyos mosolygás ült. – Meglehet, összevesztek – töprengett Ilona a két Venczelt figyelve –, még a legjobb házasságban is megesik, hogy kiveri valami a biztosítékot...

Este a vacsoránál Bálint bejelentette, hogy másnap – szombaton – ismét hegymászó túrára indulnak.

– A meteorológusok enyhe, napos időt jósolnak, ki kell használni a kedvező időjárás adta lehetőségeket.

– Mi a túra célja, útvonala, és este kábé hányra értek haza? – érdeklődött Iván, aki kötelességének érezte, hogy számon tartsa csapata egyéni túráit. Bálint készségesen ismertette az útitervet:

– A zöld turistajelzésen felmegyünk a Hochdorf-hágóba – magyarázta –, onnan átmegyünk Svájcba, szeretnénk feljutni a

Piz Bergün-re és ha lesz rá érkezésünk, a Piz Susch csúcsra is. Közepes nehézségi fokozatúak a falak, és az útikönyv szerint káprázatos a kilátás mindkét csúcsról, már ha olyan mázlink lenne, hogy nem köp bele az időjárás a levesünkbe. Amellett a problémásabb helyeken beépített kötelek segítik a mászást. Ha minden jól megy, még világosban visszaérünk.

– Oké! – reagált Iván kissé szórakozottan. – A társaság többi tagja mit tervez a holnapi napra?

– Mi vállaljuk Katalinnal az ebéd főzést – pillantott Éva a társnőjére.

– Én könnyű sétát tervezek Ilonával, s reményeink szerint te is velünk tartasz – pipiskedett Bella simogató pillantást vetve szerelmére.

– Mi pihenünk – mondta kelletlenül Vilma, aki gondosan őrizte a barlangtúrán felszedett kelletlen hangulatát. – Nándinak megfájdult a dereka az evezéstől! – tette hozzá nem minden él nélkül. Férje zord hümmögéssel kísérte neje ingerült mondatát.

Ilona jókedvét nem rontotta el a Venczel házaspár undokoskodása, délutáni sziesztára térve kedvtelve nyújtózkodott, ropogtatta meg az ízületeit, lazította el az izomzatát. Büszke volt magára, elégedett, hogy minden baj nélkül győzte le a számára eléggé rázós barlangi út kihívásait, alig-alig szorult segítségre, oly ügyesen kúszott-mászott, hajlongott és bujkált, mint ha visszatért volna hajdani rugalmassága. Ő igen... fiatalon megismerkedett a Műszaki Egyetem barlangos csoportjával, hozzájuk csapódott, s a lelkes alpinistákkal bejárta az ország csaknem valamennyi kiépítetlen barlangját. Közlekedett kötélhágcsón, araszolt keskeny hasadékokban, egy alkalommal a solymári Ördöglyukban kötélén dülferezett le az egyik kürtön.

Elkalandoztak a gondolatai... Váratlanul eszébe ötlött: mi okból kiáltja ki magát öregnek, miért téblábol otthon a lakásában különféle betegségeket képzelve be, mi a fenéért böngésszi Grétivel az üzleteket, siránkozik Andráséknak, fűvel-fával sajnáltatva magát. Ahelyett, hogy beiratkozna egy turistakörbe, járná vidáman a hegyeket, völgyeket. Hiszen jó erőben van, és

ha akarja, akkor még bírja is magát. Igen, ha akarja! Ez a kulcszó, ez itt a lényeg... – Mától minden másképpen lesz! – fogadkozott. – Vállalom önmagam, és megteszem azt, amit meg kell tennem. Új élet, köszöntelek hát!

Eljött az este, a társaság a tyúkokkal készült lefeküdni, csupán Bella és Iván ült még egy darabig a tévékészülék előtt. Meghallgatták az időjárás-jelentést, majd megnézték egy izgalmas western filmet. Tíz óra után tértek nyugovóra, egymást átölelve haladtak végig a folyosón, Iván a saját szobájába tessékelt Bellát.

Ilona felstájgerolta a halványfényű petróleumlámpát, és elővett egy könyvet; még hallotta Ivánék tétova lépteit, huncutkodó évődését, a szerelmesek megszokott duruzsolását. Mindössze két fejezetet olvasott el a Móricz-regényből, máris ragadtak le a pillái, összefolytak a betűk a szeme előtt. Eloltotta a lámpát, majd a dolgokkal és önmagával megbékélve, csendben elszenderedett. Szokása volt, hogy éjfélután felriad, az első álmát ezúttal is ébredés követte. Félkönyékre támaszkodva figyelt bele az éjszakába, a szél alábbhagyott ugyan, ám még mindig nyögte a kissé rozoga zsalugátereket. Egyszerre meghallotta a neszezést, valaki halk, lopakodó léptekkel közeledett az ajtaja felé. Az illető elhaladt a szobája, majd a mosdó bejárata előtt, a lépések folytatódtak felfelé a lépcsőn és a padlástérben, az aszszony észlelte a döngést pontosan a feje felett. A mennyezet nyikorgott, a deszkák halk, pattogó hangot adtak, Ilona torkát összeszorította a rémület.

– Ki az ördög járkal a padláson most, éjnek évadján! – háborgott magában. Felkattintotta elemlámpáját, az órájára nézett: fél egyet jelzett az óramutató. Most örült igazán, hogy reteszt tetetett az ajtajára, felötlött benne, talán lunátikus van a társaságban, az, aki bejött a szobájába, utóbb meg kinn álldogált a sötét folyosón. Minden idegszálát megfeszítve figyelt, fentről halk moccanások, zajok hallatszottak, mintha valaki tennevenne, pakolászna, ide-oda téblábolna. Ismét hallotta a lépéseket, az a valaki jött lefelé a lépcsőn, közeledett, és megállt az

ajtaja előtt. Két erős koppantás érte a deszkát, Ilonának hatalmasat dobbant a szíve. Eltelt pár másodperc, majd az éjszakai vándor továbbindult, az asszony félelmében képtelen volt megfigyelni, hová mehetett be, melyik szobának nyithatta ki az ajtaját. Ó, a szobaajtók annyira nesztelenül nyíltak... Fejére húzta a paplant, nem akart újabb hangokat hallani, végül hajnal felé szerencsésen újból el is aludt.

Másnap későn kelt fel, kilenc óra múlt már, amikor lement reggelizni. Ott nyüzsgött mindenki, kivéve Bálintékat, akik kora hajnalban túrázni mentek, a tálak már csaknem kiürültek, a teából is csupán a kanna alján maradt egy csészényi lötyedék. Iván szemlátomást az erős felindultság állapotában volt, izgatottan hadonászott és dühösen morgott, rádiótelefonját tartva a kezében.

– Mi történt? – fordult hozzá az asszony.

– Hogy mi? Jól fogódzkodjék meg, Ilona, megszűnt a telefonkapcsolatunk!

– Valóban? Lemerültek az akkumulátorok?

– Nem! Valaki az éjjel felment a padlásra és tönkretette a tetőantenna illesztőegységét.

– Hogy volt erre képes...?

– Lefeszítette a dobozt a felső gerendáról, szétverte és kibelezte! Az elektronikus alkatrészeket tartalmazó kártyát összetörte, megjavítani nem lehet, tartalékkártyánk meg nincsen. Tudják, mit jelent ez? – fordult erőteljes kiáltással hallgatósága felé. – Azt, hogy el vagyunk vágva a külvilágtól! Ha baleset történne, vagy elemi csapás érne bennünket, nem tudnám riasztani a mentőhelikoptert. Mint tapasztalhatták, a mobiltelefonok sem használhatók, távol vagyunk a központi átjátszó antennáktól, kicsiny a térerő. Mondanom sem kell, a családtagjainkkal sem kommunikálhatunk... Sajnálom... nem tehetek róla... De ha rájövök, ki és miért tette, alaposan kihúzza nálam a gyufát!

Ilona azonnal kapcsolt: megoldódott az éjszakai járkálás rejtélye! Már készült is, hogy elmondja, mit észlelt, de gondolt egyet s a szája elé kapta a kezét. – Valami bűzlik ebben a ház-

ban – ötlött fel benne –, egyre különösebb dolgok történnek itt. Jobb, ha nem beszélek... még a végén beletenyerelek valamibe, aztán fejbe csapnak... – megborzongott, mint akit lázroham kapott el.

– Mi az ördögöt beszél, Iván?! Mi az, hogy el vagyunk vágva a világtól! – háborgott Vilma. – Itt van a kiskocsi, abba beleülhet, és elmehet a legközelebbi településre! Már ha úgy adódna, hogy történne velünk valami...

– Hölgyem – kapta fel Iván a vizet, mint az alulcsapott malomkerék –, hatvan kilométeres körzetben nincsen élő ember és nem lelhető fel működő telefon! A kvadból kifogyott a benzin, s a tartalék üzemanyag kell az aggregátornak, különben nem lesz villanyunk és kiolvadnak a hűtőszekrények!

– Bolond beszéd, fiú! – dörrent a Nándi szava. – Két óra járásra vagyunk a libegőtől, az állomáson kell lennie telefonnak!

– Nándi bátyám, a tegnapi napon leállították a libegőt, itt a hegyekben véget ért a nyári szezon. Lezárták az állomás és a posta épületét, áramtalanítottak, mindent kikapcsoltak. Még ha betörném az ajtót, akkor sem tudnék kommunikálni...

– No és nincs valami közvetlen hegyi út Svájcba? – vetett fel Nándi egy újabb gondolatot.

– Van! Keresztül a Hochdorf-hágón, mely Svájc felé igen meredek. És onnan még vagy 10-15 kilométerre van az első falu, melyhez sziklamászást igénylő, nehéz úton lehet csak eljutni. Persze, ha vállalnák a lányok... – nézett Évára és Katalinra.

– Ó, nem... annyira gyakorlottak sajna nem vagyunk. Bálinték azonban éppen arra járnak, ismerik az utat, ha az időjárás is kedvező, egy napi sziklamászással és gyaloglással talán elérhetik az egyik falut...

Jó darabig még vitakoztak a lehetőségeken, miközben Bella nekilátott az ebédfőzésnek, Vilma segített neki. Nyomott hangulatban telt el a délután, Ilona azon rágta magát, ki volt az éjszakai vandál... És főképpen: mi volt a célja az esztelen rom-

bolással? Hiszen bárkit – még magát a tettet is – érheti betegség, vagy éppen baleset. Vihar törhet ki, villám csaphat bele a házba, leéghet a tető, tönkre mehetnek az élelmiszerek... Sorra vett mindenkit, de senkit sem volt képes gyanúba hozni. – Kísértetkastély! – nyugtázta vélelmait.

Kétség nem fér hozzá, rosszul tette, hogy erre az utazásra esett a választása. Helytelen volt, ördögtől való. Bár eleinte olyan jól ment minden... a kis közösség tagjai vidámak voltak, élvezték az érdekes programokat. Úgy tűnt, jó csapat gyűlt össze, a házimunka sem okozott gondot! Aztán valahogy megkeseredett minden, szinte napról napra romlik a hangulat, válik mérgezetté a légkör... Mi történik itt? Miben keresendő a bajok fő oka?!

Sorra vette az utazás résztvevőit. Nándi és Vilma! Korban ők illenek hozzá a legjobban, mégsem képes velük szót érteni. Párszor hívta őket kirándulni... nem jöttek... próbált velük beszédbe elegyedni... a társalgás azonnal elakadt. És tegnap a barlangban még az a vékony udvariassági máz is leolvadt róluk... ellenségesekké váltak, haragosak lettek és gyűlölködők. Vajon mi okból vállalkoztak erre az utazásra? A jelek szerint sem a kirándulás, sem a barlangtúra nem okozott nekik élvezetet. Ha tehetik, legtöbbször a szobájukban ülnek, s a konyha az egyetlen hely, ahol elemükben vannak. Még a háznapos oldalán lévő fekvőszékekbe sem ülnek be lígézni vagy heverészni, nemhogy rászánnák magukat egy kellemes sétára...

Éva és Katalin... eleinte barátkoztak vele, ám a libegőn való utazás óta Éva határozottan kerüli őt. Talán az a baj, hogy ő, Ilona, meglátta a nyakán azt a gyönyörű éket, és megtudta róla, hogy özvegy... Ez volna az oka a ridegségnek, a már-már bántó, kelletlen közönynek...? És ez még nem minden... másoktól is elhidegült a két hegymászónő, ha nem túráznak, akkor is csak kettesben mászkálnak a környéken, a dombhátacon; ha meg itthon vannak, behúzódnak a szobájukba, állítólag a túrafelszerelésüket javítgatják... Mindenesetre, a viselkedésük igencsak különös...

Bálint és Mariann... furcsa pár! A fiú még hagyján, bár faragatlan, ám segítőkész és jóindulatú, no de Mariann! Undok kis béka. Állandóan zsörtölődik, Bálinttal veszekszik, hegyes orrát felhúзва tartja, éles tekintetével kedvetlenül méregeti úitársait. Beszélgetni nincs miről vele, a házimunkát fumigálja, egyetlen tányér vagy pohár nem sok, annyit sem mosott el, amióta csak itt eszi a fene... Talán stresszeli őt a sziklamászás? Szorong, hogy nem lesz képes megmászni a rémisztő meredélyt, a veszélyes, félelmetes sziklafalakakat? Hogy Bálint elégedetlen lesz vele... elhagyja, jobb partner keres...

Bella az egyedüli, aki a kedvére való, no és a párja, Iván! Az az ortopédfejű fiatalember segítőkész, barátságos, egyszerűs mind határozott és jó vezető, szíven viseli az emberei sorát. Ám egyetlen fecskepár nem csinál nyarat... jó volna meg nem történtté tenni az *exkluzív társasutazást*... Elfeledni mindent és mindenkit, a baljós élményeket, a riogatást...

Már sötétedett, amikor lement vacsorázni, Iván idegesen járkált fel s alá az ebédlőben, acsarkodott, mint tigris az állatkertben, akinek a ketrec szűkre szabta mozgásterét.

– Hol a pokolban vannak már Bálinték! – fakadt ki. – Azt mondták, naplemente előtt visszatérnek!

– Nagy utat készültek megtenni – vélte Éva –, hét óra előtt aligha várhatók!

– A fene a gusztusukat! – fortyant fel Vilma. – Ha bajuk esik, leshetik a segítséget.

– Ha elég messze vannak, nincs baj – morfondírozott Iván –, Svájc valamelyik mobilállomása tán képes biztosítani a télerőt, és hívhatják a hegyi mentőket...

– Mármost, ha vittek magukkal telefont, illetve képesek mobilozni! Ha nem veszítették el az öntudatukat...

– Vilma néni kérem – suttozta Katalin –, ne tessék az ördögöt a falra festeni! Bizzunk abban, hogy hamarosan hazatérnek...

– Megvacsorázunk, várunk még egy órát, és ha nem jönnek, megüünk menteni! – Iván hangja kérlelhetetlenül zúgott át

a termen, Bella ijedten kezdte kiosztani a tányérokat. Kilenc órakor Iván felállt az asztaltól és intett.

- Ki tart velem? – járatta körbe a vacsorázókon tekintetét.
- Mi megyünk! – pattant fel Éva és Katalin.
- Elmehetnek én is – szólt József mindenki meglepetésére.

Beöltöztek, a lányok hoztak két gomolyag mászókötelet, továbbá haknikat, karabélyokat, kiskalapácsot. Iván a zsákjába pakolta orvosi felszerelését: kötözőpólyákat, kötszereket, injekciós fecskendőt és különböző orvosságokat; többek között egy adag morfiumot fájdalomcsillapítási célból. A raktárból vételeztek jelzésre alkalmas elemlámpát, fejlámpással is felszerelkeztek; Iván a biztonságosabb mászás érdekében turistabotot is vett magához. Elindultak, a zöld jelzést követték, eleinte kényelmes kis ösvényen haladtak, majd elérték a „beszállást”, a nagy omladékletjtőt. Megbeszélték, hogy tízpercenként kiáltoznak, és a fénnel SOS jelzést adnak, tehát a Morse-ábécé titititátatá-tititi gyors-lassú-gyors ütemében kapcsolgatják felváltva a lámpásukat. A hegy déli lejtőjén haladtak, ez az oldal nem volt jeges és havas; szerencsájukra, mert nem volt hágóvasuk.

Bő egyórás menet után érkeztek fel a lejtő tetejére, innen már meredek, ám még könnyűnek mondható sziklamászás következett volna. Iván feladta: – Megvárlak benneteket –, lihegte – tartsuk a kapcsolatot hanggal és fényjelekkel! – József kurtán közölte: fiatal korában mászkált olykor a sziklákon, egyelőre még a lányokkal tartana.

A sólyomarcú riadtan nézett utánuk, sötét volt, csupán az egyre távolodó lámpások lidérces fénye imbolygott a sziklák meredélyén, és a megbeszélt hangjelek tartották fenn az élő kapcsolatot. Éva volt az előmászó, őt Katalin követte, József maradt sereghajtónak. A nő gondos és alapos volt, minden követ hosszan rázogatótt, mielőtt belékapaszkodna, ha „trittre” lépett, kivárt, és ha fix volt a lábhelye, csak akkor jelzett a társainak. Kiérték a keleti gerincre, tőlük balra az északi fal, jobbra a déli fal hatalmas sziklái sötétlettek, egy-egy szirtet megvilágított az alig negyedére meghízott újhöld. A sötétség megza-

varta a lányokat – éjszakai sziklamászáson még sohasem vettek részt –, óvatosan, nehézkesen küszködtek felfelé, ezúttal az északi falon; Józsefre is ügyelniük kellett, a férfi gyakorlatlansága egyre nyilvánvalóbbá vált, akár a tetű, oly lassan araszolt. Éva kisebb sziklaerkélyre állt ki, társainak ledobta a vastag mászókötelet. Katalin, mint tornateremben a diák, úgy mászott fel rajta, József azonban kötélbiztosításra is igényt tartott. Kifűjták magukat, megpihentek, majd hárman egyszerre, mint valami kórus, kiáltozni kezdtek, miközben villogtatták lámpáikat. Hirtelen elhallgattak, kikapcsolták a világítást és nagyon figyeltek. Az egyik sziklarésen át fényvillanást véltek felfedezni, nyomában elnyújtott, halk kiáltás hangzott, mint fészkelő sas gyöngö vijjogása...

– Ők azok! – örvendezett Katalin. – Másszunk tovább a hang irányába, kerüljük meg ezt a sziklatömböt...

Elindultak, a terep lényegesen nehezebb lett, ám a függőleges falszakaszon néhány „corde fix”, azaz karvastagságú, négyfonatú kötél lógott le vaskampókról, megkönnyítve a haladást. Tízpercenyi mászás után hirtelen éles fény szökött szemükbe, ezzel együtt meghallották Bálint kétségbeesett kiáltozását.

– Segítség! – kárálta az izgalomtól berekedve. – Gyertek erre felfelé a horhoson, itt dekkolok már órák óta, a lábam beszorult egy hasadékba. Mariann lezuhant, alant fekszik valahol a mélyben...

A lányok lekapcsolták Józsefet a biztosító kötélről, és csak ketten folytatták az utat. Amint Bálint közelébe értek, oda-dobták neki a kötelet, melyet a férfi hahniba fűzve magára tekert, és így kibiztosítva némi huzavona után szabaddá tudta tenni a lábát. Következett Mariann mentése... ez már korántsem tűnt ilyen egyszerűnek...

Később, amikor a két balfácán elregélte balesetük történetét, akkor derült ki, mi okozta a szerencsétlenséget. A gyorsabb haladás érdekében könnyelműsködtek, a jelzett út helyett a meredek sziklafalon direktben akartak leereszkedni. Már a fal

közepe táján jártak, Mariann kinn állt a nyílt falon, egyik lába egy fél lábhelyen, a másik kiugró bütyökre támaszkodott. Bal kezével csimpaszkodott egy „fogásban” – egész testsúlya a szabadban lógott –, és akkor a fél kezével kellett volna bevernie a falba egy szöveget. Talált is rést, ám az túl tágas volt, a hakni lötyögött benne, s ahogy bevezette a kötelet és beült a dülferbe, a szög kiesett, Mariann a mélybe zuhant. Bálint utána indult, de belegabalyodott a mászó- és a biztosítókötélbe, hogy kiszabaduljon, levágta magát a kötelekről, megkerült egy kiugró kis tornyot, s addig szerencsétlenkedett, mígnem az egyik lába egy sziklahasadékba szorult. Az elkövetkező órákban, amíg a mentők oda nem értek, mindent elkövetett lába kiszabadítása érdekében, ám félig-meddig a levegőben lógott, nem engedhette el a corde fix-et, hogy kisegítse lábát a présből. A kínok kínját állta ki... Láta, hogy Marian odalenn hever, ám hiába szólította, válaszul még halk nyöszörgést sem kapott...

Éva és Katalin lámpájával körülpásztázta a vidéket, fedezték Mariannt, mintegy tíz méterrel alattuk egy kisebb sziklapárkányon hevert. Észrevették, hogy onnan, ahol Józsefet hagyták, a kis plató könnyebben elérhető. A megroggyant Bálintot lesegítve visszaereszkedtek József mellé. Bálint tele volt horzsolással, bokája lüktetett, a térdé is dagadt volt, nem volt egészen helyén a válla. Leültették az egyik kőlépcsőre, s neki-fogtak Mariann mentésének. Elindultak a könnyűnek tűnő úton, majd megtorpantak: keskeny, ám roppant mély szakadék választotta el őket a sebesült lány fekvőhelyétől. József kötelet kötött a derekára, a végét Évának dobta.

– Biztosítson – parancsolt rá, majd, miután a lány magára tekerte a biztosítókötél végét, s terpeszbe állva a falnak vetette a hátát, ugrott. A mozdulat sikeres volt, a plató szélén álló kőbálvány egyik kiugró sziklája stabil fogódzót nyújtott neki. Mariannhoz lépett, a lány halkan sírdogált, felülni nem volt képes, csupán a fejét emelte meg.

– Könyörgöm – suttogetta –, vegye ki a pulóveremet a zsákból és tegye a fejem alá! És... az oldalzsebben talál egy

flakon gyümölcslevet, próbáljon meg valahogy megitatni, mert menten szomjan halok...

József kinyitotta a lánytól pár lépésnyire fekvő hátizsákot, kotorászott benne, mígnem megtalálta a kért dolgokat. Ahogy kihúzta a pulóvert, valami apróság kiesett a zsákból. Felvette, érdeklődve nézegette a kis műanyag-csomagocskát, majd szó nélkül az anorákja zsebébe csúsztatta. Miközben itatta Mariannt, Éva is átlendült a szakadék felett.

– Hogy vagy, bírod-e magad? – hajolt le a sebesülthöz.

– Próbáld mozgatni a kezed és a lábad, tudnunk kell, nincs-e csonttörésed, hogy nem sérült-e meg valamelyik hát- vagy nyakcsigolyád?

– Ó, Éva! Hát te is itt vagy... Jaj, fáj mindenem, de igazán nagy bajom nincsen, tudom mozgatni a végtagjaimat. Élek! Ám alighanem eltört a bal karom és a lábam. Nem bírok felállni, még talán felülni sem...

Éva, átlátva a helyzetet, intézkedésbe fogott. Mint a barlangi mentőszolgálat jeles embere, tisztában volt a hegyi mentés főbb szabályaival.

– Kötelekből hordágszerűséget fonunk – utasította társait –, és kibéleljük kabátokkal, pulóverekkel. Belekötözzük Mariannt, megpróbáljuk valahogy lecipelni... Bálint! – kiáltott át a túloldalra –, rád is szükségünk lesz, szedd össze magad!

Átjutva a szakadékon, valamennyien hámba fogták magukat, és húzták-vonták a mentőágyat, olykor rettenetes pózokba kényszerítve a szerencsétlen nőt. Mariann ordított a kintől, törött végtagjaiba minden mozdulatnál fájdalom hasított. Jó egyórás vonszolódás után érték el a törmeléklejtő tetejét, ahol Iván, a friss erő, már türelmetlenül várta a mentőcsapatot. Azon nyomban fájdalomcsillapító injekciót adott Mariannak és úgyahogy bekötözte vérző tagjait. A lány tele volt horzsolással, zúzódásokkal, nyílt sebbel; miközben gördült lefelé a falon, a szikláknak ütődött, bár a koccanások fűkeztek esését, sérüléseket okoztak. Ki tudja... tán ez volt a szerencséje... Ha szabadessél zuhan 8-10 métert, halálra zúzhatta volna magát.

Bálintot is ellátta az orvos, bakancsának kötését meglátította, a dagadt bokába is belenyomott egy injekciót. Hajnali fél négykor érték vissza a házba, mindenkit ébren találtak, a kis ház maradék népe megvárta őket, összegörnyedve bóbiskoltak az asztalra borulva, Ilona három összetolt széken feküdt.

Iván hivatása teljében érezve magát, tiszta lepedőt terített a nagyszotalra, arra fektette fel Mariannt. A nők levetköztették, lemosdatták langyos vízzel, majd óvatosan tiszta fehérneműt húztak rá, szerencsére a kényesebb részei nem sérültek meg. Az orvos először a sebeit, zúzódásait látta el, a kötözésnél Bella segédkezett. A bal kar és a bal láb valóban törött volt, Iván beinjekciózta a végtagokat, majd megkérte Nándit, kerítsen elő valahonnan egy vékonyabb lécet, jobb híján azzal rögzíti a törött lábat.

– Segíts! – kiáltott Bellára. – Fogd meg ezt a lécet! Közelebb, laposan tartsd és szorítsd jó erősen! – Iván csodát művelt az ebédlőasztalon, helyre igazította a csontot, alaposan bepólyálta, majd ügyesen a lécre rögzítette a meggyötört végtagot. Az alkarral könnyebb dolga volt, nem tört el, csupán meghasadt, orvosi nyelven szólva „zöldgally-törés” történt. Gyöngéden kiegyenesítette, majd erős szorítókötéssel rögzítette. Mariann bódulatából lassanként ébredezni kezdett. Vasalódeszkára fektetve cipelték fel a szobájába, Katalin az orvos utasításai szerint bélelte ki az ágyat a szomszéd helyiségből áthozott párnákkal, derékaljakkal, nehogy a puha fekhelyen elmozduljon a rögzítőkötés. Vilma időközben tejbegrízt főzött a villanyrezsón, azzal etették meg a kiéhezett lányt, miután belediktáltak csaknem egy liter teát. Iván nyugtatótablettát is engedélyezett.

Bálinttal már könnyebben boldogult az orvos; a fiú csupán néhány jól fejlett tiplit és horzsolást szedett össze, amikor beszorult a sziklarés csapdájába. Egyetlen rántással tette helyre Iván a kifecamodott vállát, a hős turista ordítását visszhangozták a teremfalak.

Vasárnapra virradva későn kelt mindenki, dél is volt már, amikor fáradtan lekászálódtak a nagyterembe. Nemcsak a hegymászók és a mentők, hanem a Venczel házaspár és Ilona is roppant kimerült volt, noha nem másztak hegyeket, hanem várakozással múltatták át az éjszakát. Vilma összeütött valamit, ami reggelinek késő, ebédnek meg korai volt; a két sebesültnek Bella és Iván tálcán vitte fel az étket. Délután sem kívánt senki kirándulni, igaz, az időjárás is szomorúra fordult, sűrű köd ült rá a vidékre, olykor némi csapadék nedvesítette a hegyi levegőt.

Hétfőn Katalin volt a napos, kitett magáért, zöldborsó levest készített, második fogásnak meg csirkepaprikást galuskával. A desszert igen finomra sikeredett madártej volt. Alighogy végeztek az ebéddel, Éva és Katalin bejelentette, kirándulnának, szeretnék ismét felkeresni a csodaszép Mamut-barlangot. Hízelkedve kérték Iván engedélyét, s azzal együtt a faház és a barlang kulcsát. A sovány férfi kedvetlenül meredt rájuk, hajlott orrával, kigúvadt, fakó szemével most valóban olyan volt, akár egy sólyommadár.

– Mi az ördögöt akartok ott? Hisz végigcaplattuk a múltkor csaknem az összes folyosót...

– Csaknem! Ám jó pár járatot kihagytunk! Éppen te mondtad – nyelvelt Katalin –, hogy azokban vannak a legszebb cseppkövek...

– És ne feledd – toldotta meg Éva társnője szavait –, mi barlangkutatók vagyunk, erről még hivatalos papírunk is van. Szeretnénk fényképezni, alaposabban körülnézni, bejárni az oldalágakat, kiváltképp azt, amit úgy neveztél: Gyöngyfolyosó! És a felső járat? Azzal is adósunk maradtál... No és valami hevenyészett térképvázlatot is készítenénk barlangos társaink számára.

– Hát... ha annyira akarjátok... bánom is én! Várjatok, hozom a kulcsokat. Mikor tértek vissza? Hány órára álljon össze a *mentőcsapat*?! Elnézést – pironkodott –, ízléstelen dolog a fekete humor...

– Ne parázz, jövünk, ahogy tudunk... hogy mikor? Pontosan meg nem mondanám. No de: rossz pénz nem vész el, csalánba nem üt a ménkü! Folytassam az ide illő közmondásokat? – A két lány könnyedén felkacagott, Katalin átölelte Ivánt és pusztit nyomott a sólyomarcra.

Ilonának kissé rosszul esett, hogy a két lány el sem köszönt tőle. Ugyanakkor az ajtóból visszaszaladt Éva, Vilma nyakába vetette magát és forrón megcsókolta. – Mi köze van Évának Vilmához? – töprengett. – Eleddig két szót sem szólt hozzá, felettem őrködött, velem barátkozott, és most ez a hirtelen érzelemkitörés! Furcsa... egyre furcsább ez az egész banda... sokszor úgy érzem, mintha titkos szálak kötnék össze őket, hogy régebről ismerik már egymást, s én közöttük afféle égből idecsöppent marslakó vagyok...

Fel is ment a szobájába, az elmúlt napok izgalmai kimerítették, lefeküdt és rögtön el is aludt. Különös álmot látott: idegen lakásban volt, egyik szobából a másikba ténfergett, olykor úgy érezte, otthon van, szülei régi lakásában, ismerősnek tűntek a bútorok. Sosem látott emberek köszöntek rá, akik valahonnan mégiscsak ismerősök voltak. Mondtak is valamit, valami baljós dolgot... félelem szorította össze a szívét.

Jó egyórás szunyókálás után ébredt, s percekig különös álma foglalta le a gondolatait. Olvasta valahol, hogy a pszichológia valójában még most is tanácstalan az álmodás szerepét illetően, kiváltképp akkor, ha álombéli előérzetekről van szó. A parapszichológusok szerint az álom módosult tudatállapot, amikor sokkal erősebben működnek a telepátikus és egyéb képességek, mint ébrenlétkor. Ilona határozottan úgy érezte, álombeli állapotában tudata elhagyja a testét, és egy másik élőlénybe költözik át. – Vagy talán – töprengett – az én testembe költözik be valamilyen kóbor lélek, s elvezet engem sohasem látott világokba...

Azt azonban többször is tapasztalta, hogy az álombeli érzések napközben is megmaradnak, nem is egyszer rossz előérzet formájában, s rendszerint igazolják baljós intésüket, miu-

tán bekövetkezik valami nagyon kellemetlen, nem várt fordulat. Végül úgy döntött, inkább azok véleményét fogadja el, akik szerint az álom nem más, mint az agy „nagytakarítása”, mely ugyanakkor némi önismereti értelemmel is bír.

Felkelt, fülledtnek érezte a szoba levegőjét, az egyik ablakhoz lépett és kitárta mindkét szárnyát. Amint kikukucskált – tekintete a fészerre esett – Bálintot pillantotta meg, a tésztaképi fiatalember Józseffel tárgyalt valamiről. A beszélgetés éles vitába csapott át, Ilona szemét kimeresztve ismerte fel a csúf szitokszavakat. Bálint egyre indulatosabban üvöltözött, s egy hirtelen mozdulattal a falnak taszította Józsefet. A férfi dühös bikaként rontott Bálintra, hatalmas pofont kevert le neki. A bőszen hegymászó sem hagyta magát, vöröslő fejjel üvöltötte: Kinyuvasztalak, mint a gyepi békát, te baromarcú! – fenyegetőzött, miközben ellökte magától támadóját, s egy balegyenessel viszonozni akarta az ütést. Ekkor az öregember kezébe kapta a favágó baltát, megforgatta a feje felett, Bálintra készült lecsapni. A fiú elfutott, de valamit még visszakiáltott, mielőtt elérte volna a ház biztos menedékét. József nem szaladt utána, darabig még ott állt dühtől fénylő arccal, majd a baltát egykedvűen beleverte az egyik fatuskóba.

– Mi folyik itt? – hüledezett Ilona. – Mi dolguk ezeknek egymással? – Elgondolkodva ült le a fotelbe, s állát a kezére támasztva gondolkodott. Már alig várta, hogy otthon legyen, hogy magához ölelje szeretteit. Miután tönkrevágták a telefonkapcsolatot, még csak nem is értekezhet velük! Eddig két-háromnaponként válthattak egymással néhány szót, követhette életük folyását, megnyugodhatott, hogy jól vannak, egészségesek. – Ők nekem az élet, csakis őrültük érdemes még élnem! – sóhajtott. – Ha bármi baj érné Andrásékat, én azt már nem élném túl... Mindent megtennék értük, mindent... Őértük, ha kell, anyaoroslánná változom!

Hét órákor ment le vacsorázni, ahogy körbepillantott a termen, látta, hogy Évák még nem jöttek meg. Étvágytalanul eszegette a sonkás melegszendvicset – Vilma remekét –, mi-

közben Bálinton és Józsefen pihent meg a tekintete. A két verekedő szóltanul tömte a fejét, a délután lezajlott jelenet nem hagyott rajtuk semmilyen nyomot. Miután befejezték az étkezést, Bálint felvitte Mariannak a vacsoráját, a szerencsétlen nő a vécére is csak Bálintra támaszkodva tudott kitántorogni. A többiek – hogy teljék az idő a lányok megjöttéig – bekapcsolták a tévét és nézni kezdtek egy francia operát. A szép muzsika a szöveg értése nélkül is élvezhető volt, olykor a szereplőkkel együtt dúdolták az ismert dallamokat.

– Tizenegy múlt – szólt Iván, hangja úgy csengett, mint aki hamarosan elveszti nyugalma –, Éváék meg sehol... Mit tegyünk?

– Képesek még ott is éjszakázni – méltatlankodott Vilma.
– A mai fiatalok hányavetiek, szertelenek, s ez a két lány amolyan csavargós fajta...

– Valami térképrajzolást is emlegettek – mormolta Nándi. – Az meg lassú, sziszifuszi munka, időbe kerül... – Bella futó oldalpillantást vetett Ivánra:

– A kapu mellett láttam egy harangforma csengőt. Ha meghúzzák a drótját, a kongatásra biztos felébredünk. Írjuk ki az ajtóra, hogy harangozzanak, ha visszatérnek – állt elő a praktikus ötlettel az élénk eszű lány.

Iván megfogadta kedvese tanácsát, rajzlapot szögezett ki az ajtóra a javasolt szöveggel. Mindhiába... a két lány nem jött meg az éjjel, nem jött meg reggel; de még másnap délidőben sem érkezett meg. Aznap Bella főzött, ebéd után Bálint bejelentette: elindul felkutatni a lányokat.

– Évának és Katalinnak köszönhetjük az életünket – mondta komor hangon –, ha ők nem vállalják a mentésünket, Mariann mára már halott, és magam is ott rohadok a sziklafalon! Ha kell, felkutatom értük a barlang minden zugát, ha bajba jutottak, a megmentőjük leszek. És ha volna még más is, aki aggódik értük, javasolom, hogy tartson velem.

– Én megyek! – kiáltott fel váratlanul Ilona. Meglepődve bámult rá mindenki. – Igenis, megyek! – erősítette meg az állí-

tását – mindketten a barátaim, számíthattam rájuk, amikor a segítségükre szorultam... A barlangjárástól meg cseppet sem félek, megkedveltem a föld alatti mesevilágot, reményeim szerint Bálint a hasznomat veszi.

Ilona elszánása nem maradt hatástalan, a pórul járt alpinista hívására Iván, József és Bella is jelentkezett. Nándi szabódott, hogy nagyon fáj a háta, Vilma közölte: amíg él, barlangba nem megy. – Különben is – vetette oda – meglehet, másfelé kóricálnak, és míg ti a barlangban bókászatok, visszatérnek ide a házba. És Mariannt sem hagyhatjuk egyedül...

Az öt ember nekikészülődött, majd elindult a barlang felé gyalog. A kvadot Iván nem engedte igénybe venni, a benzinnel takarékoskodni kellett. Elsőnek a faházba néztek be, az egyik padra dobva ott hevert Éva és Katalin kabátja, sapkája.

– Itt jártak hát! – örvendezett Iván.

– S hogy itt a kabátjuk, még mindig a barlangban lehetnek! – okoskodott Bálint. Iván átnézte a szekrényeket, ám egyetlen overall és gumicsizma-pár sem hiányzott. Ezután a lámpákat vette szemügyre.

– Hiányzik két darab vízhatlan fejlámpa – közölte –, de mért nem húztak magukra overallt és gumicsizmát? Utcai ruhában járták be a sáros járatokat?

Darabig még tanakodtak, majd magukra öltötték a szekrény mélyén rejlő vadonatúj védőruhát. Bakancsukat gumicsizmára cserélték, s fejükre illesztették a fejlámpásokat. Iván mászó- és biztosítókötelet is vételezett, mindkettőből akadt egy-egy jókora köteg. Elindultak. Először a már ismert oldalfolyosót járták végig, bekukkantottak a mellékágakba, különös gonddal vizsgálták meg a Gyöngyfolyosót. Utóbb feltornázták magukat a felső járatba, ahová Éva és Katalin oly lelkesen készült. Itt már nehezebben haladtak, néhány nagyobb kötömbön át kellett mászni, majd kötélen leereszkedni egy kürtön át a mélybe. Iván Bellát segítette a mászásban, Ilona köszönettel elfogadta Bálint feléje nyújtott kezét. Ezúttal mellőzték a cseppkövekben való gyönyörködést, nyomokat kutattak, bármit, amit a két lány

hagyhatott volna maga után. Valami apróságot: egy leszakadt gombot, egy zsebkendőt, ruhafoszlányt... A járat vége a csónakázó túlsó végéhez vezetett, meglepődve észlelték, hogy az egyik csónak a stégnél rostokol.

– Magam kötöttem ki mindkét csónakot a tó bejáratához közel eső partján – bizonygatta József –, ha péntek óta rajtunk kívül nem járt itt más, csakis a lányok evezhettek át ide! Iván lámpájával a csónak belsejébe világított, Ilona élesen felsikoltott, a csónakban ruhák heverték, Éva és Katalin nadrágja, blúza, pulóvere. A két pár bakancs is a ruhák mellett volt.

– Úsztak! – bizonygatta Bella. – Megvallom, Éva említette, hogy fürdeni szeretnének ebben a langyos, föld alatti tóban, de erről nem mertek szólni, attól féltek, Iván feldühödne, és nem adná oda nekik a kulcsokat.

– A szifon! – jajdult fel a sólyomarcú. Itt kell keresnünk a szerencsétlenség okát, a patak sodra elkapta és a vízbe hajló szikla alá préselhetette őket... Mit tegyünk? – tárta szét tanácstalanul a két kezét. Bálint jelentkezett:

– Én megúszom a szifont, és kimentem onnan a lányokat! Hogy dicsekedjem, volt már ilyesmiben részem, két hasonló víz alatti járatot úsztam át Jósuvafőn, a Baradla Alsóbarlangjában! No és – tette hozzá nyomatékkal – a budai Lukács fürdő tavas barlangjában is bújárkodtam.

– Rendben – egyezett bele Iván –, de biztosítunk, kötelet kötünk a derekadra, ha bajba jutnál, rántsd meg jó erősen!

A többiek elképedve szemlélték a különös vállalkozást, Bálint gatyára és trikóra vetkőzött, megigazgatta a fején vízhatlan fejlámpáját, és szorosan a mellkasára hurkolta a biztosítókötetet. Iván aggódó szavakkal és néhány jó tanács kíséretében bocsátotta útra vállalkozó szellemű társát, a fiú óvatosan elmerült a tóban, majd kallózva úszni kezdett. A sziklafalhoz érve alábukott és eltűnt, nyomát kis örvény jelezte, lámpája fénye darabig még villódzott a hullámozó víz alatt. Telt-múlt az idő, olykor megfeszült, máskor ellazult a kötél attól függően, milyen tempóban haladt a bűvár. Már csaknem elfogyott a teljes

50 méter, amikor Bálint abbahagyta a kötélhúzást, remélhetőleg célhoz ért, kibukkanhatott a szikla alól. Pár perc elteltével erős rántást érzett Iván, óvatosan kezdte visszahúzni a kötelet, a férfi jött magától, nem kellett menteni. Fényleni kezdett a víz, kisvártatva felbukkant Bálint feje. Hatalmasat kortyolt a levegőből, és gyors tempóval úszni kezdett a parton ácsorgók felé. Lihegve mászott ki a vízből, Ilona az egyik női pulóvert terítette rá törülköző gyanánt.

– Kábé tíz métert úsztam a vízbe nyúló szikla alatt, vagy talán többet is. Kibukkanva kis terembe értem...

– És nem találtad meg a lányokat?

– Egészen biztos, hogy nem szorultak be a szikla alá!

– Akkor hol lehetnek?

– A kis fülke – folytatta a levegőt kapkodva Bálint –, körkörös, a sziklaboltozat kábé fél méterrel van a víz színe felett, part sehol, ellenben találtam egy újabb szifont. Ha a lányok az elsőt megúszták, meg kellett ússzák a másodikat is.

– Remélhetőleg az utolsót... – bólintott Iván. – Hacsak – komorodott el az arca – nem lelték ott a halálukat... Figyu, Bálint! Veled tartok, ússzuk meg együtt mindkét szifont. A második után már Svájc következik, ha Éváék átúsztak, valaki nyilván várta őket száraz ruhával, talán járművel is, és akkor biztosan hagytak valami nyomot. Kötél meg nem kell!

– Felőlem – vont a vállát Bálint –, no de te! Keskeny a mejjed, hogy fogod bírni levegővel?

– Remélem, nem lesz gond, úszásban jó vagyok, az egyetemi úszóbajnokságon díjat is nyertem. Sráckoromban meg könnyűbúvárnak készültem, el is végeztem valami tanfolyamot. Levetkőzött ő is, majd mindketten a vízbe ugrottak, Ilona riadtan nézte, ahogy elnyeli őket a tó hullámzó vize. Bella könnyeivel küszködve bámult utánuk, tanácstalanul toporgott, nem merte kedvesét visszatartani. Ilona, hogy elterelje a kis nő figyelmét, javasolta, üljenek be a csónakba, a kövek hidegek, s hogy meg ne fázzanak, csavarják magukra Éva és Katalin ruha-

darabjait. Bella viszolyogva nyúlt a lányok holmijához, majd tartását feladva sírdogálni kezdett.

– Annyira féltem Ivánt – szipogta –, erején felüli tette vállalkozott; az a két amazon meg palira vett minket, valami rosszban sántikálnak, ki tudja, miféle zűrös ügyekbe ártották magukat.

– Átszöktek volna Svájcba? – kérdezte Ilona megütöközve. – Mi értelme volna, hisz manapság már szabadon átjárható az osztrák-svájci határ...

József a vizet kémlelte, majd a nőknek nyújtotta a lapátokat.

– Evezzenek körbe a tavon – javasolta –, világítsanak bele a vízbe, hátha találunk benne valamit...

– Vagy valakit! – nyögte Bella. – És maga? Nem tart velünk?

– Én inkább maradnék, várom Ivánékat, megeshet, hogy segítség kell nekik.

A két nő evezőt fogott és lapátolni kezdett. Időnként megálltak, lámpásukkal pásztázták a tó áttetsző vizét. Maguk sem gondolták komolyan, hogy bármire is lelnek, de legalább telt az idő, a mozgás is jót tett, s Bella figyelmét elvonta rémképeitől.

Eredmény nem volt, ha rejtett is valamit a víz, a két nő nem találta meg. Jó félóra múlva tértek vissza, örömük leírhatatlan volt, amint a parton megpillantották a két szifonúszót. Dideregve törölgették vizes tagjaikat, Bella kiugrott a csónakból és Iván nyakába vetette magát.

– Meséljenek! – kiáltott rájuk Ilona. – Találtak valami reménykeltőt?

– Vajmi keveset – vallotta be Bálint. – A második szifont átúszva elértük a barlang kijáratát, a szabad ég alá kerültünk, kimásztunk a patakból és nézelődtünk. Egy-két percnél tovább azonban nem bírtuk a hideg levegőt, a parti kavicsok törték a lábunkat, a szél meg fűtt ki bennünket a vizes gatyánkból...

– A patak partján alig kivehetően autógumi nyomát fedztük fel – folytatta Iván az élménybeszámolót –, de hogy mikor járhatott ott kocsi, az megállapíthatatlannak bizonyult.

– A sárban feltűnik a friss nyom! – jegyezte meg József.

– A patakpart murvás, a nyomokat csak sejteni lehetett... talán, ha távolabbra merészkedtünk volna... de képtelenek voltunk tovább gyalogolni, csak úgy vert minket az isten hidege...

– Még jó, hogy megjött az eszetek! – kiáltott fel Bella, miközben igyekezett száraz ruhába bújtatni kedvesét. – Így is kinéz nektek egy alapos megfázás!

Késő este értek vissza a hegyi házba, Bellának feltűnt Iván kipirult arca, megtapogatta a homlokát.

– Neked lázad van! – nyilatkoztatta ki drámaian. – Azonnal fekdüj le és vedd be a gyógyszereket! Gondoltam, hogy ez lesz a vége a nagy kalandnak! Mászkálni a hideg szélben, vizes fehérműben, roskadozva a kimerültségtől... Drágaságom, halálra gyötörted magad!

Vilma, Nándi és Mariann – akit időközben az ebédlőbe cipelt Nándi – nem győzte faggatni a barlangjárókat, végül Ilona mesélte el a házban maradottaknak kalandjuk nem mindennapi történetét. Vilma teavizet tett fel a rezsóra, talált mézet a kamrában, mézes teával kúrálta az ágyában vacogó Ivánt. Vacsorára gulyáslevest ettek, a fáradt lyukmászók nem győzték vedelni a sok levet és folyadékot, a kimerítő tevékenység kiszáritotta szervezetüket. Nándi bekapcsolta a tévét, ideje volt az időjárás-jelentésnek. Túl sok örömmük nem telt benne, a piktogram ijesztő felhőket jelzett, melyek egyenest Voralberg felé haladtak. Zivatart, hóesést, szélvihart is jósolt, és hozzá még a fönt... Nándi magyarázatot fűzött a különös prognózishoz:

– A főnszél gyakori az Alpok térségében, arról híres, hogy valósággal megbolondítja az embereket. Fejfájást, álmos-ságot, szívpanaszokat okoz, s akinek valami sérülése volna – pillantott Mariannra –, annak rosszabbodást!

– Akkor én azt érzem – nyögte a szőke nő –, ma este valahogy nagyon elesett vagyok...

– Talán Iván feje is ezért hasogat oly nagyon – vigasztalta Ilona Bellát – a lázas betegeket sokkal jobban megviseli az időjárási front!

Bella elköszönt a társaságtól, Ivánt megy ápolni, mondta és elsietett. Valamennyien szedelőzködtek és aludni indultak, egy-egy vágyakozó pillantást vetve a bejárat felé, hátha megtörténik a csoda: kivágódik az ajtó és visszatér a két elveszett leányzó. Ám a reményük hiú ábránd maradt...

Szeptember 19-e rosszkedvvel köszöntött reájuk, titkon mindenki a napokat számlálta, egyre jobban várva, hogy érjen már véget ez az átkozott társasutazás. Szó sem lehetett az üdülési tervben szereplő búcsúkirándulás megejtéséről, az időjárás kedvezőtlenre fordult, Iván láza az egekbe szökött, köhögött és prüszkölt, a hátát fájlalta. Bella, hűségese társa, ápolta rendületlenül. Vilma rogyadozó térdekkel masszírozta Nándi derekát, a főzés Ilonára maradt. Az asszony csirkebecsinált levessel kedveskedett a betegeknek, második fogásnak sajtos omlettet adott zöldségkörettel, a desszert csokoládés fánk volt, készétel, melyet a mélyhűtőből bányászott elő.

A borongós hangulatot az ízletes ebéd sem volt képes feloldani. Ahogy teltek az órák, egyre fenyegetőbbé vált az, amit mindeddig még végiggondolni sem mertek: a két eltűnt turista többé nem kerül elő.

– Jelenteni kellene az esetet az osztrák hatóságoknak! – tette szóvá Mariann az agyakban rejlő javaslatot.

– Jelenteni? Megmondanád hogyan és mi módon?! Fogd már fel végre, valaki taccsra vágta a telefonkapcsolatot! – Iván dühösen mérte végig a sebesült nőt, buta liba, gondolta magában, majd felhergelődve kiáltott fel:

– Aki ezt az aljas cselekedetet elkövette, most láthatja, mekkora bajt okozott! Tízen voltunk és nyolcan maradtunk... Köztünk van az, aki megrongálta az adó-vevőt... Ki volt az?! Legyen hát annyi becsület benne, hogy felfedi magát! Különben

azt kellene hinnünk, a két lány valamelyike kavart valamit. És ne feledjük, nekik köszönheti Mariann és Bálint az életét... Halljam, ki járt a padláson, ki volt az a barbár?! Utoljára kérdem! – Iván arca kivörösödött, lángoló szeme tekintetét egyre dühösebben mélyesztette megriadt társai szemébe, majd görcsösen felköhögött és hatalmas tüsszentéssel borult az asztalra.

Síri csend ülte meg a termet, még a légy röptét is hallani lehetett volna, ha lett volna légy a kies házikóban. Eltelt egy perc, vagy talán több is... És akkor hirtelen kilépett a sutból József:

– Én voltam. Én tettem tönkre az adó-vevőt.

Egyszerre hördült fel mindenki, vad hangzavar támadt a teremben, kérdések özöne zúdult a bűnvallóra, miközben góromba, durva szavak röpködtek a levegőben. Iván öklével az asztalra vágva parancsolt csendet.

– Hogy mert ilyet tenni? Magának teljesen elment az esze?!

– Az az én dolgom, hogy mit miért tettem, a választ megtagadom. És ha a hölgyek és urak kissé elgondolkodnának – vált gunyorossá a hangja –, maguktól is rájöhetnének, hogy mi volt az ok. Ennyi. Többet nem kívánok mondani a tisztelt társaságnak! – Az ősz hajú férfi büszkén kihúzta magát, mintha valamiféle hőstettet hajtott volna végre. Arcára kiült az a furcsa, farkasszerű vigyor, mely annyira jellemző volt rá, s kivillant hófehér, ragadozókat idéző fogsora.

Megfordult, az ajtó felé indult, ekkor Iván elébe tántorgott és karon ragadta.

– Várjon csak, uram! Nem addig van a...! Ha nem tudná, kárt okozott az Utazási Irodának, amellelt veszélybe sodorta az ittlévők életét! Ezért felelnie kell, fel fogom önt jelenteni az illetékes hatóságnál... ebben biztos lehet!

– Tudja, hová dugja a feljelentését, maga hepciáskodó paprikajancsi! – József nagyot lökött a prűszkölő férfin, és gyors léptekkel elhagyta a termet.

– Ez az alak nem teljesen komplett – fűjtatott Iván, miután Nándi felsegítette a földről, ahová József taszította. – És ahhoz mit szólnak a tisztelt egybegyűltek, hogy *mindenki tudja, mi volt az ok!* – Választ nem kapott, a teremben tartózkodók magukba roskadva ültek, mélyen lehajtott fejjel, a férfi döbenten méregette csapatát. Megpróbálkozott még néhány kérdéssel, hogy szólásra bírja társait, faggatózott, értetlenkedett. Semmi. Senki sem szólt, senki sem fűzött József cinikus megjegyzéséhez magyarázatot. Iván a láztól és a rémes jelenettől szédelegve kapaszkodott az asztal szélébe, Bella karon ragadta, elvonszolva párvját a kínos jelenet színhelyéről. Később követték őket a többiek is.

Mintha az időjárás is átvette volna a hegyi házban uralkodó borús hangulatot, feltámadt a szél, kergette a nagy hasú, sötét fellegeket. Villámlott és dörgött, a hatalmas hegyek visszaverték a csattanásokat, a dörrenésekből hosszan elnyújtott, félelmetes morajlás lett, mintha közeledne a végítélet napja. Olykor felerősödött a zápor, ostorként verte a kicsiny ablakok behajtott zsalugáterét, később szelídebb eső permetezett, mely lassanként hóesésbe ment át. A ház lakói ágyukba bújtak, fejükre húzták a paplant, úgy vészelték át az alpesi vihart.

Késő délutánra elvonult a front markáns éle, szelíden fűjdogált a szél, azonban egyre kitartóbban hullott a hamvas hó. Ilona felkelt, lement a konyhába, nekilátott a vacsorakészítésnek. Hogy oldja a vészjósló hangulatot, egyszerű, de annál ízletesebb ételre esett a választása: krumplilángost készített, kiolvasztott füstölt szalonnával. Talált egy vaslapot az egyik sarokban, letisztogatta, feltette a sparherd tetejére, hogy megsüsse rajta a formás lepényeket. A kamrában finom gyümölcssteára lelt, abból készítette el az esti italt. Citromot, rumot is csempészett beléje, s egy kevés fahéjat, szegfűszeget. Bárki vélhette inkább forralt bornak, mintsem egyszerű teának.

A lángos illata utat tört a faház eresztékei között, beszivárgott a szobákba és csiklandozni kezdte a délutáni álmukból ébredező lakók orrát. Felkeltek, lassan, komótosan meleg ru-

hákba bújtak, majd visszaoldalogtak a nagyterembe, ahol alig pár órája József szavai sokkolták őket. Mariannt ölbe kapva hozta le Bálint, Iván Bellába karolva érkezett. Úgy lépkedett, mint akinek a jobb lába került a bal cipőjébe, a bal pedig a jobbra. Nándi hétrét görnyedve támaszkodott Vilma vállára, derékfájása a délutáni sziesztától a jelek szerint rosszabbodott. Pontban hét órakor József is megjelent, szótlánul foglalta el helyét a tűzhely mögött lévő padon, vagy ahogy a népnyelv mondja: a kemencepadkán.

Ilona számítása bevált, amint megtudták, mi készül vacsorára, oldódni kezdett borús hangulatuk.

– Krumplilángos! – lelkendezett Vilma. – Ó istenem, de régen is ettem... Tudjátok – folytatta nekibuzdulva – falusi lány vagyok, otthon édesanyám gyakran sütött lángost, a szegények közismert eledelét.

– Sokszor a legegyszerűbb ételek a legfinomabbak – szölt közbe Iván, aki az átélt izgalmaktól igencsak megéhezett. Bella teríteni kezdett, Mariann kissé félénken a lángos receptje felől faggatta Ilonát. Nándi nehézkesen a tűzhelyhez lépett, megkavarta a piruló pörccöket, tekintélyes pocakja arról árulkodott, hogy nem veti meg a kisütött füstölt szalonnát.

Nemcsak a lángos, a tea is nagy sikert aratott, egymásután ürültek a csészék, Ilona nem győzte újratöltogetni az öblös findzsákat. József volt az egyetlen, akinek nem ízlett a tea, épp csak belehörpölt, aztán az ásványvíz mellett döntött. Elfogyott az utolsó lángos is, a társaság a sok evéstől kornyadozni kezdett.

– A fön! – dünnyögte Iván két ásítás között.

– Az meg mi a túró? – érdeklődött Bálint, aki nem hallotta Nándi korábbi magyarázatát.

– A fön leszálló, száraz, meleg légáramlat – magyarázta Iván –, gyakori a hegyes vidékeken, kiváltképp az Alpoknak sajátja. Sokaknak bágyadságot, fejfájást, olykor nyomasztó lelkiállapotot okoz, gyakran előfordul, hogy az orvosok elhasztják miatta a műtéteket.

– Érzem is, hogy fáj minden tagom, és iszonyúan álmos vagyok... – jegyezte meg Bálint, és ébresztgetni kezdte Mariann; a lány a fiú széles mellkasára borulva aludta az igazak álmát. Nándi félrebillent fejével bóbiskolt, majd nagyot horkantva tért magához.

– Menjünk aludni – javasolta Bella –, különben úgy járunk, mint Csipkerózsika házanépe a várkastélyban, abban a pózban nyom el bennünket az álom, amelyben éppen leledzünk! Vánszorogva mentek fel a lépcsőn, Ilona utolsónak maradt, leszedte az asztalt, összekotorta a vacsora romjait, ám a mosogatást másnapra halasztotta.

Pár perc, és a folyosó kiürült, csend lett, csupán az ajtók mögül hallatszott némi szuszogás és morgás, az édes álom kísérrőzenéje. A jelek szerint senki sem bajlódott zuhanyozással, fogmosással, miután megtisztelték az illemhelyet, belevetették magukat a puha ágyikóba. Bella ezen az estén sem ment át Ivánhoz, mióta a fiú megbetegedett, ismét a saját szobájában hált.

Ilona fél nyolc körül ébredt, a hajnali álmok zavaros történéseitől fejbeütötten nézett körül a kis szobában, sötét volt, csupán a spaletták szív alakú kivágásán hatolt be a reggeli fény. Felkattintotta elemlámpáját, az ablakhoz lépett, kinyitotta és kitárta a zsalugáter-szárnyakat. A szél elállt, az ég opálosan fénylett, a ház környékét friss hó borította, a fészer előtt nem csattogott József gyújtóst hasító baltája, a puha fehérséget sem szentségtelenítették meg otromba lábnyomok. Lezuhanyozott és felöltözött, később lement az ebédlőbe, kiszellőztetett és elmosogatott. Fél tíz felé kezdett szállingózni a nép, nyújtózkodva, ásítózva jöttek, mosolyogva mondogatták, remekül aludtak, kipihenték a tegnapi nap zűrös eseményeit.

Mohón falatoztak, Ilona rántottát készített reggelire, már a kávénál tartottak, amikor valaki megjegyezte, érdekes, hogy

József nincs jelen. Iván kikukkantott az egyik ablakon, megpillantotta a mindent beborító, hófehér szűzhavat.

– Nyilván szegyélli magát azért, amit tett – vélte –, bár ki tudja, az is előfordulhat, hogy valami baja van. Lassacskán úgyszólván olyan már ez a ház, mintha kórház volna...

– Talán mégsem kellene magára hagyni – morfondírozott Bella. – Szerencsétlen ember, azt hiszem, valami defektje van. Iván! Menj fel hozzá és hívd le reggelizni!

– Kérlek. Ha úgy gondolod... Bálint! Gyere velem, segíts a járásban, a tegnapi láztól még mindig gyöngöcsögök...

A tésztaférfi engedelmesen nyújtotta társának a karját, bár a tekintete nélkülözötte a lelkesedést. Mariann kedvetlenül vonta meg a vállát, az elmúlt napokban valahogy soványabb lett, orra hosszabbnak és hegyesebbnek látszott, sűrű szőke haja köctengerként árnyékolta szűrés cipőgombszemét.

Pár perc múltán iszonyú ordítás verte fel a csendet – az emeletről jött a hang –, a halálos rémület hangja volt, már-már aligha emberi. Húsba-idegbe markolt Iván és Bálint artikulálatlan kiáltása, mely megremegtette a faház szüette falait. Rémulten ugrott fel mindenki a beteg Mariannt kivéve, egymást taszigálva nyomultak felfelé a lépcsőn. Ilona utolsónak maradt.

A sötét folyosóra érve csak annyit láttak, hogy József ajtaja tárva-nyitva, s Bálint a falnak dőlve öklendezik. Iván a nyitott ajtó küszöbén állva, két kezét felemelve parancsolt megállást Nándinak, aki vezette a kis csoportot.

– Ne tovább, emberek, senki sem léphet be József szobájába! Valami rettenetes dolog történt, ami józan ésszel fel nem fogható... – Megtörölte izzadó homlokát, és hátrált néhány lépést:

– Aki bírja idegekkel, bepillanthat, ám készüljön fel a legrosszabbra: József meghalt, átvágott torokkal fekszik a földön, az ajtóval szemközt, az ágya előtt. – A folyosón toporgók jéggé dermedve hőköltek hátra, a döbbenet sikolya hagyta el ajkukat. Nándi erőt véve magán, mégiscsak benézett, csupán

néhány másodpercig bírta elviselni azt, ami a szeme elé tárult. Bálinthoz szédelgett, félájultan borult a vállára.

A szoba halvány derengésben úszott, az elsötétített helyiséget csupán a falon függő petróleumlámpa pislákoló fénye világította meg. Nyilván azóta égett, hogy József meggyújtotta, s ugyan kinek lett volna érkezése lecsavarni az égő kanócot? A halál ugyanazt a képét mutatta itt is, mint a jól felszerelt, előkelő szanatóriumokban, olyan tény, melyet el kell fogadni, ha ilyen vagy olyan módon, valahogy bekövetkezik. A halott a futószőnyegen hevert, végtagjai furcsán kicsavarodtak, nyakán hatalmas vágás sötétlett, a feje körül vértől volt csatakos a vas-tag szőttes. Az elnyűhetetlen kék melegítőjét viselte, a megszőkott nappali ruházatát. Az álla lefittyedt, szürkés-kék szeme ki-meredt, mintha a zord és iszonyú ürbe pillantott volna, ahol majd elnyeli őt a lélek sötét éjszakája. Mereven kinyújtott bal kezében – az ujjai közül kissé kifordulva – konyhakés pengéje csillant. A kést később Nándi felismerte, egyike volt a konyhában lévő késkészletnek. Nemrég még ő fente ki, mondván, hogy valaki megkérte rá... Ki is? Nem jutott eszébe.

Libasorban követték Nándit a többiek, mindenki vetett egy pillantást a holtra, a szörnyű látványt senki sem mulasztotta el. Bella időzött ott a legtovább, be is lépett a szobába, nagy figyelemmel vizslatta a szőnyegen fekvő tetemet; falfehér arca szinte világított a félhomályban. A vér szaporán vert a fülében és a szívében, amint a holt ember fölé hajolva felmérte a seb helyét és alakzatát. Felegyenesedett, körbepillantott a helyiségben, mint aki valamilyen fogódzót keres.

Támolyogva, szédelegve gyülekezett a kis csapat a folyosó végén, egy pissenés nem sok, annyi sem hangzott el, Ivánt kereste a tekintetük, mintha tőle vártak volna valamiféle magyarázatot. A sólyomarcú becsukta a szobaajtót, lassan a társaihoz lépett, majd erőt véve magán, halk, rekedtes hangon szólásra szánta el magát.

– Kénytelen voltam bemenni és megvizsgálni, tudnom kellett, van-e benne élet, remélve, hogy a férfi esetleg még

megmenthető. Mint orvos, megállapítottam, Fóvel József minden kétséget kizárva elhalálozott, s az exitus kábé tíz órája történt... egyszerűen nem sokkal a vacsora után... Nándi! – szólt élesen – keress a szerszámos kamrában lakatot és pántot, az ajtót le fogjuk lakatolni, hogy ne sértsünk nyomot! Ez az előírás, a rendőrség ezt így kívánja...

– Rendőrség? – csattant fel Bálint. – Ide akarod csődíteni őket?! – Többen felnyögtek és fohászkodtak, Vilma éles hangon kiáltott fel:

– Úristen! Csak nemhogy gyilkosság történt!

– Nem tudjuk – vont vállat Iván –, öngyilkosság is lehetséges, József kezében ott van a kés, nem kizárt, hogy ő vágta el a saját nyakát. Kérlek benneteket – nézett megtört tekintettel társaira –, pihenjete le a szobákban, próbáljatok meg kissé megnyugodni, szedjétek össze magatokat! Egy óra múlva találkozzunk az ebédlőben és beszéljük meg a történeteket! Bálint! Légy olyan kedves gondoskodni Mariannról! És amit nyomatékka kérnék: ne kezdjen el senki hisztériázni, a nyugalmát mindenki őrizze meg!

Ott ültek valamennyien az ovális asztal körül; sápadtan, enyhén remegve vetettek egy-egy pillantást a tűzhely mellett álló padra, ami még alig pár órája József ülőhelye volt. Iván kezében a kiskulcsokkal, megköszönte Nándinak a lakatpántok felszerelését. Felállt, két kezével az asztal lapjára tenyerelt, sápadt arca kemény volt, mintha fémlemezből metszették volna ki. Sólyomszeme golyóként meredezett.

– Túratársaim! – kezdte, hangja szokatlanul mélyen zengett. – Szörnyű eseménynek vagyunk a tanúi, még csak elképzelésem sincs azzal kapcsolatban, mi válthatta ki ezt a tragédiát. Határozottan kijelentem: lehetetlennek tartom, hogy bárki közülünk gyilkolni lenne képes, az ilyesmihez rendkívül erős motivációra volna szükség, s ha jól tudom, komolyabb konfliktusba senki sem keveredett az elhunyt társunkkal. Marad tehát a másik verzió: a szerencsétlen önkezeléssel vetett véget az életének. Hogy mi okból? Fel nem fogható... illetve mégis... Mint

orvos, merem állítani, a férfin felfedezhetők voltak a mániákus depresszió ismert tünetei, röviden szólva: viselkedése egyfajta idegbetegségre utalt. Ennek volt jele az adó-vevő megrongálása, melyre nem adott értelmes magyarázatot. Mi okból követ el valaki ilyen barbárságot? Önmagát is veszélybe sodorta volna, ha netán baleset éri, vagy megbetegszik.

Ugyanakkor segítőkészségről tett tanúságot, komoly szerepe volt a Mariann és Bálint megmentésére szervezett akcióban; részt vett a barlangban folytatott kutatásban, az eltűnt lányok keresésében is... S a házimunkából is kivette a részét, rengeteg fát vágott fel, gyűjtöst hasogatott... – Iván elhallgatott, fáradtan ült le, kezébe fogta az arcát. Várta, hogy valaki megszólaljon, de senkinek sem volt bátorsága megtörni a csendet, így hát folytatta, de csöndesebben, inkább csak maga elé sutogva a szavakat.

– Holnap délelőtt jön értünk a busz, hazatérünk, a szombat estét már az otthonunkban töltjük. Mindössze egyetlen napot kell még itt kibírnunk, és átvészelnünk egy baljós éjszakát. Barátaim! – szigorodott el a hangja. – Arra kérek mindenkit, mellőzze a találgatásokat! Nyilvánvaló – mondta az igazságnak megfelelően –, hogy kívülről nem hatolhatott be senki, a bejárati ajtót biztonságos zárok védik, s a ház körül a frissen hullott hóban sehol sem látszanak nyomok. Felszólítom a társaságot, ne kezdjen el detektívesdit játszani, firtatni, öngyilkosság, vagy gyilkosság történt, és ha ez utóbbi, akkor ki követhette el. Ha ezt tennénk, előbb-utóbb egymásnak esnénk, s végül még valami újabb rémtett árnyékolná be ezt a kísérteties házat... Rendben? Adjátok rá a szavakat!

– Igen... igen... ígérjük – hangzott mindenfelől a halk, bizonytalan válasz. Iván bólintott és megköszönte a fogadkozást. Nándi feltartott kezével szólásra jelentkezett.

– Parancsolj! – intett neki Iván.

– Azt mondod – fordult a férfi Ivánhoz –, szombat este már otthon leszünk. Hát ez korántsem oly biztos!

– Hogyhogy? Mi a csudát beszélsz? – kapta fel mindenki a fejét.

– Tízen jöttünk és csak heten megyünk vissza! Értitek már, mire gondolok? Ahogy telefonközelbe érünk, jelentenünk kell az osztrák hatóságnak, hogy eltűnt két lány és leszúrva fekszik a hegyi házban az egyik férfi... Valószínű, hogy itt fognak bennünket vallomástételre, s nem mehetünk haza mindaddig, amíg alaposan ki nem vizsgálják a nyomozók az ügyet. De ha még ki is kérne bennünket a magyar rendőrség, akkor is jó időbe telik, amíg lefolytatják a hivatalos eljárásokat...

Nándi szavait izgatott kiabálás követte, a csendes megdöbbenést a hangos kétségbeesés hangjai váltották fel. Iván tehetetlenül vonogatta a vállát, nem tudom, nem ismerem az ide vonatkozó törvényeket, hajtogatta, lassanként fogva fel, mibe is keveredett.

– Nekem ötletem volna! – kiáltott fel Mariann, szinte visítva. Mindenki meglepődve tekintett rá, a szőke lány nem tartozott az aktívabb személyek közé, némi nyafogáson és Bálinttal való veszekedésen kívül hallani sem lehetett mindaddig a hangját.

– Mi volna az? – kérdezte ernyedten Iván.

– Ne jelentsünk semmit, amíg Ausztriában vagyunk! Az osztrák buszvezetőnek, valamint Erdélyi Máriának, aki értünk jön a magyar busszal Kitzbühelbe, mondjuk azt – folytatta hatalmas lendülettel –, hogy autó érkezett a házhoz, benne a lányok és József ismerősei. Ők hárman közölték Ivánnal távozási szándékukat, megjegyezve, hogy az utazási irodától nem igénylik vissza a hátralévő időre befizetett pénzt. Természetesen, ha hazaérünk, a Ganümédésznek be kell számolni a valódi helyzetéről, ám akkor már magyar földön vagyunk, és a magyar rendőrség veszi kezébe az ügyet.

– Ez mind nagyon szép – fakadt ki Iván –, de nekem ezért leszedik a fejem. Félrevezetni az osztrák hatóságot...

– Iván! – hördült fel Bálint. – Te nem vagy hivatásos túravezető! Azt mondtad, nincs képesítésed, egy vagy közü-

lünk, egyszerű turista, aki az iroda felkérésére javasolsz nekünk programokat. A kutyaszban együtt vagyunk benne, a felelősség megoszlik mindannyiunk között.

– Nándi bácsi! – hitetlenkedett Bella. – Egészen biztos benne, hogy az osztrákok itt fognának minket?

– Hááát... a nagy esküt azért nem tenném le, elvégre nem vagyok jogász, de a tévében mutattak ilyesmi eseteket...

– Én meg azt hallottam – élénkült fel Mariann, akinek hízelgett a ráirányuló figyelem –, hogy néhány hete Bécsben letartóztattak egy asszonyt, mert állítólag lopáson érték a Graben áruházban. Kóterbe zárták, s hetekbe tellett, amíg vért izzadva, ügyvédjét segítségül hívva, valahogy tisztázta magát. FigyeljeteK ide, okostojások! Mi van, ha az osztrák nyomozók nem látják bizonyítotttnak az öngyilkosságot? Akkor mi, valamennyien, gyanúsítottak vagyunk!

– Téged kivéve, kedves – jegyezte meg Bálint –, te ugyanis sebesüléseid következtében nemhogy gyilkolni, de még járni sem igen tudsz...

– Meggyőztetek! – nyugtázta Iván a mondottakat. – Azt javasolom, vegyük fontolóra Mariann ötletét. Mindenekelőtt szavazzunk! Ki van mellette? – Valamennyi kéz a magasba lendült.

– Egyhangú igen... akkor hát hallgatunk Mariannra, holnap reggel még tisztázzuk a részleteket. És most mindenki kezdjen el csomagolni, Éva, Katalin és József cuccához nem nyúlunk. Nándi! A lányok szobájára is szerelj fel lakatot! Mindkét szoba zárva marad, a kulcsokat magamhoz veszem, és ha hazaérünk, átadom a magyar rendőrségnek. Holnap délben megjön az autóbusz... indulunk az otthonunkba... búcsút monduk a hegyeknek, az erdőknek, a barlangoknak, és ezzel véget is ér az alpesi – valóban *exkluzív* – társasutazás!

MÁSODIK FEJEZET

Egy nyomozó feljegyzései

Mint egy sovány, csontos kar, úgy nyúlik el a Petnevölgyi utca a város járművekkel telezsúfolt terei és útjai között. Talán véletlenül csöppent éppen ide, az Angyalföld közepébe, merőlegesen a Duna vonalára, a Teve utca közelébe, ahol az utóbbi években a rendőrség rangos üvegpaltója vette át az uralmat a környék épületei felett. A „Petne”, ahogy azt lakói nevezik, csámpás, macskaköves úttestjével, földszintes házai-val, apró kertjeivel a valaha volt munkásnegyed – szegénységében is otthonos – hangulatát idézi; akinek errefelé akadna dolga, halkabbra fogja a hangját, meglassítja lépteit, miközben a gömbakácfaakkal szegélyezett, göcsörtös járdát tapossa. A sokat látott utca csupán egyetlen emeletes házzal büszkélkedhet, az is apró, jellegtelen és szögletes, akár egy megkopott gyufás skatulya. Nyilván barokkos ornamentikája indokolta, hogy kikerült rá a műemlék-tábla; a rovátkás, kopásokkal körülkerített ablakok azonban inkább a régiségek, mintsem az építészeti műre-mek kategóriába sorolták a szerény épületet.

A kalendárium április közepét idézte, a nap az estébe hajlott, néhány utcai lámpa már izzani kezdett, fénytócsáját az útra vetítve. A félhomályban csupán néhány megkéssett családfő osont hazafelé eltöprengve, gondolkodva: mivel magyarázza késedelmét, eltitkolva, hogy a kocsmában járt.

Váratlanul motor berregése törte meg a csendet, Noszkó Tamás rendőrszázados Skodája döcögött végig a gödrös úttes-ten, megállt az emeletes háznál, majd leparkolt a járdaszélen közvetlenül a bejárat előtt. A százados kiszállt a kocsiból, ma-gához vette aktatáskáját és lezárta az autót. Magas, szikár, egyenes tartású férfi volt, álla szögletes, orra finoman hajlott; cirmosbarna szemének átható tekintete intelligenciáról és hatá-rozottságról vallott. Belépett a patinás fakapun, áthaladt a kapu-

bolt alatt, majd körülnézett. A ház mögött régimódi, kőfallal körülvett kert terült el, melyet – tavasz lévén – elborított a virágzó fák és bokrok tengernyi rózsaszín-fehér zuhataga. A férfi mélyet lélegezve szívta magába a frissen sarjadt fű mámoros illatát, miközben pillantása Annus nénire, a földszinti lakás ősz hajú lakójára esett. A vénasszony talán kapálgatott, vagy éppen séggel gyomlált, esetleg a macskát hajkurászta. Amint észrevette a századost, felegyenesedett.

– Tamás úr! – kiáltott rá. – Holnap felmennék takarítani és elintézném a nagymosást is. Jó lesz így magának?

– Csókolom, Annuska – intett neki a férfi –, jöjjön csak bátran, holnap reggel nyolctól késő estig benn leszek a kapitányságon, kedvére végigcsutakolhatja azt a szarkafészkét!

A feleletet meg sem várva csörtetett fel a ház oldalán futó lépcsősoron, végigmasírozott az emeleti függőfolyosón, kinyitotta az üvegtáblás ajtót és a lakásába lépett. Áporodott, átható illat és enyhén dohos szag fogadta, a ritkán takarított hajlékok jellegzetes levegője. Első dolga volt kitérni lakása mind a négy ablakát; gondosan kitámasztva a külső ablakszárnyat. Mint mindig, ezúttal is büszkeséget érzett: – Kifelé nyíló ablakok, az 1800-as évek divatja. Nem véletlen, hogy kinn van a műemléktábla a házunk falán!

Gyorsan ledobálta átizzadt gönceit, nehéz napja volt, hivatali szobáját kemencévé változtatta az üvegfalra tűző, tavaszi napsugár. A zuhany alá állt, élvezettel hagyta, hogy a forró vízsugarak kimasszírozzák testéből az elmúlt órák nyűgét, fáradalmát. Nagyot prüszkölt, fejére illatos sampont csöpögtetett, alapos fejmosást végzett, majd a melegről a hidegvízre váltva végigpaskolta izmos felsőtestét. Néhány tornagyakorlat után belebújt tarka frottír köntösébe, és megcélozta parányi konyháját. A mosogatóban valósággal hemzsegték a szennyes edények – Annus néni szorgos kezeire várva –, kivett egy sört a hűtőből és felhajtotta, majd három tojásból és húsz deka prágai sonkából hemendegszet készített magának. Éhes volt, akár a farkas, a sonkástojáshoz három jókora szelet kenyeret is befalt. Hogy

végzett, ivott még egy sört, az edényeket szanaszét hagyva a nagyszobába lépett, hálóruhát öltött és ágyba bújt, magára rántva kétes tisztaságú takaróját. Fáradt volt, iszonyúan fáradt, reggel nyolc órától megszakítás nélkül dolgozott csaknem este hétig.

Hirtelen ébredt, arcát megcsapta a nyitott ablakokon beáramló tavaszi levegő hűvös lehelete. Virágillatot is érzett, talán valahol társait jóval megelőzve, bontogatni kezdte szirmait egy serény orgonafűrt. Felkelt, az órájára nézett, kissé meglepődve vette tudomásul, hogy mindössze fél három felé jár az idő. Csöppnyi álomosságot sem érzett, a korai mély alvás elfújta fáradalmait. Most, a puha fekete éjszaka ölében kipihent testének észvesztően hiányzott Kinga ölelése, de mit tehetett volna? Régésznő szerelme ezúttal Pécsen tanyázott, az ásatásokat felügyelte, munkacsoportjával együtt mentenie kellett a legújabbban feltárt leleteket. Kiment a konyhába, újabb sört szedett ki a frizsiderből, beleivott, majd töprengeni kezdett, mitévő legyen. Megborzongott, a lakást kihűtötte a rengeteg friss levegő, becsukta az ablakokat, és bekapcsolta a fűtést. Túl éber volt ahhoz, hogy újból elaludjon, visszafeküdni, álmatlanul hanykolódni nem volt kedve a mosásra érett, izzadságszagú ágynemű között. Tétován nézett szét, új gondolat sor indult el agyában, valami, ami éberré tette, és ellenállhatatlan erővel vonzotta íróasztala felé.

– Rajta, tette fel – biztatta magát –, ha már volt szerencsém a kakasokkal kelni, ki fogom használni a nap korai óráinak munkára serkentő lendületét! – Leült az asztalhoz, felkattintotta szecessziós, zöldernyős lámpáját, kortyolt a sörből, majd az aktatáskájából előbányászta a féltve őrzött, sárga doszsiét. **TÁRSASUTAZÁS**, ez volt a fedelére írva, alatta az alcím: *Noszkó Tamás feljegyzései*.

Fura egy sztori, különös bűneset... Még az őszön történt, hogy az egyik utazási iroda szervezte üdülésen eltűnt két lány és meghalt egy férfi. Kérdés: öngyilkosság, avagy gyilkosság történt, s a két lány elkóborolt, netán baleset áldozata lett... A

nyomozást Kerényi őrnagy vezette, ám a rendőrtisztet kinevezték az egyik kerületi kapitányság élére, s az Életvédelmi osztály vezetője őt szemelte ki főnyomozónak.

– Noszkó százados! – szólította. – Vegye át ezt a nyava-lyás társasutazást, ha megoldja, előléptetjük őrnaggyá. Toborozza össze Kerényi embereit, alakítson önálló nyomozócsoportot, folytassák teljes bevetéssel a megkezdett munkát.

Kéthetes már a megbízatása, azóta egyetlen rohanásban él. A folyó ügyeit sem hanyagolhatja, néhány régebbiről záró-jelentést kell készítenie, miközben, mint vakond a puha földbe, úgy ássa bele magát ebbe az exkluzívnak csúfolt utazásba. Nem volt rest, nem lehet ráfogni, hogy henyélt volna, már valameny-nyi résztvevőt beidézte, és kimerítő beszélgetést folytatott ve-lük. – Nem kihallgatás, csupán *meghallgatás*! – figyelmeztette a delikvenseket –, a felettesem utasítására átvettem a kollégámtól az ügyet, tájékozódnom kell, mi történt önökkel abban az alpesi fellegvárban! – Titkon azt remélte, a bizalmaskodó hangvételével feloldja a tartózkodást, s a kérdezettek kiköhögik azt is, amit mindedig sunyin elhallgattak.

Nehezítette a nyomozást, hogy az incidensek Ausztriában történtek, az osztrák rendőrség végezte el a helyszínelést; intéz-kedett a halott boncolása és az orvos szakértői vélemény meg-ejtése ügyében; bár a holttest Magyarországra szállítását köve-tően a hazai rendőrorvosok is lefolytatták a szükséges procedú-rát. Noszkó, miután végigszemezte a nyomozati anyagot, meg-állapította, hogy Kerényi csoportja az elmúlt hónapok során igen alapos munkát végezett, többek között lenyomozta vala-mennyi érintett személy előéletét. Különös dolgok derültek ki... A tíz fő legtöbbjének múltja nem volt éppen szeplőtelen, né-melyiküknek – *per tangentem* – a rendőrséggel is akadt némi dolga. Nem beszélve arról az *apróságról*, hogy két turistáról kiderült, kábítószert csempészett hegymászás ürügyén Svájcba, mindkettő azóta már az előzetesben ül...

A százados alapos ember volt, napok óta az aktákat bújta, átnézte az ősszel felvett jegyzőkönyveket, összevetette egymás-

sal a vallomásokat. Fájdalmára minél tüzetesebben fúrta bele magát a nyomozati anyagba, annál inkább nőtt a megválaszolatlan kérdések garmadája, s egyre kevésbé lett ő maga okosabb; a derék nyomozó kezdte úgy érezni, lassanként összecsapnak a hullámok a feje felett. A meghallgatások során nem mulasztotta el bekapcsolni diktafonját, és utólag több menetben visszahallgatni a rögzített beszélgetéseket. Már diák korában híres volt arról, hogy tankönyveit kivonatolta és tanárai előadásairól feljegyzéseket készített, csak úgy volt képes bármit megtanulni, ha írásban is rögzítette az elsajátítandó anyagot. Ezt tette rendőrként is, s részben ennek köszönhetette, hogy társait jóval megelőzve adta le a jelentéseit, könnyűszerrel látva el a cseppet sem szívderítő adminisztratív teendőket.

Tegnap reggeltől-estig a diktafonnal felvett anyagot összegezte és tömörítette, elkészítve a saját magának szánt feljegyzéseket. A produktumot a soványka dosszié rejtette magában. Most, hogy az álom kiment a szeméből, elhatározta, átnézi, és újból átgondolja azt, amit összefoglalt; talán a hajnali órák józansága kiizzaszt belőle néhány jó ötletet.

Felhajtotta maradék sörét, fellapozta a dossziét és belekezdett az olvasásba.

MEGHALLGATÁSOK

2008. április

1.) Dr. Illés Iván med. univ. orvos, a Szent János Kórház rezidense. Budapesti lakos, életkora 27 év. (**Ny:** nyomozó, **I:** Iván)

Ny: Mint orvosnak, mi volt az első benyomása, amikor szemrevételezte a holttestet? Gyilkosság, vagy öngyilkosság történt?

I: Rettentő látvány ötlött a szemembe, amint beléptem József szobájába. Láttam a kést a halott kezében, először arra gondoltam, talán dulakodott valakivel. És aki megölte, önvédelemből tette. Később elvettem az ötletet, társaimon egyetlen karcolást sem láttam, és a szobában sem voltak csetepatéra utaló nyomok.

Ny: Vagyis?

I: Hát nagyon is gyilkosságnak látszott... A kést erős mozdulattal szúrták a nyakába, oda, ahol a kulcscsont és a vállcsont egy kis medencét alkot, és a fejbe induló artéria közvetlenül a bőr alatt fut. A vágás egészen a fültőig tartott... Aki tette, azt vad gyűlölet motiválta... Ám senkit sem mernék gyanúba keverni, amellet hiányolom az indítékot! Ezért vélem úgy, hogy öngyilkosság történt, s ezt valószínűsíti az áldozat különös viselkedése is...

Ny: Amennyiben...?

I: Felfedezni véltem rajta a mániákus depresszió néhány áruló jelét. Tudja, uram, azok a szélsőséges hangulatváltozások... Olykor feldobott, tettere kész volt, máskor élettelen, fásult és unott...

Ny: Érthető az állásfoglalása, azonban: mind az osztrák, mind a magyar orvosi szakvélemény a gyilkosságot valószínűsíti. Mért volt a kés az áldozat bal kezében, amikor közismert módon jobbkezes volt? Aztán a vágás... rekonstruálva a cselekedetet, szinte képtelenség, hogy halaki önkézével úgy és ott vágja el a saját nyakát! Egyetért ezzel?

I: Hát nem épp szívesen... Azonban... bennem is felöltött, ha valóban megölték, talán az elkövető azért tette az áldozat bal kezébe a kést, mert szemben állt vele, s felcserélte a jobb- és a baloldalt, ugyanúgy, mint az, aki tükörbe néz.

Ny: Helyesen gondolja. A nyomozóink is erre a megállapításra jutottak... Maradjunk a gyilkosság verziójánál, kérdésem: ön szerint ki lehetett az elkövető?

I: Halvány fogalmam sincs.

Ny: Vegyük sorra az embereket és az esetleges indítékokat. Tudott ön arról, hogy Fóvel József néhány útitársát megszarolta? És... kérdézem... esetleg nem tartozott közülük ön is...?

I: Még hogy én?! Az égvilágon semmi olyasmit nem követtem el, ami zsarolásra adhatott volna okot. Életemben csupán egyetlen egyszer hágtam át a törvényt: méghozzá éppen ez ügy kapcsán azzal, hogy nem tájékoztattam az osztrák hatóságot a társasutazáson törtétekről. Tudom, jelentenem kellett volna a két lány eltűnését és a

halálesetet. Vállalom azt, amit tettem, és el fogom szenvedni érte a méltó büntetést.

Ny: Nagyon derék! Megjegyezném: nem óhajtok ezzel a kihágással foglalkozni, ebben az ügyben Balogh Béla őrnagy úr az illetékes. Ámde... mit tud ön a többiekről? Számtalan életellenes tett fordult már elő a kriminalisztikában, melynél zsarolás állt a bűntény háttérében!

I: Kérem. Ott és akkor nem volt tudomásom József zsarolási akcióiról. Bálint és József verekedési jelenetének sem voltam tanúja, a törtétekről Terényiné számolt be nekem. Ám, esküszöm, halvány gőzöm sem volt arról, mi okból tört ki a pofozkodás...

Ny: Az ott eltöltött két hét során semmi jel sem utalt arra, hogy Fischer Bálint és Béli Mariann nem a hegyi túrák gyönyörűségét, hanem a kábítószerszállítás anyagi hasznát kereste odakinn?

I: Még álmomban sem fordult meg a fejemben ez a lehetőség...

Ny: Egyáltalán... történt valami olyasmi abban az isten háta mögötti vityillóban, ami feltűnt volna önnek, mert meglepő, netán szokatlan volt?!

I: Talán az, hogy József olykor a többiektől elhúzódva hosszasan elbeszélgetett valamelyik utastárral, s ezek a purparlék látható mód rosszkedvre hangolták az illetőt.

Ny: Ki mindenkit?

I: Háát... Megemlíthetem a Venczel házaspárt... A barlangjárás során történt. Két csoportra oszlottunk, a velem tartók nehezebb úton, nem kiépített járatban kúsztak és másztak; ők hárman Józseffel visszaveztek a csónakkikötőbe. Mielőtt szétváltunk volna, a házaspár vidám volt és kedves, amikor újból összetalálkoztunk, Vilma néni magába roskadva ült a stég melletti padon. Aki megpróbált szóba elegyedni vele, arra ráförmedt, pufogott, akár egy pöfeteg. Nándi sem volt sokkal kedvesebb... Bár meglehet, nyomasztotta őket a barlang, kifárasztotta az evezés, vagy tán fáztak a nyirkos levegőben. Az sem lehetetlen, hogy megfájdult a derekuk vagy a lábuk, esetleg rendetlenkedni kezdett a szívük. Ami nyugtalanított, az volt, hogy a jókedvük többé nem tért vissza...

Ny: Önnek, mint orvosnak, nem panaszkodtak az állapotukról? Nem kértek öntől gyógyszereket?

I: Nem. Gyógyszerük volt, marokszámra szedték; a kéretlen orvos meg még a fogadatlan prókátornál is rosszabb.

Ny: Értem. Másvalaki?

I: Terényi Oszkárné, Ilona! A hegyi túrán, amikor libegővel mentünk fel a Breitplatte csúcsára, az a kedves, csupaszív asszony igencsak furcsán viselkedett. Mint már a vallomásomban is említettem, a drótkötélen haladó székek kétszemélyesek, Terényiné Évával akart párban menni, ám József erőszakkal melléje ült. Amint belibbentek a felső állomás csarnokába, Ilona valósággal kivetette magát az ülőkéből! Olyan látszatot keltett, mint aki menekül, aki alig várja, hogy megszabaduljon Józseftől... Felsértette a kezét, a lábát, betámogatták az elsősegélyt nyújtó helyre, ott ellátták, valamilyen injekciót is belednyomtak.

Ny: Hmm... A jegyzőkönyvek ezt meg sem említik... Csupán arra van utalás, hogy az idős hölgy tériszonyban szenvedett, ez okból rendkívül megviselte őt a mélységek látványa.

I: Valóban. Erre hivatkozva magyarázta tettét, énnekem azonban feltűnt az asszony rettentő rémülete... Némileg ellentmondásba is került önmagával: korábban ugyanis arról áradozott, hogy fiatal korban gyakran ült lanovkában, és kifejezetten élvezte a *libegést*!

Ny: Köszönöm az értékes megjegyzését. Folytassa, a többiek-nél mit tapasztalt?

I: Bella! Vagyis Dankó Izabella... Az egyik este a vacsoránál észrevettem, hogy ki van sírva a szeme. Terényiné azt mondta, halotta őt Józseffel vitatkozni...

Ny: Dankó Izabellához önt gyöngéd szálak fűzik...

I: Igen. Egymásba szerettünk, feleségül kértem. Ha lezárul végre ez a rémes büntény, azon nyomban összeházasodunk.

Ny: Gratulálok. Nos... a menyasszonya nem árulta el önnek, mit beszélt Fóvvel, és mért volt kisírva a szeme?

I: Kérdeztem, de nem adott érdemleges választ Arra hivatkozott, hogy megfájdult a feje.

Ny: Nem gondolja, hogy a férfi az ön menyasszonyát is megszarolta?

I: Bellát?! Ugyan már, mivel? Nem... nem... ez teljes képtelenség, ő tiszta lélek, semmi rosszat, helytelen még figyelmetlenségéből sem követne el...

Ny: Szép dolog, ha a bizalom társul a szerelemmel... Mégis... nem fél attól, hogy megtudhat valami dehonesztálót róla, és nem lesz képes elviselni, ha csalódnia kell?!

I: Mire célozgat, nyomozó úr?

Ny: Ó semmire, csupán hangosan gondolkodtam... De térjünk vissza az utazáshoz. Tóbiás Éva és Juhász Katalin eltűnéséről mi a privát véleménye?

I: Nem mondhatok mást, mint amit korábban már el ne mondtam volna. A legcsekélyebb jele sem volt annak, hogy le akarnak lépni... Ugyanakkor elborzaszt még a gondolat is, hogy netán baleset áldozatai lettek; attól tartok, engem is terhelne a felelősség, mert engedélyeztem számukra a felügyelet nélküli barlangtúrát...

Ny: Tudott ön arról, hogy Éva a Venczel házaspár lánya? Hogy a teljes neve: Tóbiás Imréné Venczel Éva! Nyomozóink – a résztvevők előéletének feltárása során –, elsőként erre a különös tényre bukkantak...

I: Hogy mondja, százados úr? Éva a házínéni lánya?! No nem... ez teljes képtelenség! Éva alig néhány szót váltott Venczelékkal... Ügyet sem vetettek egymásra, nem úgy viselkedtek, mint a családtagok... De ha ez az igazság, mi okból titkolóztak volna...?

Ny: Erről fogalmunk sincs, épp ezért kérdezem önt!

I: Tudja, uram, leginkább azért hihetetlen az, amit mond, mert pont a házaspár aggódott a legkevésbé a lányok eltűnése miatt! Mi a kezünk-lábunk törtük, hogy segíthessünk, bejártuk a barlangot, én Bálinttal két szifont megúsztam, nem hencegésből mondom, de kockáztattuk az életünket! Ők meg... Nándi közölte, nem jön a barlangba a lányokat keresni, fáj a háta, aludni vágy. Vilma meg... annyit mondott: ezek a mai lányok olyan csavargósak! Hát kérdem én: így viselkedik a szülő, ha a lánya életét veszély fenyegeti?!

Ny: Fennáll a gyanú: a szülők tudtak a szökésről, s épp azért vettek részt a társasutazáson, hogy segítsék e különös akciót. Ezzel kapcsolatban nem észlelt valamit?

I: Semmit. Ám meglehet, hogy mafla és naiv vagyok...

Ny: Nem figyelt fel egy csillogó nyakékre, melyet Éva, Vencze-lék leánya viselt a ruhája alatt?

I: Nem foglalkoztam a kedves nő nyakával, s nem szokásom utazótársaim ruhája alá nézegetni...

Ny: Köszönöm a beszélgetést, doktor úr, ha valami mégis az eszébe jutna, bármikor kereshet telefonon. Parancsoljon, a névjegyem!

I: Említette, hogy sor kerül egy újabb vallomástételre. Ez mikorra volna esedékes?

Ny: Valószínűleg egy, esetleg két hónap múlva.

I: És ami engem illet... ezúttal is tanúként fognak kihallgatni?

Ny: A dolgok jelenlegi állása szerint: igen!

2.) Dankó Izabella, munkaügyi előadó az egri Gabonaforgalmi Vállalatnál. Az anyjánál lakik Egerben, életkora 29 év. (**Ny:** nyomozó, **B:** Bella)

Ny: Ismert valakit korábban is a társasutazás résztvevői közül?

B: Igen. Tóbiás Évát. Régebben Miskolcon laktam én is, és részt vettem néhány Bükk hegységbeli autóbuszos túrán, ahol ő volt az idegenvezető. Egyszer Katalin is velünk utazott, futólag őt is ismertem hát...

Ny: Tudta ön, hogy Tóbiás Éva a Venczel házaspár lánya?

B: Micsoda?! Hát ez hihetetlen, álomban sem gondoltam volna... Ott a hegyi házban nem úgy viselkedtek, mint szülők a lányukkal... Nohát... Ja! Valami azért feltűnt nekem!

Ny: Mi volt az, hölgyem?

B: Amikor a lányok elindultak a barlangtúrára, épp csak elköszöntek tőlünk, elvégre úgy volt, hogy estére visszatérnek. Aztán az

ajtóból Éva visszaszaladt, Vilma nyakába borult és forrón megcsókolta. Hát ennyi...

Ny: Köszönöm az észrevételt, ezzel ön sokat segített!

B: Juj de jó, igazán örülök!

Ny: Más. Térjünk rá a halálesetre. Ön a korábbi vallomása szerint belépett Fóvel József szobájába és alaposan megnézte az áldozatot. Mi volt a véleménye, mi történhetett? Röviden: gyilkosságra, avagy öngyilkosságra gyanakodott?!

B: A vágás a nyakon valahogy nem eshetett neki kézre...

Ny: Ezt úgy érti, kérem, hogy bal kézzel egy jobbkezes ember aligha vágja el *bal oldalon* a saját nyakát?!

B: Valami ilyesmi rémlett... Ám – gondolom – az orvos szakértők erre nézve sokkal alaposabb és pontosabb választ adtak...

Ny: Pontosabbat... de én az ön véleményét szeretném hallani!

B: Mit is mondjak... Elvileg nem zárható ki az öngyilkosság, aki önkézével vet véget az életének, az nyilván stresszes állapotban van, cselekedetét nem kontrollálja a józan ész. Aztán meg... idegen semmiképp sem jöhetett be a házba, ebben valamennyien biztosak voltunk. Akkor hát ki lett volna a gyilkos?! Senkiről sem tételezhető fel ekkora kegyetlenség!

Ny: Hogy kiről mi tételezhető fel, azt most ne firtassuk. A kriminalisztika ennél meglepőbb dolgokat is feljegyzett már... Nos. Hogy a tárgyra térjek... Többen is megjegyezték, hogy ön igen felindult volt, miután Fóvel József felkereste önt a szobájában, és rá akarta bírni valamire. Miről beszélgettek? Miféle jelenet játszódott le önök között?

B: Kérem, nyomozó úr, a vallomásomban már választ adtam erre. A férfi kikezdett velem, attól borultam ki. Egy ilyen vénember... molesztálni merészel engem, aki akkor már lvánnal járt! És a szerelmünket cseppet sem titkoltuk...

Ny: Ismerem jól mindenki korábbi vallomását, a nyomozati anyag itt van előttem, ebben a vastag dossziében. Azonban... Nyomozócsoportunk az elmúlt hónapok során alapos munkát végzett, és feltárta a társasutazás néhány résztvevőjének nem éppen feddhetetlen előéletét. Vizsgálódásaik arra utalnak, hogy Fóvel nem az ön szerel-

mére, hanem a pénzére ácsingózott. Magyarán mondva: megzsarolta önt.

B: Jaj, nem!

Ny: Folytatom. Zsarolása sikerrel járt, holmija közt nagyobb összegű pénzre bukkantak a nyomozók, és a bankjegyeken azonosítottak ujjlenyomatokat. Pontosabban: két darab százeurós bankjegyen ott volt az ön ujjlenyomata! Új pénzekről van szó, akkor kerülhettek ki a nyomdából, és juthattak el a bankba. Alig volt rajtuk néhány egyéb nyomtöredék... Kérdezem hát, mivel zsarolta önt Fóvel József?

B: Semmivel sem! Igaz, adtam neki pénzt, mert a segítségem kérte. Cserébe megígérte, hogy békén hagy... Ez csak nem oly nagy bűn?!

Ny: Dankó Izabella! Ön korábban Miskolcon lakott és a közeli, Görömbölyvári Kórház volt a munkahelye. Ön végzett szakápoló. Mi okból költözött vissza Miskolcra Egerbe, ahol egy szimpla kis adminisztrátori állást tölt be, ahelyett, hogy gyakorolná a hivatását?

B: Anyám megbetegedett, hazatértem, hogy őt ápolhassam. Kellett a pénz, az ápolónői fizetés kevés, a Gabonaforgalmi többet adott...

Ny: Ennek már öt éve... Édesanyja kitűnő egészségnek örvend... Feltételezhető, hogy más volt az ok! Beszámolna erről?

B: A kérdésével kapcsolatban nincsen több mondanivalóm.

Ny: Nekem azonban volna. Ha megengedi, elmesélek önnek egy történetet!

B: ?

Ny: Ön a kórház elfekvő részlegében dolgozott, finomabban szólva: hospice szolgáltatokat látott el. És akkor történt valami... esetleg hallhatom öntől a folytatást?

B: Fogalmam sincs, mi köze a munkámnak a társasutazáshoz, de ha már így rákérdezett, hát mondom magam. Nos... Mint közismert, az elfekvő a halál előszobája, akik oda kerülnek, azok gyógyulására gyakorlatilag nincs semmi remény. Persze, azért vannak kivételek... Történt, hogy egyszerre csak túl sokan távoztak az élők sorából, s többnyire azok, akiket én ápoltam. A kórház vezetésének feltűnt a dolog, és akadt néhány hozzátartozó, aki aktív eutanáziával vádolt

meg engem. Egészen a bírósági szakaszig jutott el az ügy, ám felmentettek, ejtették ellenem a vádat!

Ny: Milyen indokkal?

B: Közvetlen felettesem bebizonyította: a statisztika abban hibázott, hogy ő engem a legrosszabb állapotban lévő betegek ápolására osztott be. Ugyanis azt tapasztalta, roppant empatikusan, kedvesen bánok a haldoklókkal, sok-sok gyöngédséggel, figyelmességgel könnyítem meg utolsó perceiket.

Ny: Ám Fővel József beleköpött a szépen feltálatl levesbe! Ezzel kapcsolatban el tudna mesélni valamit?!

B: Nincs semmi mondanivalóm.

Ny: Nekem azonban volna! Nyomozóink kiderítették, hogy egyik ápolója épp Fővel édesanyja volt, s ő is azok közé tartozott, akik állapotukhoz képest kissé hirtelen és váratlanul távoztak el. A férfi felfedezte magát a társasutazáson, s mivel kenyere volt a zsarolás, akcióba lépett! Kérem, mondja el őszintén, mit akart öntől a férfi, milyen szöveggel vette rá, hogy leperkáljon neki két kemény lepedőt!

B: Megfenyegetett, beköpi Ivánnak a bírósági ügyem, elmondja, mibe keveredtem annak idején...

Ny: Hogyan? Ön nem mondta el a vőlegényének, miféle vegzatúrát szenvedett el?!

B: Nem... nem mertem ezzel előhozakodni, ő, amilyen korrekt, becsületes ember és kérlelhetetlen az orvostikai ügyekben, meglehet, e miatt a csúnya ügy miatt faképnél hagy, többé rám sem néz!

Ny: Talán jobb lett volna vállalni a kockázatot...

B: Nem mertem... és még most sem merem... Nyomozó úr kérem! Könyörgök önnek, ne említse Ivánnak, mivel vádoltak meg, ne mondja el neki József zsarolásának valódi okát!

Ny: Kedves kisasszony, a rendőrség nem pletykafészek, amit most hallottam öntől, bizalmas információ. Önt védik a személyiségi jogai.

B: Akkor hát... eddig sem mondott neki semmit erről?

Ny: Nem. Efelől nyugodt lehet. Ám, volna itt még más is. Hamarosan mindenkit újból kihallgatunk, a mai alkalommal csupán beszélgetünk, s ami itt elhangzik, azt nem használhatom fel ön ellen,

akár le is tagadhatja, mert – mint már utaltam rá – bizalmas információ. Azonban: a kihallgatás során önnek jegyzőkönyvbe foglalt vallo-mást kell tenni, méghozzá eskü alatt!

B: Tudomásul veszem.

Ny: Kérem, kisasszony... az ön talpa alatt forró a talaj. A vád alá helyezéshez három dologra van szükség. Először is indokra; másodszor lehetőségre a tett elkövetését illetően; végül elegendő bizonyítékra, hogy a gyanú igazolható legyen. Ami önt illeti: az indíték megvan! Ön biztos lehetett benne, József addig fel nem hagy a zsarolással, míg ki nem préseli önből az utolsó, megveszekedett petákokat is. A lehetőség ugyancsak adott, ön képzett ápolónő, tudja jól, hogyan kell szakszerűen átvágni a nyaki ütőeret. Továbbá: a gyilkosság éjszaka-ján hamar aludni tért a ház népe, ön a saját szobájába vonult, és nem Illés Ivánnal hált. Ugyanakkor: az áldozat nem öltött hálóruhát, a petróleumlámpát sem csavarta le, egyszerűen nem készült nyugovóra térni, minden bizonnyal várt valakit. Vajon kicsodát? Nyilván egy höl-gyet, aki randevút ígért neki...

B: Elég! Hagyja abba! Amit elmondott, abból egyetlen szó sem igaz. No, és hol van rá a bizonyíték? Csupáncsak találgat, be akar húzni egy gusztustalan csőbe!

Ny: Tanácsot azonban adhatok. Hölgység! Fogadjon fel egy jó ügyvédet, önt ugyanis *gyanúsítottként* fogjuk kihallgatni!

3.) Venczel Nándor, szerszámlakatos a Diósgyőri Gépgyárban; 57 éves

4.) Venczel Nándorné Kabos Vilma, a miskolci „Rózsafa” illatszerbolt vezetője és eladója; 53 éves; mind ő, mind a férje miskolci lakos (**Ny:** nyomozó, **N:** Nándor, **V:** Vilma)

Ny: Mint már említettem, nem kihallgatásra, csupán tényfeltáró beszélgetésre kérttem önöket, miután feletteseim utasítására a to-vábbiakban én vezetem a Fóvel József sérelmére elkövetett ember-ölés ügyében a nyomozást. Gondolom, célszerű együtt meghallgatni a házaspárt, feltételezem, hogy önök közt bizalmas a kapcsolat.

N, V: Így van, nekünk nincs egymás előtt semmiféle titkunk!

Ny: Dicséretes. Rátérnék mondandóm lényegére: az elmúlt hónapokban a rendőrség emberei lenyomozták az érintettek múltbeli dolgai, többek között megállapították, hogy az eltűnt személyek egyike, Tóbiás Éva, az önök leánya. Kérdésem: mi okból titkolták el útítársaik előtt ezt az igen szoros családi kapcsolatot?

V: Nem titkoltunk mi el, kérem szépen semmit, csak hát senki sem kérdezte... Aztán meg a mai fiatalok nem díjazták a papás-mamás utazásokat. A szomszédunk kamasz fia is... hát, ha nyaralni megy a szüleivel, képes rá, hogy külön vonaton utazzon, s be nem ülne egy vendéglőbe a felmenői társaságában... Micsoda világ!

Ny: Mellőzzük most a szomszéd kamasz fiát! Csakhogy az önök leánya éppen harminc éves, aligha várható el tőle az ilyen gyerekes, éretlen viselkedés.

V: Jaj, istenkém, az a lány annyira önálló! Saját lakása van, amikor férjez ment, elköltözött Görömböly-Tapolcára, s hogy megövegyült, továbbra is odakinn lakik. Örökké úton van, turistáskodik, tagja többek között a Borsodi Barlangi Mentőszolgálatnak, s még mászóiskolát is vezet fiatal hegymászók részére...

Ny: Maradjunk a barlangoknál. Miután a két lány eltűnt, önök, a *szülők!* aggódtak értük legkevésbé, holott az lett volna az életszerű, ha kétségbeesetten rimámkodnak segítségért, – uram bocsá' a hisztizéstől sem riadva vissza! –, s maguk is csatlakoznak a felkutatókhoz, legkevesebb, hogy a barlanghoz elmennek, ha nem is bújnak be az üregekbe...

V: Aggódtunk mink is, biztos úr kérem, én átsírtam az egész éjszakát. De hát mit tehattunk volna? Mi az urammal nem vagyunk képesek barlangban mászkálni, nem beszélve arról, hogy mindketten betegesek vagyunk. Nándinak kiújult a derékfájása, nekem meg a térdem szaggatott... Csak hátráltattuk volna a többieket... Amellett valakinek a házat is őriznie kellett, ott volt a sérült Mariann, no meg reménykedtünk abban, hogy a lányok időközben visszatérnek!

N: Jól mondja az asszony, az utolsó perzig reménykedtünk, hogy épségben megérkeznek! Hányszor elment a Vicsuka napokra, hetekre, azt sem tudtuk, hol van, merre barangol, csámborog. Felnőtt

asszony, kérem, s közismert kalandvagyó, még a munkakörébe is beletartozott a túravezetés!

Ny: Megjegyzem, az én nyomozócsoporthoz nem tartozik az eltűnt személyek felkutatása, ez a feladat a rendőrség más alosztályának a ressortjába tartozik. Csupán annyiban foglalkoztat a lányuk sorsa, amennyiben ez az esemény kapcsolatba hozható Fóvel halálával.

V: Uram egek! Csak nem a két lányt gyanúsítják?!

Ny: Nem, dehog. Másról van szó. Még hozzá zsarolásról. Feltehetőleg ugyanis, hogy önöket Fóvel József megzsarolta!

N: Ez egyre cifrább, nyomozó úr kérem. Mi köze volna a családkat ért szerencsétlen esetnek a zsaroláshoz? És egyáltalán... semmi olyat nem követtünk el, ami okot adott volna annak a szerencsétlen, dilis pasasnak, hogy velünk szórakozzék!

Ny: Nono... zörög ám a haraszt, ha fújja a szél. Utalnék egy régi történetre...

N, V: Micsodára?!

Ny: Mondom. Menjünk vissza a múltba, olyan 6-7 évvel ezelőltre. Ön, Vilma asszony, korábban nem egy illatszerboltban, hanem a Bizományi Áruház Óra- és Ékszerboltjában dolgozott. Aztán egy ködös, novemberi délutánon betörés történt, alaposan kifosztották az üzletet. Három alkalmazott dolgozott ott: a vezető és a két eladó. A bolt a belvárostól kissé távolabb, egy meglehetősen elhagyatott utcácskában állt. Fokozottan ügyeltek a biztonságra, szabály volt, hogy legalább ketten mindig jelen legyenek az üzlet nyitva tartásának óráiban, riasztót is felszereltek, melynek csengője – veszély esetén – közvetlenül a rendőrsőn jelzett volna. Aznap mégiscsak eltértek a megszokott gyakorlattól, a boltvezető mintegy félórával a zárás előtt telefont kapott. Valamilyen hihető ürüggyel elhívták a férfit a Kossuth Szállóba, s ön, Vilma asszony, az üzletben egyedül maradt. Már éppen zárt készült, amikor két sötétruhás, símaszkos alak rontott be a boltba, önt székre ültették és megkötözték, száját durván leragasztották, majd pillanatok alatt kipakolták az ékszerüzletet. Miután elrohantak, ön a székét felborítva, a földön kúszva elérte valahogy a riasztógombot és értesítette a rendőrséget. A helyszínelők bő negyedóra

múltán meg is jöttek, elvégezték a nyombiztosítást, majd felmérték az okozott kárt. Mint kiderült, a legértékesebb darabokat vitte el a két robusztus alak, többek között egy igen nagy becsben álló ékszer, melynek neve: *A hercegnő nyakéke*. Később a nyomozás során az elloptott ékszerekről rajzokat készítettett a rendőrség, a nyakékről fénykép is rendelkezésre állt. A képeket közzétették néhány képeslapban, és bemutatták a tévé Kék fény műsorában is.

Az eltelt évek során semmi sem került elő... Egyetlen orgazda, vamzer, azaz rendőrségi tégla nem volt, aki hallott volna valamit az ügyről, aki adhatott volna útmutatást. Már a nyomozás első fázisában felmerült a gyanú: családi bűneset történt! És a két „betörő” nem más, mint Vilma asszony férje és leánya! Házkutatást is tartottak önöknél... minden eredmény nélkül... és az üzletben rögzített nyomok sem árultak el semmit. Évekig nyomozott a rendőrség az ékszerek után, majd *ad acta* került az ügy. A boltot bezárták, helyén jelenleg gyümölcskeskedés működik, s ön, asszonyom, elhelyezkedett egy illatszerboltban. Nos? Így történt minden, ahogy elregéltem?

V: Pontosan így, ám kikérem a magam és a családom nevében a gyanúsítgatást! Egyébként nemcsak nálunk, hanem az üzletvezetőnél és a másik eladónál, Barta Istvánnál is történt házkutatás. Igaz, volt egy tárgyalásunk, de hamarosan ejtették ellenünk a vádat! Mindkét érintett alibit tudott igazolni, Nándor a betörés órájában a munkahelyén volt, Éva meg a barátnőjénél, Katalinnál tartózkodott két másik asszony társaságában...

N: Százados úr, kérem, mi okból hánytorgatja fel ezt a régi ügyet, mi köze van ennek a lányunk eltűnéséhez, netán a gyilkosság-hoz?

Ny: Még nem fejeztem be a történetet. Az ősszel jegyzőkönyvezett, hivatalos tanúvallomásukkal ellentétben, önök már az utazást megelőzően is ismerték Fóvel Józsefet!

N: Ismertük? Meglehet... Előfordulhatott, hogy valahol összefutottunk, Miskolc belvárosa eléggé meghitt... A társasutazáson azonban nem figyeltünk fel rá, sem a neve, sem az arca nem volt ismerős.

V: Tudja, hányan megfordulnak az illatszerboltomban? Hát, ha én mindre emlékeznék... káptalan volna a fejem! Különben sem túl jó az arcmemóriám...

Ny: Folytatom. Venczel úr, az ön nagynénje, Venczel Jolán utolsó két évét a Görömbölyvári Kórház elfekvőjében töltötte. Ágyszomszédja volt a Fővel József édesanyja! A két asszony úgy-ahogy összebarátkozott, bár szellemileg nem voltak teljesen épek, szófolyásuk, mint a patak árja, számos érdekességet is magával sodort. József felfigyelt e mendemondákra, agyában elraktározta az ebül szerzett információt. A társasutazáson azonmód felismerte önöket, élt is az alkalommal: zsarolt! És erre van is bizonyítéka a rendőrségnek!

N, V: Miféle bizonyítékról papol itt nekünk?!

Ny: A halott ember anorákiának zsebében nagy mennyiségű készpénzt találtak a helyszínelők. Öt darab ötveneuróson minden kétséget kizáróan ott vannak önnek, Venczel Nándornak az ujjlenyomatai!

N: No és? A pasas pénzt kért tőlem az egyik külföldi vállalkozásához, azt mondta, rossz passzban van, szorongatják a hitelezők. Busás kamatot ígért, és én a segítségére siettem. Ez, bár nem szabályos, tudtommal nem tilos. Vagy tán igen? A rendőrség szerint így fest a zsarolás?!

Ny: Nagy valószínűséggel zsarolás volt, tisztelt uram.

V: Bökje már ki, mivel zsarolt minket! Az ékszerrablással? Az már a múltban tisztázódott, mint említette, ön is hallott róla, hogy ejtették ellenünk a vádat!

Ny: De nem kerültek elő az ékszerek. A rendőrség feltételezése a következő – és ezzel kapcsolatban, ha lassan is, de gyűlnek már a bizonyítékok –: a két lány azért oldott kereket, hogy kicsempéssze a rablott ékszereket Svájcba. Illetve onnan is tovább, valami távoli pontjára a földgolyónak, ahol gondtalanul élhetnek tovább. Ez az oka, hogy nem dúlta fel önöket a lányuk eltűnése, s még arról is megfedkeztek, hogy legalább megjártassák az aggódó szülőt...

N: Kérem, ez már több a soknál, ön szabályszerű becsületsértést el. Ügyvédet fogunk felfogadni, s mi fogjuk önt beperelni, ha ilyen súlyos váddal illet minket!

V: Nyomozó úr, kérem! Ön túl sok detektívregeányt olvas, elefántot kreál a bolhában is, az átlagembert is kalandoroknak nézi! Amellett presszionálni próbál minket, kétes értékű bizonyítékokat emlegetve. No persze, jól jönne a rendőrségnek, ha a nyakunkba varrhatná a gyilkosságot, máris javulna a felderítési statisztika. Kérem! *Családi bűnszövetség* minálunk nincs, és soha nem is volt, és erre, ha kell, meg is esküszöm!

Ny: Asszonyom, a munkámat nem szokásom összekeverni a regényolvasással, a rendőrséget meg nem túl gyümölcsötető sértetni. Az esküdözéssel is jó lenne vigyázni, mert ha véletlenül hamisra sikeredne, számíthatnak a törvény szigorára. Venczel úr! Még annyit mondanék önöknek, helyesen teszik, ha ügyvédet fogadnak. Ugyanis. Hamarosan újból tárgyaljuk az egész bűnesetet, kihallgatjuk a társasutazás résztvevőit, a vallomásokat jegyzőkönyvbe vesszük. Közlöm, hogy mindkettőjüket *gyanúsítottként* fogjuk kihallgatni! Feltételezzük, hogy önöket igenis megfenyegette Fóvel József, s élünk a gyanúperrel, hogy ez okból valamelyikük eltette láb alól a vérszívó zsarolót.

5.) Fischer Bálint, alpinista kőműves a Homlokzaffelújító Betéti Társaságnál; budapesti lakos; 26 éves. Előzetes letartóztatásban van kábítószerral való üzérkedés gyanújával. (Ny: nyomozó, B: Bálint)

Ny: Az ön ellen folyamatban lévő kábítószeres visszaélés ügyével nem kívánok foglalkozni, ez – mint köztudott –, a Kábítószér bűnözés elleni szolgálat feladata. A magam részéről csupán a Fóvel József sérelmére elkövetett emberölésre szorítkoznék. E tárgyban óhajtok eszmét cserélni önnel, figyelembe véve azt a néhány újabb körülményt, melyet az elmúlt hónapok nyomozati munkája tárt fel.

B: Igenis.

Ny: Ismerte ön már az utazásukat megelőzően is az áldozatot?

B: Nem ismertem, kérem.

Ny: Amikor első ízben kihallgatták önt, tagadta, hogy Fóvel zsarolta volna, ám a későbbiek során annyit beismert, hogy a férfi tett önnek ilyen irányú célzásokat.

B: Igen, ez utóbbit állítanám most is.

Ny: S ön ez okból adta oda neki az összes pénzüket, no nem valami sokat, mindössze 35 eurót.

B: Jól van, no... beismerem, megzsarolt a pizsok, azt mondta, feljelent a kábszer miatt, ha nem adok neki pénzt. Ennyi lóvénk volt, ezt oda is adtam. Csak azt tudnám, miként szagolta ki, hogy kábító-szer-szállítmányt vittünk át Svájcba!

Ny: Nem tudja? De hisz kihallgatták önt a kollégáim!

B: Hallgattak, vegzáltak, de semmit sem mondtak.

Ny: Kérem! Megtudhatja, elvégre érintett az ügyben. Nos. Amikor a balesetük történt, Fóvel József is a segítségükre sietett. Ő volt az, aki elsőként mászott le Béli Mariannhoz, élesztgette, és a lány kérésére előszedte hátizsákjából a pulóverét. Akkor akadt kezébe a kis zacskó „fehér por” – nyilván véletlenül esett ki a kábszer-szállítmányból –, ő azonnal zsebre vágta, tudta jól, mit kezdjen vele. Később a helyszínelők megtalálták a tasakot a halott zsebében, majd nyomozókutyákkal végigvizsgáltatták az egész épületet. Az ebek csupán az önök szobájában észleltek kábítószerre utaló nyomot.

B: Csak nőikkel ne kezdjen az ember...

Ny: Feltételezhető, Fóvel nem elégedett meg azzal a néhány euróval, jó kis fejőstehénkéket sejtett önökben, s közölte, rendszeres „védelmi pénzt” kér. Így volt?!

B: Háát... tett erre nézvést célzásokat.

Ny: Úgyannyira, hogy össze is verekedtek, a dulakodásnak Terényiné a tanúja volt. Sőt! Az asszony elmondása szerint Fóvel a szekercével ön felé is sújtott...

B: Az a! Majdhogynem én lettem a kinyuvasztott áldozat!

Ny: Fischer úr, őszinte leszek: a dolgok jelenlegi állása szerint ön az első számú gyanúsítottja a Fóvel József sérelmére elkövetett tetteknek. Gondolkozzék, kérem, mit tud felhozni a mentségére? És ne feledje, sok-sok évet nyerhet, ha őszinte, töredelmes beismerő vallomásra szánja el magát.

B: Mi a fenét kéne beismernem? Hisz jobban tudnak mindent, mint én magam. Egy azonban biztos, arra esküt tettem és fogok is tenni: senki emberfiát soha meg nem öltem, beleértve azt a bűdös

ganáj Fóvel Józsefet is. Az ürge vagy öngyilkos lett, vagy más valaki küldte a poklok fenekére!

Ny: Felszólítom: fékezze magát, halott emberről így nem beszélünk!

B: Pardon. Amiben bűnös vagyok, az a kábszerezés. Bánom is, akár a kutya, aki kilencet kölykezett, hogy elvállaltam azt az egyetlen fuvart. Kellett a pénz... lakásra gyűjtöttünk Marival, hogy összeházasodjunk, hogy otthonunk és családunk legyen. Hát ráfáztam... fenemód elvettem a sulykot, és nemcsak magamat, de a páromat is nagy bajba sodortam. Százados úr! Irtózom a vértől, ha felhasít egy szikla, bizisten, rosszul leszek. No persze... a rendőrségnek kellene egy tettes, s aki kábszerben utazik, az nyilván gyilkol is! Egyszerű, nem gondolja? Bevarrtak már, kalitkában van a kismadaruk, mit számítana néki még tíz vagy tizenöt kiló... A valódi bűnös meg olajra lép, ráadásul még jól ki is röhög...

Ny: Elég! Kérem, fejezze be ezt az ordenaré szövegelést, és ne sértegesse a rendőrséget! Higgye el, gorombáskodással semmire sem jut. Ami engem illet, mindent elkövetek az igazság kiderítése érdekében, fittyet hányva arra, mi jó a rendőrségnek, és mi nem.

B: Nyomozó úr! Az istenre kérem, segítsen rajtam, találja meg a valódi elkövetőt. Vagy bizonyítsa be, hogy öngyilkosság történt... Magam is úgy vélem, az a főszer nem volt teljesen komplett, rájött valami roham, vagy mifene, és elnyisszantotta a saját nyakát!

Ny: Kétségtelen, fennáll az öngyilkosság lehetősége, ám nem merült fel semmi olyan bizonyíték, hogy Fóvel József elkeseredett vagy boldogtalan lett volna, azaz olyan lelkiállapotba került volna, amely valószínűsíti az öngyilkosság elkövetését. Sajna, ott van az eb elhantolva, hogy az orvos szakértők jószerivel kizárják az öngyilkosság tényét. Kérdés az, amennyiben gyilkosság történt – és ön ártatlannak vallja magát –, akkor maga szerint ki lehetett a tettes? Kinek a viselkedése adott gyanúra okot?

B: Jó kérdés! És erre pont tőlem vár választ?

Ny: Nem mondanám, hogy határozott választ várok. Csupán arra kérném, gondolkozzék, észrevett-e a társasút során valami rendelleneset? Mi rendőrök úgy mondjuk: megfigyelt-e bárki részéről rá-

utaló magatartást? Valami olyasmit, ami szokatlan volt, cseppet sem életszerű...

B: Gondolhatja, hogy hónapok óta ez jár a fejemben... Legszívesebben az óbudaí jósnőhöz fordulnék, hátha a gömbjében meglátja a gyilkost... Hogy mire jutottam? Hát a nők kapásból kizárhatók! Ilona? Afféle széplélek, valódi finom úri dáma! A Bella meg, a kis töltöttgalamb... el sem érte volna a késsel annak a colos pasasnak a nyakát! Vilma asszony? Gondolom, akkor már inkább a férje cselekszik helyette... Mariannról köztudott, hogy gipszben volt a karja, sínben a lába, még a végébe is magam cipeltem ki.

Ny: Marad – önt kivéve – a két férfi: Iván és Nándor. Róluk mi a véleménye?

B: Nándit láttam olykor puszogni Józseffel. A fészkerben jöttek össze, József minden reggel fát vágott, gyújtóst hasogatott, Nándi meg olykor betért barkácsolni, vagy szerelni ezt-azt. Aztán meg... amikor József hármában csónakázott a házaspárral... utána Vilma nagysád is meg Nándi is olyan volt, mint aki a sától kapott cvikipusztit...

Ny: Egyszóval rosszkedvűek voltak...?

B: Eegen... amellet rémültek és reszketegek.

Ny: Mondja csak... Elképzelhető Venczelről, hogy ölni volna képes?

B: Ami a fizikai erejét és a rátermettségét illeti, feltétlenül. Amellet ügyesen kezeli a szerszámokat, s mért volna kivétel éppen a kés... Ám de erkölcsileg? Úgy vettem észre, ő is, meg az asszony is vallásos, jámbor fajta.

Ny: Ön szerint mi oka volt Józsefnek tönkretenni az adó-vevőt, taccsra tenni a telefonkapcsolatot?!

B: Ha csak az nem, hogy félt, valamelyikünk feljelenti zsaroláért, mert – gondolom – másokat is megszívatott. Talán Nándiékat is?

Ny: Hogy másokkal mit tett, arról nem beszélnek, az ugyanis nem kiadható információ. De ott van még Iván... róla mi a véleménye?

B: Rendes pasas, lelkiismeretes orvos, és igen jó túravezető. Ő szervezte meg a mentésünket, bár nem sziklamászó, mégis felvon-szolta magát a törmeléklejtőn át a hágóba, és erejét meghaladó módon segített lehozni a sérült Mariannt. Aztán a barlangban! Derekasan

megúszott két szifont, bár diákkora óta nem búvárkodott. Bele is betegedett, még tán tüdőgyulladást is kapott... A gyilkosság éjszakáján magas lázzal küzdött, Bellára támaszkodva hagyta el a termet... Az ilyen fazon nem lehet gyilkos! Soha senkihez nem volt egyetlen rossz szava, Józseffel is mindenkor udvariasan, barátságosan bánt, bár a vén krampusz olykor beszólt neki!

Ny: Négyszemközt pusmogni nem látta őket?

B: Ó nem! Iván nem az a mutyizós fajta. Hogy a kis nőcivel kavartak, nem titkolták azt sem, nyíltan vállalták a kapcsolatot. És most – ha megkérdezhetem – mi lesz velem, nyomozó úr? Ha újabb vallomástételre hívatnak be, tanúként fognak kihallgatni?

Ny: Nem. Továbbra is gyanúsítottként kezeljük önt. Ajánlom, fogadjon fel egy jó ügyvédet, és tegyen őszinte vallomást! Ennél jobb tanácsot sajnos, nem adhatok...

6.) Béldi Mariann. Adminisztrátorként dolgozik a Homlokzatzfelújító Betéti Társaságnál; budapesti lakos, 24 éves. Előzetes letartóztatásban van kábítószerrel való üzérkedés gyanújával. (**Ny:** nyomozó, **M:** Mariann)

Ny: Tisztelt hölgy! Ön az egyetlen olyan résztvevője ennek a baljós társasutazásnak, aki balesete okán mentesül a gyilkosság elkövetésének gyanúja alól. Ennek ellenére beszélni szeretnék önnel, remélve, hogy felfigyelt néhány olyan mozzanatra, ami a nyomozás számára hasznos lehet.

M: Igenis, nyomozó úr. Örölnék, ha megörvendeztethetném valami újdonsággal, mert amit tudtam, azt mindet elmondtam már legutóbb, amikor tanúvallomást tettem.

Ny: Ismerem jól a vallomását, azonban felmerültek újabb körülmények. A munkatársaim ugyanis az elmúlt hónapokban lenyomozták a résztvevők előéletét, s igen meglepő dolgokra derítettek fényt.

M: Nem mondja! Miféle meglepő dolgokra bukkantak a zsernyákok...?

Ny: Példának okáért kiderült, hogy Tóbiás Éva a Venczel házaspár lánya. Volt erről tudomása önnek?

M: Honnan a csudából tudtam volna? Ám, ha így van, igen hihetetlen...

Ny: Miért?

M: Amikor vártuk vissza a lányokat, nyugtalanok, idegesen voltunk, kivéve az állítólagos szülőket! Ők még annyit sem törődtek velük, amennyit egy eltűnt kutya is megérdemelt volna. Még az az öreglány Ilona is végigmászta a barlangot a lányokat keresve, miközben Vilma és Nándi az ágyában döglött, mondván: fájjalja valamijét.

Ny: Barátkozott ön Évával és Katalinnak? Azonos korosztályba tartoznak, s ők is, miként maguk, sziklamászónak, barlangkutatónak vallották maguk! Nyilván számos közös témájuk akadhatott, nem beszélve arról, hogy a két lány lényegében megmentette az ön életét!

M: Így igaz, a Szent Szűz áldja meg őket... Ám az a két lány igen fennhordta az orrát, lenéztek engem, mert egyszerű, kevésbé művelt falusi lány vagyok. Meg aztán... attól is féltem, hogy a végén valamelyik szemet vet az én Bálintomra! Katalin kujtorgott is körülötte, Éva meg esti sétára hívogatta...

Ny: Nem avatták a bizalmukba, mit keresnek ismét a barlangban? Nem kérték ki esetleg a tanácsát barlangszakilag?

M: Nem. Őszintén szólva, életemben most vettem részt másodszor igazi barlangtúrán.

Ny: Térjünk rá a halálesetre. Ismerte ön korábban is az áldozatot?

M: Nem ismertem. És másokat sem ismertem azelőtt.

Ny: Értem. Tudott arról, hogy Bálintot megzsarolta Fóvel?

M: Tudtam hát. Közös volt a pénzünk...

Ny: És nem tiltakozott?

M: Én-e?! Hát a mi kettőnk életében Bálint intéz mindent, én pedig kussolok, eszembe sem jutna ellenkezni vele.

Ny: Tudta ön, mi okból zsarolta Fóvel a párját?

M: Tudtam. Amikor magatehetetlenül hevertem a sziklán, észrevettem, hogy Fóvel talált a zsákomban egy elejtett tasakot.

Ny: És elmondta ezt Bálintnak?

M: Nem! Iszonyú dühös lett volna, tán szakított is volna velem...

Ny: Ennyit az őszinteségről. Vegyük szemügyre a halálesetet megelőző estét. Állítólag igen nyomott volt ott a hangulat. Mi okból?

M: Még kérdi?! Két napja volt, hogy eltűntek a lányok, kezdtük feladni a reményt, hogy viszontlátjuk őket. Szóba került az adó-vevő megrongálása, Iván felszólított bennünket, valljuk be, ki tette. Üvöltött ránk, verte az asztalt, a szeme, mint a megháborodotté, úgy csillogott. És akkor József benyögte a tutit...

Ny: Mit?

M: Megmondta a fej, hogy ő verte szét...

Ny: Mit mondott, mi okból tette?

M: Azt mondta: magánügy. Hogy nem nyilatkozik. Illetve...

Ny: Nos?

M: Illetve, hogy az urak és hölgyek tudják jól, mitől nyílt ki a bicska... Vagyishogy mindenkinek van valami a füle mögött... Hiába faggattuk, a választ megtagadta, felállt és olajra lépett...

Ny: Ez mikor történt? Az ebédnél?

M: Igen.

Ny: És a vacsorához már le sem jött?

M: De, de, lejött. Ahogy megláttuk, mindünknek borsódzott a háta... No meg a főn... az is jól betett nekünk.

Ny: A korábbi vallomásokban sok szó esik a főnről, arról a szélről, mely leginkább az Alpoknak sajátja. Úgy vettem ki a tanúvallomásokból, hogy Venczel Nándor és Illés Iván azt bizonygatta, nyomasztóan hat az emberekre, kiváltképp megviseli a betegeket, sérülteket. Ön mit tapasztalt? Azon a napon jobban sajogtak a sebei?

M: Az ördög sem tudja, akkoriban állandóan pocsékul éreztem magam. Az igaz, hogy álmos lettem, de nem csak én... azon az estén mindenki kókadozott. El is aludtam Bálint vállára borulva. Ilona asztalt bontott, mindenki ment lefeküdni, engem Bálint ölebe kapott és úgy vitt fel az emeletre.

Ny: Hmm... Érdekes... Majd jobban utánanézek, mit tart a főnről az orvosmeteorológia... Térjünk rá a halálesetre. Mondja: azon az éjszakán nem észlelt ön semmi rendkívülit? Nem hallott valami zajt, vagy óvatos neszt?

M: Aludtam, akár a bunda, ha hiszi, ha nem, a sebesülésem óta ez volt az első éjszaka, amikor végre ki tudtam pihenni magam. Reggel nyolc óra körül úgy ébredtem, ahogy letettem a fejem... el is gémberedett minden tagom. Bálint tornáztatással lehelt életet belém, meg is rántotta durván a sínbe tett lábamat...

Ny: Maguk összetolták az ágyakat, egymás mellett feküdtek, hallhatták egymás lélegzetét. Mariann, kérem! Megtörténhetett, hogy Bálint éjjel felkelt és elhagyta a szobát? Nem észlelt olyasmit, hogy megrezdül az ágya, vagy gyanús motoszkálást alít, amit álomnak vélt?

M: Nem történt ilyesmi, nyomozó úr, kérem!

Ny: Volt olyan, hogy Bálint éjjel felkelt és kiment a vécére?

M: Nem! És nem fog rávenni, hogy Bálintra valljak, azt hiszi, olyan maffia vagyok, hogy ráharapok a csalíra, amit az orrom előtt lenget?!

Ny: Szó sincs halfogásról. Csupán érdeklődöm.

M: Istenemre mondom: Bálint nem ölhetette meg Józsefet!

Ny: Nem-e?! Ő az egyetlen, akinek nyomós oka volt rá, hiszen Fóvel *tudott* a kábszerezésről, s feltételezhető, hogy ezt az adut egy életen át kijátszotta volna önök ellen. Ráment volna mindenük az utolsó fityingig...!

M: Lehet. Ennek ellenére a leghatározottabban kijelentem: Bálint nem tette, mert *nem tudta volna megtenni!* Ha meghallgat, elmondom azt is, hogy miért.

Ny: Érdeklődéssel lesem a szavait...

M: Két éve történt, nem sokkal aztán, hogy Bálinttal összejöttünk, s tervezgetni kezdtük már a lagzit is. Szüleim szeretnék volna megismerni a párom, meghívtak bennünket, töltsük náluk a húsvéti ünnepeket. Parasztberek, van egy kis földjük, azon gazdálkodnak, és tartanak állatot is: tehenet, malacot, kacsákat, tyúkokat. Anyám az egyik növendék-kakast szánta ebédnek, mint mondta, sehogyan sem jön ki a kis hímringyó a magkakassal, a két szárnyas folyton tépi egymást, és a tyúkok sem nyughatnak tőlük. Bálintot kérte, vágja le. Láttam volna! Halottsápadt lett, rémülten tiltakozott, mondván, ő városi gyerek, kezébe nem venné a tollas jószágot. Anyám bosszús lett, mondott is valami megvetőt, gúnyosat, majd szólt a szomszéd kölyöknek, hogy

kapja el a Marcit. Ez volt a halálra szánt állat neve. A gyerek rávetette magát a káráló tarajosra, anyám már hozta is a konyhából a kést meg a vándlingot. Térde közé kapta a vergődő szárnyast, hátra feszítette a fejét, megtépdeste a tollát, majd nyiszálni kezdte a magatehetetlen állat nyakát. Fröcskölt a vér, hatalmas sugárban ömlött bele a vándlingba, anyám ügyelt rá, hogy csepp se menjen kárba. Egyszerre puffanást hallottunk, Bálint lefordult a székről, és végigesett a pitvar előtt az udvaron. Elájult! Úgy kellett felloccsolni... A finom kakaspörköltből falatot sem evett, csupán a zafittal leöntött nokedliből volt képes befalni egy tányérra valót.

Nyomozó úr! El tudja képzelni, hogy ez a nagymafia ember, aki még a kakasvér látványától is ájulásba esik, képes lenne elvágni az embertársa torkát?! Más eset a verekedés, ha – teszem azt –, József Bálintot megtámadta volna. Akkor elképzelhető, hogy beleöklöz, behúz neki egy balegyenest... No, de... úgy tudom, egyikükön sem voltak verekedésre utaló zúzódások... Vagy tán igen?!

Ny: Ó nem. Való igaz, semmi sem utalt a halált közvetlenül megelőző csetepatéra, bár a korábbi verekedés nyomát megőrizte a halott. Mondja csak... ez a kakasos történet bizonyítható?

M: Ezt hogy érti? Hogy híre ment-e a falunkban?

Ny: Igen, ezt kérdezem.

M: Mi az, hogy! Szilasháza kicsiny község, ott minden ember árgus szemekkel lesi a másikat. A nyáron is, hogy odalenn voltam, többen felemlgették Bálint ájulását. Már anyámnak is szóba hozták, jó lesz-e férjnek egy ilyen gyöngye legény. Hát, ha gondolja, küldjön nyomozókat a falumba, oszt faggassák ki a jónépet. Ha kívánják, még esküt is tesznek a plébánián!

Ny: Meglehet, sort kerítünk erre.... És ha megkérdezhetem: ön szerint ki ölte meg Fóvel Józsefet?

M: Senki. Öngyilkosság történt, az a férfi kész dilinyó volt! Ilyet tenni... megrongálni az adó-vevőt, ellehetetleníteni a telefonkapcsolatot. Meghalhattam volna, érti? Bálintnál volt mobil, de hiába próbálkozott. Sosem találnak meg, ha távolabb történik a balesetem... Ha a lányok nem oly ügyesek, hogy hordágyat tudjanak fonni kötélből, és Bálintot kirángassák a sziklák fogságából...

Ny: A mentésükben József is segített...!

M: Segített, persze. Kutakodni a zsákomban, az volt az ő segítségével! Bálintnak azt mondta, valakitől tudja, hogy nem turisták, hanem *dilerek* vagyunk... Amikor távol voltunk, belopódzott a szobánkba, és talált kábítószer-nyomokat. Ezzel zsarolt minket... Ó, az átkozott! Végül mégiscsak meglakolt a bűneiért...

Ny: Más? Volt még valami, ami feltűnt volna önnek? Valami apróság... a legkisebb dolog is fontos segítség lehetne...

M: Másra nem emlékszem.

Ny: Nos, akkor végeztünk. Megjegyzem, hamarosan sor kerül az újabb vallomástételre, önt tanúként fogjuk kihallgatni. Javasolom, adja elő ott is a kakasos történetet...

M: És Bálintot? Öt is tanúként...?

Ny: Bálinttal kapcsolatban nem adhatok ki információt. Ám ha megkérhetném, gondolja át újból a társas úton történeteket, és ha valami figyelemre méltó mégiscsak az eszébe jutna, üzenjen értem a foglárókkal. Viszontlátásra! Hamarosan ismét találkozunk.

7.) Terényi Oszkárné Szabó Ilona, nyugdíjas, korábban titkárnőként dolgozott az egyik külker vállalatnál. Budapesti lakos, özvegy, 61 éves.
(**Ny:** nyomozó, I: Ilona)

Ny: Mielőtt rátérnénk beszélgetésünk lényegi dolgaira, megkérdezném, az ön néhai férje, Terényi Oszkár azonos a híres feltalálóval, aki az elektrotechnika és a villamos erőművek szakterületét számos újdonsággal gazdagította?

I: Igen, azonos. Nyugdíjaztatásáig a Zuglói Turbinagyárban dolgozott, mint a gyár főmérnöke, számos újítás és szabadalom fűződik nevéhez, legtöbbjét maga a gyár hasznosította, ám külföldön is szép számmal fellelhetők az általa kifejlesztett gépek.

Ny: Engedjen meg még egy kérdést, ami már közelebb visz bennünket a történetekhez. Gondolom, férje szabadalmi díjai szép pénzeket hoztak – sőt hoznak még ma is – önnek és a családjának, mi volt az oka, hogy egy ilyen meglehetősen szerény, mondhatni olcsó

társasutazásra szánta el magát? Esetleg félrevezette önt a hirdetés: „Exkluzív üdülés kalandkedvelőknek”! Nem gondolt arra, hogy a hangzatos cím csupán csak elleplezi az elszállásolás primitív voltát? Vagy talán ismert valakit a résztvevők közül, s örült, hogy vele utazhat?

I: Hűha! Nyomozó úr, ez nem csak egyetlen kérdés volt! Kezdeném a végén: senkit sem ismertem turistatársaim közül, csupán pár nappal az indulás előtt jelentkeztem. Sőt! Még szerencsém is volt, hogy részt vehettem az utazáson, egy hölgy ugyanis visszamondta a helyfoglalást.

Ny: Úgy véli, szerencséje volt...?

I: Még kérdi? Úgy jártam, mint a lottónyertes, akit a nem remélt, a temérdek pénz vitt a végromlásba. Elnézést. Ez humor akart lenni... Hogy folytassam a válaszadást: irtózom a repülőgéptől; az autóbustűrők nagy részét már igénybe vettem a férjem társaságában – nem szerettem volna ugyanoda menni, ahol vele valaha oly boldog napokat élhettem át. Végül, de nem utolsó sorban, egyágyas szobában óhajtottam lakni, s az ilyen ajánlat meglehetősen ritka, az utazási irodák mintha nem gondolnának a *szinglikre*, bár – sajna! – vagyunk épp elegenden... És még egy ok! Igenis vágytam valami *exkluzívra*, olyasmire, amiben eddig még nem volt részem, ami feldob és felpeszdi, újfajta élményeket ad...

Ny: Köszönöm a kimerítő választ. Bár... tudomásom szerint csupán pénz kérdése az egyedüllét, ha megfizeti, kaphat külön szobát.

I: Igen, kétágyasat. És éjszakánként lessem magam mellett az üres fekhelyet... Hogy még keserűbb legyen az özvegyi magány?!

Ny: Elnézését kérem tapintatlan megjegyzésemért!

I: Nem történt semmi. Egyébként a ház, amelyben laktunk, otthonos és kényelmes volt; hogy magunknak kellett főzőcskézni, mosogatni, családiassá tette a hangulatot. Pardon! Családiassá tette volna...

Ny: Értem. Nos, térjünk a lényegre. Az elmúlt fél év során munkatársaim kiderítették, hogy a társasút résztvevői közül többeknek – úgy mond – pöttyös a múltja, s ez okból, mint már említettem, önöket ismételt vallomástételre szólítjuk fel. Mind a mai megbeszélésen, mind

a közeljövőben esedékes kihallgatáson olyasmi iránt érdeklődnék, melyekről mindeddig még nem esett szó.

I: Például?

Ny: Tudta ön, hogy Tóbiás Éva a Venczel házaspár leánya?

I: Ó nem! Erről fogalmam sem volt!

Ny: Észrevettem valamit, ami erre utalt volna?

I: Hogy észrevettem-e... várjon csak... most, hogy mondja... Hát... némely apróságot...

Ny: Nocsak! És mégis mit, ha szabad érdeklődnöm?

I: Mit is... olykor összevillant a szemük... Ha Éván volt a főzés sora, Vilma segített neki. Ha ebédet osztott, Éva kapta a legjobb falatokat, és amikor a két lány elindult arra a bizonyos barlangtúrára, Éva visszaszaladt az ajtóból és Vilma nyakába vetette magát. Mitőlünk épp hogy csak elkészönt...

Ny: Más? Ön jó barátságban volt mindkét lánnyal.

I: Persze... eleinte! Aztán, ki tudja, mi okból, a két lány viselkedése valahogy megváltozott. Az ezzel kapcsolatos részletekre utaltam már a korábban tett vallomásomban. Nos... hát igen. Volt valami, amit elhallgattam. Talán, mert nem tartottam lényegesnek... talán, mert attól félttem, árthatok vele valakiknek. Ám most, miután közölte, nem vallomástétel, csupán beszélgetés zajlik közöttünk, gondolom, elmondhatom, mint kuriózumot. De nem kizárt, hogy később le fogom tagadni!

Ny: Ön igen karakán asszony! Kérem, tiszteljen meg a bizalmával, ígérem, nem fogok visszaélni az őszinteségével.

I: Valóban? Vigyázzon, nehogy a szaván fogjam!

Ny: Kedves Ilona, ön igen kellemes beszélgető partner, de kérem, ne csigázzon!

I: Ó, a világért sem! A történet igencsak szimpla, félek, nem váltja be a hozzá fűzött reményeket. A libegőn történt... A vallomásomban említettem, hogy kellemetlen perceket éltem át azon a fránya kötélvasúton. Nem is tudom... fiatal koromban annyira élveztem a lanovkázást, ám mostanra – nyilván, hogy öregszem – felerősödött a tériszonyom. Lefelé jövet Éva gardírozott, átölelt, vigasztalt, a selyemsáljával bekötötte a szemem. Nehogy véletlenül kísértésbe essek, és

körülnézzek, mondta. Amint lekapta a sálát a nyakáról, megpillantottam a nyakláncát. Valódi műremek ötlött a szemembe, hasonlót még sohasem láttam! Rubinok, smaragdok, gyémántok csillantak meg a hegyi nap fényében, elámulva kérdeztem: mért hord báli ékszert turistaruhához? Zavartan szabadkozott: a nyaklánc korán elhunyt férje ajándéka, olcsó kis bizsu, ám meg nem válna tőle, számára emlék, minden más ékszernél fontosabb.

Ny: Ennyi?

I: Elmondta még, hogy a férje sziklamászás közben halt meg a Pamírban, ráesett egy jégfal...

Ny: Egy percre kérném a türelmét, megkérem az informatikust, küldjön át egy képet ide a monitorra. Megengedi?

I: Hogyne! Végezze csak a munkáját.

Ny: Tessék! Itt is van már. Asszonyom, üljön át a mellettem lévő székre és szemlélje meg alaposan a képernyőn látható nyakéket. Várom a válaszát: ezt látta akkor és ott Tóbiás Éva nyakában?

I (hosszan nézelődik): Ó, de gyönyörű! Így, a képernyőn megjelenítve talán még szebb is, mint a valóságban... Igen... ilyesmi volt... bár teljes biztonsággal nem állíthatom... mindössze pár pillanatig időzött rajta a szemem. Ha jól megnézzük, virágot formálnak a kövek, középpűt a nagy borostyánnal, melyet, mintha szirmok volnának, úgy öveznek a rubin-szemek. A zöld smaragdok képezik a szárat és a leveleket, míg a háttér a rengeteg briliáns... Hittem Évának, hogy gagyi a nyaklánc, mert ha valódi lenne, dollármilliókat érne, s aligha hordana valaki egy vagyont a nyakán...

Ny: Köszönöm, ön *rendkívül* sokat segített!

I: Segítettem? És ugyan miben? Azt akarja bizonygatni, hogy Éva orgazda volt?!

Ny: Semmit sem óhajtok bizonygatni. Egyébként a nyomozati anyag titkosított, melybe senki kívülről nem tekinthet be. S a véleményemet sem oszthatom meg önnel.

I: Nem-e?! Én meg, meglehet, úgy döntök, hogy a nyakékkal kapcsolatos tanúvallomásomat visszavonom! Jogomban áll, vagy talán nem...?

Ny: Felőlem... Én ugyanis a Fóvel József sérelmére elkövetett bűntény felderítésén dolgozom, az ékszerrablással és az eltűnt személyek felkutatásával a rendőrség két másik alosztálya foglalkozik.

I: Tehát nem kell „büntetőjogi felelősségem teljes tudatában tanúsítanom, hogy...”

Ny: Nem kell. És ezennel le is zárhatjuk e kérdéskört, asszonyom. Térjünk rá a gyilkosságra...

I: Gyilkosságra?! Én úgy vélem, *öngyilkosság* történt!

Ny: Érdekes... S ha megtudhatnám: mire alapozza a véleményét?

I: Először is: Fóvel idegei nem voltak rendben, ezt bizonyítja a telefonkapcsolat tönkretétele. Másodszor: senkinek sem állhatott érdekében megölni Józsefet, végül – de nem utolsó sorban – a társasutazás egyetlen résztvevőjéről sem tételezhető fel, hogy képes lenne elkövetni gyilkosságot!

Ny: Cáfolatom: Fóvelnek jó oka volt tönkretenni az adó-vevőt; többeknek meg jó oka volt eltenni láb alól a zsarolót; harmadszor – de nem utolsó sorban –: hogy ki mire képes, azzal kapcsolatban számos meglepő dolgot tárt már fel a bűnüldözés krónikája. És most térjünk rá a részletekre. Láttá ön verekedni Fischer Bálintot Fóvellel?

I: Láttam, de ezzel nem mondok semmi újat.

Ny: Igaz. Nyílt titok, hogy József megzsarolta Bálintot a kábszer miatt, a tét nagy volt, ha József meghal, Bálint és Mariann érintettsége nem derül ki, s fiatal éveiket nem kell börtönben tölteniük. Ez igazán komoly indok, nemde?

I: József meghalt, és Bálinték mégis a börtönben ülnek...

Ny: Ön kiváló vitapartner! Mit mondjak... igaza van. Ám, ha Bálint észbe kap, és megsemmisíti a József által elcsent kábszeres tasakot, a fiú megúszta volna, s a pár élhetné szabadon és pénzzel jól ellátva a maga életét. Nemde, Bálint valósággal rákényszerült, hogy megszabadítsa Józseftől a társadalmat...? Ön ott volt! Képzelje magát a gyilkos helyébe!

I: Nyomozó, kérem, a feltételezése sértés énám nézve!

Ny: Bocsnát. Nem volna szabad, de önnek elárulom: Fóvel másokat is zsarolt: Venczeléket, mi több, Dankó Izabellát...

I: Bellát? Mivel?!

Ny: Erről nem nyilatkozhatom.

I: Akkor meg ne provokáljon engem!

Ny: Csupán csak beszélgetünk... Érdekelne, önnek nem tűnt fel, hogy Fóvel József zsarolja az útítársait? Nem vette észre, hogy valami bántja a barátnőjét, Bellát...? Továbbá: a Venczel házaspár viselkedése nem adott ilyesmi gyanúra okot?

I: Háát... kétségtelen, a hangulat időről időre romlott... Igazából a barlangban tett kirándulás volt az utolsó, ahol még felhőtlenül jól éreztük magunk. Ezt követően Vilma és Nándi nagyon kedvetlen lett... Ami Bellát illeti, egy alkalommal észrevettem, hogy kisírt szemmel jött le vacsorázni...

Ny: Arra gondolt: összekülönbözött Ivánnal...?

I: Jaj, nem! A két szerelmes között sosem volt viszály.

Ny: Mindezek ellenére nem hisz abban, hogy József zsaroló volt? Megkérdezném, bár a kérdés kellemetlen: *őnt* nem zsarolta meg Fóvel valamivel?

I: Hová gondol, kérem! Már maga a kérdés is sértés énrám nézve.

Ny: Elnézést. Sajnos, a nyomozati munka már csak ilyen, kénytelenek vagyunk feltenni olykor kifejezetten bántó kérdéseket!

I: Attól még jogos a felháborodásom. Elvégre – ahogy ön váltig hangoztatja – mi csupán csak *beszélgetünk*...

Ny: Természetesen. De nem a szép időről és a legújabb divatról! Ezzel – gondolom – ön is tisztában van. Nos... kérem, válaszoljon. Miről beszélgetett ön a libegőn utazva Józseffel?

I: Miről is... persze, a tériszonyomról... ami megfoszt attól az élvezettől, hogy gyönyörködjem az alpesi hegyvidékben. A férfi időnként közvetítette a látnivalókat... mivelhogy nékem becsukva volt a szemem.

Ny: Kedves Ilona, attól tartok, ön nem őszinte hozzám... Elhallgat sok mindent, mert attól tart, bajba keverhet valakit, mi több: valakit. Csakhogy így nem jutunk egyről a kettőre, és ha a nyomozás kudarcba fullad, megeshet végül, hogy a gyilkos helyett ártatlan tölt majd a börtönben hosszú és sivár éveket...

I: Arra céloz, netán én is gyanúsított volnék?!

Ny: Erről szó sincs. Önt tanúként fogjuk kihallgatni.

Tamást az olvasás elálmósította, órájára pillantott, a mutató fél három körül járt. – Négy órát alhatom még – gondolta ásitozva, majd visszabújt ágyába, s percekben belül elszenderedett.

Kora reggel, miközben autózott a Teve utca irányába, fura gondolat szökött az agyába. Ilona jutott az eszébe, aki azt mondta, azért vehetett részt a társasutazáson, mert valaki sztorinírozta a helyfoglalást. – Nocsak! Eredetileg nem ő volt a tizedik utas – tűnődött a férfi, s rögvest ezután már azon filózott, ki volt a korábbi jelentkező, és ha lemondta, mi okból tehetette. – Hátha – töprengett – az a valaki is hozzátartozója volt valamilyüknek, s szerephez jutott volna ebben a különös rémdrámában. És a lemondása sejtet valamit...

Miután beért a kapitányságra, s elintézett néhány sürgős ügyet, kikereste az Interneten a Ganümedész iroda címét. Tíz után pár perccel felkereste őket, bemutatkozott, a rendőrigazolványát felmutatta, majd röviden és lényegre törően elmondta óhaját. Az iroda alkalmazottja készségesnek mutatkozott:

– Úgy van, ahogy ön gondolja – közölte metsző, tiszta hangon – egy hölgy volt az, aki betegségére hivatkozva visszavonta a megrendelését, a befizetett előleget természetesen azonnal visszautaltuk neki. Hogy ki az illető? Miskolci lakos, Petrik Arankának hívják, a Fő utcai Angyal patika főgyógyszerésze.

Tamás eltávozást kért a főnöktől, mondván, a társasutazás nyomozati ügye Miskolcra szólítja. Miután a főrendőr engedélyezte e kiszállást, kocsijába ült és elviharzott. Fél kettő körül már a Fő utcát járta, némi kérdezetés és parkolóhely keresés után meg is találta a kérdéses patikát. A pult túlsó oldalán két nő szolgálta ki a vevőket, egyikük fiatal, fekete hajú, csinosan gömbölyded, a másik idősebb, festett vörös haját fel-tupírozva viselte, arca fáradt és szintelen volt, szeme alatt mély ráncok húzódtak. Tamás ez utóbbit nézte főnöknőnek. Kivárta a

sorát, ám nem gyógyszert kért, hanem diszkrétan felmutatta az igazolványát. A nő sápadt arca kigyúlt, rémülten meredt a rendőrré.

– Mit óhajt tőlem? – kérdezte elfúló hangon.

– Mindössze pár szót, ha beszélhetnénk, felvilágosítást szeretnék kérni öntől egy ügyben, amelyben jelenleg nyomozok.

– Kérem... Talán menjünk be az irodámba – valamit súgott a társának, majd intett a rendőrnek. A pult mögötti ajtón belépve kisebb helyiségbe értek. A férfi orrát erős vegyszerszag csapta meg, a különféle gyógyszerek, tinktúrák, kenceficék jellegzetes patikaillata. Fehér, kerek asztal és néhány szék állt a helyiség sarkában, a nő helytel kínálta vendégét, ő maga is leült a nyomozóval szemközt. – Parancsoljon! – szölt kissé zavartan.

– Értesüléseim szerint ön is benevezett abba a társasutazásba, melyet a Ganümedész Utazási Iroda szervezett 2007. szeptember 8-i indulással.

– Így történt. S áldom az eszem, hogy visszamondtam, különben magam is egy bűnügy kellös közepében ülnék! Erről szeretne érdeklődni? – nézett kérdően Tamásra, miközben zsebéből cigarettát vett ki, s a tiltó tábla ellenére rábagózott.

– Tisztelettel megkérdezném, mi okból mondta le részvételét a társasutazáson? Talán megtudta, hogy van valaki az utasok között, akivel nem óhajt együtt lenni...?

– Ön helyettem is válaszolt a saját kérdésére! – a nő hátradőlt a székén és kellemetlen hangon felnevetett. – Pontosan ez volt az ábra!

– S ki volt az a személy?

– Ki? Hát ő! Fóvel József, aki elhalálozott.

– Úgy. Tehát ismerte ön az áldozatot...

– Áldozatot? Ugyan már, rendőr úr, hisz én magam voltam az áldozat!

– Gondolom rájött magától is, hogy éppen a Fóvel József sérelmére elkövetett büntett tárgyában vezetem a nyomozást.

– Rájöttem, persze. És ön most jutott el hozzám... – a nő levetette korábbi zavarát, arcát fintorítva fújta ki a füstöt. – Nos, mire kíváncsi, százados?

– Mindenre. Ha megkérhetem, mondja el az elejétől fogva a történetét.

– Ahogy óhajtja. Nos... Fóvel József az élettársam volt, s mintegy féléves együttlét után házasságot ígért. Azt mondta, eladja anyja lakását, s az én megtakarított pénzemem az ő pénzéhez hozzácsapva vehetünk egy villát Görömbölyön. Hittem neki, meggyőző volt mindaz, amit mondott, amellet annyira felelősségteljes és szeretetreméltó volt...

– S mi történt?

– Csak a szokásos! Egy csacska öreglány elhitte, hogy vonzó nő, akit még szeretni lehet... Hogy sokévi egyedüllét után eljött a királyfi, felajánlva kezét és teljes vagyonát! Ehelyett meg... átadtam neki a pénzem, szüleim örökségét, mintegy tizenegy millió forintot!

– És?

– Gondolhatja. Egy ideig színlelte még a szerelmet, elvitt Görömbölyre, kinéztünk magunknak egy házat. Sőt. Erre a bizonyos társasutazásra is meghívott, mondván, előlegezzük meg magunknak a nászutat! Aztán... Egyszerre csak felszívódott, nem jelentkezett. Kerestem, elmentem a lakására, de vagy nem volt otthon, vagy nem nyitott ajtót, és a telefonszáma is megváltozott. Az utazásra még magam fizettem be a részvételi díjat mindkettőnk részére – ő pillanatnyi pénzzavarra hivatkozott –, amikor bementem hozzájuk, csupán a magam jelentkezését mondtam le, s az én személyemre kértem vissza a pénzt. Még képes voltam mindezek után is nagyvonalú lenni...

– Nem csodálkozott, hogy épp egy ilyen „exkluzív” üdülést javasolt a párja?

– Ó nem, tetszett nekem az ötlet! József megemlítette, többen is jönnek, akiket jól ismer, a Ganümedésznek Miskolcon is van fiókirodája, és a szervezőjük, Juhász Katalin, kedvezményt biztosít az itt lakóknak.

– Kezd a kép összeállni... – Tamás növekvő izgalommal meredt a gyógyszerésznőre: – Ez volt hát az oka, hogy oly sok miskolci lakos vett részt az utazáson! És – ha nem tévedek – Fóvel József besegített Juhász Katalinnak a szervezésbe!

– Így történhetett, bár ennek nem jártam utána. József arról regélt, jó kis társaság fog összejönni, hogy vidám, és szórakoztató lesz az exkluzív utazás...

– Tulajdonképpen elmehetett volna...

– Ugyan! Hogy nap mint nap összefussak vele? Megszakadt volna a szívem. Biztos voltam benne, ha felelősségre vonom, letagad mindent, sőt szerét ejti, hogy a többiek előtt megalázzon... Tudja mit? Legalább a büszkeségemet megmenthettem, ha már elúszttam a vagyonomat... És tessék! Ha részt vettem volna a társasutazáson, most én volnék a fő gyanúsított, hiszen – hogy megöljem – nekem lett volna rá a legfőbb okom. Odalett a pénz, de legalább meglakolt József. Akárki tette, a kezén ott érezhette az én kezem súlyos érintését is!

– Ah... királydrámákba illő fordulat... Mért nem tett feljelentést a rendőrségen? Elvégre tetemes összeggel károsította meg önt Fóvel...!

– Próbálkoztam. Elmentem a kapitányságra, család okán kívántam feljelentést tenni. Mit mondjak! Tanúkat kértek, írást, bizonyítékokat! Semmim sem volt, négy szemközt nyomtam a kezébe a pénzt, s az átvételéről József nem adott elismervényt. A hiszékenységgemmel hát ennyire mentem...

– Asszonyom, nagyra értékelem az őszinteségét, egyben az elnézését kérem, hogy kénytelen-kelletlen felszaggattam a régi sebeket. Ám higgye el, sokat segített, jó néhány homályos pontra vetített fényt a beszámolója. Isten áldja... és ne ódzkodjon a társasutazásoktól, szívből kívánom, hogy a legközelebbi üdülése sikeres és kellemes legyen!

Tamás elgondolkodva ült vissza a kocsijába. Újabb súlyos vád József ellen, a férfi nemcsak zsaroló, hanem házasságszédelő is volt... Mint a vérszívó poloska, úgy szipolyozta embertársait. Őszintén sajnálta a szomorú arcú gyógyszerész-

nőt, aki nemcsak a pénzét, hanem az emberekben való bizalmát is elveszíteni látszott.

Megéhezett és megszomjazott, beállt az egyik benzinkút parkolójába, bement az önkiszolgáló étterembe, hogy felfrissítse magát. Kért kávét és ásványvizet, ebédpótléknak meg hamburgert és fánkot. Miután végzett a táplálkozással, hátradőlt a kényelmes háncsfotelben és aprólékosan végiggondolta a gyógyszerésznőtől hallottakat. Kezdte más megvilágításban látni az alpesi út történetét.

– Tuti, hogy József azért választotta ezt az utat, mert – kilesve valahogy az utaslistát – zsarolható alanyokat vélt felfedezni a jelentkezőkben. Világos, mint lézerfény az éjszakában! A férfi nem üdülni, hanem *zsarolni* ment... Az már csak hab volt a tortán, hogy összefutott Bálintékkal... S ötös a lottón, hogy rájött: kábszert szállítanak... Ez aztán a fogás! Iván nyilván érdektelen volt számára... És Ilona! A kakukktójás... Szegény asszony, még most sem sejti, miféle főzelékbe csöppent bele...

Visszaült a kocsijába és indított, az M3-as csaknem teljesen üres volt, lanyhán hullámozott ezen a napfényes délutánon a forgalom. A kapitányságra érve kiegészítette feljegyzéseit a miskolci látogatás alkalmával nyert információkkal, ezzel zárva le a vékonyka sárga dossziét.

Fáradtan temette arcát két kezébe, újfent töprengésre adva a fejét. Mindhiába... akárhogy forgatta agya kerekeit, pillanatnyilag semmi érdemi ötlet nem támadt fel benne, bár gyanította, hogy a megoldás kulcsa már a zsebében van. Illetve el van rejtve egy jókora gombolyag mélyén, csupán le kellene tekerni róla a fonalat... Vagy mégsem... Inkább valami különös kirakós játékot játszik, esetleg sakkot, vagy bridzset... A bábuk, lapok helyzete magában rejtí az elkövető nevét, csupáncsak észre kellene venni a bennük rejtőző szimmetriát. Ha helyesen csoportosítaná a nyomozás feltárta tényeket, felfedve azok sajátos logikáját... de vajon mi lehet az? – Kevés ehhez az én eszem! – csapott dühösen íróasztala lapjára, levezetve a benne

felgyülemlett indulatokat. – Persze, a szürke kis agysejtek csatasorba állítása... ezt kéne tennem, ám ez az, ami sehogy sem megy nekem...

És ki az, akinek menne...? Istenemre, hogy mindeddig nem jutott eszembe az öreg harcos, a derék veterán! Ha valaki, hát ő biztos segíthetne, a maga idejében ő volt a BRFK legjobb nyomozója... Bölcs, mint a bagoly, ravasz, mint a róka, s kiváló logikai készségéhez hatalmas szakmai tapasztalat párosul. Hozzá fordulok hát, úgyis csak eszi a kezét unalmában, és ha ellátom munkával, talán még meg is köszöni nekem...

HARMADIK FEJEZET

Kártyaparti a Zöldvillában

Zsuzsa egy körrel nyitotta a licitet, baloldali szomszédja, Gyula két kárót mondott, Kinga, a partnere két körrel támogatta színét. Tamás passzolt, Zsuzsa 15 figurapontja birtokában négy körre ugrott, s a gémerős felvételt körpassz követte.

A bridzsjáték gondosan kidolgozott szabályai értelmében a két szemben ülő játékos képez egy párt, s a párok együtt sírnak vagy nevetnek, teljesítményük mindenkor közös. Az adott szituációban Zsuzsa partnere Kinga, míg férjének, Gyulának partnere Tamás volt. Zsuzsa lett a felvevő játékos, és teljesítenie kellett kör aduszín mellett 10 (azaz 6+4) ütést.

Gyula hosszas töprengés után a káró ásszal indult, ezt követően Kinga az asztalra terítette lapjait. Zsuzsa érdeklődve szemlélte az „asztal” kínálatát, partnere a kör dámával és két kis aduval segítette aduszínét. Káróból három kis lapja volt; treffből király, bubi, nyolcas; pikkből négy lap: király, kilences és két kicsi. Közepes erősségű lap volt, ám Zsuzsa hozta a fejeket, a 10 ütés elnyerése ennek ellenére nem tűnt problémamentesnek. Gyula folytatta a kárót, Zsuzsa ütött kézben a királlyal, majd körülnézett és játéktervet fontolgatott. Öt körje volt a figurákkal, az ász azonban hiányzott. Ha azonnal aduzik, az ellenfél üt az ásszal, folytatja a kárót (Zsuzsa kezében ott lapult egy fölösleges káró), nem beszélve arról, hogy kiadó még a pikk ász is. Ebben az esetben Zsuzsa csupán kilenc ütést mondhatott volna a magáénak, tehát elbukta volna a partit.

Merész elhatározásra jutott: treffből ásza és dámája volt, lehívta az ászt, a dámát átütötte az asztali királlyal, és a treff bubira eldobta a kézi kis káróját. Asztalról lehívta az utolsó kárót, azt aduval vitte. Kézből adut hívott, Gyula azonnal ütött a kör ásszal, de nem sétált be a neki szánt csapdába, nem hívott sem kárót, sem pikket, hanem visszavágta az utolsó kis körjét.

Sor került a végjátékra, melynek sikere a pikk szín ügyes kezelésén múlt. Zsuzsa csupán egyetlen pikkütést adhat ki, ha az ellenfél kettőt üt a pikkből, a felvétel bukik. A következő lapok voltak a kezében: pikkből dáma, tízes, hetes, továbbá az utolsó, maradék adu; a pikk ász üthet, amikor akar – vélte Zsuzsa –, ám fülön kell fogni azt a fránya bubit!

Töprengeni kezdett... Gyula aligha birtokolja a pikk ász, mert akkor a három ásszal és a káró dáma-bubival felszerelve – amilyen vehemens játékos – biztosan megkontrázza a partit. Ellenben a pikk bubi még nála lehet! Annál is inkább, mert annak valószínűsége, hogy a bubi az egyik, míg az ász a másik játékosnál van (bridzsnyelven szólva: osztott figura esete áll fenn), hangyányival nagyobb, mint az, hogy egyetlen játékos birtokolja mind a két pikk figurát. Kézből a tízest hívta, és várt! Gyula gondolkodás nélkül kis pikket adott a tízesbe, melyet Zsuzsa körbeengedett. Tamás ütött a pikk ásszal, Zsuzsa vidáman terített, a többi ütést már besöpörhette, a négy kör felvétel teljesítve volt.

Iszonyú hangzavar támadt, Gyula vöröslő fejjel üvöltötte: Zsuzsának már megint disznó mázlija volt! Mert ha a figurák másképpen ülnek... ha a pikk bubi Tamásnál van... ha nem tud eldobni egy rossz kárót a treffre, mert valamelyikük beüt aduval... akkor... akkor... Alig, hogy kifogyott a szuszából, máris hallgathatta partnere jogos letolását:

– Mi az ördögért indultál káró ásszal? – keménykedett Tamás. – Ezzel felszabadítottad a Zsuzsa királyát! Ha pikkkel indulsz, ütök az ásszal és alávágom a kárót! Minimum egy bukás, de még kettő is lehetett volna...

– Mért nem kontráztad meg a partit? – riposztzott Gyula. – Elvégre *én* licitáltam, s a kontrával jelezhetted volna, hogy minimum egy biztos ütésed van! Akkor feltétlenül pikkkel indulok – keresem nálad a figurát –, és bellben kontrával buknak a hölgyek! Még a bugyijukat is elvesztették volna...

– Szilencium! – csapott Zsuzsa az asztalra. – Vegyétek ki a kezeteket a biliből, ébredjetek fel és nézzetek szembe a realitással: tízes robbert nyertünk, ti fogtok fizetni!

A két férfi folytatta a vitát, Zsuzsa és partnere összenevetett.

– Gyere – intett Zsuzsa Kingának, a széparcú, fiatal szőke nőnek –, menjünk ki a konyhába és készítsük el a vacsorát! Eszébe sem jutott a férjének vagy Tamásnak igazat adni, nem akart olajat önteni a tűzre, tovább hergelni a megvadult bikákra emlékeztető férfiakat.

Négyük közül tagadhatatlanul Zsuzsa volt a legjobb játékos, ő már egyetemista korában versenybridzsezett, s átmenetileg a női válogatottnak is a tagja volt. Később, amikor férjhez ment, minden idejét lefoglalta családja és a munkája, felhagyott a bridzsjátékkal, bár a tudása töretlen maradt. Eljárt az idő, Gyulát nyugdíjazták, s a vén rendőr időmilliomosként nem tudott magával mit kezdeni. Mivel Zsuzsa is jobban ráért, s régi vágya a kártyajáték után egyre éledezett, merész ötlettől vezérelve elkezdte férjét taníttatni bridzsre. Nem várt sikereket ért el, Gyula meglepő gyorsasággal haladt. Utóbb valóságos szenvedélyévé vált a játék, Zsuzsával néhány szerényebb versenyen is indult, hét végén meg társaságot hívtak, barátokat, rokonokat. Amikor Tamás elvált a feleségétől és összejött Kingával, kiderült, ők maguk is hódolnak a bridzsnek, kézenfekvő volt, hogy összejárjanak; ugyanis a nyugalmazott rendőr hőskorában az akkor még igencsak kezdő Tamásnak a közvetlen főnöke volt.

Gyula, bár eleinte rohamléptekkel haladt a bridzsben, hamarosan megállt egy szintjén a játéktudásnak, ahonnan az út a jelek szerint nem vezetett tovább. Neje kiváló kártyatechnikáját képtelen volt elsajátítani, mi több, meghaladni, ennek okán nem volt rest minduntalan bisszig megjegyzéseket tenni. Szerinte Zsuzsa nem a játéktudásából él, hanem pizsoknagy a szerencséje, ez okból nyeri sorra a robbereket. Ő, aki rendőrként komoly jártasságra tett szert a statisztikai számításokban, a bridzsben képtelen volt felismerni a legnyilvánvalóbb valószí-

nűségi törvényszerűségeket. Bár Tamás és Kinga kissé gyöngébb játékos volt, nekik bezzeg elnézte még azt is, ha olykor túljárnak az eszén. Ámde Zsuzsa...! A mázlista, mondogatta folyvást, s ügyes licitjeit, fondorlatos ellen- és felvevőjátékát soha egyetlen szóval sem dicsérte meg.

Tamás nem bántotta Kingát, ha jól játszott, gratulált neki, ha vétett egy ütést, vagy rosszul licitált, mentséget keresett számára. Ők négyen lassanként kiismerték és megkedvelték egymást, s eltekintve a kisebb kakaskodásoktól, a vidám csapat egyre több örömet és élvezetet talált a közös játékban.

Miután a nők a konyhába vonultak, a két férfi magára maradt. Gyula még rágta egyre a gumicsontot, ám Tamás egyszerűen leintette:

– Figyelj, öreg – kacsintott rá –, hagyjuk a bridzset, a parttalan vitát. Mást mondanék... Volna számodra egy meglepő ajánlatom, illetve szeretném a segítségéd kérni...

– Nocsak, mi az ördög? – kapta fel a fejét Gyula. Bort töltött a zsúrkocsin lévő poharakba, Tamásnak nyújtotta az egyiket, a másikat maga vette kézbe. – Előbb locsoljuk meg a géégénket! – emelte koccintásra a poharát. – Aztán jöhet a kérésed... halljam... mi volna az?

– Emlékszel még a Társasutazás néven elhíresült bűnesetre? Az ősszel sokat dumáltam neked róla, a sajtó is jól megszellőztette, még a tévé *Kék fény* műsorában is szerepelt egy gyöngécske riport...

– Emlékszem hát! Valahol Ausztriában megöltek egy pasast, a tetemet otthagyták a turistaházban; két nő meg nyomtalanul eltűnt... Ez volna az?

– Igen. És kapaszkodj meg: Kerényit áthelyezték, aztán a főnök az egyik gyöngé pillanatában engem nevezett ki főnyomozónak!

– Gratulálok, fiú! S tudod-e már, hogy ki a tettes? Mintha azt mondtad volna még az őszön, hogy az a kábszeres pasas...

– Nem én mondtam, hanem Kerényi. Azzal búcsúzott, hogy az ügy lezárható, tegyem meg Fischer Bálint ellen a vádemelési javaslatot.

– S mi a probléma?

– Csak az, hogy bogár került a fülembé... és egyre dögicsél, egyre mocorog. Tudod... Kerényi csapata alapos nyomozást végzett, felmerültek újabb körülmények, s minél inkább belemélyedek az ügybe, annál kevésbé jön össze nekem a dolog... Szerintem vannak mások is, akik gyanúsíthatók a tettel, sőt! Meglehet, nem is gyilkosság, hanem öngyilkosság történt...

– Látom, egyre szebb a süteményed... No de én! Hogy kerül a csizma az asztalra?

– Hát úgy, hogy találj meg *te* az elkövetőt!

– Baromállat! – Gyula hahotázva csapott barátja vállára. – Mit gondolsz, mi vagyok én? A delphoi orákulum, vagy hindu bölcs, aki a lelkekbe lát?!

– Sem egyik, sem másik, hanem a BRFK legjobb nyomozója!

– *Volt* nyomozója! Hízelgő pimasz...

– Beszéljünk komolyan – Tamás hivatalos arcot vágott.

– Átnéztem a teljes nyomozati anyagot: vallomásokat, jegyzőkönyveket, ezt követve sorra berendeltem meghallgatásra az út résztvevőit, s a magam módján kifaggattam őket. A párbeszédek lényegét lejegyeztem, ismersz! Én mindig, mindent leírok magamnak, s a firkálmányaimra alapozva dolgozom ki a koncepcióm. Ezt tettem most is, mára már gépben az anyag, bátorodom átnyújtani neked a másolatot. Persze csak akkor, ha hajlandó vagy beszállni a nyomozásba, s addig tornásztatni a kis szürke agysejtjeidet, míg ki nem umbuldázod a tettes nevét. Vagy csak annyi: ráböksz arra a személyre, aki a leginkább gyanúsítható...

– Tamás! – Gyula vonásai megkeményedtek, s szigorúan fúrta tekintetét volt beosztottja lencseszín szemébe. – Köszt a bizalmat, ám tisztázni szeretném, mit értesz segítségem. Úgy gondolod, faggassam ki én is a delikvenszeket? Menjek be a

kapitányságra, s mint nyugdíjas rendőr, helyezzem szolgálatba magam? Ugyan már! Hisz a főnököd, a pimasz Pocsai utál engem, neki köszönhetem, hogy annak idején – akaratom ellenére – nyugdíjba kellett vonulnom... Hogy aztán a helyemre csücsüljön az a balf.. fők...

– Szó sincs ilyesmiről, Pocsait meg hagyjuk – közölte látható nemtetszéssel Tamás –, csupán arra kérlek, olvasd át a feljegyzéseimet, talán abból is jutsz majd valamire...

– Talán! Ide fűlelj, te nyomozók dísze! Elfelejtetted, mennyit papoltam néktek a testbeszédről... Főleg a pofázmányokra gondolok. Érted? Nemcsak az számít, ki mit mond, hanem az is, hogy *hogyan* mondja! Milyen arcot vág, milyen az arc mimikája, tesz-e a szájával rágó mozdulatokat? Feltűnő lehet a kéztördelés, az ujjakkal való dobolás, kapkodás orrhoz, szájhoz, fülhöz... *Hogyan* ül a széken? Nyugodt-e, avagy izeg-mozog? Keresi-e a szemkontaktust, vagy minduntalan kitér a tekinteted elől? Köhög, krákog, fújja az orrát, nyeldekkel, esetleg izzad, vagy éppen didereg... A hazugságot elárulja a test! A jó nyomozó ezekből a lényegtelennek látszó gesztusokból tud meg mindent, olvas belőlük, akár a nyitott könyvből, mert tisztában van a test rezdüléseinek, a szemrebbenéseknek sajátos kódjával... És te azt kívánod, mindezt mellőzve, a karosszékemben ülve oldjam meg a rejtélyt? A firkálmányaidból olvassam ki az elkövető nevét... Hahaha! Merthogy valaha olyan kiváló nyomozó voltam...

– Igazad van, főnök, túl sokat kívánok. Nem akarlak megfosztani attól az örömtől, hogy bölcs lehess a rovásomra... Felejsük el, hogy kértem tőled valamit is...

Gyula arca öregebbnek tűnt, mint máskor, a szája két sarka mentén lefelé futó függőleges redők élesebbé váltak. Borús tekintettel mérte végig a vendégét:

– Megörültél? Mondtam egy szóval is, hogy nem vállalom? Unatkozom, érted, üres az életem, hiányzik a munka, a műhelyszag, de még a zaftos kis veszekedések is hiányoznak a beosztottakkal meg a főnökökkel... Felásom a kertet, ápolom a

virágokat, segíték Zsuzsának takarítani és bevásárolni, néhány hivatalos dolgot olykor elintéztek. Aztán meg... ez a kis bridzs, ami nem megy úgy, ahogy szeretném, mert Zsuzsa jobb nálam, s bárhogy is igyekszem, sohasem fogom lekörözni. Olvasgatás, tévé-nézés, térülünk-fordulunk, s már el is ment a nap, és estére nem marad belőle semmi. Értesz? Semmi olyasmi, ami fontos lehetett volna, amin töprengeni lenne érdemes. Upre, kölyök, hozd azt az anyagot, mert a végén még meggondolom magam!

Tamás szót sem szólva ugrott, csórtetett ki az előszobába s szedte elő aktatáskájából a gumival átfogott sárga dossziét. Gyula fejét bólintva vette át tőle a nemes irományt, megtapogatta, mennyire vastag, majd íróasztala mappája alá rejtette. Eppen jókor! Zsuzsa toppant a szobába, szólította a férfiakat:

– Fiúk, pipilni, kezet mosni, az utolsó tepsi melegszendvics már a sütőben van! Gyulus! – rikoltotta – hozd a bort, a szódát, tedd az asztalra a poharakat! És vedd ki a frizsiderből a gyümölcslevet! – Kiviharzott, s kitérve hagyta az ajtót maga után.

Két tál melegszendvics várt már a sorára, Kinga ügyes kis kezével gondosan díszítette a májkrémmel, gombapástétommal és tojásos vagdalékkal megkent kenyérszeleteket. Vékony hagymakarikákat, retek- és paradicsomdarabkákat helyezett nagy gonddal a tetejükre, majd színezte petrezselyemzölddel s metélőhagymával. A feltalálásra szánt étel nem csupán finom illatokat ontott, de esztétikai élvezetet is nyújtott az éhezőknek. Körülülték a szépen megterített asztalt, Zsuzsa középre helyezte a tálakat. Gyula italokat töltött; Kingának csupáncsak gyümölcslevet, mert hazafelé – megállapodásuk szerint – Tamás helyett öneki kellett vezetni a kocsit.

Gyula idős korára is megőrizte vonzó külsejét, sötét haja megőszült ugyan, ám dús és hullámos volt; egyenes orra, széles szája, erős álla határozott karaktert adott az arcának, s a mély ráncok szigorúságát némileg ellensúlyozta az őszes „Jávor Pál” bajusz. Igaz... Zsuzsa olykor észrevette, hogy veszedelmesen

fogy a szemfestéke... s ilyenkor határozottan megfeketedett az a kackiás kis szőrzet!

Az asszonynak szemet szűrt férje feltűnő jókedve, arca valóságos dicsfényben úszott, ontotta magából a sztorikat és a vicceket. – Máskor – elmélkedett a szemfüles nő –, ha Gyulus veszít a bridzsben, búskomor, undok és kötekedő! Tamás nyilván megetette valamivel... No, de mi lehet az? Első dolgom lesz, hogy kiderítsem! – határozta el magát, ám a titok maradt. Enyhe célzásai Gyuláról rendre leperegtek, és amikor megpróbált a tárgyra rákérdeni, gúnyos kacsintáson kívül férjétől más választ nem kapott.

A szendvicsek fogytak, hamar kiürült a két tál, következett a desszert: somlói galuska. Miként az első fogás, a csokistejszínes költemény is osztatlan sikert aratott. Befejezván az étkezést, a kis csapat visszatért a kártyaasztalhoz, korán volt még, alig múlt nyolc óra, jó néhány robberre futotta még idő.

– Ki kivel játszik? – kérdezte Tamás, miközben átvette Zsuzsától a frissen főzött kávé tartalmazó herendi csészécskét.

– Maradunk úgy, ahogyan voltunk, revánsot veszünk a lányokon! – erősködött Gyula.

Egyik parti a másikat követte, bridzsisten kegyes volt a társasághoz, csupa jellegtelen lapok kerültek kiosztásra, melyek vitákra, veszekedésekre nem adtak okot. Egy pikk... két káró... egy szan... és ezekhez hasonló felvételeket szült a véletlen, némelyik teljesült, olykor egy-egy szűrt is sikerült összehozni, másik elbukott egyszer vagy kétszer, többnyire mansban, kontra nélkül, s a nyerő páros nem írt sok poént. Végül megtört a jég, Gyula bementett négy pikket, ám a lejátszás pofonegyszerű volt; nem igényelt különösebb játéktudást; csupán le kellett hívni a biztos ütéseket. A derék ember öröme ennek ellenére osztatlan volt, nagyokat kurjantott, koccintott társaival, s nem győzte tömjénezní magát. Tamás, hogy kedvezzen újdonsült munkatársának, hízelkedni kezdett:

– Úgy játszottál, mint Paganini a G-húron! – kiáltott fel, Gyula nem vette észre a szavak mögött meghúzódó iróniát.

Mint köztudott, a szerencse forgandó... Gyula önbizalma hamar kifűjt, mint a szögre futott biciklikerek. A következő leosztásban felvett három szanját csúfosan elbukta, igaz, a kudarc Zsuzsa mesteri ellenjátékának volt köszönhető. Végül mégis a két férfi nyerte a robbert, igaz, csak hármast, a lányok továbbra is vezettek hét ponttal, ám újabb revánsra már nem került sor.

Tigrisparti következett! A bridszjátékosok így hívják azt a felállást, melyben két házaspár játszik egymás ellen. Bár Kinga és Tamás csupán élettársak voltak, ez mit sem számít a dolgok lényegét tekintve: veszekedni az anyakönyvvezető jóváhagyása nélkül is remekül lehet. (Bridzskörökben közismert sztori volt, hogy az egyik felhevült fiatalember vad dühvel körbeza-varta partnernőjét a játékteremben, mert a mafla kislány elmulasztotta három szan ellen lehívni a biztos bukást jelentő treff ász.)

Ezúttal a viták elmaradtak, Zsuzsának ismét feltűnt, hogy férje mily szelíd és engedelkeny, esze ágában sincs kötekedni, sőt! Az egyik vitás partinál megesett a várva várt csoda: Gyula őneki, Zsuzsának adott igazat.

Éjfél volt már, amikor a vendégek búcsúzkodni kezdtek, Zsuzsa érdeklődött, mikor találkozhatnak legközelebb.

– Sajnos egyhamar nem – szabadkozott Kinga. – Vissza kell utaznom Pécsre, rengeteg tennivalóm van a kazamaták és az őskeresztény templomfal feltárásával kapcsolatban, s a leletmentés sürgős, mert a város mielőbb rendbe akarja hozatni a teret. És Szombathelyen is akad még munka, tudod – nézett Zsuzsára –, ahogy szaporodnak az autópályák, a bevásárló központok és az egyéb nagyberuházások, melyek mélyépítési munkálatokat igényelnek, egyre újabb és újabb régészeti maradványokra bukkanunk.

– Lassanként körülkeríthetjük az egész országot, s kitehetjük a táblát: MÚZEUM! – viccelődött Gyula.

– És belépti díjat szedhetünk a külföldiektől! – kapott az ötleten Tamás. – Egyébként – folytatta – magam is leutazom

Kingával Pécsre, kiveszek két hét szabadságot, és kinevezem magam figuránsnak! Hordom a köveket, bujkálok a földalatti üregekben; összegyűjtöm a szertehagyott ibrikeket, lábszár-csontokat...

– Ha meg kilyuggatott koponyára lelnél, megkeresed a főszer gyilkosát!

– Csakis. Figyelj, Gyula! – fordult Tamás a barátjához. – Ha bármire jutnál, hívhatsz a mobilomon, ha ki akarsz valamit deríteni, rendelkezésedre áll a nyomozócsoport. Mostantól kezdve te vagy a főnök, öreg harcos!

Zsuzsa élő kérdőjellé válva bámult a távozó fiatal pár után.

A Mártonhegyi út emeletes, puccos villaóriásai között szerényen húzódott meg az egyetlen földszintes családi ház, a Kéri házaspár otthona. A formás, kiskerttel övezett hajlék valaha két lakást rejtett magában: az egyik kétszobás volt, ezt lakták a fiatalok, a másikat, a kisebb, egyszobás apartmant Gyula édesanyja birtokolta. A ház mögött a gondosan ápolt konyhakertben friss, finom zöldségek termettek, míg elől, az utca felőli oldalon százszorszép-szőnyeggel övezett ágyások neveltek pünkösdi rózsát, nárciszt, ezerszínű petúniát. A vasrácsos kerítés mellett jázmin-, spírea- és fagyalbokrok nyújtottak rejteket a ház lakóinak; néhány gyümölcsfa is akadt a kertben: ropogós cseresznye, kajszibarack és szilva, ezek lombja hús árnyékot adott, s ágai kínáltak ízes gyümölcsöket. Akkoriban, amikor a gyermekek még kicsinyek voltak, kutyaház is állt a bejárattal szemközt; a rangos ól Cézárnak, a derék németjuhász ebnek szolgált szállásul; ökelme dolga volt őrizni a házat, megugatni a kapuhoz merészkedőt, játszani a gyermekekkel, amellet engelelemmel elviselni a házigazda apportírozását.

A család szétesése Margit halálával vette kezdetét, Gyula édesanyja pótolhatatlan segítség volt a háztartásban és a gyermeknevelésben, amellet lányaként szerette a korán árvaságra

jutott Zsuzsát. Margit eltávozását követően fejezte be Ádám a közgazdasági egyetemet, kiváló tanuló volt, s szülei tanácsára elfogadott egy New-Yorkba szóló ösztöndíjat. Nagyszerű angol nyelvtudásával remekül boldogult az Államokban, maradásra bírták, s ő elvállalt egy újabb évet. Aztán még egyet... és újból egyet... Megnősült, amerikai lányt vett feleségül, majd végleg búcsút mondott szülőhazájának. Hamarosan született két fia, karrierje az egekbe ívelt, s egyre ritkábban fordult elő, hogy családjával együtt hazalátogatott volna. Jennifer, a felesége, idegenkedett a magyaroktól, szegényesnek, büdösnek találta Budapestet; s ami igazán elszomorította Kériéket: hogy Ádám egyre kevesebb közös beszédtemát talált a szüleivel. A két gyermek is minduntalan nyűgösködött; hiányolta az odahaza megszokott ételeket, a tágas lakást és a játékokat; mindössze néhány szót tudott magyarul, s unta a nagyszülők féltő szeretetét.

Julika maradt a Kéri házaspár legfőbb reménysége, apja kedvence, a gyönyörű szóke, kékszemű lány. Bölcsésznek tanult, dramaturg lett, a filmvilágban lelt munkát magának. Hogyan történt, senki meg nem mondja, összejött az egyik híres francia filmrendezővel, s a férfi első asszisztense lett. És amellét az élettársa... Feleség nem lehetett, mert a vérmes férfi nős volt, harmadik feleségét fogyasztotta, s öt gyermek után rótt le tartásdíjat. Amellét – mély megdöbbenésére a Kéri házaspárnak – jóval túllépte már a negyvenet, alacsony volt, köpcös és kissé kopasz.

Gyula, amint szembesült leánya választásával, szabályos idegrohamot kapott, tombolt a méregtől, pokolnak ajánlva a férfit. – Mit eszik a lányom ezen a vakarcon – üvöltötte –, amikor annyi derék magyar legény verseng a szerelméért! – Zsuzsa vöröslő szemekkel bámult maga elé, átsírta a nappalt, s az egész éjszakát. Julika bemutatta neki a választottját (Gyula nem volt hajlandó találkozni a pasassal, azt mondta, lekever neki egy frászt, ha a szeme elé kerül), s az asszony kénytelen volt beismerni, hogy a férfi valódi sarmör; megnyerő modorú és

rendkívül művelt, amellet, mint filmrendező, világhírnévnek örvend.

Hogy ketten maradtak, Zsuzsa úgy gondolta, át kellene alakítani a házat, a két kisebb lakásból egyetlent formálni, ki-dönteni a válaszfalakat, nyitni új ajtókat, ablakokat. Arról nem beszélve, mennyire ráférne otthonukra a tatarozás... Gyula hal-lani sem akart a beavatkozásról, titkon azt remélte, visszatér Julika, s velük fog lakni, birtokba véve nagyanyja hajdani ott-honát. Zsuzsa egykettőre lerombolta az illúzióit: ha a lány visz-sza is költözne Pestre, igényeit nem elégítené ki az a kis garzon, az első dolga volna venni magának egy luxuslakást.

Hamarosan úgy esett, hogy mindketten nagyobb pénzös-szeghez jutottak: Zsuzsát kitüntették kiváló pedagógiai munká-jáért, Gyula meg örökölt egy telket valamelyik távoli rokonától. Az időjárás is közbeszólt, hatalmas szélvihar rongálta meg a ház elavult tetőszerkezetét, a felújítás nem tűrt már halasztást, és ha felvonul a kőművesek színe-java – bólintott rá Gyula neje öt-le-tére –, jöjjön létre a minden igényt kielégítő, három szoba hal-lós lakás. Gyönyörű lett! A hófehér házfalat zöldszínű ablakke-retek és zsalugáterek élénkítették, a tetőt mohazöld pala fedte, zöldre festették a rácsos kaput, sőt a kerítést is. Amikor lakás-avatót tartottak, és összegyűlt a vendégsereg, valaki lelkesen felkiáltott: – Íme, a *Zöldvilla*! – És a találó név a házon ragadt.

A kártyapartit követő reggelen napfényben úszott a város, szemlátomást bontottak szirmot a virágok, szinte hallani lehetett a fű növést, a bokrok s a fák rügyeinek kipattanását. A Zöld-villa lakói a meleg időre tekintettel a kertben fogyasztották ké-sői reggelijüket, Zsuzsa a tegnapi maradékból újabb szendvi-cseket gyártott, s illatos gyümölcsleát készített szomjoltónak. Gyula jó adag rumot öntött a csészéjébe, mondván: a tea alka-loidja veszélyes az egészségre, nem árt felhívítani az efféle növényi főzetet.

– Ha ennyi rumot iszol, nem vezethetsz! – tért rá a lényegre Zsuzsa.

– És? Ugyan hová mennék, amikor itthon is remekül elvagyok!

– Mintha azt mondtad volna tegnap, megöl az unalom, hogy elmész ma az uszodába...

– Az tegnap volt, ma meg már máma van!

– Csak nem, hogy kertészkedni akarsz?

– A kert rendben, inkább olvasgatnék...

– És ugyan mit? Talán a dossziét...

– Fúrja az oldalad a kíváncsiság, nem bírod ki, hogy bele ne üsd az orrod minden dologba! Miféle dossziét emlegetsz itt nekem?

– Azt a sáfránysárgát, ami kikandikál az írómappád alól – Zsuzsa olyan arcot vágott, mint a kölyök, aki megdézsmálta a nagymama cseresznye-befőttjét –, amit tegnap átadott neked Tamás. Megtudhatnám, mért dugdosod előlem? És azt is, hogy mit rejteget a mélye? Te alamuszi, haszontalan! – Gyula arcát elfutotta a vér, harcias tekintet vetett a nejeére.

– Kösz a minősítést. Alamuszi vagyok? Erről csak te tehetsz. Képtelen vagy titkot tartani, akkora a szád, mint a Bécsi kapu, ontod a híreket, túlteszel még a „szavak ereje” Kossuth rádión is!

– Gyulus! Ígérem, megőrzöm a titkod! Már elfelejtetted a *sárga angyalt*, a hajdani nyomozótársadat? Biztos vagyok benne, hogy valami fondorlatos bűnügy aktái lapulnak abban az irattartóban... Ugyan mi másról pusmogott volna neked tegnap a játék szünetében az a minden hájjal megkent Tamás!

– Győztél – a derék férj akkorát sóhajtott, hogy felröppentek az asztalról a papírszalvéták. – Elmondom, de senkinek egy szót sem! Ígéred?

– Vedd eskümet!

– Nos... – Gyula röviden összefoglalta a Társasutazás néven elhíresült bűnügy történetét. – A dosszié Tamás *feljegyzéseit* tartalmazza – nyomta meg a szót –, az anyagot a delik-

vensek meghallgatása alapján állította össze. Azt mondta, a lényeg benne van, ha elolvasom és átgondolom, talán képes leszek kilogikázni, hogy melyikük lehetett az elkövető.

– Ez azért egy kissé meredek! Ha ennyire kézenfekvő a megoldás, miért nem fogja fülön a gyilkost Tamás maga, a saját kis kacsóival! Bár nem vagyok rendőr, mégis úgy vélem, ebben a vékonyka dossziében rejlő feljegyzések aligha elégségesek egy komolyabb bűnügy kibogozásához. Nem mintha nem volnék teljesen biztos benne, hogy még ma is te vagy, illetve te lehetnél a BRFK legjobb nyomozója!

– Kösz, már másodszor hallom ezt az álszent hízelkedést. Ettől eltekintve igazat szólsz – nézett büszkén a párára –, így látatlanban nehéz megítélni az embereket, közöltem is a százados úrral, hogy ne várjon tőlem csodát. Ám kedvem támadt elbíbelődni barátom firkálmányaival, néhány hasznos tanácsot tán még ki tudnék izzadni magamból...

– Noná, hogy ki tudná! Gyulus, szerelmem, ugye engem is beavatsz a részletekbe? Megengeded, hogy elolvassam én is a *feljegyzéseket*? Aztán majd mindent megvitatunk együtt, mint a régi szép időkben, miközben járjuk az erdőt, és rójuk a kilométereket...

– Miféle *erdőt* és *kilométereket* emlegetsz itt?!

– Az az igazság, hogy támadt egy ötletem...

– Jaj, ne már, szent Kleofás, ne hagyj el! Fejtetőre áll velem a világ, valahányszor teneked ötleted támad...

– Ne drámaazz, inkább figyelj ide. Tegnap szörföztem az Interneten, és találtam valami nekünk valót. A Dunazug Hotel fél áron kéthetes turnusokat hirdet, *Visegrádi vakáció* az akciós üdülés neve. Igényelhető félpanzió, vagy teljes ellátás, az árban benne foglaltatik a wellness- és az uszodahasználat is. Jövő szeptember indul az utolsó eresztés, több nincs, csupán előszezon bebetét áll a dolog háttérében... Nos? Hallhatom az igenedet?!

– A Dunazug csillagjai, akár a csillagos ég... Még a fél ár is drága lesz nekünk!

– Bőven van lé, erre ne legyen gondod! Tegnap értesített a bankunk, hogy Ádám átutalt nekünk ezer eurót.

– Valóban? – Gyula arca ahelyett, hogy felderült volna, elkomorodott. – Fájdalomdíj! Igaz? Mondd ki nyíltan, ez azt jelenti: az idén sem töltik velünk a nyarat. No persze, Jennifer... az a nő nem kedvel bennünket, elidegeníti tőlünk a fiunk... Nem is beszélve az unokákról, talán már azt sem tudják, hol van Magyarország, ahol az apjuk meglátta a napvilágot... Jobban tennéd, ha visszautalnád nekik a Júdás-pénzt, főjenek meg a saját levükben!

– Gyulus, állítsd le magad! Azt akarod, hogy összeveszünk velük? Hogy az amerikai nő diadalt arasson? Hát nem, ezerszer nem és nem, családtaggal normális ember nem tart haragot! Elfogadjuk a pénzt, megköszönjük, és elköltjük! Te vénember, hát nem érted? *Carpe diem*... ahogyan Horatius mondta: szakaszd le a napot! Örülünk annak, aminek még lehet, használjuk ki a pillanatot. És addig, ameddig *tudunk* még örülni... amíg utazni, kirándulni, jókat enni képesek vagyunk... Rövid az élet, akár a gyermeking: rövid, és...

– Tudom. Nem kell kimondanod...

Kis idő múlva Gyula ott ült Zsuzsa mellett a képernyő előtt, és megadással szemlélte a Dunazug Hotel kínálatát.

– Látod – tromfolt a győztes nej –, mára már mindössze négy szabad szobájuk van! Hiába, másokat is csábít a visegrádi ajánlat, a kedvezményes ár, mely a jelek szerint igenis jutányos! Panorámás vagy erdőre néző szobát szeretnél?

– Az erdőre néző északi fekvésű, ha engem kérdesz, azt választanám. Semmi kedvem dögmeleg szobában izzadni, lehűzött redőnyök mögött meg nem érzem jól magam.

– Elfogadva! Negyedik emelet 410-es szoba. Megfelel?

– Rendben. Kattints rá.

A gép visszajelzett és közölte a kitöltendő listát. Közös megegyezéssel félpanziót kértek, napközben ne kösse őket semmi, kedvükre kirándulhassanak, ebédeljenek ott, ahol az éhség éri őket. Zsuzsa bepötyögte a bankkártyájuk azonosítóját,

majd az ENTER gomb lenyomásával átutalta az előleget. A képernyőn megjelent az igazolószelvény képe, s a nyomtató máris dobta ki magából a belépésre jogosító másolatot.

Gyula úgy vélte, kellőképp behódolt Zsuzsának, megérdemli, hogy félrevonulhasson, s a kert csendjében, kedvenc fekvőszékében heverészve átadhassa magát Tamás feljegyzéseinek. Zsuzsa előbányászta íróasztala mélyéből a Pilis és a Börzsöny turistatérképét, átolajozta a bakancsokat, két feslett anorákot a szemébe dobott, helyettük újakat fog venni, eközben megállapította, hogy vastag zoknikra, néhány pólóra is szükségük van. Mindössze egy bő hét van hátra az utazásig, április 30-án, szerda reggel 10 órától foglalható el a szoba, s két hét múlva, május 13-án, kedden 10 óráig elhagyandó. – Hurrá! – az asszony már előre örült a kirándulásoknak, autótúráknak, az uszodának és a wellness nyújtotta kellemeknek. Nemkülönben a svédasztalos reggeliknek és vacsoráknak, bár kissé molett természetével időről időre gyógykúrának vetette alá magát.

Azt sem bánta, hogy férje belefeledkezett az olvasásba, s örömmel bólintott rá, hogy a dossziét magával hozza majd az üdülőbe is. Tudta jól, Gyulának hiányzik a munka, a jó nevű rendőrezredes a mai napig nem volt képes megemésztetni, hogy ezelőtt nyolc évvel, 57 éves korában, leváltották a Bűnügyi osztály éléről és nyugdíjazták. Igaz, később alkalmazta őt a Kriminológiai Intézet szakértőként, de ez csak szerződéses állás volt, afféle mellékfoglalkoztatás. Pechére két éve ez is megszűnt... Az ország nehéz gazdasági helyzetére való tekintettel jelentősen lecsökkentették a közalkalmazottak létszámát, s elsőként a nyugállományúakat eresztették szélnek. Zsuzsa is hasonló cipőben járt, bár lényegesen nagyobb szerencsével vette az akadályokat. Őt 60 évesen nyugdíjazták, ám a Műszaki Egyetem óraadóként továbbra is igényt tart a munkájára, amellet konzulense lehet diplomamunkát készítő diákoknak, mi több, doktorandusoknak is. Összességében elfoglaltsága nem jelent túl nagy megterhelést, heti 5-6 órát és a konzultációkra

fordított időt; s hogy májustól beköszönt a vizsgahónap, készségesen adtak neki az üdülésre két hét szabadságot.

Gyula figyelmét összpontosítva vizslatta a sárga dosszié anyagát, észre sem véve a lába közelében bókklászó két feketeterigót. A gombszemű madarak csőrükkel a talajt ütögették, s olykor sikerrel húztak ki a földből egy-egy jól fejlett, kövér kukacot. A férfi először csak lapozgatta az irományt, a jellegét, a felépítését próbálta átlátni, ám a homlokára szaladt fel a szemöldöke, amikor észrevette, hogy a jegyzőkönyvre emlékeztető, párbeszédész részhez Tamás prózai leírást is csatolt.

– Jó ötlet – díjazta barátja nyomozati cselekményét –, helyesen tette a fiú, hogy felfigyelt a fiktív „tizedik utasra”, leutazott Miskolcra, és felkereste a gyógyszerésznőt! No lám csak... érdekes dolgokat szedett ki belőle, így még teljesebb kép vázolható fel az áldozat gyöngye jelleméről.

Belekezdett az olvasásba, betűről betűre rágta át magát az olykor terebélyes, máskor rövid, pattogó mondatokon. Ahogy haladt a szövegben, rendre megjelentek szeme előtt az utazás résztvevői: a három vidám fiatal lány, élükön a kövérkés Bellával; a sziklamászók, akiknek jó okuk volt lapítani, mert olvadó vajként ült a fejükön a kábítószerrel való üzérkedés. Az idős házaspár... *Idős?* Hisz Zsuzsánál és nála több évvel fiatalabban... mégis nehezen mozgók, derékfájósak... Büszkén húzta ki magát, elismeréssel gondolt a neijére, hogy kierőszakolta a visegrádi kirándulást.

Leghosszabban Ilona személyénél időzött el. Igazat adott Tamásnak, hogy az asszony kirítt a csoportból, nyilvánvaló mód véletlenül cseppent közéjük, akár a kvízzjátékokban a „kakukktójás”. Iván és Bella szerelme megcsiklandozta a fantáziáját: egyszóval még romantikázás is folyt ott, abban a kies házban... akár egy tévésorozatban, vagy valami cukorszirupos mozifilmben!

Miután végzett a dossziéval, újból és újból átolvasta a haláleset előzményeinek és felfedezésének részleteit. Egyetértett Tamással: Fóvel József azon az estén azért nem öltött hálóruhát, mert az éjszaka csendjében randevúra készült, egyszóval valakire várt. És ugyan kire? Ha férfira, nyilván olyasvalakire, aki a zsarolásának alanya volt. Ha nőre... nyilván fiatalra, csinoskára! Akkor az csakis Bella lehetett... Béldi Mariann, a másik fiatal nő mozgásképtelen volt, törött karral és lábbal feküdt a Bálinttal szomszédos ágyban.

Tekintete a végtelenbe révedt, elmélkedni kezdett, vad alpesi tájat látott maga előtt. Nagy hegyek tövében szerény turistaházat, benne különös sorsú embereket. Tíz ember... *Tíz kicsi néger!* Agatha Christie híres regénye jutott az eszébe...

Zsuzsa befejezván a pakolászást, kilépett a kertbe, látta, férje lehunytt szemmel hever a puha párnákkal bélelt fekvőszékben; apró füttyöket hallat, megszakítva egy-egy horkanással, miközben a lágyan lengedező szellő a sárga dosszié lapjaival játszadozik.

NEGYESEDIK FEJEZET

Visegrádi vakáció

Gyula komótosan, pontosan kiszámított széles ívben véve a kanyarokat, hajtott felfelé a visegrádi várhegyre vezető Panoráma úton. Zsuzsa, az anyósülés birtokosa, kipirult arccal, boldogan magyarázta az elkövetkező napokra tervezett program részleteit, már előre örülve a kellemesnek ígérkező üdülésnek, az autós- és gyalogostúrának, a Dunazug Hotel finom étkeinek. Megrebbent a szeme, hirtelen agyába tolultak a régmúlt emlékei: kirándulás a Nagyvillámra pontosan ezen az úton... A hátsó ülésen a család többi tagja szorongott: Margit, Gyula édesanyja, aki már a hetvenedik évéhez közelgett, s a két gyermek, a nyolcéves Ádám és a hatéves Julika.

– Valami baj van? – szólalt meg Gyula, akinek agyi antennája neje legkisebb hangulatváltozásának rezdüléseit is képes volt felfogni.

– Ő semmiség, csupán elábrándoztam, eszembe jutott egy régi visegrádi kirándulás... – A várhegy előtti térre értek, Gyula éles kanyarral tért rá a hotelhez vezető bekötőútra. A bejáratnál balra lelte a szállóvendégek részére fenntartott parkolót, az automatába bebillentyűzte Ford Focus kocsi rendszámát; a lámpa zöldre váltott, a kis sorompó felemelkedett, szabaddá téve a jármű számára az utat.

A férfi két hatalmas bőröndöt vonszolva közeledett a bejáratához, Zsuzsának a degeszre tömött szatyrok jutottak. Az előcsarnokba érve mindkettőjüket meglepte a nyüzsgés, a hangzavar, a kisebb-nagyobb csoportokra oszló, szokatlanul nagy emberáradat. Zsuzsa az egyik méretes bőrfotelbe huppant, Gyula melléhalmozta a csomagokat.

– Várj türelemmel – figyelmeztette –, elintézem a pultnál a regisztrálást! – A recepció előtt kisebb sor állott, Gyula idegesen toporgott, bosszankodott, mert az ügyintézés lassan halad.

Hogy teljen az idő körülnézett, jó pár éve járt itt utoljára, akkoriban ez a szálló még amolyan egyszerű vidéki fogadó volt, az előcsarnokban mindössze néhány kényelmetlen székkal körülvett kisasztal árválkodott. Ahogy nézelődött, úgy érezte, valamilyen ötcsillagos külföldi hotelba vetette a sorsa; a földszinti termek kialakítása osztályon felüli volt, a padlózat színes márványlapok sajátos mintázatával kellemkedett. Hogy a kis szallodát átépítették, s ráhúztak még két emeletet, az előtér helyét tágas hall foglalta el, a teraszra nyíló ablaksor előtt hatalmas cserepekben délszaki növények pompáztak, a falakat festmény-reprodukciók és díszes kárpitok borították. A bútortatot is kicserélték, a puritán darabokat puha bőrfotelek, üveglapos fém-asztalkák váltották fel, rajtuk szétszórva újságok, színes prospektusok, szórakozást kínálva az unatkozóknak.

Az egyszerű kis portáspult helyét rangos recepciós fülke foglalta el. Öltönyös-egyenruhás férfi fogadta az érkezőket, készséges, előzékeny, sima modorú, keze ügyében előjegyzési napló, néhány újság, laptop és három telefon.

Lódult a sor, Gyula tett néhány lépést, miközben az előtte állókra vetette a tekintetét. Magas, egyenes tartású, karcsú aszszonyon akadt meg a szeme, a nő vörösesbarna haját laza kontyba fogta, tojáshej-színű nadrágkosztümöt viselt, s ahogy oldalt fordult, láthatóvá vált finomvonású, keskeny arca. Nefe-lejcskéé szeme békés fényt árasztott, sápadt arcbőrét nem piro-sította, csupán leheletnyi púderréteggel vonta be. Volt valami anyás a magatartásában, valami békés beteljesültség, mint azoknak, akik messzi útról jönnek, s most fáradtan térnek be az otthonukba. Gyula úgy vélte, idősebb annál, mint amennyinek látszik, talán már 60 is elmúlt, noha a mozdulatai határozottan fiatalosak. Csinos, fess férfi állt mellette, magas, széles vállú, barna hajú, világos szemű; sportos öltözkét lezseren, hanyag eleganciával viselte, egyszerűnek tűnő ruhadarabjairól lerítt, hogy valamennyi a legdrágább áruházak termékei közül való.

Ők kerültek sorra, a nő intézte a szobafoglalást, a recepciós kérdésére válaszolva jól érthetően diktálta be a nevét:

Terényi Oszkárné Szabó Ilona. Érdeklődött, számíthat-e a lefoglalt szobára; az ügyintéző bepötyögött valamit a gépbe, gondolkodott kissé, majd aggódva közölte:

– Sajnálom, de a 107-es szobában vízcsőtörés történt, helyette a 109-eset tudnánk adni, ami ugyancsak déli fekvésű és a Dunára néz. Azonban sarokszoba...

– Nem gond – mosolyodott el az asszony –, sőt! Talán még jobban is járok, szebb lesz a kilátásom, élém táruul az egész Dunakanyar...

– Úgy igaz, ahogy mondja, hölgyem – bólintott a recepciós – ezzel együtt köszönöm, hogy megértéssel fogadja a cserét. Parancsoljon, itt tessék aláírni! – Bejelentőlapot csúsztatott az asszony keze ügyébe, majd átadta a szobakulcsot és az étkezési kártyát.

Gyula szoborrá dermedve állt a színes kövön, még arról is megfeledkezett, hogy a pulthoz lépjen. – Ő volna az? – járt lázasan az agya. – Lehetséges, hogy összefutottam a társasutazás egyik résztvevőjével? Jaj nem, ez nem lehet igaz, ekkora véletlen nincs a pucrájban... – A recepciós már harmadjára szólította:

– Kérem uram, ön következik! Miben lehetek a segítségére?!

– Elnézést! – tért magához a férfi töprengéseiből. – Szeretnék bejelentkezni, igénybe venni a lefoglalt szobát... – A további magyarázkodás helyett átadta az igazolószelvényt, a portás már tette is a dolgát, s Gyula zsebre vágva a kulcsot és az étkezési kártyát, szédelegve a nem várt felfedezésétől, Zsuzsa fotelja felé igyekezett. Ahogy oldalra pillantott, látta az emberpárt a lift előtt állni. Nem csalás, nem ámtás... Ilona?! – kérdezte önmagától –, de ki az ördög lehet az a fiatal férfi... Csak nem, hogy a bús özvegy ily hamar vigaszra lelt...?

Zsuzsa állt előtte: – Mehetünk? – kérdezte kissé idegesen, mert a férje valósággal el volt varázsolva. – Mi van veled? Mért bámulod a liftet? Vagy azt a nőt nézed, ismered talán?

– Lehet, hogy ismerem. Gyerünk, kapd fel a szatyrokat! Majd ha a szobánkba érünk, elmesélem, kit vélek felfedezni benne...

– Csak ne lennél ennyire titokzatos! – Zsuzsa morogva indult a lifthez. Terényné társa nyitotta az ajtót, előreengedte a nőt, majd követte, s a kabin épp akkor lendült fel velük a magasba, amikor Kériék a felvonóhoz értek. Várniuk kellett néhány percet, Gyula tekintete a végtelent kutatta, és mintha magában beszélne, úgy ingatta jobbra és balra a fejét.

A szoba már az első pillanatban elnyerte tetszésüket, az ablak melletti sarkot teveszőrtakaróval borított, hatalmas hencser foglalta el, mellette dohányzóasztal, két szék és két fotel, a falon néhány kép és két polc könyveknek, apróságoknak. Az előtérben tágas beépített szekrény biztosított helyet a ruházatnak, s az előszobafal hatalmas tükre a szépítkezést könnyítette meg. A szoba hármass ablaka és az erkélyajtó az erdős hegyoldalra nyílt, a fák sűrű lombja frissen, világoszölden ragyogott, üde volt, harapni való. Ám a későn nyíló bokrok és a hegy magasán nyújtózó faóriások – miként a lusta ember – még élvezni kívánták a téli álom kínálta pihenést, csupán csak bontogatták üde levelecskéiket, virágaikat, színes foltokkal tarkítva az erdő rengetegét. Az erkély peremét virágládák szegélyezték, bennük sokszínű árvácska-bokrok, tarka fejecskéjüket magasra emelték, hogy minél jobban befoghassák a tavaszi napsugarat. A fény aranyoszölden derengett, a levegő lágy volt, simogató. Gyula a balkonra lépett, körbehordta tekintetét a tájon; balra nézvést a visegrádi várrom ötlött a szemébe, a romok mögött a távolban a Börzsöny hegyei tűntek fel, valószínűtlenül úszva kékes párájukban. Zsuzsa is csatlakozott hozzá, helyet foglalt a kényelmes műanyag karosszékekben, Gyula a hencsert választotta. Az aszszony gyanakvó szemekkel méregette párját.

– Valamit ígértél – jegyezte meg. Gyula rápillantott, szeme kételkedést árult el.

– Mondd csak, Zsu – kezdte –, mi a valószínűsége annak, hogy két azonos korú és közel azonos társadalmi helyzetben lévő nő pontosan egyazon nevet viseljen?

– Az attól is függ, mi az a név. Például Kiss János, vagy Szabó Ilona rengeteg van...

– És Terényi Oszkárné Szabó Ilona?!

– Gondolom, csupán egyetlenegy...

– Hát ez az!

– Ejha! Talán a társasutazás egyik résztvevőjére célozatsz...?

– És, ha igen?

– Azt akarod mondani, hogy a nő, akit annyira megbámultál az előbb a hallban, az a bizonyos Ilona volna?

– Pontosan.

– Szerintem nem lehetetlen. Elvégre... az a nő *szeret* üdülni...!

– Ó egek, ha ekkora mázlink lenne!

– Mért volna ez akkora nagy mázli?

– Jaj, de értetlen vagy! Ha ő a mi emberünk, érdemben is megkezdhetem a nyomozást, nem kellene csupán Tamás firkálmányaira hagyatkoznom!

– Szeretnél vele megismerkedni?

– Még kérded?! Össze kéne vele barátkozni és kifaggatni, mi történt ott és akkor abban az alpesi házban.

Az asszony – hallgatván a férjet – lassanként felfogta a dolgok lényegét, és egyre jobban belelkesedett. Hajdani nyomozóösztöne éledezni kezdett, már ismét az volt, aki egykoron volt: a tiszta logikával megáldott női *Watson*, férje jobb keze, segítőtársa.

– Mit tegyünk hát, főnök? – Gyulának felcsillant a szeme, a régi megszólítást hallva.

– Hogy mit? Megmondtam már! Be kellene cserkészní a nőt, mint vadász az elejteni szándékolt vadat, majd barátságot kötni vele.

– Mi módon?

– Rád bízom. Kiválóan értesz ahhoz, hogyan kell vadidegenekkel szóba elegyedni, elsőrangú vagy, mint kommunikátor. Légy te a kezdeményező!

– Egyszerrel nekem jusson a nehezebbje. És te fogod learatni a babérokat...

– Babérok... hol vagyunk még attól... Zsu, komolyan beszélék! Segítened kell! Nekem, mint férfinak, nehezebb a dolgom, ha kerülgetem, még azt gondolja, ki akarok kezdeni vele... – Az asszony szívből felkacagott.

– És a végén az a csinos, jó erőben lévő társa lekever neked egy fülest!

A házaspár hosszasan tanácskozott, különféle terveket eszelt ki, melyeket alaposan kiszemezgetett. Végül abban maradtak, egyelőre mindössze figyelik az eseményeket, aztán... ki tudja! Hátha Fortuna istenasszony ismét a segítségükre siet, feléjük nyújtja aranyló, csöpp kis kezét egy baráti parolára.

Visszatértek a szobába, Zsuzsa kipakolta a bőröndöket. A ruhákat a szekrénybe aggatta, a fehérneműt, a túra- és fürdőholmit a polcokra helyezte, majd a hűtőbe tette az otthonról hozott italokat. Gyula elővette a nevezetes sárga dossziét, és újból elolvasta Tamás Terényinére vonatkozó feljegyzéseit. Töprengve bámult maga elé, a leírtakat összevetette a párról alkotott benyomásával. Később az eszébe villant: a fiatalember talán fia az asszonynak, nem marad itt, csupán idefuvarozta az édesanyját kocsin.

Jóval elmúlt már dél, Gyulának nagyot kordult a gyomra.

– Ebédeljünk ma itt a szállodában – indítványozta Zsuzsa. – Fáradt vagyok, nincs kedvem kisvendéglőket kajtatni. Délután lepihenünk, estefelé tehetünk egy sétát, körüljárhatjuk a Nagyvillám-hegyet!

– Jó program... – dörögte a férj, majd kiment a fürdőszobába felfrissíteni magát. Zsuzsa úti ruháját könnyű nyári ruhára cserélte, meleg volt, az április végi nap érezte az erejét. Lelifteztek, a hallból átsétáltak az ebédlőbe. Az ajtóban riadtan megtorpantak: az étterem dugig volt vendégekkel; bár a

belső termet összenyitották a Dunára néző, piroscsíkos napvászonnal borított terasszal, úgy tűnt, az asztalok száma még így is kevés. Nézelődtek, ide-oda toporogtak, végül hozzájuk lépett az egyik felszolgáló.

– Ebédelni óhajtanak? – puhatolódzott.

– Igen. Bár félpanziósak vagyunk...

– Az nem akadály, kérem. Jöjjenek! Odakinn a teraszon csupán ketten ülnek annál a hatszemélyes sarokasztalnál, megkérem őket, hogy a zsúfoltságra tekintettel engedjenek át két helyet maguknak. – Zsuzsa épp azon volt, hogy tiltakozzon, de ajkára fagyott a szó, amint felismerte a jelzett asztalnál ülőket. Igen! Azt az asztalt éppen Terényiné birtokolta együtt a fiatalemberrel! Őket látta Gyula: a karcsú, elegáns asszonyt és a magas, barna férfit... Szerencsés véletlen, vétek volna elmulasztani. Követték a pincért, a fiú kifogástalan udvariassággal kért helyet a házaspár számára, a nő és a férfi kedves mosollyal mérte végig őket:

– Parancsoljanak, foglaljanak helyet! – mondta biztatóan Terényiné, a székekre mutatva. – Netán önök is a kéthetes turnus résztvevői?

– Ó igen! A férjemmel együtt kedveljük Visegrádot, az erdőt, a hegyeket, és hobbink a kirándulás! Egyébként... köszönjük a felkínált helyet – pillantott Zsuzsa a fiatalemberre –, és élénk is az alkalommal!

– Kérem – nézett Zsuzsára illő tisztelettel az asszony partnere –, érezzék meghívva magukat. Németországban például az a szokás – folytatta –, hogy összeültetik a vendégeket még abban az esetben is, ha az étterem csaknem teljesen üres!

Nevettek, Gyula is beszámolt hasonló élményről, ami Prágában esett meg velük, igaz, még valamikor a hetvenes években... A társalgás felélénkült, s mire a pincér hozta az étlapokat, eljutottak a bemutatkozásig. Gyula sejtése bevált, Terényiné a fiaként mutatta be Andrást, aki – amint befejezi az ebédet – már siet is vissza Pestre. Zsuzsa az idősebb jogán tegeződést ajánlott Ilonának; a sápadt, kissé ráncos arcú asszony

a korkülönbséget ugyan kétségbe vonta, de a tegeződést elfogadta. Gyula is pertut ajánlott a fiatalembernek.

Zsuzsa érdeklődve mustrálgatta Andrást: – Jóképű férfi – állapította meg –, magas, nyúlánk és karcsú, és meglepően szép formájú a feje. Keskeny, finom vonású arc, kissé ferdemetszésű, kékeszöld szempár... Barna, hullámos haj... és hogyha nevet, láthatóvá válik erős, hófehér fogsora. Farkasarc! – szögezte le az asszony, aki nagy kedvelője volt a kutyáknak, s amikor az állatkertben sétált gyermekeivel, hosszan elidőzött az ordasok ketrece előtt. Gyönyörködött kecses mozgásukban, szép pofázmányukban, ferdemetszésű, barnászöld szemükben. (A farkas valamennyi ma élő házieb közös őse! – magyarázta annak idején a nebulóknak.)

Tamás feltételezéséről, miszerint Terényiéknek van mit aprítani a tejbe, Gyula személyesen is meggyőződhetett. Asztaltársaik az árakra fittyet hányva válogattak, s nem röstellték kiszúrni a legdrágább ételeket. Előljáróban ökörszály levest rendeltek, Ilona pisztrángot kért erdei gombával és fűszervajas burgonyakörettel, András a bifsztek mellett döntött, abból is a legdrágább fajtát választva. Zsuzsa az árakra pillantva megelégedett a párizsi szelettel, döntéséhez Gyula is csatlakozott. Hatalmas tálban hozták a levest, Ilona – akárha háziasszony volna – kezébe vette a merőkanalat, s kérés nélkül kezdte telemerni először Zsuzsa, majd Gyula tányérját. A Kéri házaspár zavartan szabadkozott, ám hiába, mindketten megkapták a maguk adagját. Hogy Gyula is kitegyen magáért, rendelt egy üveg bort, megízlelte az első kortyot, melyet a pincér öneki töltött, majd Ilona pohara felé intett, mintha a fess asszony az ő hozzátartozója lenne. András szabadkozott, autóval van, mondta, s maradt az ásványvíznél. A hangulat felengedett, könnyed csevegés vette kezdetét, ám nem a bortól, hanem sokkal inkább a hely szellemétől és a gyönyörű panorámától lettek valamennyien kissé mámorosak. Dicsérték a dunai táj kortalan szépségét, a felújított szálló kényelmét, luxusát, pár szót – összehasonlítás-ként – a külföldi üdülőhelyekről is ejtettek. Zsuzsa felemlegette

egyik korábbi társasutazásukat, de sem az asszony, sem pedig a fia nem volt vevő a témára. A beszélgetés visszatért a mindennapi élet sztereotípiáira, mintha már régről ismerték volna egymást, oly közvetlenül és vidáman társalogtak. Talán ennek volt köszönhető, hogy a desszert fogyasztása közben András bizalmasabb hangra váltva, kéréssel fordult a házaspár felé.

– Örülnék, ha pártfogásukba vennék az édesanyámat – fordult Zsuzsához egy kézmozdulat kíséretében –, ha nem volna ellenükre, olykor hívják meg sétálni, kirándulni, nem ismer itt senkit, s attól tartok, nagyon magányosnak fogja érezni magát.

A házaspár buzgón kapott az ötleten, valósággal felvillanyozta őket András javallata; hisz ez a jámbor éppen arra kéri őket, ami az ő gonosz kis tervükkel a lehető legteljesebb összhangban van! Ilona szerénykedett, nem akar zavarni, alkalmatlankodni, mondogatta, ám látszott rajta, örömmel fogadja a kilátásba helyezett közös programokat.

A kávé után András indulni készült, forró búcsút vett anyjától, s szívélyesen köszönt el új barátaitól. Elmenőben pár szót váltott a fizetőpincérrel, mint utóbb kiderült, maga rendezte a számlát, beleértve Kériék fogyasztását is.

Ahogy Zsuzsa, úgy Gyula sem volt rest felismerni a kínálkozó lehetőséget, mindkettő tudta jól: addig kell ütni a vasat, ameddig az eléggé meleg.

– Ilona, kedves – kockáztatta meg a bizalmasabb hangot Kéri – elfogadná a meghívásunkat Dobogókőre? Gyalogtúrával összekötött autós kirándulást javasolnék ebédrel a Manréza Hotelben! Állítólag remek a konyhájuk... – Férje szavaihoz Zsuzsa is csatlakozott, ecsetelve a Pilis-hegység rejtett szépségeit. Az özvegy meghatottan pillantott egyikről a másikára:

– Ó...! Köszönöm a meghívást, időtlen idők óta nem jártam már Dobogókőn, remélni sem mertem, hogy egyszer még olyan túratársakra talállok, akikkel bejárhatom a kedvenc hegyem. Tudod – fordult Zsuzsához párás tekintettel –, régebben a férjemmel bebarangoltuk az egész Dunakanyart, valamint a Pilis és a Börzsöny csodaszép vidékét, Oszkár kitűnő ismerője

volt a turistautaknak, térkép nélkül is mindenhol eligazodott. Ahogy András felcseperedett, őt is magunkkal vittük eleinte kisebb, majd komolyabb túrákra, megkedveltettük vele is a természetet. Istenem... mennyi kedves emlék fűz engem Dobogókőhöz... Kimondhatatlan örömet okoztok ezzel a kirándulással nekem!

Másnap reggel 9 órára beszéltek meg a találkozót a svéd-asztalos étteremben. Miután alaposan belakmároztak, már indultak is. Ilona elegáns turistadresszben pompázott, minden darabról lerítt, hogy vadonatúj, hogy „kocaturista” az, aki ilyesmit visel. Zsuzsa irigykedve nézte a drága, divatos holmit, ő és a férje egyszerűbb és olcsóbb göncökben kirándult, olyanokban, melyek a szó szoros értelmében „bírák a gyűrődést”. Kellemes tavaszi idő köszöntött rájuk, Gyula Ford Focus kocsija könnyedén vette a kanyarokat, az éledező erdő a nyíló vadvirágok színes szőnyegével még autóból nézve is üdítő látványt nyújtott. Észre sem vették, s már fenn is voltak Dobogókőn, a kocsit a központi parkolóban hagyták, majd elindultak a Szakó-nyereg felé. A Tost-sziklát elérve az Ilona-pihenőnél lévő padra telepedtek, Gyula bókolt Ilonának, felemlegetve, hogy kedves túratársnőjükéről immáron *pihenőt* neveztek el. Visszafelé a zöld kereszt turistajelzésen lesétáltak a Két bükkfanyeregbe, jött épp egy busz, azzal tértek vissza a dobogókői parkolóba. A sáros turistabakancsot könnyű sportcipőre cserélték, a két nő csinos kiskabátot öltött az anorák helyett, s így, kissé kikupálódva indultak el a kavicsokkal felszórt úton, hogy felkeressék a Manréza hotelét.

Az étterem beváltotta a hozzá fűzött reményeket, ezúttal Gyula állta a ceppet, Ilona kissé elbágyadt a pohárka bortól, ám változatlan lelkesedéssel folytatta a gyalogtúrát. Ezúttal a másik irányba, a Királykút felé indultak el. Elérve a hegy meredek letörését, visszafordultak, Zsuzsa még időben észrevette, Ilona nehezen veszi a lihegtető kaptatókat, inkább a lankás, kevésbé meredek utakat kedveli.

Visegrádra haladtukban útba ejtették Esztergomot, ki szálltak a kocsiból és körülnéztek a Duna-parti városkában. Később a sétát megunva beültek az egyik vendéglőbe, kávéval és hideg gyümölcslel oltva szomjukat.

A szobába toppanva Zsuzsa és Gyula kedvetlenül méregette egymást, elmaradt az ujjongás, a tenyerek összeverése. Eredmény: semmi! Ilona rengeteget fecsegett, ám szót sem ejtett a társasutazásról, fő beszédtemáját családja sorsa képezte, fiáról, menyéről és a kis unokájáról áradozott. Kériék megtudhatták, a nagyszerű fiú, András, mérnök-közgazdász, tanulmányainak elvégzése után két évet Angliában töltött a feleségével, Erikával, aki az egyetemen az évfolyamtársnője volt. Hazajöttek, nem kívántak külföldön maradni, s a Terényi-féle szabadsalmak táplálta vagyonból vállalkozni kezdtek. Méghozzá sikerrel... jelenleg a fiú négy nagyobb cég boldog tulajdonosa, s bőven van mit aprítania a tejbe... Azt sem tudja, mi mindennel kedveskedjek az anyjának, dicsekedett a kontyos asszony, hogyan, mi módon viszonozza az egykoron szüleitől kapott, témérdek pénzt.

– Úgy vettem ki a szavatokból, hogy a ti gyermekeitek is külföldön élnek – váltott Ilona témát –, hazajönnek, vagy odakinn maradnak? – kérdezte kíváncsian.

– Hamarosan hazajönnek – tagadta el Gyula kissé idegesen az igazságot, sem neki, sem Zsuzsának nem volt e téma a kedvére való.

– Hát így állunk – összegezte Zsuzsa a nap eseményeit –, mindent megtudtunk a Terényi családról, a Pilis hegységről, ám semmit a gyilkosságról... Micsoda malőr!

– Vinné el az ördög! – sóhajtott Gyula. – Ezúttal csődöt mondott az emberismeretem! Pedig köztudott, hogy az efféle öreglányok valóságos hírharangok, örülnek, ha valami véres szenzációról fecseghetnek. Inkább az a baj velük, hogy hozzá is toldanak ezt-azt az eseményekhez, akár egy luftballont, úgy felfújva a szenzációt. Ez a nő meg hallgat, mint szar a fűben...

– No de Gyulus, mit nem mondasz... Egyébként meg: ha Ilona „öreglány”, én magam mi vagyok? Az a nő két évvel fiatalabb nálam, ezek szerint engem is vénasszonynak tartasz?!

– A világért sem! – szabadkozott a férj riadtan. – Ilona öreg... vagy inkább öreges, mert nincs hivatástudata, életcélja. Csupán a családja érdekli, helyettük akar élni ugyanúgy, mint a focidrukker a csapata helyett! Olykor azt képzelve, hogy ő maga rúgta a gólokat...

– Rendben van, főnök, elfogadom a mentségedet. No de most? Mi legyen a következő lépés?

– Ugyanaz. Barátkozunk, elvisszük a nőt ide meg oda kirándulni, és várunk rendületlenül. Hátha megérjük végül a csodát, hogy illatos rózsát terem nekünk a türelem!

Már több mint egy hét telt el a dobogókői kirándulás óta, Zsuzsák változatlan hévvel udvaroltak Ilonának. Bejárták vele a Dunakanyart, kirándultak a Borjűfőhöz, megmászták a Szent Mihály hegyet, felkeresték Zebegényt és Törökmezőt; kocsival elmentek Pilisszentlászlóra. Felkapaszkodtak a Prédikálószkre, megebédeltek a Kakukk vendéglőben. Minden hiába... Ilona egyetlen szót sem ejtett a társasutazásról; a munkájáról, a fiáról, majd a férjéről mesélt, szerelmükről, egymásra találásukról, boldog éveikről. Utóbb a szerencsétlen ember súlyos betegségét is felpanaszolta, számos orvosi szakkifejezéssel tarkítva a cseppet sem üdítő témát.

Zsuzsa akciót javasolt.

– Figyelj – fordult a férjéhez –, talán többre mennénk, ha kettesben maradnék Ilonával, hátha akkor a nő megnyílna nekem. Javasolok neki sétát a várban, te meg mondd azt, hogy olvasni szeretnél...

– Okos. És akkor nem is hazudnék... elképesztően unom már hallgatni azt a lagymatag szöveget.

Ilona örömmel vette az ötletet, kissé sajnálkozott ugyan, hogy a kedves Gyula társaságát ezúttal nélkülöznie kell, ám

belátta, a férfiak kevésbé fogékonyak a művészi élményekre, melyeket a vár újjáalakított termei minden bizonnyal bőven nyújtanak az arra érdemeseknek.

Elindultak. Felbuktattak a várba vezető meredek úton, nagyokat lépve győzték le a méretes lépcsőket. A bástya fölé érve elgyönyörködtek a csodás panorámában, leültek pihenni az egyik szélső padra, nézték a Dunát a hullámok hátán úszó kiránduló hajókkal, figyelték a vadevezősokeket, elmerengve követték a motorosok és a szárnyashajók vad száguldását.

Zsuzsa úgy vélte, eljött a pillanat, ábrándos tekintettel szólt Ilonához:

– Csodás ez az ország, örömmel járom be legszebb vidékeit, ám nem vetem meg a külföldi utazásokat sem, Gyulussal különösen kedveljük a társasutazásokat. És te? – fordult partnőjéhez. – Úgy vélem, nincsenek anyagi gondjaid, mi okból választottad ezt a szerénynek mondható, cseppet sem igényes visegrádi vakációt?

– Ó kedvesem, ne mondd, hogy szerény! Ez a két hét többbe kerül, mint egy osztrák körutazás. És nem igénytelen... a hotel elegáns, remek a wellness is, no meg, ami számomra a lényeg: közel vagyok a szeretteimhez! Egy telefon, és András máris itt van, bármikor eljöhet értem. Tudod, az öregség bekopogott már az ablakomon, az egészségem sem a régi, úgy érzem, hogy itt Visegrádon éppen a helyemen vagyok!

– És a férjeddal sem jártad a külföldet? Vele is csak a Pilisben kirándulgattatok?

– Jaj dehogy! Beutaztuk mi a fél világot, olykor kettesben, máskor a fiunkkal, néha barátokkal, mi több, részt vettünk társasutazásokon is. De az akkor volt, fiatalok voltunk... Járnai a külföldet úgy érdekes, ha közben egy szerető férfi karjára támaszkodsz...

– Hogy megőzvegyültél, a visegrádi üdülés az első önálló szárnyra kapásod? Vagy talán a múlt év nyarán vagy őszén rászántad magad egy nagyobb utazásra...?

Ilona elfordult Zsuzsától, miközben lelkesen felkiáltott:

– Ó, nézd csak! Amott képeslapokat árulnak, vennék néhányat... nem tartanál velem?

– De, de... A képeslapírás arra is jó, hogy az ember távoli rokonokkal, elfeledett barátokkal felelevenítse a kapcsolatot.

Az ötletet követte a tett, letelepedtek az egyik asztal mellé, és bőszen körmölni kezdték a sorokat. Zsuzsa szemtelenül leste Ilonát, szerette volna megtudni, kiknek küld képeslapot. Oldalvást sandítva felfedezte, hogy az egyik címzett Dankó Izabella. Emlékezett a névre Tamás feljegyzéseiből, nyilván ő az, akit Bellának becéznek, a kedves kis nő, akivel Ilona összeházaszkodott.

Később megeresztett még néhány megjegyzést a külföldi utakkal kapcsolatban, ám Ilona úgy tett, mintha meg sem hallotta volna Zsuzsa félreérthetetlen célzásait. Meglehet, nem figyelt rá... ártatlan fecsegőnek tartotta Kérinét, aki kissé sznob, s a külhoni látnivalók szerfelett imponálnak neki.

Kedvetlenül számolt be Zsuzsa a délutánról a férjének.

– Elegendem van ebből az egészből – füstölgött a rendőr –, látni sem bírom már Terényiné hosszúra nyúlt arcát, vizenyőskék szemét, ajakcsücsörítéseit, ahogy a családját isteníti. Holnap elmegyünk Lepencére, úszunk egy jót künn a szabadban, és végre valahára kettesben ebédelünk!

Szombat délután megváltozott az időjárás, a napos, ragyogó május légkörét vad széllel rohanta le az északi front. Az esőcseppek kavicsszemekként koppantak az ablakokon, sötét felhők ülték meg a Nagyvilágot, magukba burkolva a kilátó körkörös tornyát az építmény tövében fekvő vendéglővel együtt. Ilona mobilon átszólta Kériéknek: nem megy le vacsorázni, rosszul érzi magát, az északi szél megfájdította a fejét.

– No persze! Emlékezteti őt a fönre és a hóviharra, mely a gyilkosság napján tombolt az osztrák hegyek fölött – idézett Gyula Tamás feljegyzéseiből. – Ahelyett, hogy kiöntené nekünk

a szívét, és elmesélné annak az utolsó néhány napnak a hiteles történetét.

– Makacs – hagyta helyben Zsuzsa –, makacskodik, mint székelgyóbé a lóvásáron, pedig ha kibeszélné magából a rémségeket, megkönnyebbülne. Ezt így tanítják a pszichológusok!

A zord idő vasárnapra megszelídült, a vihar frontja továbbrobogott; egykedvűen, folyamatosan szitált a hűvös eső. Végláthatatlan, vastag felhőréteg lebegett fölöttük, s eltakarta a napot, mint lópokróc a szekér bakjára ültetett fiatal lány testét a kocsis kandi tekintete elől. Kirándulásról, sétáról szó sem lehetett, Zsuzsának még az élményfürdőtől is elment a kedve, reggeli után visszatértek a szobájukba, az asszony keresztretjvényt fejtett, a férj egy izgalmas krimi olvasásába feledkezett bele. Félkettő tájban jelzett a gyomruk, ezúttal is a hotel éttermét választották, akár a legelső napon.

Meglepetésükre a bejárat melletti asztalnál Ilonára esett a pillantásuk, az asszony lelkesen integetett, szemlátomást nehezeére esett a zsúfolt étteremben lefoglalni a négyszemélyes asztalt, hogy együtt ebédelhessen újdonsült barátaival.

– Már hívni akartalak benneteket mobilon – fontoskodott –, az étterem zsúfolt, örültem, hogy találtam végre magunknak helyet; ebben a pocsék időben senkinek sincs kedve kirándulni! Nézzétek! – mutatott körbe a teremben. – Asztal asztal hátán, a teraszt lezárták, a ponyva átázott, minden eresztékéből csöpög az esővíz, a hatalmas tócsákban fürdeni lehetne!

– Köszönjük, hogy gondod volt ránk, aranyos vagy! – perdült az asztalhoz Zsuzsa, s foglalta el az Ilona melletti széket. Gyula az asszony hogyléte felől érdeklődött, majd a nejével szemközti helyre telepedett le.

– Nem hiszitek, délig aludtam, még a reggelit is elmulasztottam! – sorolta élete eseményeit Terényiné. – A fejfájásom hála Isten, elmúlt, bevallom, altatót vettem be az este, ezek szerint jót tett. Tökéletesen fitt és kipihent vagyok!

Megrendelték az ebédet, Zsuzsák is kértek levest, nehogy Ilona ismét megossa velük a sajátját, s a húsételnél is

társultak: háromszemélyes „Dunakanyar” tálra esett a választásuk. Viccelődtek, hogy a három személyből kettőt a jó étvágyú Gyula fog kitenni! A derék férfi a feltevés ellen egyetlen szóval sem tiltakozott.

Javában osztozkodtak a tál kínálta finomságokon: ki kér csirkecombot, ki rántott májat, ki enne rostonsült fogasszeletet, amikor kivágódott a bejárati ajtó, s ázott turistacsapat tódult be az ebédlőbe. Zokniban toporogtak, a sáros bakancsot még a bejárati ajtó előtt leparancsolta róluk a portás, az anorákjuktól, nadrágjuktól, de még a baseball-sapkájukról is csöpögött a víz, s ahogy lépkedtek, tócsákat hagytak maguk után. Izzadságszaggal vegyített esőszaguk betöltötte a termet, jó hangulatukon azonban mindez mit sem rontott; kaját, kaját! kiáltásokkal közölték, hogy farkaséhesek, majd méltatlankodva néztek szét az elegáns étteremben, nem a legfinomabb szavak kíséretében konstatálva, hogy tele a kégli, egy tűt sem lehetne leejteni benne. A csoportból meglett férfi – feltehetően a túravezető – vált ki, s csendre intette a zajongókat. Az egyik felszolgálóhoz lépve helyet kért maguknak, mondván, tudomása szerint különterem is létezik ebben a fellegvárban, s ők, mint szervezett csoport, igényt tartanak a megfelelő ellátásra, helyfoglalásukat tegnapelőtt be is jelentették faxon. Valami igazolványt is felmutatott, a pincér szeme riadtan rebbent, közölte, azonnal intézkedik.

A férfi megfordult, s a lendülettől belebotlott Gyula székébe. Nagyot nézett, a füléig szaladt a szája:

– Ezredesem! – kiáltott fel hitetlenkedve – te itt?! Hej, a mindenségit, hogy milyen kicsi ez az özőnvíz áztatta földgolyó... – Gyula felpattant ültéből, s magához ölelte a sáros ruhás férfit.

– Szia Pistafiú, téged meg mi szél hozott erre? Hogyhogy átmentél turistába, csak nem, hogy álcázod magad?

Mindketten nevettek, paroláztak, Gyula a nadrágszárába törölte vizessé lett kezét. A nőkhöz fordult:

– Bemutatom a barátomat!

– Lugosi István rendőrszázados, tiszteletükre! – vágta magát haptákba a jól megtermett férfi. – Hanem te – fordult Gyulához – igencsak jól töltöd nyugdíjas éveidet! Két csinos hölgygel egy luxusszállodában... nem semmi! Már alig várom, hogy magam is elkezdjem rágni az *efféle* öregek keserves kenyerét...

Zsuzsa ijedt pillantással fogadta el a feléje nyújtott kezét, Ilona nemkülönben, sápadt arca érzelemmentes volt, akár egy középkori kőszent, úgy állta a férfi fürkésző tekintetét. Az egymásra lelt két barát folytatta a kedélyeskedést, a százados Gyula unszolására elfoglalta a negyedik széket, miközben sáros mancsával átfogta idősebbik társa vállát, látható nyomokat hagyva a szürke pulóveren.

– Odadughatnád az orrod olykor a kapitányságra! A fiúk hiányolnak, gyakran emlegetnek.

– És te? – kerülte meg Gyula a választ. – Mióta vagy túravezető?

– Hébe-korba. Ugyanis tanítok a Rendőrtiszti Főiskolán, olykor összeterelem a báránykáimat, hogy mozogjanak, ne csak a számítógépet matassák! Mint például ma is... Leányfaluról indultunk, a Vöröskőn át jöttünk Paprétet is útba ejtve, alaposan megfingattam őket! – Bocsánat, hölgyeim!

– Az is valami? Ha összekapnám magam, én is végigjárnam...

– Te! Mert te vasember vagy, itt felejtve a régi állományból... Ám de ezek... lusták, mint a lajhár, másznak, mint a tetű...

– Csak lassan, barátom. Nem csípem, ha leszólják a mai fiatalokat! Egyébként meg... Mi újság odabenn? – tért vissza Gyula a megkezdett témára.

– Mi volna? A szokásos nyomor. Ja! Jut eszembe... A minap összefutottam Noszkó Tamással, a haveroddal... kinevezték főnyomozónak, rábíztak valami randa, dögledező ügyet...

Gyula kínosan feszengett, épp a megfelelő válaszon törte a fejét, amikor az asztalukhoz lépett a szálloda egyik prominens személye, felháborodásának adva hangot a túracsoport viselkedését illetően, s azonnali beavatkozásra szólította fel a turista-vezetőként működő századost. A férfi zavartan állt fel, gyorsan búcsút vett az asztaltársaságtól, és követte a rendreutasítót. Kínos percek következtek, Gyula, mint aki álmából ébredt, úgy nézett a nőkre, majd a tányérján árválkodó csirkecombra vetette a tekintetét. Villáját és kését megragadva enni kezdett; Zsuzsa a két férfi beszélgetése közben is folyvást falatozott, tudta, ez az egyetlen módja, hogy csendben maradhasson, és ne kelljen részt vennie a társalgásban. Attól tartott, veszve van minden. Ilona talán éppen e percben döbbsen rá, mire ment ki a játék, mért volt a Kéri házaspár oly kedves és barátságos vele. Az arca égett a szégyentől, legszívesebben azon melegében felszaladt volna a szobájába, hogy mérgében jól kisírja magát. Óh, az a vadbarom százados! Hogy azt is éppen most ette ide a fene!

Ilona szemlesütve, mozdulatlanul ült a helyén, keze az ölében, tányérján ott heverték az evőeszközök együtt az éppen megkezdett rántott libamájjal. Miután a rendőr elszelelt, ismét enni kezdett, étvágytalanul rakosgatta szájába a falatokat. A felszolgáló hozta a söröket: Gyulának korsót, a nőknek poharat. A koccintás jó ürügy volt a hangulat felélénkítésére, Gyula szabadkozva mesélt pár szót a hirtelen feltűnt, régi kollégáról, miközben szokott lendületével folytatta az ebédelést. Ilona megivott egy fél pohár sört, Zsuzsa kínálását elhárította, nem kér többet, közölte, ennyivel jól is lakott. Kivárt kissé, majd, mintha mi sem történt volna, erőltetett mosollyal fordult Gyulához:

– Nem gondoltam volna, kedves Gyula hogy a rendőrségnél szolgált, úgy vettem ki a szavaiból, hogy vállalati jogtanácsosként tevékenykedett.

– Való igaz, hogy jogász vagyok, a jogi tudományok doktora. Ám Szegeden, az egyetem elvégzése után az elhelyezkedési lehetőségeim kedvezőtlenek voltak, így esett, hogy pályát változtattam, másoddiplomát szerezve a Rendőrtisztí Főis-

kolán. Később, amikor megnősültem, felköltöztem Budapestre, s végigmászva a számlátrát, a BRFK Bűnügyi osztályának vezetője lettem. Amikor nyugdíjba vonultam, utána pár évig valóban jogtanácsosként tevékenykedtem, rémlik, ezzel kapcsolatban tettem is valami megjegyzést, s gondolom, erre figyelt fel ön, kedves Ilona.

Szó szót követett, a beszélgetés visszatért a megszokott mederbe, ezúttal Gyula volt az, aki az életpályájáról, sorsának alakulásáról kimerítő előadást tartott. Ilona figyelmesen hallgatta a rendőrt, nem tűnt olyanak, mint aki megsértődött volna, vagy holmi konspirációval gyanúsítaná Kériéket. Később Zsuzsa is felengedett, visszatért megszokott vidám kedélye, mi több, amikor felszolgálták a süteményt és a kávé, még el is süttött néhány rendőrviccet.

A pincér leszedte az asztalt, az étterem lassanként kiürült, Zsuzsák is szedelődzkődni kezdtek. Az asszony délutáni sziesztát, pihenőt emlegetett, s beszélt valami tévé műsorról is, melyet feltétlenül meg szeretne nézni. Ekkor – váratlanul – Ilona Gyulára pillantott, s az asztalon átnyúlva a férfi karjára tette a kezét.

– Gyula, kérem! Ha volna rám néhány perce, szeretnék magával valamit megbeszélni. Élnék a lehetőséggel, hogy összejöttem egy derék rendőrtiszttel, a tanácsát szeretném kérni egy nem egészen mindennapi ügyben. Persze, csak akkor, ha ez nem okozna önnek gondot...

– Gondot? A világért sem! Kérdezzen bátran, Ilona, ha módomban áll, szívesen segítek...

– Beszélgessek csak – pattant fel Zsuzsa, és jelentősegteljesen az órájára nézett. – Telefont várok, és a szobában hagytam a mobilomat... Gyulus! Add ide a kulcsot!

Elviharzott, Gyula átült a másik székbe, így pontosan szembekerült az asszonnyal.

– Hallgatom. Miről is volna szó?

– Lényegében egy bizonyos társasutazásról, melynek részese volt az egyik barátnőm, és a külföldi út tragikus véget

ért. Talán hallott is valamit erről az esetről... Ennek az ügynek lett a főnyomozója Noszkó százados, aki – mint említés történt róla – önnek jó barátja.

– Stimmt! Valamit csicseregtek a madarak holmi bűnesetről, a részletekbe azonban Noszkó nem avatott be. A kedves barátnőjét valami baj érte?

– Ó nem... szerencsére nem... csupán amikor vallomást tett, nem a megfelelő módon járt el. Ugyanis – az asszony elhallgatott, összevonta a szemöldökét, s mint aki erősen gondolkodik, úgy járatta körbe tekintetét az ebédlőteremben. – Ugyanis – kezdte újból – a barátnőm a dolgok lényegét tekintve kissé eltért az igazságtól...

– Úgy értsem: hamis tanúvallomást tett...?

– Meglehet.

– Hát az nem semmi – vakarta meg Gyula az üstökét –, a hamis tanúvallomást a törvény bünteti... Ám, ha a barátnője visszavonja, talán megúszhatja némi dorgálással... Javasolom, fogadjon fel egy jó ügyvédet, aki járatos a büntetőperekben! És... ha megkérdezhetném... tulajdonképpen hogy szólt az a hamis vallomás?

– Szó szerint nem tudom, de valami olyasmi hangzott el, ami a meghalt személlyel kapcsolatos.

– Mármint az áldozattal?

– Igen. A barátnőm azt vallotta, korábban nem ismerte a férfit, ám ez nem felel meg a valóságnak. Ugyanis fiatalon, még leány korában, pár alkalommal találkozott vele. Valami szilveszteri mulatságon jöttek össze, s a férfi néhányszor randevűzött a barátnőmmel. Majd eltűnt... azóta sem hallotta a hírét...

– Pillanat! – Gyula úgy állította meg kezét felemelve Ilona szóáradatát, mint közlekedési rendőr az autóforgalmat. – A kihallgatás során ápertén megkérdezték az ön barátnőjét: ismerte-e korábban is az áldozatot? Amire ő határozott nemmel felelt?

– Úgy rémlik, ez történhetett...

– Háát... kissé gondatlanul járt el a barátnője...

– Megeshet, hogy börtönbe fog emiatt kerülni?!
– Remélhetőleg nem. Ám, azt tanácsolnám, a legközelebbi kihallgatáson okvetlenül pontosítsa a kedves hölgy a valómását. Mondjon el mindent őszintén a kihallgató tisztnek, hivatkozzon arra, hogy zavarba jött, kissé összekavarta az eseményeket, mert erősen megviselt állapotban voltak az idegei.

– Köszönöm a tanácsát a barátnőm nevében. Hát akkor... el is búcsúznék, nem tartóztatom önt tovább.

– Ne siessen. Ha már szóba került ez a bűntény, én is kérdeznék öntől valamit.

– Igen?

– A barátnője, aki a helyszínen tartózkodott a gyilkosság idején, hogyan vélekedik a szörnyű esetről? Netán volnának sejtései azzal kapcsolatban, ki lehetett az elkövető?!

– Ó, naiv ember! – Ilona dallamos hangon felkacagott. – Ha a barátnőmnek a leghalványabb gyanúja lett volna, közölte volna a rendőrséggel vélelmeit.

– Mégis... valami apróságra, gyanús momentumra felfigyelhetett...

– Ha jól vettem ki a szavaiból, ő öngyilkosságra gyanakszik. Szerinte az a szerencsétlen ember mély depresszióban szenvedett, s azon a viharos, szeles éjszakán bódultan és önfeltden búcsút mondott az árnyékvilágnak...

– Érdekes gondolat. Nem mintha bármi közöm volna a nyomozáshoz, de mint valaha volt aktív rendőrtisztet, érdekelnek az ilyen vadromantikus tragédiák. Noszkó Tamás nem említett öngyilkosságot, de – mint ön is tudja – a nyomozóhatóságot köti a titoktartás, és én már nem tartozom a testülethez. Ám, ha a barátnőjének bármi gondja volna, szükös lehetőségeimen belül szívesen segíték, erre a szavamat adom...

– Ó, hálásan köszönöm! Majd elmesélem a barátnőmnek, hogy itt, Visegrádon megismerkedtem egy nyugalmazott rendőrezredessel, aki szívélyes és kedves, nem zárkózik el a segítségnyújtás elől. Kérem! Ha megtudna valami olyasmit, amit

közreadhat, értesítsen. Parancsoljon – nyúlt a nő a retiküljébe és vett ki egy kis kártyát –, a névjegyet!

– Köszönöm. De a névjegyet névjeggyel illik viszonzni. Egy pillanat – Gyula előhalászta nadrágzsebéből a briftasniját és Ilona kártyáját kicserélte a magáéval –, valamennyi elérhetőségem rajta van! Búcsúzom is, a holnap reggeli viszontlátásra!

– Attól tartok, arra már nem kerül sor, ugyanis egy nappal korábban hazautazom. A fiamnak vendégei jönnek Franciaországból, s a másnapi ebédre magam is hivatalos vagyok. Fél nyolcra már itt lesz értem András, épp hogy csak bekapom a reggelimet. Csókoltatom Zsuzsát!

– Köszönöm, át fogom adni!

– Én meg azt köszönöm, hogy a pártfogásukba vettek, és számos kellemes programnak lehettem részese az önök jóvoltából...

Zsuzsának még a könnye is kicsordult, úgy kacagott.

– Atyavilág, hogy a *barátnője* volt az, aki részt vett a társasutazáson... hahaha! Dédanyáink idejéből származó trükk, leginkább házassági hirdetésekben használtatott: „Barátnőm számára keresek férjet.” Vagy: „Férjhez adnám csinosnak mondott barátnőmet, tetemes készpénz, ingatlan megléte nem akadály.”

– Jaj Zsu, te annyira gonosz vagy! Nem fogod fel, hogy Ilona ott az ebédlőben mennyire kínosan érezte magát? Ennek ellenére kurázsit merített és kikérte a véleményem, szerintem aggodalmai vannak a bűnügy kimenetét illetően, s úgy véli, egy „bennfentes” barátsága még jól jöhet neki.

– Nekünk is jól jött volna, ha őszinte lett volna hozzánk...

– Ne légy telhetetlen, ez is valami. Megtört a jég! Érzem, röpdös már a madárkánk a lépes vessző körül, és ha a szimatom nem csal, hamarosan kapok majd tőle egy telefont...

– Gondolod, hogy bemárt valakit is?

– Épp ellenkezőleg. Valakit nagyon is védeni akar...
– És ugyan kit?
– Elsősorban önmagát, már ha valóban hamis tanúvallo-
mást tett. Aztán meg... tán a barátnőjét, Bellát, vagy azt az or-
vost, a leány kedvesét...

– Nézzük a hamis tanúzást. Valóban ráfázhat?

– Egy jó ügyvéd segítségével megúszhatja. A rendőrség
kesztyűs kézzel bánik az efféle öreg hölgyekkel, akiknél már
beindulóban van az agyérelmeszesedés...

– Gyulus, te pimasz! Debilis vénségnek tartod a hatvanas
nőket?! Elfelejtéd, hogy én is közéjük tartozom?

– Bocs. Majd kapsz tőlem engesztelésül három szál sárga
rózsát. Egyébként, hogy megnyugtassalak: legkevesebb öt évvel
látszol fiatalabbnak a kortársaidnál. Nem beszélve a lelkiek-
ről... A nők azt hiszik, hogy kozmetikumokkal, plasztikai mű-
tétekkel, fiatalos ruházattal számos évet letagadhatnak, és ebben
– alapjában véve – volna is valami. Ám, ha megszólálnak...
feltárják lelki, gondolati világukat! Akkor kiderül a turpisság, a
valódi kor! Te azért vagy oly egyedülálló módon kivétel, mert
fiatalos a gondolkodásod, üde a kedélyed, amellet kiváló hu-
morérzéssel rendelkezel. Na! Most aztán pancsikálhatsz az
elismerésemben. Remélem, nincs rám több panasz!

– Nincs! Kódósításból megérdemled a jelest. Még csak
annyit, hogy ne költsd virágra a pénzed, mert ha eddig még nem
vetted volna észre: a kertünk tele van rózsával. És dominál ben-
ne a sárga...

– Már megint a tiéd az utolsó szó!

A jeles purparlé még jó darabig folytatódott, később Ta-
más feljegyzéseinek értelmezésén kezdtek vitatkozni, majd
levonva a konklúziót, arra jutottak, hogy semmivel sem lettek
okosabbak. A dossziében vázolt beszélgetések alapján lehetet-
len bárkit is gyilkosság vádjával illetni, és Ilona félénk kis szö-
vege sem viszi előbbre érdemben az ügyet. – Tamás rosszul
tette fel a kérdéseket! – mondta ki a sommás ítéletet Gyula. –
Amellet járatlan az erotematikában, hasonlóképp, mint a leg-

több fiatal nyomozó. – Bezzeg, ha én kaparinthatnám a kezembe a felderítést – érvelt epésen a rendőr –, már a gesztusokból is olvasni tudnék! Láttad volna Ilona arcát, amikor a *barátnőjét* emlegette! Menten megváltozik még a hang rezdülése is, ha a vallomástevő nem mond igazat.

Idővel mindketten beleuntak a reménytelen találgatásokba, Gyula bekapcsolta a tévét és nézni kezdte a Rex felügyelőt. Zsuzsa is nézte, de csupán félig figyelve, gondolatai más tájakon jártak, agyában fura gondolatok kerülgették egymást. Bár csak segíthetne Gyula a nyomozásban, fogalmazta meg magában legfőbb kívánságát, bár csak a férje volna az, aki megoldja e nem mindennapi rejtélyt. Bár csak jutna némi sikerélmény ennek a mélabús lovagnak, aki csalódni volt kénytelen a feletteseiben, a munkájában, a gyermekeiben, s ki tudhatja! Talán még a feleségében is...

ÖTÖDIK FEJEZET

Látogatások

A nap már rég elhagyta delelőpontját, de az ég még cseppet sem volt vörös, csupán természetellenesen fénylett a Gelért-hegy északi lejtője felett. Nyugodt délután volt, a levegő szinte állni látszott, Ilona attól tartott, vihar közeleg. Kedvetlenül lépett ki az erkélyére, eltűnődve kémlelte az eget, majd tekintetét a föld felé fordítva, fáradtan legeltette szemét a Régi posta utca zsivajgó emberáradatán. Mióta visszatért Visegrádról, sehogy sem találta a helyét, egyhangúnak, unalmasnak tűnt az élet, ahhoz meg, hogy valami komolyabb dologra elszánja magát, nem vitte rá a lelke.

Az András felújította lakással sem tudott igazából megbárátkozni. Még mindig nem szokta meg a „pénz nem számít” stílusban átalakított otthonát. Az ablakokra mélybordó sötétítőfüggönyök kerültek, a vadonatúj sarokgarnitúra is bordó-szürkecsíkos huzatban pompázott. Ugyanakkor rendkívül kényelmetlen volt, a kanapé és a fotelok háttámlája épp a gerinc legérzékenyebb pontján nyomta a benne ülő hátát, rugózata merevre, ülőpárnája kőkeményre sikeredett, csupán a két puff volt sikkes, s puhasága elfogadható. A négyfiókos komód, valódi antik darab, emelte a szoba fényét. Ilona öröme helyén maradt a mahagóni íróasztal, együtt a plafonig érő könyvespolccal, melyen kellemes, szövevényes-tarka mintázatba olvadt a könyvek sokszínű gerince. A kisszobát is számos új kárpit színezte, a mellékhelyiségek vadonatúj, csillogó berendezési tárgyakkal büszkélkedhettek, a háztartási gépek a legkorszerűbbek, s a legdrágábbak közül kerültek ki, melyeknek kezelése hetekig fejtörést okozott a ház asszonyának. Leginkább a konyha melletti étkező nyerte el tetszését, itt is minden darab új volt, ám egyszerű, otthonos, s cseppet sem hivalkodó.

Visszamerengve az alpesi üdülés kellemesebb napjaira, emlékeztén a sétákra és a barlangi túrákra, még márciusban beiratkozott egy turistacsoportba, gondolván a jó levegő és a testmozgás jót fog tenni neki. Két alkalommal részt is vett a meghirdetett túrán, de nem azt kapta, amire számított; az első kiránduláson a túravezető oly gyors tempót diktált, hogy minduntalan lemaradozott; a következő túrán meg olyanokkal került egy csoportba, akik óránként jó, ha megtettek egy-egy kilométert. Elment az kedve az egészszről, többé nem sorolt be a Moszkva téren gyülekező turistanépség zsivajgó tömegébe.

Az elmúlt néhány hét eseményein töprengve leszögezte, kezd megszabadulni gyászszindrómájától; az átélt tragédia lassanként a tudata mélyére süllyed, s egyre inkább a mindennapok eseményei uralják el gondolatait. Mit tegyen hát, mihez kezdjen önmagával? Amikor ezelőtt hat évvel Oszkár súlyos betegsége nyilvánvalóvá vált, otthagyta állását, nyugdíjba vonult azzal a szent elhatározással, hogy élete valamennyi percét férje ápolásával, elintéznivalóinak átvállalásával tölti. Nem bánta meg, fontosnak, nélkülözhetetlennek érezte magát! Ámde most? Ami várta: semmitmondó társasági élet, divatos holmik vásárlása barátnői kíséretében, beülni egy moziba vagy étterembe, lézengeni, mintha valami idegen vidékre vetette volna őt a jósors, mintha külföldi volna a saját hazájában. Még attól a kevés tennivalótól is elesett, melyet háztartásvezetése jelenthetett volna... Ugyanis, miközben Visegrádon üdült, András felkajtatott egy jobb sorsra érdemes nőt, kinek dolga volt az ő ellátása: takarítás, nagymosás egyszer egy héten, ebédfőzés heti két alkalommal.

És a szerető fiú ezt nem is egészen ok nélkül tette... Mert szó, ami szó, Ilona egészsége sem volt teljesen rendben: olykor rendetlenkedett a szíve, a vérnyomása ingadozott, kiújult hajdani vesebaja. Hogy András mindezt miként nyomozta ki, arról fogalma sem volt, ő maga soha, semmilyen bajára nem panaszkodott. Ilona tudta jól, minek köszönhető fizikai állapotának megrendülése, tisztában volt azzal: bajai nagy része pszicho-

szomatikus eredetű. Ó igen, az a bizonyos társasutazás... Az asszonyt rendkívüli mód frusztrálta, hogy még mostanra – lassanként egy teljes év elteltével – sem zárta le a rendőrség az ügyet, hogy újabb kihallgatásnak, netán kihallgatásoknak fogják alávetni, és ha valamit elhallgat, vagy pontatlanul citál, a törvény szigorával büntetik a hamis tanúvallomást.

Még Visegrádon tervbe vette, fokozott figyelemmel fordul majd a családjá felé, segíti őket ügyes-bajos dolgaik elintézésében, elvállalja Dávid – süvölvény unokája – felügyeletét, intézi a bevásárlást. Ha vendégek jönnek, készít tortát, finom süteményeket, egyszerűen afféle házvezetőnőnek lépteti elő magát.

Hazatérve arra számított, Andráséknál gondozatlan lakást, elhanyagolt gyermeket, elintézetlen ügyek garmadáját találja majd, ehelyett tapasztalnia kellett, hogy minden a legnagyobb rendben van otthonukban. Rádöbrent, ő, Ilona, valójában cseppet sem hiányzik nekik, s aligha igénylik, hogy körülöttük serteper téljen életvitelük segítése okán. Itt tartottak a dolgok azon a napfényes délutánon, egy héttel a hazatérése után, s az erkélyről a szobájába lépve azon tűnődött, hogy volna képes visszanyerni lelkének egyensúlyi állapotát. Egyszerre tehetetlen dühöt érzett, hirtelen elragadták indulatai, és földhöz vágta az egyik keze ügyébe eső porcelánfigurát.

Elszégylelte magát, szomorú szemekkel bámulta a pásztorlányka szétszórt cserepeit, a kedves kis nipp maradékát, mely dühkitörése martaléka lett. Már indult, hogy hozza a seprőt és a személtlapátot, amikor éles csörömpöléssel megszólalt vezetékes telefonja. – Ki lehet az? – mordult fel ingerülten. – A rokonaim, a barátaim és csaknem valamennyi ismerősöm a mobilomon szokott hívni. – Felkapta a kagylót, belehallózott.

– Te vagy az, Ilona? Itt Bella beszél...

– Bella! – sóhajtott fel ellágyulva. – Micsoda meglepetés! Ó, de örülök, hogy hallom a hangod... honnan beszélsz?

– Itt vagyok Pesten, feljöttem két napra, és szeretnék találkozni veled. Elfogadnád, ha meghívnálak egy vendéglőbe vagy egy cukrászdába?

– Ugyan már! Én hívlak meg téged! Gyere, keress fel a lakásomon.

– Köszí. Merre is laksz?

Ilona részletesen elmagyarázta, hol található a Régi posta utca, hogyan és miképpen közelíthető meg.

– Akkor még ma este, hét órára várlak – búcsúzkodott –, a *Terényi Oszkár* név van a kaputelefon gombja mellé írva!

– Felfogtam! Ha nem vétem el a buszt, pontos leszek.

Ilona azt sem tudta, mihez kapjon, rosszkedve pillanatokon belül elpárolgott, mint harmat a reggeli napsütésben, néhány mozdulattal rendet rakott a szobában, majd fogta a kosarát és sebbel-lobbal az Aranykéz utcai ételboltba ment. Az üzlet híres volt szépen dekorált, finom szendvicseiről és házi készítésű süteményeiről. Ilona izgatottan válogatott a gusztusos ételeink között. Ital és gyümölcs volt otthon bőven; hazatérve asztalt terített két személyre, s a zsúrkocsira is helyezett enni- és innivalót. Hét óra után tíz perccel felberregett a kaputelefon csengője, Ilona rohant ki a folyosóra, hogy már a liftnél fogadhassa várva várt vendégét.

Amikor meglátta a lányt, alig ismerte meg. Bella lefogott, ruhája lógott rajta, kedves, gömbölyded kis arca megnyúlt, orra hegyesen meredt előre, szemét karikák övezték, a fáradtság és a kialvatlanság mély árkai. Félénken nézett fel a nála jó fél fejjel magasabb Ilonára, az asszony hirtelenjében szóhoz sem jutott, beszéd helyett széles gesztussal ölelte magához a szomorú szemű leányt. A viszontlátás viharát túlélve Bella nagy csokor rózsát nyomott a kezébe, az asszony betessékelte vendégét, leültette a sarokgarnitúra kanapéjára, ő maga a virág vázába helyezésével foglalatoskodott.

– Szépen laksz, Ilonám – ámuldozott Bella, amint felmérte tekintetével az ízlésesen berendezett, otthonos szobát. Tekintete megpihent a zsúfolt könyvvállványon, a szemközti

sarokban álló, régimódi mahagóni íróasztalon, majd a fölötté lógó festményt vette szemügyre, mely vadászjelenetet ábrázolt.

– Megjárja – mosolyodott el a háziasszony –, ám arról regélj, mi történt veled! Alig ismerek rád, fogyózol talán?

– Nem... ilyenről szó sincs, a bánat a legtokéletesebb fogyókúra, a gondjaim a fogyasztószereim.

– Mesélj! Illetve várj csak... előbb töltsd neked valami italt, és egyél gyümölcsöt vagy aprósüteményt. Később majd vacsorázunk... – Bort töltött Bellának, majd magának is, a lányra mosolyogva koccintásra emelte poharát. Miután ittak, Bella tétován pillantott vendéglátójára:

– Nem valami épületes a történetem...

– Azért csak mondjad! – biztatta őt Ilona, miközben leült vele szemközt az egyik fotelbe. – Jól sejtem, hogy Ivánnal van valami baj, gondolom, őhöz jöttél, azért vagy itt, a fővárosban?

– Az unokahúgomhoz jöttem. Ivánnal nem találkoztam, abban maradtunk, hogy egyelőre szüneteltetjük a kapcsolatunkat. Jól hallod! A vőlegényem *időt kért* tőlem, mint vízilabdában a játékvezető...

– Felfoghatatlan! Hogy lehet szüneteltetni a szerelmet? Összekülönböztetek valami apróságon?

– Ó nem, máshonnan fúj a szél! – Bella hangja elcsuklott kétségbeesésében. – Úgy érzem, még mindig nagyon szeretjük egymást, csakhogy megváltoztak a körülmények. Iván tudomására jutott valami a múltamból, olyasmi, amit eltagadtam, amire a vak véletlen jóvoltából – sajnálatos mód – fény derült. És Ivánt mindez meggondolásra készíti. Azt mondta, becsaptam őt, nem voltam őszinte hozzá, ennek okán át kell értékelnie a kettőnk kapcsolatát. Nem beszélve a gyilkossági ügyről... abba is alaposan belekeveredtem. Noszkó százados gyanúsítottként óhajt kihallgatni! És Iván is nyakig a lekvárban... legutóbb vád alá helyezték az Ausztriában történtek bejelentésének elmulasztása miatt...

– Bella, drágám, rendkívül zavaros mindaz, amit mondasz! Kérlek, amennyiben bizalmat érzel irántam, sorold el logikus sorrendben az eseményeket.

– Ami a bizalmat illeti, abban nincsen hiba! Épp azért akartam veled találkozni, hogy a tanácsodat kérjem.

– Igyál még egy kortyot és mesélj!

– Kösz. – Bella kihörpintette maradék borát, majd tányérkájára tett pár szem epret és azt kezdte majszolni. Gondterhelt volt, látszott rajta, hogy súlyos mondatoknak néz elébe.

– Ha nem tudnád – vágott bele a beszédbe –, korábban a Miskolc melletti Görömbölyvári Kórházban dolgoztam. Később otthagytam a várost és visszaközöltem Egerbe az anyámhoz, állást vállaltam a Gabonaforgalmi Vállalatnál, ahol jelenleg is adminisztrátorként tevékenykedem. Iván húsvétkor meglátogatt bennünket, tervezgettük az esküvőt; anyám beleegyezett, hogy kisebbre cseréli háromszobás lakásunkat, s a különbözeti pénzt odaadja nekünk. Ráfizetéssel elcseréltük volna Iván lakását nagyobbra, megoldódott volna a lakáshelyzetünk.

– És?!

– Akkor vallottam be Ivánnak, hogy szakképzett ápolónő vagyok. Kissé csodálkozott és nehezményezte, hogy erről elmulasztottam őt tájékoztatni. Később valahogy megbékélt, majd kilátásba helyezte, hogy a Jánosban szerez nekem állást. Nővérhány van, adta a tudomra, egy fedél alatt lehetnénk, bár nem dolgozhatunk egyazon osztályon.

– Remek megoldás! Mi jöhetett közbe?

– Amikor jelentkeztem, az orvos, aki mellé beosztottak volna, felismert, korábban ő is Görömbölyváron dolgozott. Emlékezett rám, és az engem ért meghurcoltatásokra, s ez okból kifolyólag megtagadta a felvételem.

– Egyik meglepetés a másik után ér! Először, hogy ápolónő vagy, másodszor, hogy *meghurcoltatásokban* volt részed! Mondd már el végre, mibe keveredtél?

– Legjobb lesz, ha az elején kezdem. A hospice részleg nővére voltam, a végső stádiumban lévők ápolása volt a fel-

datom. Nehéz kenyér... Mind közt a legszörnyűbb nézni a hal-
dokló emberek szenvedését, s érezni azt, hogy mi, ápolók, nő-
vérek, orvosok, lényegében tehetetlenek vagyunk... Volt né-
hány beteg, aki valósággal követelte a véget. Még ma is a fű-
lembe cseng egyikük szava: „Egy tisztességes, civilizált állam-
ban mindössze közölnöm kellene az orvossal, hogy szeretnék
már véget vetni ennek az egésznek, s ő aztán fájdalommentesen
átsegítene a túloldalra valami jó kis orvossággal!”

– Jaj, Bella! Borsószik a hátam az ilyen beszédől! No de
mit tettél te...?

– Mit tehettem volna? Papoltam a megszokott, kenetteljes
szövegeket. A meglepetés akkor ért, amikor a főorvos, aki a
felettesem volt, a kezembe nyomott egy doboz ismeretlen piru-
lát. Azt mondta, kísérleti gyógyszer, az egyik neves gyógyszer-
gyár kutatóvegyésztől kapta. Fájdalomcsillapító. A klinikai
tesztek megtörténtek – bizonygatta –, hamarosan sor kerül a
törzskönyvezésre is. Kellene még néhány statisztikai adat a szer-
hatékonyásával kapcsolatban, arra kér, eztán a szokványos
fájdalomcsillapítók helyett ezt a pirulát alkalmazzam azoknál,
akiknek tűrhetetlen a szenvedése. Jegyezzem fel gondosan –
adta a tudtomra –, mi a betegek véleménye, jobban, könnyeb-
ben érzik-e magukat, enyhülnek-e a fájdalmaik. Megbeszéltük
az adagolást, és én az utasításainak megfelelően jártam el.

– És... csak nem...

– A betegek jobban lettek, kevésbé szenvedtek. Rám
mosolyogtak, megsimogatták a kezem, bíztak abban, hogy meg-
gyógyulnak, hamarosan haza is térhetnek... Igen! Aztán jöttek
sorban a tragédiák. Először a legsúlyosabbakat vesztettük el,
békésen elszenderedtek, ez még érthető lett volna. Pár napra rá
már olyanok is eltávoztak az élők sorából, akiknél a vég még
egyáltalán nem volt időszerű... Szóvá tettem az ügyet a főnö-
kömnek... azt mondta, a véletlennek tudható be az exitusok
felszaporodása. Van ilyen – nyugtatgatott –, olykor hónapok
telnek el anélkül, hogy valakit is elvesztenénk, máskor meg

egymást érik a halálesetek. Újabb dobozt nyomott a kezembe, folytatnom kellett a gyógyszererezést.

– Bella! Hogy tehetted?

– Megfenyegetett. Azt mondta, ha nem követem az utasításait, megnézhetem magam! Különben is... az ő dolga, az ő felelőssége a hospice részleg irányítása. Pár hét múlva a kórház vezetősége is felfigyelt a halálesetekre, nem beszélve arról, hogy a betegek hozzátartozói is kezdtek gyanakodni... A tüzetesebb vizsgálatok kiderítették, hogy a korán elhaltak valamennyien az én betegeim! Bírószáki ügy lett a dologból...

– Vádat emeltek ellened aktív eutanázia gyanújával...?

– Végül is felmentettek.

– Ezt hozta fel ellened a Jánosbeli orvos? Ami végül az Iván fülébe is eljutott? – Ilona fürkésző pillantást vetett a lányra.

– Igen.

– És miért akar a rendőrség gyanúsítottként kihallgatni?

– A sztorit Noszko emberei kinyomozták, majd bizonyosságot nyert, hogy József megzsarolt engem.

– Megzsarolt? Emiatt a dolog miatt... Jól hallom, amit mondasz?!

– Jól hallod, drágám. Talán emlékszel is... Az egyik délután bejött a szobámba az a vén kujon, és a tudtomra adta, ismeri a viselt dolgaimat. Vigyorgó pofával közölte, elmondja Ivánnak, hogy pöttyös a múltam, megvádoltak engem aktív eutanáziával, ha nem adom oda neki az összes pénzem. És ez csak előleg! Úgynevezett védelmi pénzt is követelt, és a sápot életem végéig fizetnem kellett volna...

– Hát ezért volt akkor este kisírva a szemed!

– Ezért. Kétszázhusz euró volt nálam, két ropogós bankjegyet átadtam neki. Később a nyomozók mind a két százason felfedezték az ujjenyomatomat. Tiszta a képlet, adta tudtomra a százados, megöltem Józsefet, megvolt rá minden okom!

– De hisz ez rettenetes! Bella... úgy-e, hogy nem tetted meg?

– Nem. Dehogy... bár a halála jól jött volna nekem...

A két nő hallgatásba mélyedt, Ilonának fogalma sem volt, hogy mit is mondjon, hogyan vigasztalhatná meg a szerencsétlent.

– Üljünk asztalhoz! – pattant fel. – Gyere aranyom, harapjunk valamit, vásároltam finom szendvicseket. Lefogytál, enned kell! – Tréfának szánta, de a nevetése torokszorító volt, Bella zavartan követte, s ült le az ízlésesen megterített kisasztalhoz. Eleinte csak csipegetett, később rákapcsolt, s mohón tüntette el az osztályon felüli kenyérkéket. Ilonában győzött a kíváncsiság, s kissé tapintatlanul visszatért a bűnügyi témára.

– Azt mondtad, ejtették ellened a vádat. Hogyhogy sikerült tisztáznod magad?

– A főorvos tanúvallomása alapján mentettek fel – fogott bele Bella a történet folytatásába.

– És elintézte? Mit hozott fel a mentségedre?

– Azt vallotta, a legsúlyosabb eseteket bízta rám, mert én oly megértően, empatikusan bánok a haldoklókkal. Érthető, hogy nálam fordult elő a legtöbb haláleset.

– Hihetetlen! Az ismeretlen pirulák osztogatása nem került a rendőrség, illetve a bíróság látókörébe?

– Szerencsére nem. Arra gyanakodtak, talán párnával fojtottam meg a betegeimet, ám a boncolások nem igazolták a feltevést. Valamennyit az eredeti betegség, illetve szívelégtelenség vitte a sírba... De ez még nem minden... ugyanis József tudott a pirulákról!

– József? Hogy került ő az elfekvő közelébe?

– Pechemre! – az ő édesanyja is a mi részlegünk betege volt. Nyilván említést tett fiának a pirulákról, eldicsekedve az átmeneti javulásról. Én ápoltam őt is, és az öregasszony szintűgy egyike volt azoknak, akik – úgymond – idő előtt haltak meg...

– Ha József tudott a pirulákról, hogyhogy nem emelt szót az anyja miatt?

– Bánta is ő az anyja halálát! Gyanítom, teher volt számára a beteg szülő, még örült is, hogy a szegény nő jobblétre szenderült. Aztán, hogy a társasutazáson belém botlott, felidézte az emlékeit, és megszületett ördögi ötlete.

– A Görömbölyvárról jött orvos is tudott a pirulákról?

– Szerencsémre, a pirula-ügyről nem csicseregtek neki a madarak.

– Akkor Iván sem tudott róla...

– Nem. Ám annyi is elég volt neki, hogy vád alá helyeztek, hogy a bíróság elé került az ügyem. Egyetértett orvoskollégájával abban, hogy ilyen előzmények után nem dolgozhatom a Szent János Kórházban.

– S ez okból a jegyességeket is felbontotta?

– Lényegében... „Lehangoltam, elvesztettem a bizalmát” mondta, meg hogy „időre van szüksége a tudomására jutott tények megemlékezéséhez, ezért egyelőre szüneteltessük a kapcsolatainkat”!

Ilona magába roskadva ült az asztal előtt, tányérján ott árválkodott félig elfogyasztott szendvicse. Sápadt volt, homloka ráncba szaladt, miközben szemöldökét összevonva gondolkodott. Bella fájdalmas zokogással temette arcát a kezébe, válla görcsösen megremegett. Előkapta zsebkendőjét, kezdte felszáritani kihullt könnyeit.

– Mi lesz velem... szipogta alig hallhatóan... attól félek – pislantott Ilonára –, hogy Noszko nyomozói fényt derítenek a nem legális gyógyszeradagolásra! És akkor én a főorvossal együtt vonulhatok a börtönbe... Sőt! Még a gyilkosságot is rám fogják löcsölni...

– Bella! Kislányom, nyugodj meg! József meghalt, ki más tudhatna a pirulákról? Azt meg honnan veszed, hogy gyilkossággal vádolnának? Ha jól emlékszem, akkor éjszaka senki sem látott téged a folyosón ögyelegni, és bemenni József szobájába! Ha nem maradtak utánad nyomok a tetthelyen, vagy a holttesten... bizonyítékok hiányában egészen biztosan felmentenek!

– Azért nem látott senki, mert mindenki mélyen aludt a teától...

Ilona úgy kapta hátra a fejét, mintha pofonvágták volna.

– Miféle teárról beszélsz, te lány?!

– Hát arról, amit ittunk akkor este. Abban altató volt, kétség nem fér hozzá... Tudod – nézett kimeredt szemmel Ilonára –, éreztem azon a lötytön valami kesernyést... egy bizonyos altató ízét, annak van ilyesmi bukéja.

– Megörültél?! A teát én főztem, és nem tettem bele altatót! Egyszerű gyümölcstea volt, valami fanyar erdei gyümölcsből készítve. Citromlével, mézzel s egy kis rummal ízesítettem, attól ugyan nem lett álmos senki!

– Ilona, kedves, ne haragudj, de nem álltál folyvást a tűzhely mellett! A konyhában, mint máskor is, nagy volt a forgalom; társaink jöttek-mentek, sündörögtek a sparherd közelében, bármikor bárki beleejthetett a teás lábosba néhány pirulát. Megvallom, rendkívül mélyen aludtam, s mint ápolónő, ismerem az altatók okozta alvás kábulatát...

– Szamárságokat beszélsz, Bella, már megbocsáss! A főn hatása volt az, amit te az altatónak tulajdonítasz... Remélem, a rendőröket nem etted ezzel a képtelen ötlettel?!

– Nem, miért is tettem volna... Ám, ha igaz a feltételezésem, az ölte meg a férfit, aki a teába csempészte az altatót! Ez tuti! – A megdöbbenő kijelentéstől Ilonának ajkára fagyott a szó. Megrázta a fejét, ivott pár kortyot borából, rendreutasítóan fordult Bella felé:

– Képtelen ötletekről nem állok le veled vitatkozni. De... ha jól emlékszem, tanácsot szeretnél volna kérni tőlem. Így igaz?

– Óh... a sok beszéd-től már félrehord az agyam! Hát persze, hisz ezért kerestelek fel. Mondd, mit tegyek? Hogyan szerezzem vissza Ivánt, a vőlegényem? Amellett mit kezdjek az életemmel? Anyám talált már vevőt a lakásra, a pénzt hamarosan a kezembe nyomja együtt az útilapával, amit a talpamra köt.

– Egyet tehetsz. – Ilona hangja hűvösen és tárgyilagosan csengett. – Állj a sarkadra, ha már úgyis ott fityeg rajta a lapu-

levél. Gyere fel Pestre, jelentkezz ápolónak valamelyik intézménynél, nem a János Kórház az egyetlen hely, ahol nagy a nővérhiány. Keress egy olcsó albérletet, vagy helyezkedj el ott, ahol akadna nővérszállás. A pénzedet tedd be a bankba, csak akkor költs belőle, ha nagyon megszorulnál. Ivánnal ne törődj, ne fuss utána, ne érezze, hogy rá akarsz csimpaszkodni. Ne gondolja, hogy ő az egyetlen szál kapor a tökfőzelékben. Ha szeret, megtalál! Ha látja, hogy van erőd új életet kezdeni, elnyered a megbecsülését, idővel talán a bizalmát is, mely alapja minden boldog és jó házasságnak.

– Ilona, drága barátnőm! Szavaid új erőt öntenek belém, megacélozzák az akaratom... De mit kezdjek a gyilkosság vádjával? Hogyan próbáljam tisztázni magam?

– Segítek! Mindenekelőtt szükséged van egy jó ügyvédre, s én szerzek neked. A fiam kapcsolatban áll az egyik legnevesebb budapesti irodával, ott akad olyan, aki járatos a büntetőperekben.

– No de a pénz... Az efféle sztárügyvéd sokba kerülhet...

– Ezt bízd rám. A fiam átalányt fizet az irodának, abba belefér a te ügyed is. Egyvalamire azonban felhívnám a figyelmet: az ügyvédnek teljes őszinteséggel tartozol, előtte nem lehet semmi sem titok!

– Óh... igen... no de...

– Semmi de! Holnap beszélek a fiammal, ígérem. Ami téged illet, javaslom, pár napig maradj még Pesten, hogy felvesd a kapcsolatot a kiszemelt ügyvéddel. Van hol laknod?

– Van. Az unokahúgom szívesen lát.

– Örömdetes. Ám amit elmondtam, az csupán néhány jó tanács, rábeszélni nem szeretnék semmire sem. Döntened neked kell! Helyetted senki sem irányíthatja az életed...

– Döntöttem. Hallgatok rád, köszönettel megfogadom a tanácsaidat!

Ilonának sehogy sem jött álom a szemére a Bella látogatását követő éjszakán. Forgolódott, később kiment a konyhába vizet inni, visszafeküdt, de valósággal égette őt az ágynemű. Felkelt, pongyolájába bújt, majd leült tévét nézni. Találomra választott ki egy állomást, éjszakai film ment, remélte, a thriller eltereli gondjairól a figyelmét. Egy nőt üldöztek a sötét metró-alagútban, szerelvény közeledett, a nő sikoltva menekült és bújt be egy aknába, mely a szennyvízcsatornába vezetett. Vesztére... Hirtelen hatalmas férfi toppant eléje, övéből kést rántott elő, s elvágta az üldözött lány torkát. A vér valósággal spriccelt kifelé a képernyőből... Ilona hányingerrel küszködve kapta szeme elé a kezét, majd lenyomta a távirányító kikapcsoló gombját. Remegve-reszketve ment ki a vécébe, majd ismét lefeküdt, kétségbeesetten számlálni kezdte a hófehér báránycsókát. Hajnal felé nagy nehezen legyőzte őt az idegizgalom okozta kimerültség, s talán egy- vagy kétórányit aludt.

Másnap – szokatlan módon – az irodájában kereste fel a fiát, s arra kérte, kerítsen Bellának egy büntetőügyekben járatos ügyvédet. Közölte, maga kívánja fedezni a felmerülő költségeket, András – Ilona nem kis meglepetésére – a nagylelkű ajánlat ellen egyetlen szóval sem tiltakozott.

Két napra rá, hogy nála járt Bella, újabb meglepő telefonhívást kapott. Vilma jelentkezett, mondanivalója hasonló volt elődje szövegéhez, ő is a nyomozással kapcsolatban szeretett volna szót váltani vele. Ilona – miként Bellát – őt is a lakásába invitálta, Vilma köszönettel tett eleget a meghívásnak.

Ismét az Aranykéz utcába ment el vásárolni, nem válogatott, ugyanazokat a szendvicseket és süteményeket választotta, mint pár nappal előbb. Az asztalt is éppen úgy terítette meg, s az italok és gyümölcsök tálalása is a már bevált módon történt.

Ezúttal is meglepte őt vendége külseje: a kövérkés, kissé lompos asszony helyett csinos, elegáns dáma lépett ki a liftből, arcán smink, újdonsült frizuráján még ott a fodrász keze nyoma, jól szabott barna vászonruhájához illett a könnyű fehér blézer, s

az összhatást tovább javította a fehér szandál és a hozzá illő táská. Karján arany karkötő, nyakában divatékszer ékköve csilant, könnyed volt és szívélyes, mosolya lefegyverző. Díszes bonbonos dobozt és kocsikerék nagyságú virágsokrot nyomott Ilona kezébe, az asszony a meglepetéstől szóhoz sem jutott. Az ajándékokat az előszobaasztalra tette, majd átölelte Vilmát és forrón megcsókolta.

– Örülök, hogy újra látlak, ám bevallom, alig ismertelek meg, mintha csak most léptél volna ki egy divatlapból...

– Köszönöm! No persze, turistadresszben, melegítőben, ebédfőzés közben másképp fest az ember, mint amikor meglátogatja az ország fővárosát. Hát még, ha vendégségbe hivatalos!

Ilona szótlánul bólintott, és betessékelte az asszonyt a szobába, Vilma a Bella korábbi helyét foglalta el. Mindketten merevek, szertartásosak voltak; elbeszélgettek erről-arról, Ilona megkísérelte feloldani a feszültséget valami könnyed, az időjárásra és a legújabb divatra tett megjegyzéssel. Később ittak bort, megettek néhány szem gyümölcsöt; a hegyi házban eltöltött idő nyomasztó emléke ott lebegett a levegőben, suhogtatta a szárnyait, mint egy óriás, fekete madár. Ilona, miután kifogyott a közhelyekből, rákérdezett: minek köszönhető Vilma látogatása?

– Gondolom – sóhajtott nagyot az asszony – téged is alaposan megdolgozott az új rendörkopó, az a fránya Noszkó százados! Bennünket is berendelt – úgymond – beszélgetésre, majd egy hétre rá Nándit ismét meghallgatta. Azóta szorongok, nem lelem a helyem. Arra jutottam – nézett segélykérően a ház asszonyára –, elbeszélgetnék veled arról a rémes bűnesetről, te széles látókörű, intelligens nő vagy, és a véleményed mindenben mérvadó.

– Kösz a bizalmat, bár úgy érzem, túlbecsülsz engem... De mi a gond? Noszkó valamivel megvádolta a férjed?

– Nemcsak a férjemet, hanem engem is...

– Nocsak! Pontosan mit mondott?

– Alaposan ránk ijesztett! Kezdte azzal, hogy legközelebb gyanúsítottként fog minket kihallgatni, mert tudomására

jutott, zsarolás áll a dolgok háttérében. Hogy József megzsarolt bennünket, ami indokolhatja a bűnelkövetést. Most mondd! Nándinak meg nekem azóta sincs egyetlen nyugodt percünk, elhatároztam hát, hogy felutazom Pestre, és megvitatom veled a dolgokat!

– Hogy mondd? Mindkettőtöket meggyanúsított?! Úgy vélte, hogy együtt követtétek el a tettet...?

– Jaj, dehogy! Úgy értette, vagy Nándi, vagy én...

– Tulajdonképpen mi van a számlátokon? A zsarolásnak oka kell, hogy legyen, az üres fenyegetéseket a rendőrség nem veszi komolyan.

– Jaj, istenem... – Vilma arca sötétlilába váltott, és izzadáscseppek bujtak elő a sminkje alól. – Nándi valóban kölcsönadott ötszáz eurót Józsefnek – tetszetős kamatra –, a bankjegyeket megtalálták az áldozat zsebében, és azonosították az ujjlenyomatokat.

Ilona nagyot nyelt meglepetésében. Pontosan ez történt Bella esetében is! Arra gondolt, megemlíti Vilmának, ám győzött az óvatosabb énje, és magába fojtotta a szót. Inkább azt kérdezte:

– A rendőrség miért gyanakszik zsarolásra? A pénz számos okból kerülhetett a halott zsebébe... És ami téged illet...

– Ami engem illet... Nehéz erről bármit is mondani. Tény, hogy a zsaruk mindnyájunk életét lenyomozták, s előbányásztak egy réges-rég lezárt bírósági ügyet, melynek a társasutazáson történetekhez az égadta világon semmi köze sincs.

– Miféle ügyről van szó? Ha a tanácsomat kéred, illetve a véleményemre volnál kíváncsi, be kell számolnod olyasmiről is, ami tán kissé kényes természetű...

– Tudom. Számíthatok a diszkréciódra?

– Számíthatsz! Ez csak természetes...

– Huhh... hol is kezdjem... – az asszony kelletlenül rázza meg a vállát, s nagyot fújtatva törölte meg zsebkendőjével izzadó homlokát. – Régen történt, nagyjából hat évvel ezelőtt... Akkoriban eladóként dolgoztam egy miskolci ékszerboltban, és

az üzletbe betörték. Két sötétruhás, simaszkos alak ugrott elém, elkaptak, egy székhöz kötöztek, majd összeszedték a legértékesebb ékszereket. A számat leragasztották, nem tudtam kiabálni... igaz... miért is tettem volna, az utca üres volt, öt óra felé járt már az idő, köd ülte meg a várost. Amikor elszeleltek, feldőntöttem magam a székemmel együtt, s nagy kinnal elértem a riasztó gombját...

– Rettenetes! És a rendőrök elfogták a tetteseket?

– Ugyan már! Azt hiszem, nem nagyon strapálták magukat. És ami a lényeg: családi bűnesetre gyanakodtak, megvádoltak bennünket azzal, hogy összejátszottunk, s a két betörő egyike a férjem, másika meg a lányom volt. Mindketten alibit igazoltak, nem szaporítom a szót, végül ejtették ellenünk a vádat, lezárult az ügy, a boltot felszámolták, én egy illatszerboltba mentem eladónak, idővel boltvezető lettem. Ennyi.

– De ez nem ok a zsarolásra!

– Annál az átkozott pasasnál: igen!

– Akkor hát mégis megzsarolta József a férjed?!

– Ahogy vesszük... Azt mondta, egyelőre beéri a *kölcsön* is, ám ha megszorul, több pénzt fog követelni.

– És mivel fenyegetett meg benneteket?

– Észrevette, hogy Éva tetszetős ékszert visel. Egy alkalommal, amikor a lány fát tett a tűzre, mellélépett, és – mintha véletlenül tenné – lekapta sálját a nyakáról...

– Vilma! Légy őszinte hozzám. Igaz, hogy Éva a lányotok?!

– Igaz.

– Ó, annyit izgultam értük... Mielőtt folytatnád a történeted, könyörgöm, mondd el, mi van velük? Életben vannak? Jól van Éva és Katalin?!

– Erről egy szót sem szólhatok...

– Kérlek... csak ints a fejeddel igent vagy nemet!

Vilma szemlesütve, könnyekkel küszködve bólintott, majd zsebkendőjébe rejtette az arcát. Ilonának mérgesen villant a szeme. Arra gondolt, mennyit izgultak a két lányért, törték

magukat, keresték őket, Iván és Bálint élete kockáztatásával úszta meg értük a szifonokat. Legszívesebben lekevert volna egy fülest ennek a kikent-kifent nőnek, most már biztos volt benne, hogy helyes volt az első benyomása, a nyaklánc, melyet Éva nyakán látott, a híres-nevezetes *Hercegnő nyakéke* volt. A betörés is az ő lelkükön szárad... József, mint minden lében kanál miskolci lakos, hallott valamit az ékszerrablásról. Gyanakodott rájuk, akarattal rántotta le a kendőt a lány nyakáról, és meglátta az ékszert... Noná, hogy megszarolta Nándit! Tudta jól, kövér halacskát fogott, ígérete ellenére pumpolni fogja továbbra is a férfit. És a szerencsétlen fizetni fog neki, ameddig csak él, mert már nemcsak önmagát és Vilmát, hanem a lányát, Évát is védenie kell... Elment a kedve a kérdezősködéstől, ám a vendégjogot tiszteletben tartva udvariasan nyugtázta Vilma szerény igenelését.

– Együnk valamit a nagy ijedtségre! – invitálta Vilmát az ebédlőasztalhoz. Evés közben közömbös dolgokról fecserészttek, Budapest városképéről, a metróépítéssel járó forgalmi dugókról, divatos ruhákról, dráguló piaci árakról... Vilma hálás szemekkel nézett rá, készséges társalgási partnernek bizonyult, és bőszen falta a szendvicseket. Miután befejezték az uzsonnát és visszatértek a fogadószobába, Vilma kissé feszengve fordította ismét a komolyabb dolgokra a szót:

– Igazából azért kerestelek fel, mert amikor másodjára is meghallgatta Noszko Nándit, felmerült olyasmi, amiben benne lehetett a kezed. – Ilona idegesen rezdült össze, arca kínos fintorba torzult.

– Az én kezem?! A ti dolgaikban?

– Ilona, kérlek! A rendőrségnek a tudomására jutott, hogy Éva nyakán volt valami ékszer...

– A nyaklánc. Az értéktelen bizsu!

– Igen a bizsu. Ennek ellenére valaki felismerte benne a *Hercegnő nyakékét*!

– Hmm. József? Dejszen ő már rég nincs az élők sorában...

– Kétségtelen. Józsefen kívül csupán egyvalaki látott ékszert a lányom nyakában!

– Akkor hát... ki...? – Ilona szeme idegesen rebbent.

– Ugyan ki más, mint te! Te voltál az, aki a libegőn megpillantotta a nyakéket!

– Megpillantottam valami ékszert, de Éva azt mondta: bizsu... – Vilma bárgyú bociszemében a gyűlölet lángja lobbant, a hangja reszketett a felindulástól, miközben támadásba lendült: – Láttál a libegőn utazva Éva nyakában egy láncot, és azt az értéktelen bizsut te valódi ékszernek nézted... És ezt beköpted a rendőröknek, gyanúba keverve az én egész családom! Gonosz vagy, Ilona, gonosz és kétszínű, de ne gondold, hogy épen megúszhatod, ha börtönbe juttatod Nándit! – Ilonában burjánzani kezdett a harag, sötét gondolatok köröztek agyában.

– Kikérem magamnak ezt a hangot, a vádaskodást és a sértegetést! Térj észhez, Vilma, képtelen dolgokat vágsz a fejemhez... Mi bajom volna Nándival vagy veled?

– Mivelünk semmi. Hanem a kis kedvenceddel, Bellával! Tudom jól, őt félted, mert ő aztán tényleg gyanúsítható József meggyilkolásával! Annak a kis lotyónak tömérdek vaj van a fején!

– Vilma, az istenért... hogy beszélsz arról a lányról! És különben is, hogy jön ő ide?! – Ilona magából kikelve meredt az asszonyra, eleddig csupán a méreg emésztette, ám egyszerre félni kezdett. Gyilkos indulatok keringtek a levegőben, és rettegetését a végsőkéig fokozta, mert tudta jól, Vilma igazat beszél! Noszkó átverte őt, végül is beköpte Nándinak, hogy *valaki* azonosította az ékszert; nem csoda, hogy Vilma órá gyanakszik, a lánya nyilván elpletykálta neki, mi történt ott fenn a libegőn... Erőt véve magán, megpróbálta más mederbe terelni a beszélgetést:

– Eszembe sem jutna meggyanúsítani Nándit, ám Bellát is ártatlannak tartom. És, ha mégis vétkes volna, ilyen áron

semmi esetre sem védeném meg, ebben legalább biztos lehetsz, Vilma!

– Elnézést a kifakadásomért – kapott észbe a vádaskodó nő, felfogva, hogy tulajdonképpen vendégségben van. – Igaz, ami igaz, nem vagyok képes eldönteni, kinek mit mondtál, illetve mit nem mondtál, de ha mindkettőjüket ártatlannak véled, akkor szerinted Józsefet ki ölhette meg?! Mert hisz meggyilkolták... vagy talán nem...?

– Talán nem. Szerintem az a szerencsétlen férfi önkezéssel vetett véget az életének, hisz ott volt a kés a kezében! Az idegei nem voltak rendben. Gondolj csak a viselkedésére, tönkretette az adó-vevőt, meghiúsítva a kommunikációs kapcsolatot! Mariann és Bálint meghalhatott volna...

– Ugyan már, öngyilkosság, ezt nehéz elhinni! Kizsarul egy kalap pénzt, és utána csak úgy... gondol egyet, és megöli magát. Méghozzá ilyen gusztustalan módon...

– Viharos éjszaka volt, tombolt a főn, megbolondítva az embereket. És akinek rosszak az idegei, az érzékenyebb a frontokra, az időjárás szeszélyeire; közismert tény, hogy ennek a különös szélnek számos alpesi ember esik áldozatául.

– Meglehet. No de a kés!

– Mi van a késsel?

– A gyilkos eszköz abból a szuperéles, nikkelezett késkészletből származott, amit a konyhaszekrény egyik félreeső fiókja rejtett. A kés valamikor dél körül tűnhetett el, amikor üres volt a konyha. Akkor történt, hogy feltűnt a láthatáron József, vitt be egy ölnyi tüzelőt, pár percig egyedül tartózkodott a szekrény közelében. Ezek szerint a férfi már *délben* tudta, hogy jön a főn, ami őt majd az *éjjel* meg fogja bolondítani?!

– Fogalmam sincs. Nem vagyok sem nyomozó, sem pszichiáter... Felőlem azt a kést már napokkal előbb elvihette József.

– Nem a! Előző este én még használtam! Azzal szeleteltem fel a prágai sonkát. A kés csakis a gyilkosság napján tűnhetett el!

– Változatlanul az a véleményem, öngyilkosság történt! Valamennyien álmosak, bódultak voltunk akkor este, korán lefeküdtünk, s akár a mormota, oly mélyen aludtunk. Senki sem kelt ki az ágyából, hogy József szobájába menjen...

– Mondhatsz, amit akarsz, én akkor is Bellára gyanakodom!

– Tőled elmentek hazulról...

– Ugyan. A fekete angyal ismét lesújtott, mit számít neki egy újabb haláleset... A kis szende, aki nagymestere volt az aktív eutanáziának...

– Te nő, te nem vagy eszednél! – Ilonának remegni kezdett a szája széle, az álla lefittyedt, s mint hűdött emberé, olyanná vált az arca. – Mivel vádolod azt a lányt?

– Néhány éve történt... Nándi nagynénje igen öreg volt már, aggkori végelgyengüléssel a Görömbölyvári Kórház elfekvő részlegébe került. Vagyis, ahogy ők nevezték: a hospice osztályra. Bella akkoriban ott dolgozott, mint ápolónő, a nénikét is ő gondozta. Aztán az asszony váratlanul meghalt... és nemcsak ő, hanem vele együtt feltűnő sokan. A kórház vezetősége gyanakodni kezdett, a gyanúból bírósági ügy lett. Bellát vádolták meg azzal, hogy pusztán segítségnyújtási szándékból átsegíti betegeit a túlvilágra. Hogy ne szenvedjenek szegények, hisz a sorsuk úgylis meg van pecsételve...

– Nem tudok arról, hogy Bellát elítélték volna.

– Nem is! A főorvos tisztázta, állítólag összejátszott vele. Többen azt beszélték, Bella lefeküdt a főnökével, az meg kimagyarázta a történeteket.

– Vilma, tele vagy rosszindulattal, felültél ócska pletykáknak, szóbeszédeknek. Netán a nyomozót is megettetted azzal, hogy Bella meg a főnök...

– Nem. Egyelőre még nem mondtam el.

– Mi az, hogy *egyelőre*?!

– Megvárom, hogy s mint alakulnak a dolgok. Ha bárki Nándira vallana, illetve bele akarna keverni bennünket a bűn esetbe, akkor ki fogom nyitni a szám! Értesz engem, Ilona drá-

ga? Jól vigyázz, hogy mit mondasz majd a soron következő kihallgatáson!

– Úgy értsem, hogy megfenyegetsz engem?

– Értsd, ahogy akarsz.

– Aha... kibújt hát a szög a zsákból... Ez okból kerestél fel engem, mondván, hogy ki akarsz kérni a véleményem... no és a tanácsomat!

– Többek közt emiatt is...

– Van még más is?

– Volna. Mondd csak... mi a véleményed Ivánról? Arról a kajlaképű fiúról, aki orvosnak mondta magát. Egy dokinak nem jelent problémát átvágni a nyaki ütőeret, szakszerűen cselekszik, mintha csak operálna! És nem irtózik a vértől...

– Most meg Ivánt gyanúsítod? Mi okból? Könyörgöm, miért?!

– Na miért? Belláért! A fiúka attól tartott, József elhódítja tőle Bellát! Tán még valamivel meg is fenyegette...

Ilona képtelen volt válaszolni Vilma merész felvetésére, az agresszív nő jelenléte annyira megzavarta, hogy valósággal összeomlott a szavak súlya alatt. Vilma tett még néhány vádaskodó, alattomos megjegyzést, egyre bátrabb lett, mert észlelte, hogy Ilonával szemben fölénybe került. Később ismét visszatért a késre.

– Meglehet – vágta ki a tromfot –, hogy azt a kést te vetted el! Elvégre te tartózkodtál délidőben a konyhában, mi sem természetesebb hát...

– Azt akarsz mondani, hogy én vágtam el a férfi nyakát?!

– Azt azért nem... Ám... ki tudja... Talán Bellának, vagy Ivánnak te adtad oda a kést... merthogy megkértek rá...

Ilona hirtelen felállt az asztaltól, szigorú pillantást vetett a testes, verejtékben fürdő nőre.

– Vilma kérlek, fejezzük be ezt a beszélgetést. Felháborít, hogy mekkora ostobaságokat hordasz össze! Tégy, amit ohajtasz, mondj, amit akarsz a soron következő kihallgatáson, vedd tudomásul, hogy nekem igazából senkihez sincs semmi közöm.

Figyelj! Nem akarok sem a vádlója, se a védője lenni egyike-
teknek sem, a nyomozók dolga, hogy kiderítsék az igazságot.
És most, ha megbocsátasz... gondolom, távozni óhajtasz...

A testes nő úgy ugrott fel, mint akit vipera csípett meg:

– Köszönöm a szíves látást, te álszent úri dáma! Oltárian
nagyot tévedsz, ha azt hiszed, kibabrálhatsz velünk. Van még
valami a tarsolyomban, valami, amire álmodban sem gondolsz:
egy finom kis bizonyíték, amivel romba dönthetem mindenki
kisded játékait. No, ég áldjon... maradj, nem kell kikísérni,
kitalálok magam is ebből a puccos, pümf lakásból...

Nagy garral robogott ki a szobából, az előszobaajtót han-
gos csattanással vágta be maga után. Ilona reszketett a felindu-
lástól, össze-vissza kezdett verni a szíve. Az aritmiás bántal-
makban szenvedő szív... Gyógyszert vett ki az egyik fiókból és
lenyelte némi narancslével. Kitárta lakása összes ablakát, mint
Vilma auráját akarná kieresztetni, izzadságszaggal vegyített
pacsuli kölnije, hajlakkja, púdere nehéz illatát. Elhatározta,
ajándékát, a doboz bonbont másnap odaadja a takarítónőnek, a
csokor virágnak azonban nem akart ártani, vázába tette, és az
erkélyén helyezte el. Elrévedve pakolta el az ételmaradékot,
mosogatta el a néhány használatba vett edényt. Később, hogy
enyhítse keze reszketését, bevett egy idegcsillapító tablettát is...

Amikor megnyugodott kissé, megkísérelte higgadtan
átgondolni ennek a nem éppen üdítő délutánnak a történetét.
Vilma rettenetesen – vélte –, fél, hogy fény derül az egykori bűnre, az
ékszerlopásra... Vilma! Az a ravasz vén macska... Hajjaj...
régibűnnek hosszú az árnyéka... Nándi le sem tagadhatja, hogy
József igenis megzsarolta őket! Mindketten majréznak, hogy
fény derül Éva és Katalin hollétére, s arra, hogy ők a szökés
tervébe be voltak avatva... Mindezek után bejelentették a lá-
nyok eltűnését! És a BRFK eltűnt személyeket felkutató részle-
ge teljes bevetéssel nyomoz mind a mai napig a két nő után. A
hatóság félrevezetése... Ez is bűntény, ezért is kaphatnak né-
hány évet...

Bármennyire örült is Ilona, hogy életben vannak a lányok, igazából rendkívül bántotta, hogy a házaspár csúful megvezette őket! Az aggodalom, a bánat, melyet a két lány eltűnése okozott, nem bírságható, jóvá nem tehető.

Ami végképp felingerelte, Vilma utolsóként odavetett mondata volt: miszerint rendelkezik valamiféle bizonyítékkal... ezer ördög és pokol, mi a kutyafüle lehet az?! Ó, csak nem, hogy Vilma vagy Nándi felébredt akkor éjjel, kilesett az ajtón, és meglátott valamit... illetve valakit...! Ó nagyisten! Bárki lehetett az, bárki kimehetett a vécére és attól még nem volt gyilkos... Vérszomjas nő! Foggal és körömmel védi magát és a párját; ha megvádolják az egyiket gyilkossággal, a másikat gyilkosságban való bűnrészességgel, mint a sarokba szorított vadállat, belemar mindenkibe.

Nehezen aludt el, másnap kókadtan járkált a lakásában, hogy jött a takarítónő, elment sétálni a Duna-partra. Meleg volt, a Régi posta utca házai cserépkályha gyanánt ontották a meleget, afrikai hőség tört be a főváros poros, kipufogógáztól terhes légkörébe, melyet a Duna fölött lebegő, vízszagú fuvallat sem volt képes üdíteni. Végül egy légkondicionált kis kávézó puha bőrfoteljében, jegeskávét szopogatva vészelt át a délelőttöt. Fél egy körül ténfergett haza, az asztalán már várta a bejárónő készítette zöldborsófőzelék.

Délután ismét megszólalt a vezetékes telefonja, tétován vette fel a kagylót, legszívesebben a készülék mellé helyezte volna. Aztán mégiscsak beleszólt:

– Terényné!

– Kézcsókom, Ilona, itt Illés Iván! Nem zavarom? Nem hívtam nagyon rosszkor?

– Üdvözlöm, Iván! Minek köszönhetem a jelentkezését?

– Találkozni szeretnék magával! Ha elfogadná a meghívásomat egy oszonnára, elbeszélgethetnénk közös dolgainkról.

– A gyilkossági esetre céloz?

- Bevallom: arra is, másra is...
- Nem titkolom, vannak aggodalmaim. Én is örömmel venném a beszélgetést...
- Javasolnám a Bazilika előtt lévő teret, ott kellemes vendéglők, kávéházak sorakoznak. Holnap, esetleg holnapután délután alkalmas lenne, mondjuk fél hat tájban?
- A holnapi nap megfelelne...
- Köszönöm. Találkozunk fél hatkor a Hercegprímás utca sarkán!
- Pontos leszek.

A Szent István tér két oldalán egymásba értek a vendéglátóhelyek, a széles ponyvák óvtak a hőségtől, a fel-feltámadó késő délutáni szellő felüdítette a levegőt. Az egyik félreeső asztalt választották, a csinos kis felszolgálóleány már oda is perdült és nyújtotta nekik az étlapokat. Végül a „konyhafőnök ajánlatát”, a grillezett csirkét szemelték ki, melyet mozzarella-mártásos, zöldecsés burgonyasaláta körített. Itálnak sört kértek, a párás poharakban felszolgált habzó lé kiváló szomjoltónak bizonyult. Amikor végeztek az étkezéssel, lassacskán sort kerítettek az érdemi beszélgetésre. Ilona még a találkozó előtt elhatározta: szót sem ejt Vilma undok vádaskodásáról, és a Bella mesélte zavaros ügyekről úgyszintén hallgat, akár a sír.

– Nem tetszik nekem ez az új bűnügyi fickó, Noszkó Tamás – tért rá a lényegre a sólyomarcú fiatalember –, nagyon rámenős, eredménycentrikus. Azt hiszem, én vagyok az egyik gyanúsítottja, bár a beígért kihallgatásra tanúként kíván beidézni. Aztán... ki tudja... egyik percről a másikra előléphetek tanúból gyanúsítottá!

– Érthetetlen! Mi okból vádolná magát bárki is gyilkossággal...?

- Mi okból? Bella miatt!
- Kifejtené ezt részletesebben?
- Elmondanék valamit, amiről eddig még senkinek sem mertem említést tenni. Közvetlenül aztán, hogy nyílt titok lett, Bellával összejöttünk, volt némi afférom Józseffel. A szerszá-

moskamrában akadt egy kis dolgom, József ott bóklászott, fűrt, faragott, ez volt a passziója, azt hiszem, épp a fűrészt éleztette. Pimaszul közölte: jól tenném, ha megdobnám őt néhány ficcsel, különben lecsapja a kezemről Bellát. Ő – mint mondta – igen-csak ért a nőkhöz, s ha rákapcsol, Bella hamarosan az ágyába kerül. És hogy a kis pipi cseppet sem fogja megbánni, mert ő, József, még ma is többre képes, mint én, akiről lerí, hogy gyönge, impotens legény... Iszonyú haragra gerjedtem, nemcsak a szándék, hanem a nyegle szóhasználat is a végsőkéig felháborított. Ráüvöltöttem, kikértem magamnak ezt az ordináré hangot, s a nyomaték kedvéért felkaptam a favágó szekercét, és megsuhogtattam a feje felett.

– De nem bántotta! Vagy talán igen?!

– Jaj, dehogy! Ám ahogy hátranéztem, a kamraajtóban megpillantottam Vilmát, aki végignézte a jelenetet.

– Kakaskodunk, fiatalember? – mondta gúnyos, kárörvendő hangon. – Hát ennyire nem bízik önmagában, hogy még ettől a kiöregedett kantól is berezel?

– Semmi köze hozzá! – förmedtem rá. – Törődjön inkább a maga dolgával. – A földre dobtam a baltát, és kirohantam a kamrából.

– Volt folytatása a csetepaténak?

– Nem volt. Sem Vilma, sem József nem célzott utólag a jelenetre. Én sem tértem rá vissza, s ugyanúgy kezeltem őket, mint előzőleg. Elvégre a csoport vezetője voltam, senkivel sem rúghattam össze a port!

A pincérlány hozta az Iván által rendelt két fagyaltkelyhet, Ilona lassan eszegette, volt egy érzékeny foga, mely nem kedvelte a hideg falatokat. Elgondolkodott. Eszébe villant, talán ez volna az a híres bizonyíték, melyet a kövér nő megszellőztetett. Valóban... ha Venczelné beköpi Noszkónak a baltás fenyegetést, könnyen felkerülhet Iván a gyanúsítottak listájára. Hogy elterelje a szót, megkérdezte, tud-e Iván arról, hogy Éva a Venczelék leánya?

– Noszkótól tudom – bólintott a férfi –, elképzelheti, mennyire meglepődtem! Álmomban sem gondoltam volna... Nem mintha bárkinek ártani akarnék – folytatta –, de a házaspár rendkívül gyanús nekem. Talán összejátszottak a lányukkal... s a két lány valami sötét ügy miatt oldott kereket... Ilona, kedves, nem hallott valamit erről rebesgetni?

– Nem. – Ilona összeszorította a száját, nem fedte fel a vélt „családi bűntény” történetét.

– Ha már itt tartunk, megkérdezném: ön szerint ki gyilkolhatta meg Józsefet?

– Egyetlen útitársamról sem vagyok képes ily szörnyű bűntényt feltételezni. Szerintem öngyilkosság történt.

– Bár volna igaza! Azonban – nekem, mint orvosnak – más a véleményem! Nem tagadom, csupán szemrevételeztem a tetemet, konstatáltam a halál beálltát és annak okát, ám a diagnózisomat alátámasztja a két törvényszéki orvos szakvéleménye is.

– Sajnálom, még elképzelésem sincs a történetekről...

– Ez érthető. No de... nem emlékszik valami lényegtelen semmiségre? Valamire, aminek akkor nem tulajdonított fontosságot, ám az eseményeket mai szemmel nézve, akár még döntő mozzanat is lehet. Megvallom, Bella viselkedése aggodalommal tölt el... rettegek attól, hogy az a lány belekeveredett valami módon a bűnesetbe. Ugyanis, tudomásomra jutott, hogy korábban volt már dolga a rendőrséggel, s ez igencsak dehonesztáló Bellára nézve...

– Iván! Ne fárasza magát azzal, hogy elmeséli Bella múltbeli ügyeit. A menyasszonya ugyanis néhány nappal ezelőtt felkeresett, és őszintén kiöntötte nekem a szívét.

– Valóban? Elmondta önnek, hogy szakképzett ápolónő, hogy aktív eutanázia vádjával állt a miskolci bíróság előtt? És azt is, hogy emiatt nem alkalmazta őt a János Kórház...?

– Elmondott mindent, azt sem véka alá rejtve, hogy magának megrendült benne a bizalma!

– Csodálja? Fogalmam sincs, hogy mit tegyek... Ilona, kedves, ön a józanság, az okosság mintaképe, ez az oka, hogy mindenki töretlen bizalommal van ön iránt.

– Köszönöm, ön igen lovagias. Ám ami Bellát illeti... Annak a lánynak az a legfőbb baja, hogy maga, kedves Iván, szeretetlenül bánt vele. „Időt kért” tőle... mintha – Bella szavaival élve – a szerelem vízilabda mérkőzés volna... Ejnye, fiatalember, hogy tehetett ilyet?

– Ilona, drága, komoly dologról van itt szó, mely feszegeti az orvostika határait. Mi az ön véleménye? Feltételezhető Belláról, hogy valami sajátos módszerrel jobblétre szenderítette a betegeit?!

– Csupán hallomásból tudok a történetekről, ily súlyos ügyben döntést nem hozhatok. Az ítélkezés a bíróság dolga, s én bízom a taláros testület bölcsességében...

– Köszönöm. Ezt jól esik hallani... Azonban... Nemcsak ömiatta, magam miatt is kértem arra, hogy szüneteltessük a kapcsolatunkat. Tudja jól... engem tutira meg fognak büntetni a hatóság félrevezetése okán. És ami a gyilkossági ügyet illeti, meglehet, mindkettőnket meggyanúsítanak! Ennyi zűr közepette, ilyen bizonytalan helyzetben szánjam rá magam a nőülésre?

– Fiatal barátom, élni veszélyes! Nincs olyan házasság, melynek sikere száz százalékgig biztosított... Ha két ember igazán szereti egymást, éppen a bajban, a gondban kell összefogniuk! Jólétben könnyű... nos... túl sokat is mondtam.

– Szeretem Bellát... és nagyon hiányzik... Mit tanácsol hát, mit tegyek?

– Sajnálom, felelőtlenség volna részemről bölcs tanácsokat osztogatni; elégedjen meg annyival, hogy hangot adtam a véleményemnek. Egy észrevételem azonban még volna: nőjön fel végre a saját problémáihoz, legyen felnőtt, és ne viselkedjék úgy, mint egy éretlen gyerek...

– Ilona, drága, kérhetném esetleg a közbenjárását? Ha volna olyan jó, és beszélne Bellával...

– Ó nem! Ha szakítani akar, szakítson egymaga. Ha feleségül akarja venni, menjen, és kérje meg a kezét. Ha elrontott valamit, a csorbát magának kell kiköszörölni... Ne legyen aféle „tutyi-mutyi gyáva nyúl...”

– Azt sejteti velem, hogy volna még reményem?!

– Annyit elárulhatok: talán... Talán még nem vesztette el Bella szerelmét. Ám, ha nem siet...

Iván kirúgta maga alól a széket, karon ragadta az arra ólálkodó fizetőpincért. Miután kiegyenlítette a számlát, ragyogó arccal fordult Ilonához:

– Köszönöm, hogy kezelésbe vette a lelkem! És ha nem haragszik, rohanok, *sietek*! Bella az életemnél is fontosabb nekem...

Mintha sunyi, fekete vadállat volna, úgy kémlelte Ilona a telefonját. Rettegve leste, mikor kezd el rikoltozni, és ugyan ki lesz az, aki a kagylóba belebeszél. – Még a végén Bálint meg Mariann is idecsönget, kimenőt kap a kóterből, hogy megbeszélje velem a dolgait – morgolódott. Maga sem értette, miért is van az, hogy mindenki őhózzá fordul, vele osztja meg gondjait, kétségeit, legszívesebben meg belerángatná őt is a maga zavaros ügyeibe!

Egyetlen dolog volt, ami sikerélménnyel kecsegtette, nevezetesen az, hogy Bella és Iván össze fog békülni. Bella megbocsát, visszahizza leadott kilóit, Iván felhagy a bizalmatlansággal, sólyomarcáról eltűnik néhány ránc, s végül, ha végre valahára lezárul e szörnyű gyilkossági ügy, összeházasodnak, és számos gyermeknek adnak életet.

Igazából másvalami rágta a belsejét, s aggodalmának neve is volt: *Kéri Gyula*. Nem tudott szabadulni a gondolatól, hogy valamit elrontott ott, Visegrádon, hogy már a kezdet kezdetén súlyos félreértés áldozata lett. Ez vezetett oda, hogy a búcsúebédnél lehetetlen helyzetbe hozta magát. Lerítt róla, mennyire megdöbbsent, amikor megtudta, hogy Kéri nyugalma-

zott rendőrtiszt, holott ennek igazából semmi jelentősége, már amennyiben valakinek nincsen takargatnivalója az igazságszolgáltatás emberei előtt. Aztán az a mese a barátnőjéről... hogy nem merte felvállalni önmagát... Gyerekes dolog! Bakfislányok viselkednek így, és nem tisztos életkorban lévő hölgyek... Elképzelte, milyen jót derült rajta a házaspár, amikor Gyula beszámolt Zsuzsának az állítólagos *barátnőről*...

Volt még más is, ami úgy hatott rá, mint amikor valaki ecetet csöpögtet a mézbe... Igen! A Dunazug Hotelben eltöltött kellemes napok voltak a méz, s az ecet a gyanú, hogy a nyugalmazott ezredes nem jó barátot, kiránduló partnert keresett öbenne, hanem célszemélyt, kinek viselt dolgait lenyomozni óhajtotta. – Kérinek Noszkó százados valaha a beosztottja volt, nyilván tartja vele a kapcsolatot, ahogy az a himpellér turista-rendőr kikotyogta. Ki hiszi el, hogy Kéri nem tudott a gyilkossági ügyről, ugyan már! Miről is beszélgethet két rendőr, ha összejön meginni egy pofa sört és bedobni néhány felest... Ezek szerint – gombolyította visszafelé a nő az idő fonalát – Gyula ismerhette a társasutazás résztvevőit név szerint is! Így engemet is... Én balga! A férfi mögöttem állt a recepció pultjánál, s jól hallhatta, amint bediktálom a teljes nevem...

Ilona agyában tisztulni látszott a kép, mint amikor felszáll a köd egy vadregényes, kies tájról, s élesen kirajzolódnak a hegyek, völgyek, erdők körvonalai. Ezért volt hát a nagy barátkozás, az autós túrák, séták és kirándulások! Nem is az ő két szép szeméért, ugyan már! Arra ment ki a játék, hogy kiszedjék belőle a Voralbergben történt tragédia részleteit. Amikor Zsuzsával a várban sétálgattak, s az asszony türelmetlenül faggatta: részt vett-e a közelmúltban valamilyen társasutazáson? Akkor és ott teljes bizonyossággal elárulta magát...! Még szerencse, hogy ő, Ilona, olyan óvatos volt... Nem ment lépre, másra terelte a szót. Attól kezdve mintha kissé tartózkodóbban bánt volna vele a házaspár... gyérülni kezdtek a közös programok...

– Érdekes! – fontolgatta. – A búcsúzásnál mintha visszatért volna Kéri korábbi kedvessége... úgy szólt hozzám, mintha

féltene engem valamitől. Felajánlotta a segítségét, névjegyet is adott, bizonygatta, bármikor felhívhatom telefonon... – Ilona lelkében vegyes érzelmek gomolyogtak: ijedtség, izgatottság, elszánás, zavar. És mindezek mellett valamiféle rég feledett vágyódás ébredezett benne, egyfajta vonzalom, különös szimpátia az idős, ám megnyerő rendőrtiszt iránt...

– Mi lenne, ha élnék a férfi nagylelkűségével?! Ha képes volnék megbízni benne, és igénybe venném a segítségét? – A motiváló erő egyre makacsabban rága, végül eljutott egészen a döntés küszöbéig. – Ezt kell tennem, menteni kell Bellát, arra a szegény lányra ólomsúlyként ül rá a gyanú... Vilma senkit sem kímél, ha veszélyben érzi magát és Nándit, még hazugság árán is képes kreálni Bella – vagy talán Iván – ellen bizonyítékokat. No és Bálint, az első számú gyanúsított... Az a hír járja róla, hogy irtózik a vértől, képtelen volna elvágni bárki nyakát. Ó, a mimóza lélek! Kábszerezni, üzletelni nem rest, mi több, a verekedésben is megállja a helyét! Márpedig a csetepatékban, ahol zuhognak a jobb- és balegyenesek, nemritkán folyik a vér...

Ilona megborzongott, mintha jeges lehelet áramlott volna végig a szobán. Igen! A gyilkossághoz sajátos lelkiállapot kell: életbe vágóan komoly indok, már-már megszállottság. Kizárt, hogy Bella vagy Iván ilyen fokra jutott volna, gyanúba keverésük a rendőrség részéről végzetes ballépés lenne, hiba, mely utólag jóvá nem tehető...

Legyőzve vezetékes telefonja iránti ellenszenvét, a készülékhez lépett. Elővette irattárcájából Kéri névjegyet, és tárcsázta a megadott számot. A kapcsolás megtörtént, a csengetés kiment: egy, még egy, majd még egy bűgő hang hallatszott, azután valaki felvette a kagylót.

HATODIK FEJEZET
Lányka a tengerparton

- Tessék, Kéri!
- Jó estét kívánok, Terényi Oszkárné beszél...
- Ilona! Csókolom a kezét! Mekkora meglepetés... örülök, hogy újból hallhatom a hangját.
- Én nemkülönben... Elvégre oly kellemes napokat töltöttem önökkel Visegrádon...
- A kellemes érzés kölcsönös volt! Egyébként... minek köszönhetem a jelentkezését?
- Merényletet tervezek ön ellen. Visszaélhetek a segítőkészségével?
- Éljen csak bátran oda is és vissza is! Netán a kedves *barátnőjéről* volna szó...?
- Őröla, valóban. Találkozni szeretne önnel, arra gondoltam, meghívom mindkettőjüket egy szerény uzsonnára.
- Nagyszerű idea! Szíves-örömet teljesítem a kérését, mikor tehetem a tiszteletem?
- Bármikor. Esetleg holnap?
- Kösz a meghívást, maradjunk a holnapi napban. A cím rajta van a névjegyén, de az emelet...
- Második emelet kettő. A kapucsengő gombja mellett a férjem neve olvasható. Délután fél hat...?
- Jobb nem is lehetne. A viszontlátásra, kedves Ilona!
- Zsuzsa berzenkedve hallgatta férje negédes párbeszédét Ilonával, szokásos féltékenykedése ébredezni kezdett.
- Mi a fene – vetette oda Gyulának kedvetlenül –, a végén még elszeret tőlem a kedves pártfogoltad, ha jól hallottam, éppen szobára hív!
- Ízléstelen vagy! Még annyi sütnivalód sincs, hogy felfogd, nemhiába dolgoztunk két héten át Visegrádon? Végre-
valahára kezdenek beérni munkánk zamatos gyümölcsei. – Zsu-

zsa nem állhatta meg nevetés nélkül az ínycsiklandozó hasonlatot. Cikizte még kissé a férjét, eljátszotta vele a szokásos évődési játékokat, majd kivonult a konyhába, hogy elkészítse az aznapra tervbe vett vacsorát.

Ilona fáradt arca felélénkült, megpillantva Kérit. A férfi hatalmas bokrétával állított be, a virágokat a kertjükben szedte, Zsuzsa oly szakszerűen kötötte csokorba és csomagolta celofánba a rózsaszálakat, hogy a legdrágább virágüzletnek is dicsőségére vált volna. Ilona szokásos szendvicseit ezúttal a zsúrasztalkán tálalta fel, nem terített asztalt szervizzel és ezüst evőeszközökkel, nehogy a rendőr elbízsa magát. A kevésbé megtisztelt vendég bátran eszegette a szendvicseket, a bort is elfogadta, közölte, metróval érkezett, irtózik parkolni a belvárosban, amellet a világért sem mulasztaná el, hogy ne koccintson a háziasszony egészségére. Miután a fél tálat kiürítette, körülnézett a szobában és Ilonához fordult:

– A kedves barátnő hol késik? – kérdezte ártatlan mosollyal.

– Nem késik – válaszolt Ilona, s a hangjában kuncogás rejlett –, már réges-régen itt van, jelenleg épp önnel szemben ül! – Gyula jóízűen felnevetett, s nem röstellte bevallani, már ott, a visegrádi étteremben tudta, hogy áll a kedves Ilona az Úr színe előtt.

– Ó, gondolhattam volna! Egy nyomozót volt bátorságom félrevezetni... Elnézését kérem, ezredes úr!

– El van nézve. Javasolnám, fejezzük be a tiszteletkörköt, térjünk a lényegre. Ha nem tévedek, történt valami az elmúlt hetek során, ami aggodalommal tölti el önt.

– Ó, nem fogja elhinni! Valóságos lelki személtáda lettem, az útitársaim közül többen felkerestek, hogy elrebegejék sérelmeiket, vélelmeiket, s egynémely dologban kikérjék a tanácsomat is.

– Ön bizalomgerjesztő egyéniség! Ezt jómagam is tapasztaltam. Nos... kik voltak a látogatók?

– Elsőnek Bella – Dankó Izabella –, utána Venczelné, végül Illés Iván. Sajnálom, de a titoktartás nemcsak a rendőrségre, hanem rám nézve is kötelező, így nem fecseghetem ki vendégeim bizalmasabb közléseit. Annyit azonban elárulhatok, a Noszko századossal lefolytatott beszélgetések igencsak gondolatébresztőnek bizonyultak, s némelyekben gerjedezni kezdtek a szunnyadó indulatok. Nem átalálták a fülem hallatára gyanúba keverni egymást, s én attól tartok, az ilyesmi nagyon veszedelmes! Ugyanis. Ha a beígért újabb kihallgatáson egymásra vallanak az érintettek, könnyen tévútra vezethetik az igazág-szolgáltatást.

– Az ön bölcsessége és tisztessége valóban példaszerű. Sőt! Ön az a bizonyos nőnemű „gáncs nélküli lovag”, aki bajnoka az igazságnak és a felelősségtudatnak! Ám, ha bezárkózik, mint a mélytengeri kagyló, nem várhat el tőlem segítséget.

– Ezzel magam is tisztában vagyok. Nos – az asszony arca komorrá vált, korábbi vidámsága füstként szállt el –, annyit talán elmondhatok abból, amit megtudtam a látogatóimtól, hogy Fóvel József abban a hegyi házban tömeges zsarolásra adta a fejét. Kit közvetve, kit közvetlenül... S az áldozatok fizettek is neki!

– Nem mond újat, Ilona, drága, Noszko is képen van, tisztában a zsarolás tényével. Pontosan tudja, Fóvel kiket zsarolt meg és mennyivel nyúlt le, amellet az indokokat is gyanítja, vagyis azt, hogy a fickó minden egyes áldozatának mi lapul a füle mögött... Néhány részlet, apróbb észrevétel azonban jól jönne, s én úgy gondolom, Ilona nemcsak nagyon okos és intelligens, hanem mindamellett igen jó megfigyelő...

– Hízelegjen csak, Kéri Gyula! Azt hiszi, sikerült félrevezetnie? Gondolja, nem jöttem rá, hogy maga és a kedves felesége csupán azért barátkozott velem oly lelkesen és odaadóan, hogy első kézből gyűjtsön információt az alpesi házban történetekről...? Éppen azokról a bizonyos *apró részletekről*, megfigyelésekről, melyeket ön az imént szóba hozott. Így igaz, nemde?!

– Csak részben. Köszönöm a nyers őszinteségét, és ha megengedi, én is átvenném ezt a hangnemet. Amikor megpillantottam önt ott a recepciós pultnál, és meghallottam a teljes nevét, úgy véltem, megfogtam azt a bizonyos isten-lábat! És ha sikerül önt becserkészni és szóra bírni, szolgálhatok némi adalékkal Noszko barátom nyomozati tevékenységéhez. Zsuzsát is beavattam, a feleségem amolyan könnyen barátkozós fajta, a kapcsolatteremtő készsége példaszerű. Ám, ahogy jobban megismertük önt, őszintén megkedveltük, élvezetesnek tartottuk a társaságát; bár napról-napra nyilvánvalóbbá vált számunkra – ön szilárd jellem! – semmit sem fog a társasutazáson történetekről kifecsegni. Kudarcunk ellenére folytattuk hát a barátkozást, most már kizárólag az ön iránt érzett szimpátiánk miatt.

– Újabb hízelgés a huncut zsarutól, aki sosem téveszti el, melyik oldalán vajas a kenyér! Tudja mit? – kérdezte hetykén az asszony. – Játsszunk kihallgatásosdit! Ön kérdez – mintha csak a kapitányság félelmetes szobájában ülnénk –, s én a legjobb tudásom szerint válaszolok.

– Önnel külön öröm az eszmecsere... Hát... nem is bánom, s ha megengedi, kezdeném. Neve? Születési éve? Gyermekei száma? – Ilona mindhárom kérdésre pontos választ adott.

– Honnan vette, hogy Bellát József megzsarolta?

– Éppen sétára akartam hívni a barátnőmet, amikor a szobájához érve meghallottam, hogy beszélget valakivel. Illetve... inkább vitatkozik, s olykor felcsattan a hangja. Sarkon fordultam és elsiettem. Később – este a vacsoránál – másoknak is feltűnt, hogy ki van sírva Bella szeme.

– Tovább! Ivánt mivel zsarolták?

– József szemet vetett Bellára, és megfenyegette a fiút, hogy elhódítja tőle a lányt.

– Nono. Ez a vélelem kissé sántít! Cseppet sem életszerű.

– Sajnálom, de többet nem mondhatok, nem élhetek vissza Iván bizalmával.

– Meglehet, hogy Iván ölre ment Józseffel?

– Passz!

– Ilona, ez nem bridzsjáték, itt licitálni kell!
– Téved. Itt és most én határozom meg a játékszabályokat. Egyébként meg... vannak bizonyos élvezetek, melyekről nem szívesen mond le a beszélgető partner. Ilyen például a kérdésre adandó válasz megtagadásának gyönyörűsége.

– Ejha! Szóval volt ott egy kis verekedés... No semmi, ez talán még nem ok az emberölésre... Nézzük a Venczel házaspárt. A gyilkosságot megelőző estén tapasztalt olyasmit, hogy a férfin az izgalom jelei mutatkoztak volna?

– Nem vettem észre semmi rendkívülit.

– Beszéljünk valamit a büntény eszközéről, a konyhakésről! – Ilonának alig észrevehetően megrándult az arca, és a kezével tett egy tétova mozdulatot. – A korábban felvett vallomások értelmében a kés a készlet többi tagjával együtt a menedékház tulajdona, és helye a konyhakredenc egyik fiókjában volt. Úgy tudom, Venczelné, mint konyhafőnök, minduntalan ott nyízsörészett, elvehette ő vagy a férje észrevétlenül a kést?

– Elvehette, ahogy bárki elvehette volna.

– Ilona! Ez talányos, többértelmű válasz... Melyikük volt a „konyhás” a gyilkosságot megelőző napon, ki főzte az ebédet és ki készítette a vacsorát?

– Én. – Gyula döbbszerűen mérte végig az asszonyt, a csodálkozástól szemöldöke a homlokára szaladt.

– Akkor hát aznap dolgozott is a késsel...

– Nem. A szalonnát a kiskéssel aprítottam, kenyérszeletelésre meg ott volt a másik, a fűrészes fogó.

– Mikor látta utoljára az ominózus kést?

– Fogalmam sincs. Úgy rémlik, azt a darabját a késkészletnek egyszer sem használtam.

– Hány óra felé tértek nyugovóra akkor este?

– Viszonylag korán, még tíz óra előtt, mindenki álmos, bágyatag volt.

– Mi volt a vacsora?

– Krumpilángos pirított szalonnával és teával.

– Milyen teát ittak?

– Egyszerű gyümölcssteát. – Ilona lelkesedése lelohadni látszott, úgy tűnt, tolakodónak, kellemetlenkedőnek tartja a kérdéseket. Gyula úgy ült a székén, mintha botot nyelt volna, arca merev volt, a szeme parázslott, ahogy az asszonyra szegezte a tekintetét. – Véleménye szerint mindenki aludni tért, vagy később is hallani vélt lépéseket a folyosón?

– Igen hamar csend lett. Még a szobákban lévő kézizuhany surrogását sem hallottam, gyanítom, hogy aznap este valamennyien a fürdést mellőzve estünk be az ágyba.

– Egyszóval ön is...

– Bevallom: igen.

– Már megbocsásson. Azt tartják, az idősebbek éberen alszanak... Az éjszaka folyamán sem hallott a folyosó felől zajt, lépéseket?

– Nem hallottam. Kivételesen igen mélyen aludtam végig az éjszakát, annak ellenére, hogy nem nyúltam altatóhoz. – Gyula szeme villant, mint annak, aki pénzmét talál a kanális rácsán. A hangja is élénkebb lett:

– Rendszeresen altatóval alszik? Az útra is vitt magával utánpótlást?! – Ilona kelletlen arcot vágott, ujjai a szoknyáját kezdte morzsolgatni. Rántott egyet a vállán, ajkának fintora nemtetszésre utalt.

– Csupán elvétve veszek be egy-egy szemet... Nincs jelentősége... Nem vagyok gyógyszerfüggő, ha erre próbál céloztatni!

– Eszembe sem jutna céloztatni. Ha ilyesmit feltételeznék önről, rákérdéznék! – Az asszony elmosolyodott, felállt, bort töltött a poharakba.

– Altató helyett! – jegyezte meg ironikus hangon. Ittak. Egy ideig hallgatagon ültek, csupán az utcáról beszűrődő zaj zavarta a hirtelen beálló csendet. Valahol felvisített egy mentőautó szirénája, Ilona a zsúrasztalkára helyezte poharát, felkelt, behajította az erkélyajtó szárnyát. Várakozó pillantást vetett vendégére:

– Más? Volna még kérdése?

– Lényegében már csak egyetlen egy. Lássuk csak... ön szerint ki ölte meg Fővel Józsefet?

– Senki. Azazhogy ő ölte meg saját magát. Ez a határozott véleményem, bár az orvos szakértők gyilkosságot diagnosztizáltak.

– Mire alapozza a véleményét?

– Két dologra. Egyrészt: egyetlen útitársamról sem tétélezek fel ekkora szörnyűséget! Másrészt: Fővel József idegyöngye, labilis személyiség volt.

– Na, tessék! Ezt meg honnan veszi? Talán ilyennek ismerte meg annak idején, fiatalon a férfit?

– Az akkori ismeretségünk igencsak felületes volt, mindössze néhány alkalommal találkoztam vele. Nos... mit is mondjak... amolyan átlagos fiatalembernek látszott... Az azonban igenis meglepett, hogy hirtelen eltűnt, kerekét oldott... Később megtudtam, hogy Franciaországba disszidált.

– És ez a mostani József milyen benyomást tett önre? Beszélgettek olykor? Felelevenítették a régi emlékeket?

– Hová gondol, kérem? Csak nem képzelem, hogy friss özvegyként flörtöt kezdek egy régi *fiúismerőssel*?! Mindössze néhány lényegtelen mondatot váltottunk, de szót sem arról, mért ment el, mire vitte franciahonban, mi okból tért haza. És ő sem kérdezett rá elmúlt éveimre.

– Elnézést. Csupán bizonyos megkülönböztető jegyekre volnék kíváncsi az akkori, és a mostani József között...

– Akkoriban jó svádájú, kellemes fiatalembert ismertem meg benne, mostanra mogorvává vált, és kifejezetten zavartan viselkedett. Az étkezések, a vidámabb vagy a komolyabb beszélgetések az ebédlőteremben bonyolódtak, ilyenkor körülültük a nagyasztalt, ettünk, vagy csak társalogtunk. József csupán arra a rövid időre ült le közénk, amíg befalta az ételadagját, ahogy végzett az evéssel, hátrahúzódtott a sparherd mellé. A programok, tennivalók közösen folytatott megbeszéléseiben sem vett részt, akár egy alamuszi ragadozó, úgy gunnyasztott a sutban. Mint aki kifigyeli az áldozatait, majd lecsap... Váratla-

nul lepte meg azokat, akikkel szót kívánt váltani, kiszúrva az alkalmas pillanatot.

– Netán önnel, a régi ismerőssel is próbálkozott?

– Mit képzelsz? Nekem nincsenek rejtegetni való dolgaim!

– Egyéb jele az ideggyöngeségnek?!

– Hát az adó-vevő tönkretétele! Elérte, hogy ne használhassuk a rádiótelefont, legyünk elvágva a külvilágtól. Fel nem foghatom, mi okból rombolt, önmagának is árthatott volna vele...

– Nekem volna tippem. Nyilván attól tartott, valaki képes és értesíti a hatóságot, leleplezi a zsarolással kapcsolatos kisedő játékaikat. Az ő szempontjából nézve a cselekményt, a kommunikáció lehetőségének kiiktatása nagyon is logikusnak tűnhet...

– Ön a nyomozó, ön tudja. De ez nem volt minden...

– Igen?

– A mániákus depressziósokhoz hasonlóan csapongó volt a hangulata. Amikor Bálinték bajba kerültek, csatlakozott ő is a mentőcsapathoz. Bár nem volt gyakorlott sziklamászó, vállalta a veszélyt, hogy segíthessen, a nehezen megközelíthető helyekre is odakúszott. És a barlangjárásban is részt vett, amikor az eltűnt lányokat kerestük.

– Ilona, kedves, amit elregélt, az egy különc ember kissé bizarr viselkedésére utal. Ám mindez nem ok az öngyilkosságra, kiváltképp, ha figyelembe vesszük, zsarolásaival szép kis summát gyűjtött be magának, és további pénzekre is kilátása volt. Az ilyen fordulat nemhogy életuntságot, sokkal inkább optimizmust válthat ki valakiből...

– A gonoszság is lelki defektusra vall! Ezt ön, a rendőr, nálamnál sokkal jobban tudja! És a hangulatát, lelki tényezőit befolyásolhatta az időjárás is, előző nap hatalmas vihar volt, majd ezt követte a főn.

– Igen, a főn. Úgy tudom, enyhe melegfronti hatást gyakorol az érzékenyebbekre. Ettől még senki...

– Dehogynem! Osztrák ismerőseim mesélték, ha erős a főn, az emberek valósággal meghibbannak. Esetenként haza-

küldik a munkából a dolgozókat, az orvosok elhalasztják a műtéteket. A legtöbb öngyilkosság, gyilkosság ilyenkor történik, ha nem hiszi, tanulmányozza át a statisztikát.

– Meg fogom tenni. Más? Valami apróság, amit még nem mondott el, amiről esetleg megfeledkezett?!

– Semmi. Remélem – vált gúnyossá Ilona hangja –, meg van elégedve velem! Ha Zsuzsa és ön szóra bír engem ott, Visegrádon, ennél többet akkor sem mondhattam volna... Rendőr-főnök úr, megnyugodhat! Teljesítette nyomozótársi kötelességét, beszámolhat barátjának, Noszkó századosnak sikeres kifágatásom eredményéről!

– Ilona! – Gyula elvörösödött zavarában, rájött, az aszszony csupán ugratja őt, bünteti, mert úgy véli, ők Zsuzsával nem az igazi arcukat mutatták ott, Visegrádon, csak érdekből voltak kedvesek vele. – Ilona, kérem! Újból megerősítem: félreért bennünket... biztosíthatom, kellemesnek találtuk a társaságát, nem nyomozati célból javasoltunk közös programokat!

Ilona nem reagált a rendőr lelkes tirádájára, hogy oldja a feszültséget, újból teletöltötte borral a poharakat. Gyula mohón ivott, jól esett az ital kiszáradt torkának, s hogy valamivel kedveskedjék a ház úrnőjének, a lakás dicséretébe fogott. Kezdte a bútorokkal, folytatta a kárpitokkal, végül a falakat kémlelve, a festményekről próbált kinyögni szakszerű elismerést. Hirtelen felugrott, tett néhány lépést, majd megtorpant az egyik kép előtt.

– Miféle kép ez – kérdezte csodálkozva –, vagy nem is kép, talán inkább intarzia?

– Olyasmi. Pontosabban szólva a kollázs és az intarzia sajátos vegyítése.

– Mármost hogy...

– A kollázs az avantgárd művészet egyik ága. Lényegét tekintve formalista festészeti irányzat, az alkotások a festett részleteken kívül egyéb, az alapra ragasztott anyagokból, kisebb tárgyakból is állnak. Látja? – mutatott Ilona a különös képre – a falemezen festve van a tenger, az égbolt és némely apróság, míg

a lány ruháját a fa-alapba bedolgozott ékkövek díszítik. A bokrok is valódi vesszők, míg a levelek szintén festve vannak...

– A lány haja egyetlen sárgásbarna borostyánkőből van kifaragva... a cipőcske rubin... – Gyula szeme majd' kiugrott az üregéből, amint nagy figyelemmel szemlélte a sajátos alkotást.

– A kép címe: *Lányka a tengerparton*.

– És az ábrázolt kecses kis leányzót önről mintázta a festő!

– Ezt honnan veszi?

– Az alak karcsúsága és testtartása áruló! Vagyis, ön, kedves Ilona, megőrizte fiatalos alakját, mozdulatait. Bár a haja most sötétebb... talán...

– Igen. Hogy megöregedtem, festem a hajam.

– A moha is valódi... és a kavicsok a parton... No, de a legcsodálatosabb a lányka ruhája! Jól gondolom, hogy valódi ékköveket: rubint, zafírt, opált, sőt gyémántot montírozott rá a művész? Ha ez így van, a kép hallatlan sokat ér!

– Jól gondolja, minden kő valódi. Egyébként az intarzia biztosítva van. El nem mondom, mekkora összegre!

– Már csak egyetlen kérdésem volna! Ki alkotta ezt a varázslatot?

– Valaki... akit fiatal koromban nagyon szerettem... és aki engem is nagyon szeretett.

– Neve...? – Gyula félrebillent fejével sandított Ilonára.

– A nevét már régen elfeleddem...

– Értem. Egyszóval titok. Elnézését kérem a kíváncsiságomért...

Gyula elgondolkodva lépkedett a Duna-parton. Az idő kellemes volt, a langymeleg levegő puha paplanként ült rá a városra, az utcai fények itt-ott már kigyúltak, s a fülledtséget kissé enyhítette a folyam felől a partra bukó, Duna szagot hozó kora nyári szél. Nem volt kedve metróba ülni, sétára vágyott,

kiszellőztetni zúgó, szédelő fejét. És végiggondolni mindazt, amit hozott néki ez a különös délután, Ilona közlései és a kol-lázs... illetve intarzia. Lányka a tengerparton... és Ilona a *lányka*... – Az ördög sem hallott még ilyet – motyogott magában –, ezek a kubisták, futuristák, dadaisták, vagy mifénék fejtetőre állítják a képzőművészetet! – Felkanyarodott a Lánchídra, a híd közepén megállt, nézte a sötéten hullámzó vizet. Valami kósza ötlettől vezérelve azt kezdte számolni, mennyi idő alatt érhetett ide Visegrádról az alatta épp most elhaladó uszadékfa. A számtanfeladat kikapcsolta agyát, elvonta figyelmét a sokkal nehezebben megfejthető problémákról; egyben pihentette is. Ráfért. Gondolatai zibongva kavargtak, szüntelenül a különös képet, a csillogó ruhába öltöztetett lánykát látta maga előtt.

A Lánchídról felsétált a Várba, onnan levitt az útja a Moszkva térre, végül az egyik Sváb-hegy felé tartó busszal vitette haza magát. Fél tíz is elmúlt már, amikor a kapun belépett, Zsuzsa ingerülten, dühös arccal mérte végig a sok sétától megfáradt, átizzadt ingű férfit.

– Hol az ördögben kóboroltál? – támadt rá nem éppen kedves hangon. – Képtelen voltál kiszakadni Ilona búvköréből? Vacsorát kérsz? Vagy az a nő ellátott minden jóval, megtömött, mint a hizlalásra kiszemelt gödölyét...?

– Fogd vissza magad, kedves, ha felbosszantasz, nem mesélek semmit! Pedig igencsak volna mondanivalóm... – A ravasz ember tudta, neje kíváncsisága mindennél előbbre való. Jól számított, Zsuzsának az *információhiány* még az elnászpángolásnál is nagyobb büntetés lett volna; kutakodva stírolta a párját, kémlelte, mint kandi veréb a lócitromot. Felmérve a szitot, jobbnak látta szelídebb regiszterekre váltani, mellőzve korábbi felindulását, enyhén bársonyos hangon fordult a férjéhez.

– Látom, elfáradtál. Mossál kezet, máris találom a vacsorát. Tojásos nokedlit készítettem gyöngye kerti salátával... megfelel?

– Jöhet – nyugtázta fölényesen a férfi, majd felkereste a fürdőszobát. Mielőtt nekilátott volna a felkonferált vacsorának,

mobilján kereste Noszko Tamást. A hívás kiment, ám a férfi nem fogadta, Gyula átkapcsolt, és küldött SMS üzenetet. Szótlanul evett, Zsuzsa apró sürgető szócskákkal bombázta, óvatos célzásokkal próbálta kiszedni belőle, Ilonával végül is mire jutott. Férje rá sem hederített, egy pókerjátékos kifejezéstelen arcával „tömte a majmot”, s addig meg sem szólalt, míg fel nem falt a teli tál teljes tartalmát, kiürítve azt az utolsó szem nokedliig. Megtörölte a száját, kortyolgatta a *Gyula-fröccsöt* (két deci bor három deci szóda), majd felállt az asztaltól és elindult a nagyszoba felé. Ebben a pillanatban jelzett a mobilja.

– Tamás? Szia!

– Szia. Bocs, hogy nem fogadtam a hívásod, de épp egy táró mélyén mászkáltunk Kingával. Öregem... hogy micsoda leletek vannak itt... hát ezt látnod kéne! Szarmata sírboltok tele ékszerekkel, fegyverekkel... tán a hetedik századból valók...

– Gratulálok a sikeres feltárási munkához. Ám ha megkérhetnélek: ugorj át ide, mihozzánk, a huszonegyedik századba! A múltkor azt mondtad, én vagyok a főnök, mozgósíthatom a nyomozócsoporthoz. Hát... élnék is az alkalommal!

– Húha! Tán szagot kaptál, te vén vadászeb! Mire utasítam a fiúkat?

– Nyomoztasd le Fóvel József múltját. Egyáltalán... mit tudtok őróla?

– Gyanítom, nem valami sokat. Miskolcon született, ott végezte a gimnáziumot, majd érettségi után feljött Budapestre. Beiratkozott valami főiskolára...

– Ez az! Innentől kezdve érdekel a pasas! Miféle főiskolán tanult? Hol lakott, kikkel barátkozott és főként: kinek vagy kiknek kurizált... Mikor menti ki Franciaországba? Hogyan élt ott, mit dolgozott és végtére mi okból tért haza?

– Csak ennyit kérsz tőlünk? Mondhatom, roppantul szerény vagy!

– Szerény az öregapád, te golyhó! Inkább arra felelj, mindezt eddig még mért nem tisztáztátok? Nem elég csupán az

élők életét kurkászni, a halott korábbi viselt dolgai is okot adhatnak a gyilkosságra!

– Jó, jó, kösz a kioktatást. Még ma riasztom Neppel Péter főhadnagyot. Ő a helyettesem, ő végzi az operatív munkát. Ha bármit megtud, nálad jelentkezik.

– Kábé hány nap múlva remélhetek választ?

– Talán egy hét... esetleg tíz nap...

– Hozzátok képest a csiga is futóbajnok... Nos, rendben. Ássál csak nyugodtan... És csókoltatjuk Kingát!

Zsuzsa az izgalomtól sápadtan állt a férje mellett, éles hallásának köszönhetően értette Tamás minden szavát. Félelmetesen csillant a szeme, ahogy a párjára nézett:

– Megtudhatnám végre, mi folyik itt? Azt mondtad, a nyomozótársad vagyok, és te, te piszok, hallgatsz, nélkülem intézkedel...

Gyula válasz helyett magához ölelte a háborgó asszonyt, és a nagyszoba kanapéjához vezette. Helyet foglaltak, összebújva ültek.

– Figyelj! – szólította, majd teljes részletességgel elmesélte az Ilonánál tett látogatása történetét.

Zsuzsa minden idegszálát megfeszítve hallgatta férje élménybeszámolóját; olykor felhőrdült, máskor bólogatott, időnként kérdéseket tett fel:

– Egyszóval Ilona rájött, hogy miért barátkoztunk vele! Gondolom, vért izzadtál, miközben megkísérelted a szerecsenmosdatást. Okos nő, nem vitás... No, de a kép! Hogy mondtad? Kollázs?! Várj, előszedem a művészeti lexikont és kikeresem az ezzel kapcsolatos tudnivalókat...

– Arra még ráérsz, mondanám tovább...

– Hallgatlak!

Gyula folytatta az elbeszélést, beszámolt arról, mi okból kérte Tamástól a nyomozócsoporthadrendbe állítását.

– Ennyire keveset tudnak a fiúk arról a bizonyos Józsefről? Az ő előéletét mért nem nyomozták le Tamás emberei?

– Ne feledd – vette védelmében Gyula a barátját –, az érdembeli nyomozati munka Kerényi vezetésével történt. Tamás mindössze néhány hete kapta meg az ügyet, s első dolga az volt, hogy alaposan kikérdezze az életben maradtakat.

– Helyes a bögs! – bólintott az asszony. – És jól tette, hogy tanácsalanságában hozzád fordult... No de én is jól tettem, hogy rábeszéltelek a visegrádi üdülésre!

Ebben maradtak. Gyulának nem volt kedve tovább ragozni a témát, fáradtnak, elgyötörtnek érezte magát.

Az elkövetkező napok nem hoztak újdonságot, Gyula szótlan volt, kedvetlen és visszahúzódó, ímmel-ámmal végezte el a Zsuzsa által ráoktrojált apróbb feladatokat. A nő ismerte jól a nyomozó-férjet, nem faggatta; tudta, mikor kell öklmét békességben hagyni, elkerülni még az alig leheletnyi konfliktusokat is.

Napközben, ha csend volt, nem harsogott a rádió vagy a tévé, Gyula elbújt egy sötét sarokba, és arcát a kezébe temetve erősen gondolkodott. Agyában felidézte az Ilonával folytatott párbeszéd legapróbb részleteit, pontosabban az asszony arcizmikáját, tekintete rezdüléseit, hevesebb, vagy tétova mozdulatait. Elemezte, milyen volt a hangja, amikor felelt a kérdéseire; halk, bársonyos, netán megvető, hárító... Kísérte enyhe mosoly, lekicsinylő ajakbiggyesztés, hirtelen elkomorulás, homlokráncolás, a szemöldökök összevonása, elsápadás vagy elpirulás? Mind megannyi jel, vagy inkább jelzés arra vonatkozóan, hogy igazat szól-e, avagy lódított, illetve elferdítette kissé a valóságot. Sokat elárult a testtartása is, sőt a kezek, az ujjak játéka, tétova mozdulata. Gyula ilyesmire is élesen figyelt, kiváló memóriája segítette abban, hogy még néhány nap eltelte után is – mintha csak mozifilmet látna – felidézze magában a Régi posta utcában lejátszódott jelenet legapróbb részleteit.

Többféle elképzelése is volt arra nézve, mi is történhetett ott, abban az alpesi házban. Eszébe ötlöttek bizonyos gyanús események, olyasmik, melyeket a nyomozati eljárás mindeddig figyelmen kívül hagyott. Például: ki látta, illetve használta

utoljára a kést, a gyilkos eszközt? A felelet: bárki használhatta! Ilona volt aznap a konyhás... Meglehet, észrevett valamit. És azt a valamit nem hajlandó elmondani, talán éppen azért, mert közlése rossz fényt vetne valakire... Kicsodára? Igen valószínű, hogy a kedvencét, Bellát védi... A kis ápolónőt, aki nyilván jól bánik a szikével is...

Furcsállotta azokat a híreszteléseket is, melyek a főn-széllal kapcsolatban keltek szárnyra. Nemcsak Ilona, de mások is említették, milyen fáradtak, törődöttek voltak akkor este... Úgy mondták: mindenki, mint a darab fa, úgy hevert ágyában, mélyen aludva át az éjszakát. Utánanézett az Interneten: az al-pesi szél oly bódító, bolondító volna? Azt olvasta: meleg, száraz szél, mely a hegyeken átbukva éri a völgyeket. Persze... hat a reumásokra, szívbetegekre, de nem mély álmot, inkább csak a sajgó testrészek fájdalmát fokozza, esetleg kisebb levertséget okoz...

– És a tea... Nocsak, a tea! – Gyula felmordult, elmélyült egy ránc a két szemöldöke között. Mélybarna szemét résnyire húzta, ami nála az új ötletek felbukkanásának a jele volt. – Ilona altatóval élt, valaki elcsenhette a pirulákat és belepottyantotta a teás lábosba! Igen. Így már érthető volna az álmosság, az el-esettség, a mély, szinte önkívületi állapot... Ketten azonban nem ittak abból a teából: József, aki látogatóra várt, és az, aki éber akart lenni, hogy elkövethesse a szörnyű tettet. Ők csupán mímelték az ivást... És hogyhogy ezt senki sem vette észre? Talán valaki mégiscsak felfigyelt rá, de hallgat róla – hallgatni arany! –, mert aki látott valamit, meglehet, ő maga is fedez va-lakit... valakit, aki igencsak kedves neki. Bonyolult ügy... sze-relmek, barátságok, szimpátiák szövődtek ott, abban az alpesi hajlékban, és egyvalaki részéről emésztő, gyilkos gyűlölet...

Volt még más is, ami feltűnt neki: Ilona lelkes bizonyga-tása, hogy a pasas öngyilkosságot követett el. Remek! Ez volna aztán a megoldás! Elkaparni a hullát, *ad acta* tétetni a nyomozó hatósággal az ügyet... A gyilkos meg röpködhet szabadon, akár a pteroszaurusz a krétakorban...

Lassanként megfogamzott benne egy meglehetősen valószínűtlen teória, melynek csupán akkor lett volna létjogosultsága, ha Tamás nyomozócsoportja igazolja feltevéseit. – Bizonyíték! Bizonyíték kéne, de ennek beszerzése jelenti a nyomozó számára a legnagyobb kihívást. – Újból és újból átolvasta a sárga dosszié tartalmát, hovatovább már kívülről fújta, miközben mondatról mondatra vetette össze az abban foglaltakat Ilona válaszaival. Volt, hogy már szédült, hogy szemkápráztatóan hasogatott a feje, ilyenkor lecsapta a keze ügyében lévő irományokat, kirohant a kertbe, sétával nyugtatni megfáradt idegeit. Olykor felmászott valamelyik gyümölcsfára, letépett néhány kinyílt éret gyümölcsöt, hogy azzal frissítse fel elpállott szája keserét. Nem egyszer önmagát korholta:

– Mi az ördögért eszem itt magam, mint egy túlbuzgó kiscserkész? Fantazmagóriákat gyártok, akárha detektívregényíró volnék! Holott az egész alpesi társasutazásnak egyszerű a nyitja, ahogyan azt már réges-rég megfejtette Kerényi nyomozó. Igazából egyetlen emberpárra nézve jelentett komoly fenyegetést József akciója, annak a kettőnek aligha lett volna másfajta választása, minthogy eltegye láb alól a vérszívó zsarolót. És ez a két ember Fischer Bálint és Béli Mariann. A kábsszerzés nem tartozik a bocsánatos bűnök közé, azért súlyos évek járnak, a tét tehát óriási! Mariann komoly sérüléseket szenvedett, mozogni is alig volt képes. A tettet tehát a párja: Bálint követte el.

Amikor gondolatai elértek erre a pontra, pillanatnyilag megnyugodott. Ám még egy óra sem telt bele, máris kételkedni kezdett a látszatra alapozott feltevésben, és újabb teóriák gyártásába fogott. Így ment ez már több, mint egy hét óta, amikor végre – miként a kék égből alászálló fehér galamb – megérkezett a megváltás, Tamás telefonjának jóvoltából.

– Szia, öreg, mi van? – kapcsolta izgatottan vételre a készülékét Gyula.

– Üdvözöllek, főnök, kedvező híreim vannak! Neppel főhadnagy nyomra futott, szeretne felkeresni téged!

– Epedve várom a fickót, jöhet nappal, hajnalban vagy éjjel...

– Király. Ám, ha nem volna ellenedre, én magam is ten-ném nálatok a tiszteletemet. Fúrja az oldalam, mi ez a felhajtás, mi a kutyagumit ázott ki az ürge...

– Te amatőr régész... Neked újabban csak az ásatáson jár az eszed! De nem gond, örömmel várunk. Mikor jönnétek? Zsuzsa majd készít valami harapnivalót.

– Az jó lesz. Kinga aranyos, bájos, a világ legokosabb nője, no de... főzni elfelejtette megtanítani a kedves mamája... A konzervekkel meg már tele a hócipóm... Egyébként kösz a meghívást, holnap hat óra körül megjelennénk, a beosztottam fogja vezetni a kocsit...

– Értem a célzást, még ma behűtöm a kedvenc vörösborod!

– Legkevesebb két üveggel! Gondolom, mindent megbeszéltünk...

– Minden lényegeset. Szia!

A Kéri házaspár lázban égett, ezúttal nem a gyilkossági ügy, hanem a vacsora volt a vita tárgya. Zsuzsa szendvicset javasolt, az ötletet Gyula kapásból elvetette.

– Az a szerencsétlen két hete májkrémes kenyéren él, főtt ételre vágyik, a te remek házi kosztodra, édes angyalom!

– Pulykasült legyen sokféle garníringgal?

– Talán jobb volna valami egyszerűbb. Amolyan tartalmasabb egytálétel, hogy ne kelljen az evéssel annyit vacakolni...

– Ötletem van! Mit szólsz a rizses kacsaprólékhoz friss kerti zöldséggel és salátával? A desszert meg almás-béles volna...

– Megszavazva! De a húsos kását sok májjal, zúzával és kevés csontos darabkával tálald!

– Úgy lesz, kedvesem, majd lefejem a csontokról a húst. És ha már így szóba hoztad, menj ki a konyhakertbe, és ásd ki a földből a legszebb zöldségeket! Karalábét és karfiolt is vágatsz... a saláta ráér holnap is... hogy friss legyen! – Gyula kapta magát, és inalt kifelé. Madarat lehetett volna fogatni vele.

Másnap hat óra tíz perckor járőr kocsi állt meg a ház előtt, Tamás és Neppel főhadnagy kászálódott kifelé belőle. Gyula magához ölelte barátját, Tamás néhány kilóval könnyebben és egy-két árnyalattal barnább képpel üdvözölte hajdanvolt főnökét. Társa, a fiatal rendőr nem volt túl jó színben, az irodában ülők sápadtsága ülte meg az arcát, beesett szeme, véreres szemgolyója éjszakai munkák sokaságáról árulkodott. Gyula a lakásba tessékelt vendégeit, Zsuzsa már terített, szokatlan mód azonnali vacsorát javasolt, megjegyezve, attól tart, ha a férfiak belemelegednek a nyomozás taglalásába, elapadnak a gyomorsavak.

Nem vallott szégyent a rizses aprólékkal, senki sem kérette magát, a tál veszedelmes gyorsasággal ürült, ő, a háziaszszony csupán pár falathoz jutott. A vékonydongájú főhadnagy kivételével valamennyien leöblítették vörösborral a finom étket. Az áldozatkész fiatalembernek, aki a kocsit vezette, csupáncsak gyümölcsle jutott. Az almás-bélest Zsuzsa a nagyszobában találta, a zsúrkocsira helyezve a gusztusos süteményeket. Ő maga jó munkát kívánva távozott, tudta, ha férje hivatalos ügyet tárgyal az embereivel, akkor az ő jelenléte nem kívánatos.

– Lássuk a medvét! – kedélyeskedett Gyula, kihörpintve poharából a maradék italt. Neppel Péter szürke irattartót húzott elő a táskájából, nem nyitotta ki, csupán maga elé tette.

– A nyomozati anyag nem nyilvános – nézett bátortalanul a ház urára –, csupán szóban közölhetem megbízatásom eredményeit. Noszkó százados úrnak átadom máris a dossziét, remélem, elégedett lesz azzal, amit kapni fog.

– Magam is remélem – szigorodott el Tamás –, úgy hallottam, valamennyien jó munkát végeztek! Kezdd el fiam, a nyomozati cselekmény ismertetését.

– Értettem! Nos – nézett elgondolkodva maga elé a fiatalember –, Fóvel József meghalt személy fiatal éveinek feldeírítése volt a feladatunk. Az illető Miskolcon született, ott élt a családjával, iskoláit is a városban végezte. Édesapja finommechanikai műszerészként tevékenykedett a Diósgyőri Gépgyárban, majd – miután nyugdíjba vonult – rá néhány évre, 1998-ban, elhalálozott. Fóvel édesanyja a háztartást vezette, ő 2004-ben halt meg időskori végelgyengülésben. A férfi öccse: János, miután kitanulta a villanyszerelői szakmát, otthagyta a szülői házat, jelenleg Zalaszentgróton él a családjával. A két fivér közt megszakadt minden kapcsolat. Továbbá – a fiatal rendőr oldalzsebéből előkaparta a szemüvegét, s mintha fejből nem tudná a szöveget, okuláróján át pislantott bele a dossziéba. – Továbbá – kezdte újra – Fóvel József érettségi után felköltözött Pestre, beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára...

– Stimmt! – csapott Gyula öklével a tenyerébe. – Van már egy találatom! Milyen szakot választott az ürge a főiskolán? – kérdezte csillogó szemekkel.

– Arról itt nincs szó... Csupán az érdeklődési körére történik utalás... főként a festészet foglalkoztatta, illetve a kollázs... Nem tudom, mi a csuda az...

– Én tudom! – dicsekedett Gyula. – A képzőművészet egy sajátos ága...

– Folytasd, barátom! – intette a főhadnagyot Noszkó, nem hagyva mellékvágányra futni a beszélgetést.

– Tekintettel a család szerényebb jövedelmére, kollégiumi elhelyezést kapott, de alig egy év múltán elköltözött onnan. Albérletbe ment, valahová a Szív utcába...

– Kihez?

– A lakás tulajdonosa Szabó Győző, ám ő vidékre költözött, s a leányát, Szabó Ilonát jelentette be főbérelőnek...

Tamás büszkén csettintett az ujjával Gyulához fordulva, mintha ő maga végezte volna a nyomozást. Gyula valóságos diadalüvöltésbe tört ki, korábbi vélelmének beigazolódása látán. Neppel főhadnagy csodálkozva nézett egyikéről a másikára,

fogalma sem volt, mért olyan érdekes, ha valaki a hatodik kerületbe költözik. Folytatta volna, de nem jutott szóhoz.

– Jó volt az ándungom! – bökött Gyula ujjával a levegőbe. – A nő hamukázott, illetve eltitkolta a teljes igazságot. Nemcsak futólag ismerte Fóvelt, hanem együtt is lakott vele! Ide a rozsdás bökött, drága fiaim, hogy a mi Józsefünk volt az a bizonyos nagy szerelem, aki megalkotta a *Lányka a tengerparton* című műremeket!

– Elveszítettem a fonalat – ismerte be Tamás –, jól ten-néd, ha megosztanád velem magvas gondolataid... – Gyula részletesen beszámolt mindarról, amit megtudott az Ilonánál tett látogatása alkalmával.

– Volna még más is – szólt a főhadnagy kissé megilletődve, miután a két férfi töviről hegyére kicsontozta a jeles fedezést.

– Éspedig?

– Fóvel nem fejezte be a főiskolát, még a negyedik szemeszterét sem zárta le. Beállt dolgozni valami kisiparoshoz, finommechanikai munkákat végzett. Felkerestük a férfit – folytatta – idős már, de még mindenre emlékezett. Azt mondta, az ügyes kezű fiút nehéz volt munkára fogni, minduntalan a saját dolgait machinálta. Ő is azt a bizonyos kollázt emlegette.

– Hogyhogy nem vitték el katonának? – csodálkozott Gyula.

– Volt valami enyhe gerincbetegsége, ami jó volt arra, hogy mentesüljön a katonai szolgálat alól. Ennek is utánajártam! – húzta ki magát büszkén a főhadnagy.

– Remek munkát végeztetek! – veregette meg a fiú vállát Tamás, a felettes nagylelkűségével. Gyulához fordult:

– Összegezzük az eredményt! Tehát: Fóvel József és Szabó Ilona fiatalon élettársak voltak. Később a férfi – ki tudja, mi okból – Franciaországba távozott, és emlékbe adta elhagyott kedvesének a képet. Illetve a kollázt, vagy mi a fenét...

– Oké. Az azonban még mindig nem tiszta, mért ment el, mért maradt odakinn, s végül mi okból tért haza ezelőtt kábé öt évvel...

– Azt hiszem – feszengett Tamás –, a Miskolci Rendőrkapitányság közölt a fentiekkel kapcsolatban valami keveset...

– No és... hogyan tovább, Tamás? – érdeklődött Gyula. – Beidézed Ilonát vallomástételre, felfedve, hogy miféle nyomra bukkantatok?

– Elnézést! – kapott a szón vöröslő füllel a főhadnagy.

– Ha mondhatnék még valamit. A nyomozócsoport tagjaival egyetértésben javasolnám, fel kellene venni a kapcsolatot a párizsi rendőrséggel. Akkor talán megvolna a válasz arra a kérdésre: mi történt Fóvel Józseffel a külhoni esztendőik alatt. Elvégre több, mint 30 évet töltött el odakinn...

– Okos! – bólintott Gyula, elismerően mérve végig a főhadnagyot.

– Elfogadom én is a javaslatod – fordult Tamás a beosztottjához –, engedélyezem, sőt elrendelem a kapcsolatfelvételt. A szükséges előkészületi lépéseket megteszem holnap a kapitányságon. – Miután Neppel ültében is vigyázzba vágva magát nyugtázta a parancsot, Noszkó válaszolt Gyula korábban feltett kérdésére.

– Úgy vélem, a tanúkihallgatással várjuk meg a Párizsból begyűjtött információt. Utána ülünk újból össze, és döntsük el akkor, mi módon gombolyítjuk tovább a fonalat. Mit kíván a célszerűség, rontsunk-e rá Ilonára azzal, hogy felfedtük féltve őrzött titkát, vagy nyomozzunk tovább és lapítsunk, mint a vadász, amikor a leshelyen ülve a kapitális bikára vár.

Ebben maradtak, a két nyomozó búcsút vett a Kéri házaspártól, megköszönve a nem mindennapi finom vacsorát.

Ilona dudorászva szedegette össze a használt tányérokat és poharakat, miután búcsút vett Kéri Gyulától. Orcája redői kisimultak, szerfelett elégedett volt önmagával, úgy vélte, ala-

posan megleckéztette az öntelt rendőrezredest. Évődve dörgölte az orra alá, hogy ott, Visegrádon csupán holmi nyomozati célból barátkozott vele; ez volt az ok, hogy nem fedte fel a valódi kilétét, nem árulta el, hogy ismeri Noszkót, hogy valaha a BRFK-nál teljesített szolgálatot! Persze... a férfi is és az asszony is mindent megtett azért, hogy a bizalmába férkőzve kiszedjen belőle minél több információt, ezért furikázták autón, járták be vele a Duna vidékét...

Miután rendet rakott, kiült az erkélyre, nagyot szippantott a Duna-szágú levegőből. Gondolatai továbbra is Kéri Gyula körül jártak, miközben elemezte az elmúlt délután eseményeit. Hurrá! József öngyilkosságát megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva igencsak hitelessé tette, bár a rendőr eleinte még értetlenkedett. Aztán... ki tudja... végtére is úgy tűnt, kénytelen-kelletlen fejet hajtott meggyőző érvei előtt... Az asszony biztosra vette, sikerült a gyilkosság vádjával szemben megvédeni egykori útítársait, kiváltképp Bellát, a kis csillagszeműt... Hirtelen felsóhajtott, nosztalgikus hangulat kerítette hatalmába.

– Óh – jajdult fel –, mennyire vágytam egész életemben egy leánygyermekre... ha összejött volna, közel annyi idősen lenne, mint most Bella... S tán éppolyan jólelkű és kedves, Andrásnál sokkalta empatikusabb...

A derék asszony kitűnő hangulata még másnap is tartott, s ennek okán úgy határozott: hajókirándulásra szánja el magát. Alig pár sarokra lakott a hajóállomástól, terve szerint elhajózik Vádra, bejárja a várost, megebédel valamelyik meghitt kis étteremben, majd estefelé vonattal hazautazik. Jól számított, a program a kedvére való volt, a hajó fedélzetén a légáramlat elviselhetővé tette a kora nyár pállott melegét, s amint elnézte a lenge öltözékben hancúrozó fiatal lányokat és nagykamasz fiúkat, mintha ő maga is visszafiatalodott volna. Igaz, némileg csökkentette szimpátiáját a mai fiatalság iránt annak meglehetősen ordenáré beszéde, a rengeteg szleng, melyből alig néhány szót értett csak meg.

Alighogy hazaért, András kereste telefonon. Fia váratlan hírrel lepte meg: közölte, világ körüli útra indulnak, még hozzá hamarosan. Mint elregélte, Ausztráliában – Melbourne városában – akadt hivatalos dolga, az egyik vállalatának e távoli földrészre is kiterjednek kapcsolatai. Hogy a hivatalos ügyei odaszólítják, a kis család úgy döntött, vele tart; így összekötheti a hasznosat a kellemessel: a munkát egy nagyszabású családi nyaralással.

– Mennyi időre mentek? – kérdezte Ilona kissé rezignáltan.

– Fogóddz meg, hat hétre! Évek óta vágyunk már valami hosszabb vakációra, és ez most összejönni látszik. Először felfedezzük Melbourne szépségeit, majd bejárjuk a Kontinenst, megcsodáljuk a földgolyó másik oldalának egzotikus, különös világát.

– Mikor indulnátok?

– Hamarosan, június 10-én. Arra kérünk, légy a segítségünkre, rengeteg dolgot kell még elintézni, amellet a nyakunkon a vásárlás, a csomagolás. Dávidot ki kell kérni az iskolából, Erikának is át kell csoportosítani a tennivalóit az egyetemen.

Az asszony a lelkesedés legkisebb jelét sem mutatva vállalta magára a számtalan megbízatást.

Amikor búcsút vett tőlük Ferihegyen, nem állhatta meg, hogy sírva ne fakadjon. Egyszerre annyira magányosnak, védtelennek érezte magát. A fiatalok alig figyeltek rá, az utazás részleteiről fecserésztek, a csomagokat rendezgették, izgatottan várták a hangosbeszélő felszólítását a beszállásra. Amikor megjött a hír, sok-sok puszit nyomtak Ilona arcára, majd úgy eltűntek, mint ködben a szürke hosszúfűlű. Az asszony kissé sértődötten maradt magára, nem volt kedve a repülőgépnek integetni, taxiba ült és hazavitette magát. Otthon megfürdött és azonnal az ágyába bújt, fáradt volt, s nagy hirtelenjében el is aludt. Másnap reggel, amint bókászott a lakásában, észrevette, hogy a takarítónője nem a kellő gonddal törölgetett. Nem állhatta meg, hogy elő ne kapja a porrongyot, a bútorok után sorra

vette a képeket. Az intarziához érve megtorpant, valami nagyon kellemetlen, fura érzés kerítette hatalmába. Félredobta a portörölt, fáradtan és kedvetlenül a sarokban álló fotelba vetette magát, s úgy összehupant, mint a kipukkasztott léggömb. Hirtelenjében lejátszódott előtte Kéri látogatásának teljes utolsó scenériája.

– Az a ravasz rendőr túl nagy figyelemmel vizslatta a lánykát, és még rá is kérdezett, ki az alkotója... Én meg... már megint, oly ostobán válaszoltam! Mi a fészkes fenéért kellett nekem a nagy szerelmemmel előhozakodni, miért nem mondtam azt, hogy a képet – példának okáért – Kovács János készítette, és a nagymamám hagyta rám örökölni. Mi lesz, ha Kéri beköpi Noszkónak, mit látott, és ő a csoportjával lenyomoztatja a kép eredetét...?

Igencsak elcsodálkozott, amikor két nap múlva telefonon kereste őt a biztosító; a cég, amelynél a *Lányka a tengerparton*-t nagy összegre bebiztosította, ezelőtt kábé tíz esztendővel. András tanácsolta, nyilván helyesen tette. Igaz, máskor is behívták már adategyeztetésre, vagy a biztosítási összeg módosítása céljából, ám a legutóbb még rendben volt minden... Érzékeny orra bajt szimatolt. Töprengve vette kezébe a telefont.

Az a hölgy jelentkezett, aki az utóbbi években az ő ügyével foglalkozott, ezúttal cseppet sem volt kedves, kimért hangon arra kérte, hogy mielőbb keresse fel az ügyfélszolgálatot. Ilona még aznap eleget tett a kérésnek, ahogy megebédelt, már kapta is magát.

Többen is voltak előtte, szerfelett idegesítette a várakozás. Amikor végre rá került a sor és bemehetett, kedves mosollyal köszöntötte az ügyintézőt, ám meglepte őt a rideg fogadtatás.

– Kérem – nézett rá hideg szemekkel a dekoratív, szőke asszony –, problémák merültek fel az ön biztosításával kapcsolatban. Itt járt a rendőrség! – emelte meg felháborodva a hangját. Ilona összerezett, minden vér kifutott arcából.

– Talán a kép eredetével kapcsolatban kutakodtak? – kérdezte halk, fátyolos hangon.

– Asszonyom, akik itt jártak *bűnügyi* nyomozók voltak! Jól gondolja, az első kérdésük az volt, hogyan jutott ön a kép birtokába. Aztán arról érdeklődtek, mekkora összegre biztosított be ön az intarziát. Sajnos – vonta meg a vállát –, bár köt bennünket a titoktartás, a rendőrnemzeteket kötelesek vagyunk tájékoztatni. Kénytelenek voltunk a tudomásukra hozni a teljes összeget! A kép eredetét illetően nem adtunk tájékoztatást.

Ilona arca a sápadt-fehérből a bíbor-lilába váltott, Kéri... szuttogta, megkezdte ellenem a hajtóvadászatot...

– Mit mond, asszonyom? – hajolt hozzá a nő és kifejezetten ingerült volt a hangja.

– Ő semmi, semmi... Tanúvallomást tettem egy bűnügyben, melynek semmi köze ehhez a képhez. Fogalmam sincs, mi okból vegzálják az embert...

– Már megbocsásson – háborgott az ügyintéző –, a bűnügyi nyomozás nem semmiség! Arra kérem, fáradjon be a főigazgatóhoz, és öelötte tisztázza magát! A képeket, műkinceseket számos esetben övezik csalások, rablások, orgazdavelelmek, nem szeretnénk, ha a mi Társaságunk ilyesmi ügyekbe keveredne...

Ilona eleget tett a felszólításnak, belépett az igazgatói szobába, és válaszolt a feltett kérdésekre. A képet ajándékba kapta ezelőtt csaknem negyven évvel – felelte szárazon –, aki adta, maga készítette, s időközben elhalálozott. Végül felvettek valami vallomás-félét, illetve jegyzőkönyvet, melyet alá is írat-tak vele.

Villámsújtottan, tétován indult az otthonába, lelkét, mint hatalmas, sötét felleg ölte meg az aggodalom. – Kéri tudja... – bukkant fel képzeletében az ősz rendőr gunyoros képe – azóta már mindenre rájött, és hamarosan a nyakamra küldi a nyomozókat... Noszkó Tamás bármikor berendelhet vallomástételre... Az indok: újabb körülményekre derített fényt a nyomozás, s én elhallgattam valami lényegeset...

A feje szédült, idegeit úgy falták a gondok, mint selyemhernyók az eperfalevelet. Egyedül van, senkitől sem kérhet segítséget, fia és családja felfoghatatlan messzeségben élvezi a jól megérdemelt nyaralást. A következő pillanatban meg már úgy vélte, jobb is, hogy magára maradt! András ne tudja meg még véletlenül sem, miféle gondok emésztik őt...

Rettegett a telefontól. Ha megcsörrent vezetékes telefonja, vagy muzsikálni kezdett a mobilja, a félelemtől kiverte a víz. Reszkető kézzel kapott a kagyló, vagy a kis kézi telefon után, s csak akkor lélegzett fel, amikor észlelte, hogy András, Gréti, vagy olyasvalaki hívja, aki nem rendőr, nem nyomozó...

– Valamit tennem kell! – született meg agyában az ötlet. És az elhatározását hamarosan követte a tett.

Gyula kezdett elviselhetetlenné válni. Ki nem mozdult volna otthonából, s unalmában Zsuzsát szekírozta. Hol az étel volt ehetetlen, hol a szoba kitakarítatlan, máskor meg sehol sem lelte a szemüvegét.

– Ott van az íróasztalodon – vetett rá a neje egy megsemmisítő pillantást. Őrá is ráragadt a férje rosszkedve, s hogy szabaduljon tőle, küldte uszodába, vásárolni, komissiózni, ám hiába, a makacs ember valósággal őrizte a telefonokat. Végre! Egy hét elteltével megszólalt a mobil, Gyula tigrisugrással csapott le a készülékre. Tamás volt az, nem csalatkozott.

– Híreim vannak – kezdte a százados –, Neppel és társai megjöttek Párizsból és eddig nem ismert tényekre derült fény. Mikor érsz rá fogadni bennünket?

– Mikor? Még kérded! Akár azonnal is! – Megállapodtak a másnap délutánban, Gyula megnyugodott kissé, de minduntalan az óramutatót leste. Megtárgyalták Zsuzsával, mi lesz vacsorára, majd a rendőr ismét elővette Tamás feljegyzéseit és belemélyedt, ezúttal jegyzeteket is mellékel a jeles irományhoz.

Másnap fél hatkor megérkezett Noszko és Neppel, mindketten egy-egy üveg márkás borral kedveskedtek a házigazdának. A szőke főhadnagy nagy doboz bonbont is hozott Zsuzsának, rendkívül feszélyezte őt a vendéglátás, melyet úgy könyvelt el, hogy potyavacsora. A maga részéről hivatalos tárgyalásnak, és nem baráti összejövetelnek tekintette Kériék felkérését.

– Mit végeztetek? – tért rá Gyula a lényegre, miután elfogyasztották a csirkepaprikást és visszavonultak a fogadóba.

– Főhadnagym – fordult Noszko a fiatalemberhez –, add elő a Párizsból hozott híreket!

– Igenis. – A férfi kihúzta magát ültében, mintha jelentene a felettesének. Szemüvegét gondosan megigazította, majd némi torokköszörülés után belefogott a beszédbe. – A francia kollégák lenyomozták Fóvel József külhonban eltöltött éveinek csaknem a teljes történetét. A fél éves párizsi ösztöndíjról már volt szó a korábban készített nyomozati anyagban. Ezúttal megállapítást nyert, hogy Fóvel Párizsban neves professzoroktól vett órákat, tökéletesítette művészeti technikáját. Alkotásait több tárlaton is bemutatták, sikere volt, az újságok cikkeztek is róla. Számos rajongója akadt, többek között egy gazdag gyáros, aki megbízta azzal, hogy dekorálja ki gyára előcsarnokát különféle kollázs-műremekekkel. Hamarosan kiderült, nem is annyira a művészbarát férfi, mint inkább a lánya találta érdekesnek a produktumokat, kiváltképp a művészt, magát. Egymásba szerettek, a férfi feleségül vette a lányt, majd élte a felső tízezer gondtalan életét. Az elkövetkező évekről alig valami derült ki... A lényeg, hogy Fóvel felhagyott a festéssel, a kollázs-művészettel, feléje sem nézett a számára vásárolt és tökéletesen felszerelt ateliernak. Egyre nagyobb ütemben szórta apósa pénzét, később szerencsejátékos lett, hatalmas összegeket veszített kártyán, lóversenyen. Ekkorra már a házastársak elhidegültek egymástól, végül az asszony kiadta az útját a lezüllött művészpalántának.

Fóvel József további éveit csaknem teljes homály fedi, eltűnt a látótérből, lakhelyét, munkahelyét sem sikerült felkutatni. Állítólag kikötőmunkásként tevékenykedett, hajómosó, vagy rakodómunkás, netán tizedrangú matróz lett belőle. Később rossz társaságba keveredett, a züllött fickók belerángatták valami bűnügybe; gyilkosság is történt, a rendőrség elfogta az egész kompániát. Fóvel ült négy évet, amikor végre szabadult, elege lett Franciaországból, hazatért Miskolcra, visszaköltözött a családi otthonba, ahol akkortájt már csupán az anyja élt, öreg, betegen, elhagyatottan.

– Ez minden, amit sikerült kideríteni?

– Lényegében ennyi.

– Sajnos, semmi olyasmi, ami előrevinné a nyomozást – bosszankodott Gyula. – Azt eddig is tudtuk, hogy lump, mihaszna alak lett belőle, holott szorgalommal és kitartással ott lenne a helye az élvonalbeli művészek között!

– Elnézést, ezredes úr, majd elfelejtettem, volna még valami – a fiatalember belekotort a táskájába, előhúzott egy képes folyóiratot és Gyula kezébe nyomta. – A rendőr-prefektus úrtól kaptam, aki gyűjti a régi lapokat.

Gyula érdeklődve nézte, a közismert Paris Match egyik száma akadt a kezébe.

– Mikori ez a lap? – húzta össze a szemét a rövidlátók szokásához híven.

– Régi. 1971-ből való... Nézzék meg ezt, itten! – Belelappozott a folyóiratba, ujjával az egyik oldalra bökött, melyet csaknem teljes egészében kitöltött egy nagy, színes fotó. Gyula időközben előkereste a szemüvegét, az orrára biggyesztette, hogy jobban lássa az újságban lévő képet. Esküvői jelenetet ábrázolt, a karcsú fiatal lány hófehér csipkeruhát viselt, fátyla, mint áramló folyó, omlott a vállára és hullámozott végig a vörös bársonyszőnyegen. Fejét kissé oldalra fordítva vetette ábrándos tekintetét a vőlegényre. A fekete szmokingos férfi valahonnan ismerősnek látszott. Dús, göndörbarna haja, keskeny arca, zöldeskék szeme, finoman ívelt orra emlékeztette Gyulát valakire.

Pár pillanatig szemlélte a képet, majd ültéből felugorva, a gepárdokat is meghaladó sebességgel rohant a konyha felé.

– Zsuzsa! – üvöltötte az ajtón beesve. – Ezt látnod kell! Íme, az évszázad szenzációja!

Az asszony riadtan nézett rá, épp a mosott ruhát vasal-gatta, gyors mozdulattal áramtalanított, miközben tekintete megpihent a színes bulvárlapon. – Mit akarsz ezzel a francia folyóirattal? – A lámpa alá léptek mindketten, és együtt szemléltek a fotót. Zsuzsa szólalt meg először:

– Mi olyan különös ebben? Ilona fiának, Andrásnak az esküvői képe. De hogyhogy egy francia folyóirat közli? Érdekes... Ezek szerint András Párizsban kötött házasságot?!

– Asszony! Nézd meg a dátumot: 1971! És tekints a kép alatt látható névre: *Joseph Feauvel*... A mi Józsefünk neve franciásan írva!

Zsuzsa úgy hőkölt hátra, mint egy ideges paripa, mely megriad egy motorkerékpártól. Álmélkodva és hitetlenkedve vetette férjére a tekintetét. Tamás csupán lassanként fogta fel, mért hüledezik úgy a házaspár, mintha egy Marsról idecsöppent ufőt látna a folyóiratban, a főhadnagy végérvényesen lemondott arról, hogy bármit is megértsen. Jámbor birkatekintetébe csupán az lopott némi fényt, hogy felfogta: valami nagyon fontos nyomba tenyerelt bele.

– Ti ismeritek Ilona fiát? – tért magához Tamás.

– Ismerjük! – bizonygatta Zsuzsa. – Visegrádon asztal-szomszédok voltunk, együtt ebédeltünk, barátságosan elcsevegtünk. És akkor tessék... halljad a bombasztikus hírt: ezen a képen az ő arcvonásait fedezzük fel! Hihetetlen... rendkívül ritka ekkora hasonlatosság apa és fia között...

– Nem a fia! – kapott a szón Neppel, örülve, hogy ő is közölhet végre valamit. – Azt a fiút Terényi Andrásnak hívják, és az apja Terényi Oszkár, a híres feltaláló. Lenyomoztam, kérem...

– Tudjuk! – torkolta le Gyula. – Hát éppen ez az! E perc-ben fedeztük fel, ki a fiú *vér szerinti* apja. Bizonyosságot nyert,

hogy Terényi Oszkár csupán a nevelőapja volt Ilona gyermekének! – Az idős rendőr ragyogott a boldogságtól, ha felkérték volna, rózsaszirmokat szórt volna az úrnapi körmenet résztvevői elé.

Zsuzsa felhős tekintettel nézett maga elé, hirtelen igen kellemetlenül kezdte érezni magát. Csendben szólt:

– És a fiú... vajon tudja-e, hogy egy feslett, hétpróbás alak, házasságzédelgő-zsaroló a valódi öse? Akit ráadásul még meg is gyilkoltak, vagy tán öngyilkos lett...

– Kizárt dolog, hogy az anyja beavatta volna – okoskodott Gyula –, és azt sem hiszem, hogy Ilona tudott volna József hazatéréséről. Aligha ment volna vele közös társasutazásra, találkozásuk az Alpok hegyei közt csupán a véletlen műve volt!

– Feltételezhető – vélte Tamás –, hogy Ilonát is megzsarolta a fej azzal, hogy felfedi a fiú előtt az apja – a *valódi* apja – kilétét... Erős a gyanúm, Ilona is egyike azoknak, akiket Fővel megzsarolt! – Gyula arca elkomorult:

– Hogy Terényi András mit tud, arról mi csak találgathatunk. Ezúttal azonban élnie kell a rendőrségnek a lehető legnagyobb titoktartással. Figyelj, Tamás! Semmi sem szivároghat ki az apasággal kapcsolatban. És ami a fő: ügyelni kell a bulvársajtóra, nehogy beleköpjön a levesünkbe! Értve vagyok, kedves barátaim?

– Értve. Ez csak természetes. Mint köztudott, a nyomozati szakaszban amúgy sem publikusak a felfedett dolgok, ennek ellenére a legszigorúbb hírzárlatot rendeljük el!

Hogy kissé lecsillapodtak, fejüket összedugva lapozgatni kezdték a folyóiratot. A következő oldalakat a nászútról készült képek illusztrálták; megcsodálhatták Józsefet fürdődresszben, turistaruhában, sortban, tengerésztiszti egyenruhában; különösen jól mutatott a himpellér hófehér frakkban, amint ifjú feleségével táncol egy kerti ünnepségen... Mint a mesében... a szegény fiú királylányt vett feleségül... Zsuzsa elmélyülten szemlélte az egyik premier plán fotót, mely közvetlen közletről mutatta a férfi ábrázatát. Megcsodálta a hosszúkás arcot, a kissé

ferde vágású, zöldeskék szempárt, a finoman ívelt orrot, a hullámos, barna hajkoronát. – Vonzó, ritka szép férfi – töprengett – farkasarcú ő is, akárcsak a fia!

– Mit tegyünk hát? – tért rá a lényegre Tamás. – Idézzük be Ilonát kihallgatásra, és tárjuk elé a felfedezésünket?!

– Durva dolog volna – vélte az ezredes.

– Kérem... – nézett a főhadnagy a felettesére. Maga volt a szerénység és a szemüvegesség, miközben aprót tüszentett, mint egy macska. – Szeretnék még jelenteni, ha megkaphatnám a szót...

– Mondjad, ne kímélj!

– Százados úr, kérem, ma reggel betelefonált a kapitányságra Venczelné... a Venczel Nándor gyanúsított felesége.

– Nocsak! És mit akart?

– Szeretné kiegészíteni a vallomását. Ugyanis – miután ön elbeszélgetett vele és a férjével –, eszébe jutott néhány dolog az alpesi társas úttal kapcsolatban. Vagyishogy az a beszélgetés felfrissítette az emlékezetét.

– És?! Kit akar beködni?

– Elnézést a feltételezésért, ám úgy vettem ki a szavaiból, hogy Dankó Izabellára, Illés Ivánra és Terényi Oszkárnéra szeretne rávallani...

Gyula jelentősegteljesen bólintott Tamás felé.

– Amit mondtam! A második fázis: a gyanúsítottak elkezdik egymást mószerolni!

– Ötletem van, öreg! Egy okkal több, hogy beidézhessek Ilonát! Elvégre meg kell védenie magát Venczelné pletykáival szemben... Aztán majd... valahogy ször mentén elkezdhetünk kérdezősködni...

– Van benne igazság. Ám csakugyan ször mentén! És nem úgy, hogy ajtóstól rontasz be a házba...

– Ígérem, marhára tapintatos leszek – fogadkozott Tamás –, sőt! Mielőtt vallatóra fognám, előzőleg ki fogom kérni a tanácsodat. Adj ötletet, miféle vattába csomagoljam a kellemetlen igazságot?

– Jó kérdés... Hát... előjáróban csak annyit: légy az asszonnyal tapintatos és nagyon udvarias!

– Mondhatom, magvas tanácsokat adsz, te bülbül szavú kádi...

– Egyelőre ennyi telik tőlem – Gyula kissé sértődötten ráncolta össze a homlokát.

– Nos akkor, fiam – fordult Tamás a főhadnagyhöz –, küldess tértivevényes idézést Terényi Oszkárénak. Tanúki-hallgatásra rendeld be őt.

HETEDIK FEJEZET

Hajóval a norvég partok mentén

– Valamit tennem kell! – született meg agyában az ötlet. És az elhatározását hamarosan követte a tett.

Ahogy a kutyaharapást szőrével gyógyítják, úgy a sikertelen társasutazás kellemetlen következményeit újabb társasutazással kellene kikezelni. Miért is ne? Minek üljön itthon, Pesten, egyedül, elhagyatottan? Mi az ördögért főjön minduntalan a saját levében? Pénze van, ideje van... Ilona elhatározta, ismét útra kel, felkerekedik. Ha nincs idehaza, nem találja meg őt Kéri, nem faggathatja, kitől kapta a rendkívül értékes intarziát. Mire hazatér, tán tisztázódnak a bűneset körülményei, a rendőrség lezárja az ügyet, s ő élheti tovább békés kis életét...

– Csak semmi izgalom! – próbálta nyugtatgatni magát. – Nehogy megártson a szívemnek a stressz, az aggodalom és a folytonos szorongás!

Úgy gondolta, alaposan körülnéz, felkeres több neves utazási irodát, áttekinti a választékot. Aztán majd valamikor... talán néhány hét múlva befizet valamelyik útra, olyanra, mely nyugalmat, kényelmet, maradandó élményt biztosít.

Másnap délelőtt csengettek ajtaján. Összerezcent. Csak nemhogy betörő, miért nem a kaputelefonon hívják? Óvatosan kikémlelt a kukucskálón, a postást látta maga előtt. Nyitotta az ajtót.

– Jó napot kívánok! – köszönt a férfi. – Terényi Oszkárné keresném, tértivevényes küldeményt adnék át neki!

– Jó napot. Én vagyok az.

– Tessen parancsolni! Itt legyen kedves aláírni... A viszontlátásra!

– Viszlát... – Ilona kezében megremegett a hivatalos küldemény vékony borítékja. Amint a feladóra pillantott, már tudott mindent, szédelegni kezdett, tompa lett az agya, mintha

gumikalapáccsal verték volna fejbe. A szobába oldalgott, felnyitotta a borítékot. Jól sejtette, idézést tartott a kezében: június 26-án, reggel 9 órára be kell fáradnia a BRFK Életvédelmi osztályára, hogy tanúvallomást tegyen. Ült a fotelben maga elé nézve, lassanként összeállt benne a kép, kezdte felfogni a dolgok kapcsolatát. Egyszerre minden oly logikusnak tűnt... Hogyhogy erre csupán most figyelt fel? Tán egy fél órát töltött el így, merev, élettelen pózban, már-már katatóniában. Aztán hirtelen felpattant, mintha a tudatalattijából egy hang cselekvésre ösztökélné; csak később döbrent rá, a kényszerítő erő az életösztöne volt. Útra kel, indul, amilyen gyorsan csak lehet, még június 26-a előtt elhagyja az országot, külföldre távozik.

Turkálni kezdett az Andrástól kapott prospektusok között, gondolta, meríthet belőlük ötletet. És még ma felkeres valamilyen jó nevű utazási irodát, nyilván idén is indítják a múlt nyárra meghirdetett utak legtöbbjét, illetve kínálnak azokhoz hasonló programokat. Egyszerre felvillant előtte a dunai hajóút. Ó! A vízen ringatózva, az elsuhanó tájban gyönyörködve, mennyire kellemesen érezte magát. Tengeri hajóút... Éppen erre vágyik, ha valami, hát egy ilyen élmény volna képes feldobni őt.

A kupacból kihámozta azt, amit keresett: TENERI HAJÓUTAK, hirdette a színpompás programfüzet címlapja, belapozott, szebbnél szebb színes felvételekben gyönyörködhetett. A választék bőséges volt, ajánlottak hajóutat a Földközi-tengeren, a Kanári-szigetek körzetében, az Indiai óceánon, valamint fenn északon, Norvégia partjai mentén, a fjordok világában. S az iroda, mely a prospektust kiadta, nem holmi Ganümedész-szerű, semmi kis társaság, hanem egyike a legrangosabbaknak, melynek szerte a nagyvilágban vannak érdeklőségei. Álmélkodva nézte a hatalmas tengerjárók képét, s a hajótest belsejében található gyönyörű termek, kajütök színpompás enteriőrjét. A cég a világ egyik legnagyobb és legfiatalabb flottáját mondhatta magáénak; összességében harminc indulási kikötőből több mint száz különféle útvonalat kínáltak szerte a

nagyvilágban, a földrajzi helyzettől függően, az időjárás szerinti legalkalmasabb hónapokban.

A reklámszöveg színvonalas fedélzeti szolgáltatásokat kínált: kaszinók, bárók, kávézók, könyvtárak igénybevételét; esténként hangversenytermek előadásainak élvezetét; napközben fitness- és wellness-kényeztetést, továbbá sportolást legkevesebb három úszómedencében, napozási lehetőséget a fedélzeten lévő strandmedence partján. A tengerjárók legkevesebb kettő, többnyire három étteremmel rendelkeztek; választást biztosítva svédasztal-rendszerű, vagy ízlésesen megterített asztaloknál étlap szerinti felszolgálat között.

– Valóságos úszó városok ezek a hatalmas tengeri hajók – álmélkodott Ilona. Érdeklődve nézte a kabintípusokat. Mint felfedezte, igényelhető erkélyes, ablakos, vagy belső kabin – ez utóbbi a legolcsóbb –, valamennyi saját fürdőszobával, vécével rendelkezik. Lelkesedése akkor hágott a tetőpontra, amikor a szemébe ötlött, hogy vannak egyágyas szobácskák is. – No persze, ezek a legdrágábbak! – konstataulta, de Ilonának cseppet sem számított a pénz.

Bárki elcsodálkozott volna azon, hogy Ilona, aki valaha oly nagy utazó volt, és a múlt őszen számtalan utazási prospektus fordult meg a kezén, hogyhogy nem figyelt fel a tengeri hajóutakra, miért csak most fedezte fel ezt a *valóban exkluzív* üdülési formát. Mintha vidéki nő lett volna, aki még sohasem lépte át – mondjuk – Kutyabürgözd kisfalu határát... Az ok nyilvánvaló volt: az utazások indulási helyét – a hajókikötőket – jobbra csak repülőgéppel lehetett elérni, s Ilona az ilyen utakat figyelemre sem méltatta. Pálfordulása, ha nehezen is, de érthető volt: most érezte először életében, hogy nem viszolyog a repüléstől. Lezuhan? Hát lezuhan! Akkor legalább megoldódnak a problémái... Az életuntségnek ezt a pontját elérve határozott úgy, hogy a repülőgépes megközelítést igénybe véve tengeri hajóútra szánja el magát.

Hosszas töprengés után végül egy Észak-európai körutazásra esett a választása, az út 14 éjszakás volt, a leghosszabbak

közül való, és Amszterdamot jelölték meg szállási helyként. Áttanulmányozta a tengerjáró oda-vissza útvonalát, mérlegelte, hol lesznek a partraszállások, s milyen kirándulási lehetőségek között válogathat. Megelégedve tapasztalta, hogy szakképzett idegenvezetők kalauzsolják a csoportokat, hogy történelmi városokkal, elbűvölő tájakkal, sajátos geológiai alakzatokkal ismerkedhet meg az, aki nem sajnálja a fakultatív programokra a pénzt.

Felöltözött, indult, hogy felkeresse az utazási irodát, bár az Interneten is regisztrálhatott volna, ám, mint megrögzött konzervatív, jobban kedvelte a személyes kapcsolatot. Az irodában szívesen fogadták, a fiatal nő, aki nyugtázta a jelentkezését, kedvesen és készségesen adta meg a kért tájékoztatást. Azt javasolta – hogy kellően kipihenve szálljon hajóra –, induljon el egy nappal korábban, töltsön egy éjszakát Amszterdamban, ajánlott is egy, a kikötőhöz közeli szállodát.

Megtudta, az út, amelyet kiválasztott, 2008. június 23-án, egy hétfői napon veszi kezdetét, a szállást 13 órára, és az indulást 17 órára irányozva elő. A visszatérés Amszterdamba július 7-én, reggel 9 órakor volna esedékes.

Mindössze négy napja volt az indulásig, ezt az időt az előkészületekkel szerette volna eltölteni. Vásárolt néhány divatos holmit, beszerzett apróságokat, melyek kényelmesebbé tehetik a hajóséletet. Amikor erre gondolt, eszébe jutott, hogy Norvégia fjordokkal szabdalt partja mentén fog elhajózni, hogy eljut egészen az Északi-fokig – *Nordkapp* kikötési hely lesz! –, ahol júniusban beköszöntenek a fehér éjszakák. – Ó, a Norvég tenger! – sóhajtozott izgalomtól égő arccal. Eszébe jutott Richard Wagner híres operája, melyben Daland norvég tengerész hajója vad viharban vet horgonyt a meredek sziklapart tövében, mindenre elszántan várva az elemek tombolásának csillapodását. És jö a fordulat: hatalmas égzengésektől kísérve, vérvörös vitorlákat lebegtetve fekete árbocos kísértethajó tűnik fel a hazatérő hajó mellett. Sötétruhás, sápadt hajós lép a fedélzetre: *a bolygó hollandi...* És ő, Ilona ott lesz, éppen ott, ez

örökérvényű dráma díszletei között! Remélhetőleg csöndesebb vízen ringatózva, és nem hatalmas hullámok hátán, villámok csapkodása közben... Összeborzongott... Valóban... nem túl veszélyes ez a tengeri út?!

Más is aggasztotta. Minduntalan feltette a kérdést önmagának: ha véget ér a hajóút, mihez fog kezdeni? Vadabbnál vadabb ötletekkel terhelte az agyát. Végül valamennyit elvetette, idegesen csapott az asztalra: – Majdcsak kitalálom! Azt mondják: aki időt nyer, életet nyer... Egyelőre még bőven van időm. Senkinek sem mondom el, hová tűntem, utamat András előtt is elhallgatom, amint elhagyom Budapestet, megszüntetem vele a telefonkapcsolatot. Meglehet aggódni fog... vagy arra gondol, meghibásodott a készülékem... esetleg a túl nagy távolságot okolhatja... Mindegy! Ez már legyen az ő gondja. A rendőrség meg nyomozhat utánam, mire felfedezi, a világ mely tájára vetődtem, addigra már vége lesz a hajóútnak, visszatérek Amszterdamba. Lárifári! És onnan hová...?

Vannak emberek, akik a bajban felhagynak a sopánkodással, hisztivel és az önsajnálattal, inkább összekapják magukat és a cselekvés mezejére lépnek. Mint amikor a tériszonyos ember magasba törő létra megmászására kényszerül, s ahelyett, hogy a mélységbe, a magasságba, illetve jobbra vagy balra pillantana, csupán a következő létrafokot nézi, melyet jó erősen meg kell markolnia. Önmagát kényszerítve, így tett Ilona is, most, hogy veszélyt sejtett, megacélozta akaratát, figyelmét az éppen esedékes lépésére koncentrálna.

Kezdte azzal, hogy elkészítette a végrendeletét. Hófehér, merített papírra, kézírással írta, valaha volt gömbölyded betűit kissé eltorzította a gyakorlat hiánya, megszokta ő is, akár a legtöbb levelező, hogy számítógépbe pötyögtetve készítse el az irományait. Felkereste a lakásához legközelebb eső közjegyzői hivatalt, és ott elintézte a szükséges formaságokat. Második útja a bankjába vezetett, nagy mennyiségű készpénzt vett fel euróban, itt még várakoznia is kellett, valamelyik főnök jóváhagyása is szükséges volt.

Tett még mást is, ami eredetileg nem szerepelt a tervei-
ben: elővette naplóját az íróasztal titkos rekeszéből.

Érdekes a története ennek a kis zugnak... Ilona sohasem
gondolta volna, hogy férje dédapjától örökölt mahagóni íróasz-
tala titkot rejt, csupán több hónappal a férfi halála után bukkant
rá véletlenül a rejtett rekeszre, pattintotta ki a titkos fiókot, s
még önmaga előtt is röstelkedve vette szemügyre az oda elrej-
tett dolgokat. Régi fényképeket, megsárgult leveleket talált
benne, apró emléktárgyakat Oszkár családjától, első feleségétől,
aki néhány évi házaselet után hűtlenül elhagyta az őt szerető
férfit. Ilonát kiváltképp meghatotta egy kisregény lapjai közé
rejtett, lepréselt rózsaszál, a virág vélhetően az első asszony
menyasszonyi csokrából maradt meg... együtt a széparcú nő
kifakult fényképével. Idővel Ilona is használni kezdte a titkos
fiókot, iratokat, ékszereket tárolt benne, később odarejtette a
naplóját is, melybe feljegyezte élete néhány fontosabb fejezetét.

A keménykötésű könyvecskét Bécsből hozta neki aján-
dékba Oszkár, a fedőlapot Paál László egyik festményének
színes reprodukciója díszítette, a romantikus tájkép nosztalgikus
hangulatot sugallt. Az első oldalon kalligrafikus betűkkel írva
egyetlen szó állott: TAGEBUCH. Amikor megkapta, félretette,
nem volt érkezése naplóvezetésre. Múlt ősszel, hazatérve az
alpesi társasutazásról, az átélt rettenetes élmények, s az azt kö-
vető rendőrségi vegzatúra kikészítette őt idegileg; s hogy vala-
mivel lekösse rengeteg idejét, elővette a csinos kis könyvet, és
írásra szánta el magát... Imitt-amott dátumozta a történeteket,
ám az írásmű közelebb állt az életrajzhoz, mintsem a naplóhoz.
Miután utolsó lapig teleírta, elzárta a titkos rekeszbe, feltett
szándéka volt, hogy soha, senkinek sem fogja megmutatni.
Most mégis elővette, elhelyezte egy nagyalakú borítékban, és
bőröndje mélyére süllyesztette. Ki tudja, egyszer talán még
elküldi valakinek... Ha megkapja az, akinek szánja, tudni fogja,
mit kezdjen Szabó Ilona emlékeivel!

Maradék idejében csomagolt, a lakásában lévő holmikat
rendezgette, olykor selejtezett is, mint aki nagyon hosszú útra

készülődik... Luxuskategóriás repülőjegyet váltott, ablak melletti helyre aspirált. Csak azért is! Elhatározta, nem fog félni a repüléstől, mi baj érheti? Legfeljebb hamarabb merül el a Léthé vizében, eltűnik, elenyészik nyomtalanul...

Eljött az indulás napja és órája, elfoglalta a neki szánt ülőhelyet, a mellette lévő székben fekete főkötős apáca ült. A gép zajtalanul gurult a betonon, majd lefékezett, s mint a távnak nekifutó versenyautó, nagyot mordult és felturbózta magát. Ilonát a tehetetlenségi erő az ülés háttámlájához nyomta, érezte, mint szakadtak el a földtől, ám ez az érzés cseppet sem volt kellemetlen, inkább sohasem ismert gyönyörrel töltötte el. Nézte, mint zsugorodnak össze alatta a házak, az utak, a szántóföldek, mindaddig, mígnem térképpé változik a táj. Hirtelen felhőbe értek, a tejszerű ködben úszva nem érzékelte a teret, a szédítő magasságot, akárha utazhatna a körüti villamoson. A pára oszlani kezdett, lassanként el is tűnt, az égbolt sötétlila kárpitja, mint hatalmas templom kupolája borult a száguldó gép fölé. Lenézett, alattuk hófehér felhőpamacsok sokaságát látta, égi tengert, talán – vélte –, ha ráesnének, puhára esnének, mint játszadozó gyermek a dunnával kibélelt ágyba... Álmodozásából a légikisasszony kedves szava riasztotta fel, étellel, itallal kínálta, bátorította őt; látván, azok közé tartozik, akik nem szoktak hozzá a repüléshez. Ilona egyszerre azon kapta magát, nagyszerű a közérzete; és amikor bejelentették, hogy a gép megkezdí az ereszkedést, már sajnálta is, hogy véget ér a csodás utazás.

Másnap a hajóra szállás ugyancsak szent borzalommal töltötte el. Hatalmas jármű! Hiábavalónak bizonyult mindaz, amit a fizikában tanult a kiszorított víz okozta súlyvesztéséről, képtelen volt ésszel felfogni, hogy ez a monstrum *tényleg* nem süllyed el. Önkéntelenül is eszébe ötlött a dunai kirándulójahajó, melyen nem is olyan régen még Vácra utazott... Egyszeriben nevetségesnek, vurstliban való szórakozásnak tűnt a folyami vízi jármű szelíd ringatása. Ahogy álmélkodva nézelődött, valaki hozzálépett, felvilágosítással szolgált neki. A tudtára adta,

hogy az ő hajójuk, az *O sole mio*, cseppet sem óriás, egyike a hajótársaság legkisebb tengerjárójának. Elmesélte, hol tart napjainkban a hajógyártás, hány méteres, hány tonnás, hány férőhelyes a legújabb világcsoda. Angolul fecsegett a férfi és hadart, Ilona felét sem értette szapora beszédének.

A szokásos járás-keelés, sürgés-forgás uralkodott a hatalmas hajó bejáratí termében, a parton ácsorgók búcsút intettek barátáiknak, rokonaiknak, olykor londonerek furakodtak át a toporgók tömegén, bőröndöt cipelve, vagy poggyászos kocsikat tolvá maguk előtt. Hirtelen egy riadt kifutófiú tűnt fel, pórázon két izgága kutyát vezetve. Kisgyermekek száguldoztak le-fel a lépcsőkön, olyik elveszett, másikat a szülők éppen fenýtettek, némely utas reklamált valamiért, karon ragadva egy-egy matrórúhás fickót.

Ilona az eligazító fülke portásától kért segítséget, hamarosan megtudta: az egyágyas kabinok a másodík emeleten, a hajótest közepe táján sorakoznak, az ablakosból mindössze hat darab áll az utasok rendelkezésére. Az ő kártyája a jobboldali első kajútbe szólt; ahogy belépett, kellemes hangulat kerítette hatalmába. A két kerek ablakszemen át megpillantotta a tengert, a sarokban álló, hatalmas franciaágy kényelmet sejtetett. Egyetlen fotel és egyetlen küssék állt egy kerek kisasztal előtt, a szemközti falat teljes egészében kombinált szekrény sor foglalta el. Benne ruha, fehérnemű tárolására alkalmas rekeszek, fiókok; az egyik polcon tévé és rádió, a másikon kávékészlet, alatta hűtőszekrény. A jól felszerelt csöppnyi fürdőszoba, miként a szoba, ragyogott a tisztaságtól, a kényelemről puha törülköző, fürdőlepedő és frottír köntös gondoskodott. Ilona kinyitotta a frizsidert, mely egyben bárszekrény is volt, és töltött magának a díszes kristálypohárba gyümölcslevet.

Mint kiderült, a hajón a vacsora számított főétkezésnek, erre a célra a legnagyobb és legszebb éttermet – a *Florence*-et – jelölték ki, és a helyfoglalás az út egész időtartamára érvényes volt. Ilona az első turnust választotta, mely este hét órakor vette kezdetét. Hatszemélyes asztalhoz ültették; a látványos, fény-

űzően elegáns helyiség hatalmas üvegablakai szinte testközelbe hozták a tengert, később örömmel tapasztalta, hogy kellemes időben kitárják a panorámás terasz felé eső ajtókat is. Asztal-szomszédja angol nő volt, ahogy Ilona végigmérte, kifejezett hasonlóságot vett észre kettőjük között. Azonban voltak szem-beszökő különbségek is... A hozzá hasonló korú nő vöröses barna haját leeresztve viselte, míg ő, Ilona a tarkóján laza kontyba fogta össze a dús fürtöket. A nő arca markánsabb volt, s hogy ezt ellensúlyozza, igen erősen festette magát. Visszatetsző volt a pirosítóval élénkített arcszín, a kékre mázgált szemhéj, és a rúzzsal vastagon bekenet széles szája. A szemük színe egyezett, az orruk formája is hasonló volt, Ilona arca mégis finomabbnak, lágyabbnak látszott, s az alakja is karcsúbbnak, kecsesebbnek, mint a kissé tenyeres-talpas ángliusnak. Rajtuk kívül két házaspár foglalt még helyet az asztaluknál, franciák; Ilona mindössze néhány szót értett a beszédjükből.

Bemutakoztak. – Mrs. Barbara Lawson – nyújtotta kezét az angol nő. Örömmel fedezték fel, hogy kabinszomszédok, a hölgy is magányos és özvegy, s Ilonához hasonlóan egyágyas kajütre esett a választása. A vacsora rendkívül ízletes volt, Barbara nem győzött álmélkodni. Minden mondatát „óó..., au.... óh...” felkiáltással kezdte, és ebben is hasonlított némileg Ilonához. Igaz, a magyar nő az „ó” hangot ajkát csücsörítve, finoman ejtette ki, míg angol partnernője mély torokhangon, száját hatalmasra tátva au-zott, akár a repedt trombita. Megegyeztek, hogy mindketten svédasztalos reggelit fogyasztanak, az ebéd már nem volt ennyire egyértelmű, a déli étkezés kihagyható, ha túl sokat reggeliznek, vagy ha részt vesznek valamelyik kedvükre való, fakultatív kiránduláson.

Második napjuk hajózással telt el, harmadik nap, a reggeli órákban érték el Bergen csodás kikötőjét. A város megtekintésére szervezett kirándulás keretében volt lehetőség, külön-díj ellenében, a pénz fedezte a busztranszfer és a helyi idegenvezető díját, valamint az ebéd és a belépők költségét is. Ilona örömmel tapasztalta, hogy újdonsült barátnője is jelentkezett a

városnézésre, remélte, csatlakozik hozzá, és akkor nem kell egyedül lófrálnia.

Az idegenvezető Bergen, Norvégia második legnagyobb városának ismertetésével kezdte szónoklatát. Elragadtatva beszélt a festői környezetű, fjordok, hegyek által övezett településről, melynek életében mindenkor kiemelt szerepet játszott a hajóépítés és a kereskedelmi flotta. Első útjuk a Hajózási Múzeumba vezetett, kiszállva az autóbusból, hatalmas, modern épület ötlött a szemükbe. A kiállított anyag a norvég hajózás fejlődéstörténetét mutatta be hajómodellekkel, sőt kisebb, eredeti vitorlásokkal, csónakokkal illusztrálva, kezdve a legrégebb típusoktól a legújabbakig. Amellett térképek, navigációs eszközök óriási választékát látták, miközben hallgathatták az idegenvezető buzgó ismeretterjesztését. Angolul beszélt, lassan, megfontoltan ejtve a szavakat, hogy a másnyelvűek is értsék a magyarázatot.

Miután meglátogatták a Grieg hangversenytermet, melyben minden év májusában rendezik meg a Bergeni Ünnepi Játékokat, betértek egy jellegzetes skandináv kisvendéglőbe, ahol különleges halkészítményekből álló ebéddel várták a csoportot. Délutánra maradt az északi részen fekvő Óváros bejárása. Ez a település lényegében szabadtéri múzeum, valójában skanzen, a minivárosnak is beillő helységet igen ötletesen Bergen azon épületrészeiből rakták össze, amelyeket a városrendezés során egykori helyükről elmozdítottak. Az egyik legszebbet, a Gamle Radhus házat belülről is megtekintették, a berendezés patinásnak és korhűnek látszott. Ámulva hallgatták, hogy az eredeti *tanácsháza* 1568-ban épült.

Másnap továbbhajóztak, Andalsnesnél behatoltak a fjordok valószínűtlen világába, Ilona és újdonsült barátnője egyetértett abban, hogy a norvég fjordvidékről egyetlen útikönyv sem képes hű képet festeni. A tengernek és a hegyeknek ez a félelmetesen fenséges birodalma örökké változó hangulataival bűvkörébe vonja mindazokat, akik Észak világába merészkednek. A Geiranger-fjord szűk tengersizorai közt alig volt képes

átsurranni hajójuk, a különös formájú szirtek ezer méterrel magasodtak az egyszeriben törpének tetsző tengerjáró fölé. He-lyenként a hegyekből hatalmas vízesések zúdultak lefelé a ta-rajos sziklákon, hogy végül a tengerben leljék halálukat. Ezek egyike, a „Hét nővér vízesés” hatalmas hozamával, félelemmel vegyes megdöbbenést keltett. Megtudták, a sziklafalakba vágva mesés turistaút kanyarog: a „Sasok útja”, Ilona ekkor sajnálta első ízben, hogy hajón és nem gépkocsin jött e vidékre; égett a vágytól, hogy bejárja a cikcakkban kanyargó serpentin, hogy kiszögelléseiről csodálhassa meg a panorámát.

A hajóút fénypontjának számított a híres Északi-fok (Nordkapp) megtekintése. Miután elhagyták Hammerfestet, a hajó oly vizekre tért át, melyek már éreztették az Északi-sark leheletét. Hamarosan el is érték azt a területet, ahol a Norvég tenger belemosódik a Jeges tengerbe, s máris megpillanthatták a hatalmas sziklatöknöt, mely maga volt az Északi-fok; a skandináv tigris, s ezzel együtt egész Európa legészakibb pontja. Honningsvåg kikötőjéből motoros szárnyashajó vitte őket a Mageroya-szigetre, Nordkapp talapzatához. A sivár sziklára a vérbeli turista – ha ad magára – gyalogosan megy fel, ám a luxushajó közönségét megkímélték a csaknem 300 méteres, fárasztó mászástól; autóbusz hajtott a kikötőhöz, mely a fakul-tatív kirándulásra jelentkezőket egyenest az Északi-fok Hall panorámaablakhoz vitte. A szépen berendezett kilátóból végte-lenbe nyúló képet láthattak a messze tengerekről, aki óhajtotta, a sziklacsúcsra is kimerészkedhetett; késő éjszakáig odafent időztek, szerencsájuk volt, nem lepte be köd a tájat, s a látóhatár fölött mindvégig ott úszott az Éjféli Nap.

A visszaút Izland érintésével történt, rossz időt fogtak ki a kétnapos kerülő úton, alighogy elindultak, beborult fölöttük az ég, vad szélrohamok korbácsolták a tenger sötét vizét. A mére-tes hullámokat teljes egészében még a hatalmas hajótest sem volt képes csillapítani, a ringatástól néhányan rosszul is lettek, tengeribetegség kínozza a gyöngébb gyomrú utasokat. Ilona a televízióban látott szkúnerekre gondolt, a keskeny, hosszú, két-

vagy háromárbocos ósdi hajókra, melyeket a vadregényes tévéjátékokban, mint a dióhéjat, úgy himbált a tomboló vihar. Ilyesmitől nem kellett tartaniuk az *O sole mio* utasainak, ennek ellenére az utazóközönség meglehetősen lehangolt volt. Megteltek a bárók, népszerűbbek lettek a kaszinók és a diszkók. Ugyanakkor kiürült a fedélzet, elmaradtak a séták és a kocogások, s a nyitott úszómedencét áttetsző műanyagátorral vonták be a tereprendezők.

A fakultatív kirándulások közelebb hozták Ilonát és Barbara Lawsont. Eleinte nehezen ment az angol beszéd a magyar nőnek, ám Barbara tapintatosan, segítőkészen javítgatta az elkövetett nyelvtani hibákat, pontatlanságokat. Legtöbbször közösen érkeztek, olykor kiültek a fedélzetre, olvasgattak, nézelődtek, majd egyre jobban megnyíltak egymás előtt. Az angol nő sokat mesélt önmagáról, Ilona visszafogottabb volt, így kitűnő hallgatóságnak bizonyult. Némelykor bekukkantottak egymás kajütjébe, Barbara, aki édesszájú volt, finom bonbonokkal kínálta Ilonát. Az *ötórai tea*-t is együtt fogyasztották, ilyenkor Ilona vendégelte meg partnerét.

A betegségek is szóba kerültek; ó, a halál és a betegség mindig fölöttébb vonzó beszédtema! A hölgyek – mint köztudott – bizonyos kort megérve szívesen regélik el sokféle bajukat, elemezve egészségük többé vagy kevésbé kielégítő állapotát. Barbara felemlegette magas vérnyomását, szívpanaszait, érrendszerének elmeszesedését, az ebből eredő fáradékonyságát. Sokféle gyógyszert szed, mesélte, rekeszekre osztott gyógyszeres dobozkában tárolja a pirulákat – külön a reggel, délben és este beveendőket –, nehogy összekeverje, vagy elfeledje beszédni azokat. Ilona vesebántalmait ecsetelte, és rendkívül pontos diagnózist adott aritmiás szívrendellenességeiről.

A felsorolt rengeteg panasz ellenére a két nő igencsak bőségesen lakmározott, nem tagadva meg magától a napi háromszori kávézást sem, s mi több, olykor fel is hajtott egy vagy két kupicát.

Izland szigetén Akureyriben kötöttek ki, fél napot töltöttek ott, majd tovább indultak, a következő állomásuk Reykjavík volt. Az eső változatlanul esett, mindössze néhány elszánt ember indult el városnézésre, kisebb körutazásra, Ilona és Barbara is a hajón maradt, egyiküknek sem volt kedve a ködös, esős szürkességben megtekinteni a sziget fővárosát s a tűzforró vizet okádó gejzíreket.

„Jégországot” elhagyva megkezdődött a visszaút. Egynapos hajózás után rövid pihenőre kikötöttek az Orkney-szigeteken lévő Kirkwallban, ez volt az utolsó partraszállás, újabbat már nem terveztek Amsterdamig. Az idő váratlanul megjavult, mintha az „időjárás-felelős” rádöbrent volna, hogy a szép summát leperkált utasoknak jár még valami szépség a pénzükért. Mindössze két nap volt csak hátra az útjukból, amikor Ilona, hirtelen ötlettől vezérelve, éjszakai kiruccanásra tett javaslatot. Arra kérte Barbarát, valamikor éjfélét követően menjenek ki kettesben a fedélzetre megcsodálni az éjszaka fényeit, együtt a kóbor napkorong korai feltűnésével. Mint mondta, az utazás csúcspontját a Nordkapp tetején élte meg, s szeretne legalább valami hasonló élményre szert tenni, mielőtt véget ér ez az álomszép utazás. Úgy véli, jegyezte meg, derült éjszaka várható, s ha mindaz igaz, amit a prospektusok írnak, látni fogják az ég alján a felbukkanó Napot, az éjszaka megkéssett vándorát.

Az angol asszony örömmel fogadta az ötletet, lelkendezve mondta, hogy az ő fejében is megfordult már valami hasonló gondolat. Megegyeztek: Ilona a biztonság kedvéért hajnali három óra tájban bekopog Barbarához; a nő nem merte megígérni, hogy képes lesz felébredni mobiltelefonja gyöngécske ébresztőhangjára.

– Nem zárom kulcsra az ajtót, ha nem válaszolok, jöjj be és rángass ki az ágyból! – figyelmeztette barátnőjét vidáman kacagva. Ilona bizonygatta, nem fog elaludni, s ha úgy hozná a sors, nem lesz rest felverni barátnőjét legszebb álmaiból.

A pitymallat rózsaszínűre festette a hajnali égboltot, egyetlen felhő nem sok, annyi sem lebegett az égen. A szél is elült, olyan volt a tenger, mintha beolajozták volna, felszíne nem vert habot, hatalmas, fényes színfoltok lebegtek tetején; kékek, smaragdzöldek, lilák és narancssárgák; mintha egy kubista festő pingálmánya lenne, aki gondolt egyet, s elengedte a fantáziáját. Időnként néhány tovasuhanó hal ezüst csíkokat cikáztatott végig a színpompás felszínen. A levegő paradús volt, ragadósan lágy, akár egy nagyra nőtt, kocsonyás medúza.

Ilona időben ébredt, fegyelmezett szervezete, kedvező fiziológiai adottsága vekker híján is képes volt öt percnyi pontossággal ébreszteni. Kitárta a kajüt ablakát, pár percig gyönyörködött a hajnal fényeiben, mélyeket szippantva szellőztette ki alvástól beszűkült, légszomjas tüdejét. Később lezuhanyozott, meleg pantallót, pulóvert öltött magára; tudta jól, a hajnalok hűvösek, észak világa még nyáridőben is érezteti jeges leheletét. Pár perccel három óra után indult el Barbarához, izgalommal gondolt a kellemes sétára a fedélzeten. Az egyik orosz író novellája jutott eszébe, az volt a címe: *Fehér éjszakák*...

Résnyire nyitotta az ajtót és hallgatódzott, szuszogást, lélegzetvételt nem hallott, és a fürdőkabin felől sem észlelt vízcsobogást.

Megkopogtatta az ajtót, válasz nem érkezett, várt még néhány másodpercet, majd újból kopogtatott. Ismét várt, és ismét kopogtatott. Végül – megunva a tapintatos figyelmeztést – lenyomta a kilincset és a szobába lépett.

NYOLCADIK FEJEZET

Ilona naplója

– Parancsára, főnök!

– Nos akkor, fiam – fordult Tamás a főhadnagyhoz –, küldess tértivevényes idézést Terényi Oszkárénak. Tanúki-hallgatásra rendeld be őt.

Neppel indulni készült, iratait a táskájába suvasztotta, s várakozó pillantást vetett a főnökére. Ám Gyula továbbra is vitte a szót:

– Tamásom! Ahogy megbeszéltük, jelentkezz nálam konzultációra. Ígérem, eltöprengek rajta, miféle tapintatos szövegeléssel bírjuk őszinteségre Ilonát. – Gyula igyekezett könnyed és elfogulatlan lenni, bár korántsem volt biztos abban, hogy tudja, miként kellene venni az akadályt. Búcsúzkodtak, Zsuzsa Kingának is küldött üdvözetet, Tamás megköszönte, s még odakiáltotta Gyulának: a jövő héten feltétlenül jelentkezem!

Az elkövetkező napok unalmasan teltek, Gyula szótlan volt, legtöbbször kint ült a kertben, és mint a jövődön töprengő Szibilla, bámult maga elé. Olykor felpattant, sétára indult, más-kor az uszodában keresett felüdülést. Zsuzsa, aki még most is ugyanúgy szerette a férjét, mint amikor először pillantotta meg őt egy Dél-alföldi kisváros rendőrkapitányságának rideg szobájában, rosszat sejtett, tudta jól, valami nincs rendben vele.

– Azóta ilyen, amióta Ilonánál járt – pörgette agyában a gyanút tápláló gondolatot –, megeshetett, hogy beleszeretett abba a nőbe! Azok a titokzatos séták! Engem nem hív, bár sejtí, szívesen tartanék vele... Ki tudja, talán Ilonát keresi fel olykor-olykor... – Zsuzsának eszébe jutott Hauptmann híres *Naplemente előtt* színdarabja. – Épp abban a korban van ő is, mint a darab hőse! – vélte kedvetlenül. – Ilona – bár mindössze két évvel fiatalabb nálam –, csinos és sikkes, amellet szerfelett vonzó, az a fajta nő, akinek sugárzása van... Én meg – néze-

gette magát a tükörben – felszedtem jó pár kilót... az arcom üdeségét elvitték az évek, a szemem alja táskás, még az íriszem színe is megfakult. Van úgy, hogy zsémbeskedem vele... Mi az ördögért tartana vonzónak? Megszokott, majd lassanként rám is unt... És akkor berobbant életébe egy friss, új szerelem! Lám csak, vívódik a hűtlen, rászánja-e magát a döntő lépésre... Uram-atyám! Egy szép napon összeszedi a motyóját, elélem áll és közli: csupán egyetlen élete van, s szeretné a hátralévő néhány évét boldogságban, szerelemben eltölteni... És én mit tehetnék? Mi mást, mint azt, hogy elengedem...

Gyötrő vélelmét nem osztotta meg férjével, minden önuralmát összeszedve kedvesen és tapintatosan viselkedett vele. Nem faggatta, nem próbálta meg felvidítani, tudta jól, a férfi konok, öntörvényű, ha borús a hangulata, nem tűri az ajnározást. Ilyenkor legjobb csendben tennie a dolgát, közömbös témákról szót váltani vele. Kiváltképp most, hogy talán szerelmes... meglehet, hogy az imádott nő tölti ki minden gondolatát...

Gyula fejében még csak meg sem fordult, hogy Zsuzsa több mint harmincévnyi házassággal a hátuk mögött, féltékenységgel gyötörné magát. Mint pókhálóba akadt légy, úgy vergődtek gondolatai; a szürke kis agysejtek – miként regénybeli híres nyomozótársának – javában tették a dolgukat. Különös, szinte elképzelhetetlen ötlet kezdte szárnyát bontogatni benne, volt, hogy ő maga is beleborzadt merész feltételezéseibe.

Miközben napról napra végigelemezte az alpesi társasutazás valamennyi, számára ismert részletét, csupán egyetlen alternatívát volt képes elfogadni. – Bizonyítékok kellenének! – sóhajtott fel minduntalan, amikor úgy érezte, kezében a megoldás kulcsa. – Mit ér a legbriliánsabb koncepció bizonyíték nélkül – lovagolt vesszőparipáján –, ha elmondanám Tamásnak, mire is jutottam, kiröhögne, vén agyalágyultnak titulálna.

Várt, egyre csak várakozott, várt, mint éhező az ételére, szomjazó az italára. Igazából már maga sem tudta, mire – vagy kire? – is várakozik. Olykor felrémlt agyában: telefonálni

kellene Ilonának, majd rádöbbsent, képtelen volna az asszonnyal nyíltan és őszintén beszélni. Máskor úgy érezte, ha szemtől szembe kerülne vele, sikerülne tiszta vizet öntenie abba a bizonyos pohárba! Ha a szeme közé nézne, a nő megnevezné Fóvel gyilkosát...

Így teltek napjai. Imígyen fantáziált. Ha szólt a telefon, ugrott és felkapta, majd csalódottan, kedvetlenül köszöntötte a jelentkezőt. Délelőtt a postást várta, remélve, hogy hoz neki valamiféle értesítést, ami előbbre viszi a nyomozás döcögő szekerét. Végre! Bő egy hétre rá, hogy Tamás nála járt a vékonypénzű nyomozóval, a mobil jelezte a *Noszkó* nevet.

– Szia, Tamás! – szólt bele a telefonba – beszélj, van valami újabb fejlemény?

– Azt tettem, amit megbeszéltünk. Kihallgattam Venczelnét, és küldtem idézést Ilonának. Június 26-ra rendellem be, addig van még időnk megbeszélni, milyen mélységig menjünk bele a kérdezgetésbe. Azt mondtad, adsz nekem tanácsot...

– Persze. Ki tudnál jönni valamikor?

– A holnap délután megfelelne?

– Igen. Zsuzsa nevében meghívlak vacsorára...

– Mivel rukkolt ki Venczelné? – kérdezte Gyula mohó tekintettel, amikor az evésen túlesve, végre kettesben lehetett Tamással.

– Azzal kezdte, hogy meggyanúsította Ivánt!

– Mi a jófenével?

– Olyasmit zagyvált össze, hogy a kis doki féltette Bellát Fóvel erőszakoskodásától, és emiatt baltával agyon akarta ütni...

– Ki akart agyonütni kit?

– Hát Iván Fóvel Józsefet.

– Marhaság. Vilma fröcsköli a rágalmakat, hogy elhárítsa a gyanút férjéről...

– Magam is úgy vélem.

– No és Belláról mit mondott?

– Úgy tűnt, nem elégedett meg azzal, hogy Illést elmeszeli, Bellára is rá akarta húzni a vizes lepedőt. Végül – maga is belátva, hogy ketten mégsem ölhették meg Fóvelt –, bűntársi kapcsolatot akart rájuk bizonyítani.

– És Ilona? Őt is gyanúsítja?

– Jaj, dehogy! Csupán arról csipogott, hogy Ilona azért ragaszkodik az öngyilkosság-verzióhoz, mert fel akarja menteni Bellát a gyanú alól. Illetve Ivánt is... Mert – hogy Vilmát idézzem – az ilyen öreglányok imádják összeboronálni a fiatalokat, s abban kéjelegnek, hogy magukat képzelve a férjhez adandó lány helyébe, újból átélik a nász adta gyönyöröket...

Gyula megbotránkozva nézett barátjára, még a füle is vörösölt a felháborodástól.

– Pfuj! Az a vén boszorkány elveti a sulykot, remélem, nem adtál hitelt neki!

– Nem... Ellenben meghozta a kedvem, hogy jobban utánanézzek annak a bizonyos miskolci ékszerablásnak! Szerintem biztosra vehető, hogy Venczelék csinálták, és a lányuk külföldre csempészte az eltulajdonított ékszereket. Ha volna ebben egy szemernyi igazság – ne feledd, Fóvel valóban megszarolta őket! –, akkor igenis Venczel Nándor a legfőbb gyanúsított! Vagy neked más a véleményed? – nézett barátja kétkedő arcába.

– Nem... nem... igazad van, fiú... – Gyulán látszott, hogy csak udvariasságból mondja e szavakat. Tamás ültében előredőlt kissé, összevonta a szemöldökét, az arcát felfújta, majd hangosan kiengedte magából a levegőt. Tekintete elkomorult, ahogy Gyula felé fordult.

– Halljam, mit tanácsolsz – kezdte –, hogyan tárgyaljak Ilonával? Nyíltan a szemébe mondjam, hogy tudjuk, ki a vér szerinti apja a fiának? Miként lehet ilyesmit tapintatosan közölni? Ismersz-e olyan szöveget, mely, mint a fájdalomcsillapító injekció, enyhítené a rideg valóságot? – Gyula járkálni kezdett a szobában a válaszon töprengve.

– Nem ismerek ilyesmi szöveget – mondta kelletlenül. Tamást meglepte a rövid, elutasító válasz. Az járt az eszében, amikor legutóbb szóba került Ilona újbóli meghallgatása, az ősz rendőr még elszánt volt és lelkes, s a fiatalember arra számított, hogy egykori felettese erotematikából leckét fog adni neki. Gyula tekintete valahová a végtelenbe révedt. Tamás türelmetlenül fordult hozzá:

– Nos... mégis, konkrétan mit mondjak neki?!

– Hogy mit? Szembesítsd őt Venczelné vádjaival.

– Gyula! Azt akarod, mondjam el neki, amit Vilma feltételez társairól?

– Felőlem... ahogy gondolod.

– Figyu! És az apaságról egyetlen szót se szóljak?!

– Úgy vélem, jobb, ha nem bolygatjuk ezt a témát. Vagy ha mégis, én magam, személyesen szeretném ezt vele megbeszélni... –Tamás elvörösödött haragjában, dühösen rántotta meg a vállát.

– Járatod velem a bolondját, ezredesem. Arról ábrándozol, hogy szendvicsek és jó itókák társaságában nosztalgiázol vele egy holdas éjszakán... Remek! Belőlem meg csinálod a hülyét, mert ha így áll a helyzet, teljesen feleslegesen idéztem be Ilonát! Méghozzá éppen a te tanácsodra!

Zsuzsa az ajtó mögött hallgatódzott, s megdöbbenve figyelt fel az utolsó mondatokra. A vita erősödött, és a két férfi a vendégjogot sem tisztelve egyre gorombább jelzőkkel illette egymást: „Menj a pokolba!” „Letöröm a szarvad, te vén kecske!” „Ostoba zöldfülű!” és ezekhez hasonló szidalmak záporoztak fokozódó hangerővel. Az asszony elszántan a szobába lépett, nem véve tudomást az indulatos szóváltásról, és arról sem, ami akaratlanul is a fülébe jutott. Kinga felől kezdett érdeklődni, hiányolta a kellemes bridzs-partikat, kérve a férfit, folytassák mielőbb a vérmes kártyacsatározást. Tamás – jólneveltsége okán – részletesen beszámolt Kinga legújabb régészeti sikereiről, rengeteg tennivalójáról, megemlítve, hogy szeptemberig aligha tudnak összejönni. Amikor menni készült, rideg

udvariassággal köszönt el Gyulától, ellenben Zsuzsát átölelte, arcára cuppanós puszit nyomott.

Teltek a napok, a légkör változatlanul feszült volt a nevezetes Zöldvillában; Zsuzsa már azt fontolgatta, ő maga fogja Ilonát felkeresni, és kellő tapintattal arra kérni, szálljon le Gyuláról... ne tegye tönkre a házasságukat. Végül mégiscsak meggondolta magát, félve attól, hogy nevetségessé válik, amellet kihúzhatja a gyufát kedves férjétől, kivívva annak jogos és ferelmes haragját.

A szobában felcsendült a Walkűrök lovaglásának pattogó dallama, Gyula felkapta mobilját, a kijelző nem mutatott nevet. Meglepetésére Neppel Péter nyomozó volt a vonalban, arról érdeklődött, tud-e valamit Terényi Oszkáréról, a hölgy ugyanis nem jelent meg a rendőrségen az idézésben közölt napon és órában.

– Jelentem, kiszálltunk a lakására – mondta a főhadnagy kissé fontoskodva – a hölgy nem tartózkodott otthon, szomszédjai szerint nagy valószínűséggel külföldre távozott. Keres-tük a fiát, Terényi Andrást is... ő meg, jelentem önnek, ezredes úr, Ausztráliába utazott a családjával! Noszkó százados úr arra gondolt, talán ön...

– Nem tartok naprakész kapcsolatot Terényinével, fogalmam sincs, hová tűnhetett! Kérdezzék ki alaposabban a szomszédokat, esetleg keressék fel az utazási irodákat. – Gyula hangja ridegen csengett, nem volt az ínyére a hír, amelyet hallott, és az sem, hogy Tamás a famulusával telefonáltat neki.

– Igenis, ezredes úr. Köszönöm, hogy meghallgatott. – A vonal megszakadt, Gyula mogorván kapcsolta ki a mobilt, majd a dühét lassacskán felváltotta az aggodalom. – Ilona pánikba esett! – ötlött fel benne. – Rájött, hogy én rájöttem élete titká-ra... Okos nő, ám kissé meggondolatlan... Hogy elszólta magát a képpel kapcsolatban, még rátesz egy lapáttal oktondiságára azzal, hogy elmenekül. Én meg mihez kezdjek? Hívjam fel

Tamást és kérjek tőle bocsánatot? Jogos volna, de annyira kínos az ilyesmi... – Később úgy döntött, egyelőre sündisznóállásba vonul.

Július 9-ik napján robbant a bomba. Gyula sok mindenre számított az alpesi társasutazás végkifejletét tekintve, de ilyen tragikus fordulatra nem. Délután volt, a házaspár kint üldögélt a kertben, Zsuzsa varrogatott, Gyula az újságjába mélyedt, lát-szatra olvasott, valójában inkább csak nézte a betűket. Autó féke csikordult a kapu előtt, mindketten felpattantak, meglepődve látták, hogy Tamás az, aki megérkezett. Izgatottan siettek a vendégük elé, Gyula nyitotta a kaput, Zsuzsa a férfit nézte, arca feszült volt és sápadt, köszönése rekedt, halk szavú...

– Elnézést, hogy így rátok rontok, de történt valami döbbenetes...

– Szerbusz – tárta ki a karját Gyula, és megenyhült arccal tessékelt befelé a férfit –, gyere, üljünk le itt kinn a kertben! Zsuzsa, kérlek, hozzá! Tamásnak valami innivalót!

– Ne, most ne... – szabadkozott Noszko –, hadd essem túl mielőbb a mondanivalómon... – Gyula értetlenül mérte végig a századost, Zsuzsa széket tolt feléje. A kerti asztal köré telepedtek, a nem várt vendégen látszott, rossz hírrel érkezett, nehezen szánja rá magát a beszédre. Végül a habozást megunva, belevágott a lecsóba, ahogy azt mondani szokták, amúgy pestiesen.

– Ilona meghalt! – tört ki belőle –. Tengeri hajóúton vett részt, és minden előzmény nélkül végzett vele egy szívroham.

– Mit hadoválsz itt össze...! – kiáltott fel Gyula, csaknem hanyatt esve a székével együtt –, ez csak valami félreértés lehet... Ki mondta? Ki a fene terjeszt ostoba híreket?!

– Sajna, szó sincs tévedésről, az *O sole mio* olasz tengerjáró kapitánya kereste meg a magyar rendőrséget, miután nem találta az asszony hozzátartozóit. A központi ügyelet azonnal értesített engem... ez ma reggel történt... azóta már Terényi Andrást is felkutattuk, Melbourne-ben találtunk rá... ígérte, felszáll az első gépre és siet haza...

Zsuzsa kimeredt szemmel és tátott szájjal hallgatta Tamást, majd hirtelen elsírta magát. Zsebkendőjébe temette az arcát, úgy zokogott.

Hosszú csend telepedett a kertre. Ilyenkor úgy mondják: angyal szállt át a légen... angyal, vagy talán egy lélek, egy aszszony lelke, akit már vár imádott férje a mennyekben... Valami ehhez hasonló gondolatok motoszkáltak az agyokban, végül Zsuzsa volt az, aki nem bírta cénával; felkelt ültéből, arcán szétmázgálta a könnyeit és elindult a házba. Még visszaszólt:

– Hozok valamit inni! – A két férfi magára maradt.

– Elnézéset kérem a múltkori szökváltásért – fordult Gyula a barátjához, megtört hangon kérve a bocsánatát.

– Ugyan már – nézett rá barátságosan Tamás –, én voltam az, aki idétlenül viselkedett... De most itt a baj... s a nagy baj gyógyítja a kicsit... Mit tegyünk?

– Az első dolgunk, hogy tisztázzuk a haláleset körülményeit. Ami meg a nyomozást illeti... Ha rám hallgatsz, egy időre elhalasztod az újabb kihallgatásokat.

– Úgy vélem én is, ezt kell most tennem. Mindenekelőtt megvitatom a feletteseimmal a történeteket, és kikérem a tanácsukat...

Zsuzsa tért vissza tálcával kezében. Rajta poharak, gyümölcslé kancsóban, s egy tányérkán nagy halom finom sütemény. Ittak, falatoztak, Ilonáról folyt a szó, Tamás megjegyezte, nem vette észre, hogy a nőnek bármi baja is lett volna. Zsuzsának más volt a véleménye, felemlégette, hogy Ilonának voltak bizony szívpanaszai, valami gyógyszert is szedett. – És nem is egy alkalommal – mondta meggyőző erővel –, amikor kirándultunk és hegyet másztunk, Ilona nehezen bírta a kaptatókat, erősen lihegett, csaknem fulladozott...

Már leszállt az éj, és ők még mindig a kertben ültek, a levegő lágy volt, a keskeny holdsarló fanyar pillantást vetett feléjük a fák lombjai közül. Egyre ritkábban szóltak, a férfiak hangja csendesült, Zsuzsa zsebkendőjével olykor megtörölgette könnyező szemét. Tamás meghatottan vett búcsút barátaitól,

kocsijából kihajolva még visszaintett. Gyula átölelte szipogó hitvesét, az asszony hozzábújt, e percben meg nem mondta volna, volt-e oka a féltékenykedésre. És ha volt, hát volt... lassacskán majdcsak visszanyeri imádott férje szeretetét.

Ilona teteme a haláleset után egy héttel, lezárt fémdobozban érkezett meg Budapestre. András nem egyezett bele a boncolásba, ragaszkodott a koporsós temetéshez, az asszonyt a férje mellé, annak méretes kriptájában, a Farkasréti temetőben kívánta elföldeltetni, s a kőfaragónál már meg is rendelte a hatalmas, díszes sírkövet.

Gyula is ott volt a láda felnyitásának és a test koporsóba helyezésének proceduráján, András, a gyászoló fiú, csupán egyetlen pillantást vetett arra, ami valaha az édesanyja volt, azon nyomban beleájult az egyik hullaszállító karjába. A rendőr nem volt ennyire kényes, alaposan szemrevételezte a holtat. Valamit furcsállott... érthetetlennek vélte, hogy a halál ennyire megváltoztathat valakit. Elnézte a megkövült, eldurvult arcot, mely valaha Ilona finom arca volt, a széles, puffedt kezet, mivé a hosszúkás, keskeny kis kéz változott. – Igaz – jutott az eszébe –, felpuffedhetett már a holttest, a tárolás tán nem volt eléggé szakszerű. Andrást kitámogatták a teremből, lefektették az egyik padra, megérkeztek a mentők, az orvos szó nélkül bele nyomott egy injekciót.

Július 23-án, két hétre rá, hogy értesültek Ilona haláláról, kora délután csöngetett a postás.

– Gyere ki – szólította Zsuzsa a férjét –, ajánlott csomagod jött, vedd át, és írd alá a postakönyvet!

Gyula kedvetlenül kászálódott ki a foteljéből, hogy esőre fordult az idő, a szobája mélyén vert tanyát. Csodálkozva vette át a küldeményt, könyvet sejtett a borítékban, reklámanyagnak nézte, bár az is felötlött benne, korábban rendelt va-

lami olvasnivalót. Feladó nem szerepelt a kopertán, ahogy jobban megvizsgálta, látta a bélyegzőről, hogy Amsterdamból küldték.

– Ez meg mi a fene lehet? – nézett kérdően Zsuzsára.

– Fogalmam sincs – vonta meg a vállát az asszony –, remélhetőleg nem robbanó levél. – Gyula papírvágó késsel nyitotta fel a borítékot, keménykötésű könyvecskét és egy géppel írt papírlapot kotort ki belőle. Angol szöveg volt, a levélkét Zsuzsa kezébe nyomta, ő maga csak kevéssé bírta e nyelvet. A könyv ellenben felkeltette a figyelmét, borítóját Paál László egyik festményének reprodukciója díszítette, s a hajdani kulcsos naplók mintájára lapjait öntapadós keskeny pánt fogta át.

– Érdekes... – szólt Zsuzsa töprengve, miután lefordította az angol szöveget. – A küldemény Ilona hagyatékából való! A levélkét a hajóskapitány írta. Amikor a haláleset után leltárba vették az elhunyt nő holmiját, kezükbe akadt egy nyitott, megcímzett boríték, benne a könyvecske. Belelapoztak, látták, hogy napló és magyarul van írva. A hajóskapitány úgy vélte, a kötetet el kell küldenie annak, akinek az elhunyt asszony a borítékot megcímezte.

Gyula is szemügyre vette a levelet, számítógéppel írták, az aláírás: *Marcello Scarpetta*, a gépelt név fölött olvashatatlan kézjegy. Dátum a levélben nem szerepelt.

– Nyisd már ki a könyvet – türelmetlenkedett Zsuzsa –, és nézd meg, mit tartalmaz! Esetleg – sandított félrebillent fejjel a férjére – nekem is megmutatod? – Gyula feltépte a pántot és belelapozott. Az első oldalon szépen kalligrafált, nyomtatott betűkkel az állt: TAGEBUCH, alatta kézírással: *NAPLÓ Terényi Oszkárné Szabó Ilona emlékei*.

– Ilona naplója! – mondta áhítattal. – Mi készíthette arra, hogy elküldje nekem?

– Mindig is bizalommal volt irántad – jegyezte meg Zsuzsa kissé kelletlenül.

Gyula hümmögve vont össze a szemöldökét, átpörgette a lapokat, imitt-amott dátumbejegyzéseket látott. Az utolsó

oldalt is végig teleírták, s a félbehagyott mondat arra utalt, hogy kitéphetek a végéről néhány lapot.

– Hiányos! – állapították meg mindketten. – Ki tudja – révedt el Zsuzsa tekintete –, talán ott tárta fel Ilona legféltettebb titkait. Aztán meggondolta magát, és kitépte az intim oldalakat...

– Vagy valaki más tépte ki!

– Hát, az is meglehet. Nóóó – vált sürgetővé a hangja, kezd el már olvasni, vagy... Figyelj! Ötletem van! Olvassuk fel hangosan egymásnak a napló szövegét! Kezdem én, s ha elfáradok, folytatod te...

– Nem bánom. Úgy sem hagysz békén, amíg mindent ki nem szedsz belőlem... Ülünk le a kanapéra, helyezzük magunkat kényelembe, s kezdheted máris a felolvasást. Várj! Töltsd neked egy pohárka gyümölcslevet, és ha kiszárad a szád a sok szövegeleéstől, öblögesd a torkod!

Elhelyezkedtek, Gyula átölelte az asszonyt, Zsuzsa fella-poza a könyvecskét, majd elszántan belevágott az olvasásba.

ELSŐ RÉSZ

A kezdet

Budapest, 1969. január 2.

Minden azon a szilveszteri bulin kezdődött, minden, ami megszabta további sorsomat. Karácsony után hívott fel Gréti azzal, hogy kapott két ajándék-jegyet az Erzsébetvárosi Kultúr-házba, ahol Szilveszter-estet rendeznek a kerület aktivistái. Mű-sor is lesz, majd büfé és tánc... a meghívó tulajdonosa ingyen ehet és ihat. Gyümölcslevet és sört, éjfélkor meg pezsgőt... Gréti könyörgött, hogy menjek el vele, momentán nincsen fiúja, egyedül meg roppant trée lenne oda beállítani. Nem haboztam, nekem sem volt „fiúm”, bár éppen akkoriban töltöttem be a húszat.

Felvettem a legszebbik ruhámat, mélyen kívágott, bő-szoknyás taftot, az első keresetemből vettem. Tehettem, egy éve

már dolgozó nő voltam, gépipró a Zuglói Turbinagyárban. Gréti is kicsipte magát, aranszálakkal átszőtt, szűk fekete kötött ruhába préselte bele a testét, idomai jócskán kidomborodtak alul is, felül is. Mindketten fekete lakkcipőt viseltünk, együtt vettük, imádtunk együtt vásárolni. Gréti a haját is teleszórtá csillogó fémporral, hatalmas szőke tupírja úgy ült a fején, akár egy lampion... Még mondtam is neki, hogy gyertya illene a közepébe! Vihogott, mint mindig, s bele is tűzött egy szikrázó strasszt. Az én szőkesbarna hajam laza hullámokban omlott a vállamra, egyetlen ékem az anyukámtól kapott borostyán hajcsat volt.

Gyöngye kis színdarabbal indult a műsor, nekünk mégis tetszett, mert jókedvűek, feldobottak voltunk, kalandra, vigalmakra készek. Tíz órára szerencsésen be is fejeződött A kolhoz lánya című vígjáték, utána a büfébe mentünk, ettünk virslit, szendvicset, kaszinótojáást. Időközben kipakolták a teremből a székeket, a dobogón meg a színjátszók helyét elfoglalta egy beat-zenekar. Azon nyomban viszketni kezdett a talpunk, amint beindult a zenebona, a fiúknak is táncolhatnékjuk támadt, ám eleinte csupán csak mustráltak bennünket, mint piacon a vevőt a halaskofák. Miközben Grétivel sugdolóztunk, két fiatalember kinézett bennünket, az egyik vékony, langaléta, a másik sűrű, mélynövésű. Az előbbi engem, a másik a nálam jóval alacsonyabb Gréti választotta. Mielőtt táncra kérték, be is mutatkoztak, meglehet, jobb házból valók voltak, vagy jártak valaha tánc- és illemtanórára.

A terem hamarosan megtelt táncolókkal, a fiatal zenészek nem kíméltek minket, a legújabb slágereket bögették a hangszerreiken, miközben egy sovány fickó inaszakadtáig verte a dobát. A hoppon maradt lányok a táncparkett szélén álldogáltak, s néhány fiatalember is összetartott, ezeket akkoriban úgy hívták: majomsziget. Közülük egy – magas, barna – minduntalan engem nézett, csinos volt, széles vállú, karcsú; keskeny arcán felvillant kissé ferde vágású, zöldeskék szeme. Finoman ívelt orra, szépen formált, kissé előreugró álla érdekes mód egy farkas képét idézte az emlékezetembe, bár a fiatalember cseppet sem

látszott ragadozónak. Lassú szám következett, hozzám lépett és lekért a partneremtől. Ez akkoriban nem volt túl illendő, merészségre vallott, olykor megesett, hogy verekedés tört ki miatta a szórakozóhelyen. Táncosom azonban udvariasan meghajolva adott át neki.

Szó nélkül ölelt magához, lassan lépkedtünk, mint köztudott, a „lassúzás” fénykorát élte akkoriban, sokan úgy vélték, az ilyesmi tánc nem más, mint titkos szeretkezés. Még a lámpák fényét is visszafogták, ne legyen már annyira feltűnő, hogyan és miként ölelgetik egymást a fiatalok. Összetapadtunk mi is, összeéért az arcunk, alig fél fejjel volt magasabb nálam, valami kimondhatatlanul kellemes illat áradt belőle – tán arcvíz vagy kölni, esetleg hajolaj illata –, elfedve a körülöttünk nyüzsgő, táncban megizzadt testek kellemetlen kipárolgását. Magam sem értettem, mi történhetett ott, akkor velem, máskor, ha egy fiú magához szorított, viszolygást éreztem, elhúzódtam tőle. Most meg... valósággal rátekeredtem, mint karcsú fatörzsre a felfutó folyondár...

Amikor a zene gyors ritmusúra váltott, elengedett és megfogta a kezem. A büfébe kísért, ittunk – ha jól emlékszem – kólát. Nem engedett el, átölelve tartott, a pohár reszketett kezemben, az ital néhány csöppje a földre loccsant. Visszatértünk a táncplaccra, a zene elhallgatott, bekapcsolták a Kossuth-rádiót. Pár perc múlva éjfél... a műsorvezető meghatott hangon búcsúztatta az Óévet és reményteli mondatokban ecsetelte az elkövetkezőt. Csend lett, csak az óra kongása zengett, lassan, ünnepélyesen ütötte a másodperceket, mignem eljött az utolsó is, és vele együtt az Újesztendő. Felcsendült a himnusz, áhítat ülte meg a termet, halk sóhajok hangzottak, itt-ott szipogások, néhány kislány a meghatottságtól elsírta magát. Az elnöki köszöntőt elnyelte a zsvaj, BUÉK, BUÉK, hangzott mindenfelől, felszolgálók jöttek, nagy tálcákon pezsgőt hoztak, koccintott egymással boldog, boldogtalan. Összececsendítették poharukat az ismerősök, és azok is, akik nem ismerték egymást. A jókedv, a hangulat tetőfokára hágott. Grétit kerestem a szememmel, de

nem találtam, meglehet, ő is keresett engem. Ám a partneremet el nem hagytam volna... Nem! Még száz Grétiért sem!

Szünet következett, suppé! Így mondták régen, a hírhedt bálokon. Friss virslit hoztak, a főrendező az asztalokhoz hívta a vendégeket, aki tehette, két pofára falta a kis kolbászkákat. Lovagom a fülembé súgta: menjünk! Kérdeztem tőle: hová? Bárhová, felelte, szeretnék veled kettesben maradni... persze, csak akkor, ha te is úgy akarod!

Szótlanul követtem, kivettük a ruhatárból a kabátunkat és kiléptünk a pesti éjszakába. Egyedül éppen nem voltunk, az utcát ellepték a trombitálók, petárdázók, vadul hömpölygött mindenfelé a vidám szilveszteri tömeg. Egymást átölelve, összebújva mentünk, végül találtunk egy sötét, elhagyatott mellékutcát, oda befordultunk. Vadul csapott le a szája a számra, úgy csókoltuk egymást, mintha ősidők óta erre vártunk volna. Kigomboltuk a kabátunkat, hogy közelebb legyünk egymáshoz. Nem fáztunk, nem éreztünk fáradtságot, a mámor az egekbe röptett bennünket.

Talán egy óra telt el, talán még több is. Egyszerre csak egymásra néztünk, és kirobbant belőlünk a hangos nevetés.

– Hogy hívnak? – kérdeztem kacagva.

– Józsefnek! És téged?

– Ilona vagyok.

1969. január 25.

Már egy hete, hogy hozzám költözött József. Akkoriban a hatodik kerületi Szív utcában laktam, a Körönd közelében. Furra, ahogy lakáshoz jutottam... ezt el kell mesélni... Alighogy leérettségiztem, szüleim közölték, el akarnak válni. Mindketten új párt leltek maguknak, szétköltöznek, vidékre mennek, egyikük Szabolcsba, másikuk Zalába. Vigasztalásul – ölelt apám magához – a lakást meghagyják nekem. Anyám is kedveskedni próbált. – Ha bármi baj érne, számíthatsz ránk, amikor jól esik, felkereshetsz minket.

Tudtam én régen, hogy baj van a kréta körül, ám ennyire drasztikus fordulatra nem készültem fel. Még érettségi előtt beiratkoztam a gépíróiskolába, úgy véltem, a gép- és gyorsíró szakmunkás oklevél biztosítani fogja a kenyerem. Titokban arról álmodoztam, idővel titkárnő válhat belőlem, egy mindenható főnök famulusa, jobb keze, titkai tudója... Szüleim közölték: ameddig tanulok, fizetik nekem a tartásdíjat. Sőt, még továbbra is, mindaddig, amíg jobban nem keresek... Mit tehettem volna? Nem estem pánikba, tele voltam életkedvvel, ambícióval, amúgy is talpraesett, energikus fiatal lány voltam.

A lakás egy nagyobb és egy kisebb szobából állt, no meg a mellékhelyiségekből. József lett a kisszoba, ott rendezte be a műhelyt. Jut eszembe! Még be sem mutattam a szerelmemet!

Fóvel József a teljes neve, másodéves hallgatója a Képzőművészeti Főiskolának. Mindeneddig kollégista volt, ösztöndíjas, mert a családja csekély jövedelemmel rendelkezett. Eredetileg festőnek készült, ám ügyes keze, hajlandósága a finom-mechanikai szerkezetek készítésére ösztönözte, úgy döntött, új, kevésbé ismert művészeti irányt fog követni. Az avantgárd egyik ágát szemelte ki, melyet úgy neveztek: kollázs. Én még sohasem hallottam ezt a szót, igaz, meglehetősen járatlan voltam a képzőművészetben. József felkeltette az érdeklődésemet, szavait valósággal ittam magamba, járni kezdtem vele kiállításokra, tárlatokra, átnéztem művészettel foglalkozó kiadványokat, könyveket.

Önálló alkotóként papír-kollázsok készítésébe kezdett. Láttam, kartonlapokat, papundeqli lemezeket hoz haza, ezekre folyóiratokból, színes újságokból, prospektusokból kivágott alakokat ragasztgat fel. Én is a segítségére siettem, a gyárban, ahol dolgoztam, számos színes reklámújság akadt, többnyire a szemétből ment a felesleg, pedig szép darabok voltak, fényes lapokra nyomtatott, ezerszínű ábrák. József örömmel vette, és a képein olykor viszontláttam az ezekből kivágott fura figurákat. Ábrái sajátosak voltak, olykor tájakat hozott össze állatokkal, emberekkel, máskor csupán félbevágott emberfejek kavalkádja

látszott, esetenként gépek, gyárkémények egymásra össze-vissza felragasztva. Az összhatás mégis érdekes volt, rámutatott valami olyasmire, mely egyetlen komponensnek sem volt sajátja. József elmondta, számos papír-kollázs készítő számára a „ragasztmányok” kizárólag a színt helyettesítik, mások a szín és a forma egységét óhajtják ily módon kifejezni. Egyébként a festészetben „vegyes technika” címszóval illetik a kollázst. A kubisták, mondta, nem áttallnak levélbélyeget, újságkivágásokat, termékcímkéket egymásra halmozni, ellátva kalligrafált betűkkel, feliratokkal az alaplaptól. Még hozzátette: plakátokon, könyvek címlapján is gyakori a kollázs, vagyis a ragasztással előállított képek fotói. Olykor a fényképezéskor is élnek a vegyes technikával: egymásra másolva több, különböző képet, ezeket a szakma fotómontázsnak nevezi.

Eleinte megmutatta nekem, hogyan csinálja a képeket, sokszor előfordult, hogy szétépte a félig kész művet, mert nem volt megelegedve vele. Később arra kért, ne nézzem, amint dolgozik, az alkotómunka magánügy, nyugalmat kíván. Ahogyan bizonyos intim ügyeket sem tárunk mások szeme elé. Megértettem, soha többé nem léptem be úgy a szobájába, hogy előzőleg kopogtatással ne kértem volna engedélyt. Csak olyan kollázst őrzött meg, melyet tökéletesnek tartott; ahogy elnéztem, énnekem is tetszett valamennyi, bár az általa hangoztatott, sajátos mondanivalót nem voltam képes felfedezni bennük.

1969. március 14.

Egyik este azzal fogadott, hogy a három legjobb képét ki fogják állítani. Megmutatta az egyik tanárjának (rendes fickó, nem olyan maradi fafej, mint a többi, mondta), a férfi kapcsolatban áll az egyik neves galériával, és a műterem tulajdonosa, aki maga is hódol az avantgárdnak, figyelemre méltónak tartja az alkotásokat. És hajlandó is bemutatni az esedékes tárlatán! Örömről táncra perdültünk, jókedvünkben leszaladtunk a Köröndön lévő kisvendéglőbe körömpörköltet enni, három deci

borral koccintgatva az eljövendő nagy sikerre. Két nap múlva azzal állt elő a párom, hogy szüksége volna néhány divatos ruhadarabra, mindössze egyetlen öltönye van – az, amelyben érettségizett, Szilveszterkor is azt viselte –, kissé szűk rá, és meglehetősen kopott. Valóban! Akkor este én ezt észre sem vettem... Mindenesetre megfejttem a takarékbetétkönyvemet, és kistafíroztam Józsefet. Ó, hogy mennyire csinos volt! A legolcsóbb konfekciós ancúg is úgy állt rajta, mintha ráöntötték volna. Az eladó nem győzte rápróbálni az áruház teljes öltönykészletét...

Végül egy elegáns, ám meglehetősen drága darabot választottunk, hozzá nyakkendőt, cipőt és fehérneműt is, mert így az igazi. Nem voltam képes ellenállni a kísértésnek, teljesen kiürítve a betétkönyvet, egy öves ballonkabátot is vettem neki.

A tárlaton komoly sikert ért el, neves művészek, műkritikusok tolongtak a három kollázs körül. A dicséret mellett kritikus megjegyzések is elhangzottak; a tévé is kiszállt, felvételt készített Józsefről, amint pár szóval értelmezi alkotásait. Kettő el is kelt belőlük, igaz, meglehetősen csekély áron, ám az ismeretlen kezdő ezért is hálás lehet. A harmadikat a galéria kérte ajándékba, mint a tanár a tudunkra adta, itt ez a szokás; ily módon illik honorálni, hogy egy kezdő művész képei is ott díszelgessenek a nézők szeme előtt.

1969. május 12.

József otthagytá a főiskolát, azt mondta, csupa hülyeséget tanítanak, kár értelmetlen maszatolásra pazarolni a drága idejét. – Mégis, mi az, ami olyannyira felesleges? – kérdeztem tőle. – Micsoda? Hát minden! – válaszolta vállát vonogatva. – Azt akarták – panaszkolt –, hogy gyakoroljam az aktfestést. Modellnek elővezettek egy hájas, vén csoroszlát (gondolom, olcsón vállalta a levetkőzést), azzal, hogy fesse le őt. Hát... a látványtól még a gyomrom is felfordult, az ebédemet sem voltam képes megenni miatta.

Érdeklődtem, hogyan tovább, ha búcsút mond az intézménynek, elveszíti az ösztöndíját. Az én fizetésem meg kettőnknek azért kevés. Mosolyogva ölelt magához, elsuttogetta, megvan a megoldás. Állást vállal egy kisiparos műhelyében, finommechanikai szerelvényeket fog készíteni. – Ennek több előnye is van – dicsekedett. – Egyrészt: kereshetek pénzt! Másrészt: fejleszhetem a manuális képességeim, továbbá a műhely gépein és szerszámaival a magam részére is fabrikálhatok alkatrészeket. Ugyanis – jól figyelj, drágám! – ráállok a valódi kollázs-készítésre. A papírajátékot unom már – legyintett –, alapjában véve gyerekes dolog, óvodásoknak való. Am a valódi! – És az milyen? – kérdeztem álmélkodva. Akkor történt, hogy elmagyarázta nekem a kollázs és a montázs valódi lényegét.

– Már a régmúltban is készültek fa-, fém- vagy kőberakásos intarziák, melyek megvalósítása igen magas szintű technikai és anyagismereti tudást igényelt, és igényel még ma is. Döntő jelentőségű a felhasználni szándékolt fa, fém és egyéb nyersanyag alkalmas megválasztása, a kellő szakmai gyakorlat a hajlítás, a felületkezelés, a beillesztés terén. Olykor gyöngyházat, elefántcsontot, sőt, emberi haját, csontszilánkokat is alkalmaztak, és a felhasznált anyagok választéka mára már hihetetlen mód kibővült. Napjaink alkotásai, melyeket az avantgárd irányzatai közt emlegetnek, messze túlszárnyalják elődeiket, többek közt azért is, mert birtokolják a fejlett technikát. Azt tartják, a kollázs: technika, a montázs: alkotási elv, lényege, hogy bárki, akár előképzettség nélkül is, bánni tud vele, amennyiben elegendő fantáziája, kezüggyessége és kellő művészi elhivatottsága van...

Ahítattal hallgattam József szónoklatát, aki – miután a mennyekből leszállt a földre – arra kért, hogy rendezzük át a kisszerobát. A két heverőt, mely valaha szüleim fekhelye volt, ki szeretné rakni, helyükbe festőállvány, munkaasztal, anyagtárolásra alkalmas szekrény kerülne. Zavartan közölte, a pénzt, melyet alkotásaiért kapott, munkaszobája berendezésére költené... Reméli – nézett rám szívdöglesztő tekintettel –, számíthat a

megértésemre, nem veszem zokon, ha átalakítja, felforgatja az otthonomat. Végül arra kért, legyen odaadó, hű társa továbbra is, segítsem őt, hogy sikeres legyen művészetének új fejlődési szakaszában, amikor úgy érzi, megtalálta a saját kifejezőmódját, az utat, melyet járnia kell.

1969. július 5.

József alkot! Valódi kollázsokat készít, hatalmas fatáblákra rögzít vasdarabokat, köveket, kerámiacsempét, ruhaszővet-foszlányokat, és még ki tudja, miféle gyanús képleteket. A szoba szemétteltelephez hasonlatos, nem beszélve a festéktubusok garmadájáról, a palettákról, ecsetekről; mert a képek (montázsok? intarziák?) alapja és néhány részlete pingálással készül. Két remekmű már megvan! Az egyikben gyermekek labdáznak a kertben, a másik produktum részeg suhancot ábrázol az utcasarkon. A háttér festett, az alakok arca, keze, lába szintén, a ruhák azonban a fa-alapra felragasztott vásznakból, szövetekből lettek összehozva. A lámpaoszlop, melyhez a suhanc támaszkodik, félbevágott vascső, és az utcakövek valódi kavicsok. A gyermekek piros pöttyös labdája félbevágott, átfestett teniszlabda... Mit mondjak... nagyszerű! Remek!

1969. október 13.

Mindkettőnk élete hatalmasat fordult, megkísérelem összefoglalni az elmúlt hónapok eseményeit. Kezdeném magammal. Történt, hogy együtt utaztam a liftben a gyár híres főmérnökével, Terényi Oszkárral, aki igen jó fej, rengeteg találmánya, szabadalma van. Azt beszélik, őrá van alapozva az egész Turbinagyár, főként az általa tervezett gépeket gyártjuk, ezek legtöbbjét külföldre exportálják, no persze, keményvalutáért. Egyesek szerint az Ipari Minisztériumban csak úgy emlegetnek bennünket: Valutagyár! Állítólag ennek köszönhetően maga-

sabbak itt a fizetések... Nem mintha ebből nekem is jutna valam...

Visszatérve a lifthez. Látásból ismertem már a főmérnököt, a termelési értekezleteken ő szokta tartani a beszámolót. Bőven megvan harminc, a haja fakó, kissé őszes, kerekded feje imitt-amott már kopaszodik. Vékonydongájú, keskeny vállú alkat, a háta kissé hajlott; ahogy ott álltunk a liftben, egymást méregetve, észrevettem, hogy nálamnál pár centivel alacsonyabb. Hanem a szeme... abból a halványkék, fakó szempárból valósággal süt a lélek, az intelligencia, a meggyőző erő! És nemcsak a tekintete készlet engedelmességre, szuggesztívek halkán mondott, erélyes szavai is. Sohasem parancsol, mindig csak kér, hangos szó el nem hagyja ajkát... ennek ellenére mindenki féli, elfogadja a véleményét, követi utasításait...

Rám köszönt, kérdezte, melyik osztályon dolgozom, mi a beosztásom, a munkaköröm. Azt is megkérdezte, milyen iskolám van. Ekkor felértünk a negyedik emeletre, utána kiáltottam a választ, de nem biztos, hogy meghallotta, valaki hozzálépett és karon fogta. Még elköszönni sem volt érkezése...

És jött a meglepetés! Két hétre rá, hogy összefutottunk, hivatott Irma, a főnöknőm, az arca semmi jót nem ígért, valósággal nekem esett. Hogy képzeljem csak... Terényinek megbetegedett a titkárnője, és átüzent értem... Azt akarja, helyettesítem én Anitát! – Nagyszerű! – mondtam szenttelenül a főnöknőnek –, végre gyakorolhatom a gyorsírást és a levelezést, itt nálatok örökké csak számlákat kell gépelgetnem, készíteni undok, bonyolult táblázatokat. – Irma, aki alig volt szebb, mint az ördögök nagyanyja, mérgében elvörösödött, hízelgő kis kígyónak nevezett, merthogy én benyaltam magam Terényinél... – Ügyesen csináltad! – jegyezte meg baljóslatú hangon. Öntelten közöltem: mindössze öt percet beszéltem a főmérnökkel a liftben.

A Kereskedelmi osztály kopott bútorai és piszkos falai után kimondhatatlan élvezet volt a gyár új szárnyépületének szép szobájában ülni! A titkárság helyiségéből nyílt a főnöki

szentély, melynek a folyosó felől is volt bejárata. Ám Terényi csaknem mindig az én szobámon ment keresztül, amikor a sajátjába igyekezett.

A munka könnyebben ment, mintsem hittem volna. Terényi röviden és érthetően elmagyarázta a tennivalóimat, azonnal felfogtam minden szavát. Eleinte gyorsba diktált, később rájött, elég, ha elmondja, mit akar közölni, mert én önállóan is meg tudom fogalmazni még a legkacifántosabb leveleket is. Két írógép állt a rendelkezésemre, mindkettő a legjobb, legmodernebb márka, importáru, még a gépíróiskolában sem láttam hasonló szépet. Saját íróasztalom volt, mellette a tálaló az eszpresszó-masínával, tányérokka, csészékkel, poharakka; az én tisztom volt a kávéfőzés is, és ha vendégek jöttek, teát, szendvicset és süteményt kellett felszolgálnom. Úgy éreztem magam, mint Ábrahám Isten kebelén, csupán avégett aggódtam, mi lesz velem, ha visszatér Anita. Ám a szerencse újból énmellém szegődött, kézen fogott, mint őrangyal az eltévedt kisgyermeket.

Valaki angolul karattyolt bele a telefonba. Tudtam angolul, édesapám rábeszélte, hogy középiskolásként tanuljak nyelvet. Megfogadtam a tanácsát, az angolt választottam, kiderült, remek a nyelvérzékem és sikeresen letettem a középfokú vizsgát. Tűrhető kiejtéssel mondtam a telefonba, hogy a főnököm házon kívül van, ha szükséges, átadhatok neki üzenetet. Diktálta, én lejegyeztem, ő még kérdezett tőlem ezt-azt, lényeg, hogy igen jól elbeszélgettünk. Amikor letettem a kagylót és megfordultam, döbbsent pillantásom a főmérnökre esett, az ajtóban állt, hallotta minden szavam. Mosolygott. Angolul szólt hozzám, én is angolul válaszoltam. Megkérdezte, miért nem mutattam be a nyelvvizsga bizonyítványom a személyzetin. Kaphatnék nyelvpótlékot is.

Másnap behoztam a papiromat, felkerestem a személyzeti osztályt, meglepetésemre ott volt Terényi is. Az ügyintéző átvette a bizonyítványt, gondosan megnézegette, majd Terényi felébólintva közölte, hogy elfogadható. Kisvártatva Terényi megkérdezte, lennék-e az állandó munkatársa? Anita kilépett a

gyárból, a titkárnői állás üres. Nem sok hiányzott hozzá, hogy örömben a nyakába ugorva lekeverjek neki egy jókora puszit.

József az alkotás lázában égett, mintha az ördög sarkantyúzná, oly megszállottan munkálkodott. Alig aludt, alig evett. Soványabb lett, a szeme kivörösödött a megerőltetéstől és az éjszakázásoktól, a kezén bűtykök, bőrkeményedések nőttek. A lakás úszott a festékszagban, a porban; a rendetlenség átterjedt a nagyszobára is, hozzá kellett szoknom, hogy József az én terítoriumomat is teleszórja a vackaival. Örült, hogy titkárnő leszek, kiváltképp, hogy több pénz fog csörgedezni a borítékomban. Ő a maszek kisiparosnál igen keveset keresett. Igaz, inkább csak ugatta a munkát. Mint bevallotta, ha bemegy a műhelybe, többnyire a saját cuccait bűtyköli. Hogy mit, azt nem tudhattam, ezúttal sem nézhettem meg a készülőfélben lévő valamijét.

Végül a tegnapi napra, október 12-re tűzte ki legújabb kollázs-művének bemutatását. Az ajtó előtt álltam, vártam, hogy megnyíljon előttem, és végre megpillanthassam, mi az a csodálmány, amit produkált. Jött József, óvatosan lépett hozzám, egyik karjával átölelt, másik kezével kitárta az ajtót. Együtt léptünk be a kisszobába, mintha királyi trónterembe lépnénk. A stafeláj a bejáratnál szemközt foglalt helyet, félhomályban úszott a megviselt helyiség, csupán a sarokban lévő lámpából áradt halvány, derengő fény. Hirtelenjében fel sem fogtam, mi van ott, a festő-állványon. Ekkor József reflektort irányított a műre, megnyomta a lámpa kapcsolóját, hirtelen bántó élességgel szökött szemembe a nem mindennapi látvány, melyet élővé varázsolt a kíméletlen fény.

Megtántorodtam, ha József nem szorít erősen, elestem volna. A kollázsnak titulált szörnyűség döbbenetes hatást gyakorolt rám. Méreteres fatábla képezte az alkotás alapját (utóbb megtudtam: egy méter húsz centi magas, és nyolcvan centi széles), festve volt a háttér és az előtér egy része, s a tábla alsó egyharmadát szögesdrót-darabok fogták át. Kerítést mintáztak, rajta fennakadva egy rab, aki látható mód szökni szeretett vol-

na. Fél karja átvetve a legfelső drótszálon – a kar bábu-kar volt, csíkos rabruhában –, a véres kéz valami plasztikszerű anyagból készülhetett. Nemcsak a kar, az alak fél felsőteste is a kerítés fölé magasodott, a kéz anyagával azonos anyagból készült arc rettenetes tekintettel meredt a nézőre, a kigúvadt szemek üvegszemek voltak, a szájból valódi fogak vicsorogtak. A csíkos sapka alól kibukó néhány hajfürt ugyancsak emberi, vagy ahhoz hasonló szőrzet lehetett; a menekülő köré vont kontúrvonalak azt az érzetet keltették, mintha remegne a test, feltehetően az áramtól, melyet a kerítésbe vezettek az örök.

A festett táj koncentrációs tábort idézett, a háttérben barakképületek sorakoztak, a sivár udvaron néhány rab őgylegett, páran kikötve, néhányat ostorral vertek a kápók. A rémes tájra sötét fellegek borultak, szürke-fekete volt az égbolt, csupán egy keskeny fénysugár szökött ki az egyik felhő alól, pász-mája a szökésben lévő fegyencre esett.

Elborzadva álltam, a gyomrom émelyedni kezdett, nem bírtam megszólalni, még kevésbé volt kedvem dicsérni a képet. József lelkesen magyarázott, közölte, alkotása címe: A szökés. Egyre faggatott, mit szólok hozzá, végül valami olyasmit nyögtem ki, hogy lenyűgöző.

– Ne a látvány szépségét keresd – figyelmeztetett József –, hanem azt a sajátos alkotói módot, mely az élet olykor sötét oldalait szervezi művészi renddé, nem viszolyogva még a tragikomikus fintortól sem. Lásd – folytatta –, mily sokféle alkotórészből áll a kép! A művész számára, aki a kollázsra teszi fel életét, nincs többé „méltó” és „méltatlan” anyag: bármit felhasználhat, ami a lehető legjobban fejezi ki azt, amit az alkotás mondanivalójának szán. Picasso – példának okáért – az egyik vásznára egy piszkos inget varrt fel!

Az avantgárd követői – köszörülte meg a torkát – felhagytak a hagyományos értelemben vett festésszettel és szobrászattal, azzal, hogy nemes anyagokból „szép alkotásokat” hozzanak létre. A kollázs és a montázs képes csak a tényleges realizmusra, és nekünk, huszadik századbeli művészeknek, a való-

ságot kell ábrázolnunk, nem kizárólag márványt, bronzot és egyéb „nemes” anyagot alkalmazva. És nem szabad visszariadni attól, hogy a festett képeket – „anyagokkal” kiegészítve – átlendítsük a harmadik dimenzióba! Hogy mást ne mondjak, az olasz futuristák a lázadás és heroizmus elvont ideáljait tűzték a mozgalmuk zászlajára, megszabadítva a képzőművészetet az akadémikus szabályoktól.

1970. január 3.

Szilveszter napja, nekünk évforduló, egy éve, hogy megismerkedtünk, és halálosan egymásba szeretettünk. Budapest legelegánsabb éttermében ünnepeltünk, a kitűnő vacsorát követően megtekintettük a revüt. Éjjel után tánc, hatalmas buli, ismerősök is akadtak, remekül szórakoztunk. Mindez köszönhető annak, hogy pillanatnyilag felvet bennünket a pénz!

Hogy az elején kezdjem: József befutó lett a művészvilágban, kollázs-művei révén egyik napról a másikra ismert személylé vált. Természetesen A szökés című alkotás volt a nyerő, sokan dicsérték, még többen leszólták, egyesek az év művének kiáltották ki, mások úgy vélték, hogy szemét, tűzre való! Majd minden művészettel foglalkozó folyóirat cikkezett róla, de a napilapok, mi több, a női magazinok is megemlégették jó vagy rossz felhanggal, megegyezve abban, hogy járatlan, új utat követ a művész. Nem csoda – írták –, ha egy valódi avantgardista témaválasztása olykor dermesztő, naturalisztikus.

Sikerein felbuzdulva hamarosan újabb kollázsokkal jelentkezett, és kiállították a Suhanc című alkotását is. Bár ezek szelidebbek voltak, mégis jegyezte őket a szakma, némely kritikus még dicsérte is A szökés rovására. A galéria ünnepélyes bemutatója után hamarosan el is kelt mindhárom, A szökés-ért igen magas árat fizetett valami külföldi műgyűjtő, de a másik kettő is sok dohányt hozott. Most dúskálunk a pénzben! Ránk fér, főleg rám, ugyanis, mint titkárnőnek jól öltözötten kell munkába járni, emellett költeni kell fodrászra, manikűrre, koz-

metikusra. Főnököm a november hetedikéi jutalmat átadva, külön felhívta erre a figyelmem. József is és én is szebbnél szebb holmikat vettünk magunknak, s a hirtelen jött eleganciát úgy viseljük, mint disznópásztor az ünneplőjét Jézus neve napján. Persze – ahogy az ilyenkor lenni szokott – máris rengeteg az irigység a gyárban. Pletykálnak is rólam... Azt beszélik, Terényi gyöngéje vagyok, sőt egyéb jelzőkkel sem fukarkodnak... Nem véletlenül. Főnököm pár éve, hogy elvált, egyedül él, öreg és beteg édesanyjával lakik, ezért aztán rám tippelnek! Mindegy! Ott egye meg őket a fene.

Érdekes volt Józsefem reakciója, amikor beszámoltam neki, mit karattyolnak rólam a kollégáim... Nem haragudott, nem rendezett féltékenységi jelenetet, ferdevágású, zöldeskék farkasszemével különös pillantást vetett rám, pajkosan elmosolyodott. – Nem is rossz – szólt elgondolkodva – főnököd gazdag, szabadalmai ontják a pénzt... Egy jó mecénás elkelne nekünk... Dobd be magad, drágám! Nem árt, ha pitizel a fejnek, hódítsd meg, kérd a támogatását...

Zavarba jöttem, többé nem hoztam elő a témát. És a munkahelyemen kerülni kezdtem a kihívó öltözködést.

1970. február 19.

Amikor este hazaértem, Józsefet a szobámban találtam, egy üveg tokaji aszú társaságában, egyedül iszogatót. Ahogy beléptem, vidáman köszöntött, elővett egy másik poharat és nekem is töltött. – Igyál! – mondta. – Mire iszunk? – kérdeztem – ismét valamit ünnepelünk?

Kissé elhúzta a száját, majd legszebb mosolyával pillantott rám. – Az egyik szemem sír, a másik meg nevet – mondta talányosan. Még jó pár közhelyet megeresztett, míg végül kinyögte, elnyert egy pályázatot. Mint mondta, rendkívül meglepődött, már el is felejtette, hogy ösztöndíjért folyamodott, a volt tanára – aki a tárlatait is szervezi –, ugratta be az egéssze több,

mint fél évvel ezelőtt. És a végén bejött! Túl sok kedve nincs is az egészhez...

– Miféle pályázat? – szegeztem neki a kérdést. – Ha pénzt hoz, hogyhogy nem örülsz neki?

– Örülök, csakhogy... A pályázatot a francia Akadémia írta ki fiatal avantgardista művészek részére. Fél év Párizsban, ösztöndíj, mely az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez kevés, elszállásolás ingyen, diákszállóban.

– Fél évig távol lennél tőlem? – kérdeztem elképedve. – És mi volna ebben a nyerő?!

– Hát, ami azt illeti, sokat lendíthetne rajtam. Rengeteget fejlődhetnék odakinn, hallgathatnék a képzőművészetről egyetemi szintű előadásokat, munkáimat, feladataimat a legkiválóbb művészek felügyelete mellett végezhetném, elleshetnék tőlük számtalan szakmai fogást, ötletet, meghallgathatnám építő jellegű kritikáikat, megvitathatnék velük művészeti kérdéseket. Tudod jól, Párizs a képzőművészek Mekkája...

– De hisz egy szót sem tudsz franciául! – kontráztam meg kézből a nagyívű tervet.

– Majd belejövök – válaszolta –, időm még van, az utazás csak júliusban volna esedékes. Beiratkozom intenzív francia nyelvтанfolyamra, magolok, akár egy buzgó kisdíák...

– Áldásom rád... – mondtam, és sírva a nyakába borultam.

– Édes kis párom! – duruzsolt a fülembe hízelt szavakkal. – Nem annyira az ismeretszerzés és a tanulás a lényeg, hanem inkább a kapcsolatok! Ha alkotok valamit, ezek kiállítják, biztosítanak nekem entrée-t... látod, egy szót tudok is már franciául! Elindulhat a karrierem, Magyarország semmi kis hely, itt nem viheti sokra egy avantgárd művész! A nagyvilág kell nekem, híres és gazdag akarok lenni... értsd meg, nem adhatom alább. Ha gyökeret eresztenék, téged is magammal vinnék – nézett rám könnyörögve –, élnénk együtt valami csodás, szép villában... Saját galériát nyitnánk, te lennél a menedzserem, irányítanád az üzletet, rendeznéd a kiállításokat. Magad-

hoz méltó munkát végezhetnél, érted? Nem ugráttathatnának szürke kis emberkéek, nyámnyila főnökök... No, ne sírj már... Ugye, hogy elengedsz?

Mi mást tehettem volna...

1970. július 2.

József elutazott. Kikísértem a repülőtérre, néztem, mint száll fel a gépe, s tűnik el az ég vizében, melybe – a költő szerint – édesanyja kékitőt oldott. Mármint József Attila édesanyja, József szülei nem voltak jelen.

A párom utazását megelőző hónapok csöndes visszavonultságban teltek, a fiú magolt, mint egy megszállott, és – ördöge volt! – amint elérkezett az indulás napja, egészen jól gagyogta már a franciát. Hogy magamra maradtam, régi adósságaimat fogom törleszteni, még a nyáron felkeresem a szüleimet, egy hetet anyámnál, egy másikat apámnál töltök, az utóbbi időben igencsak elhanyagoltam őket, József betöltötte az életem. Régi barátomimhoz is hűtlen lettem, most majd Grétivel is felújítom a barátságot, szegényke még ama bizonyos Szilveszter óta orrol rám, amikor búcsú nélkül léptem olajra, elomolva József karjaiban.

Ősztől különmunkám is lesz, főnököm könyvet ír a legújabb fejlesztésű turbinákról, azokról, melyeket ő maga konstruált, szabadalmaztatva a műszaki megoldásokat és a gyártási eljárásokat. Angolul írja, engem kért meg, hogy gépeljem le, ha ideje engedi, diktál, ha meg otthon dolgozik, a kézzel írt szöveget kell gépbe áttennem. Hivatalos lesz a megbízatásom, a gyár fogja kifizetni a munkám, túlóráként. Persze, valami pénzt azért zsebbe is kapok... Nem annyira a pénz, mint inkább a feladat érdekel, tökéletesíthetem az angol nyelvtudásom, és jobban megismerhetem ezeket a fura szerkezeteket (turbinákat), melyekkel nap mint nap – levélügylet – foglalkozom. És ha nem értek valami műszaki dolgot, azt az én okos főnököm majd el-

magyarázza! Még az is meglehet, hogy érdekesebb lesz, mint a kollázs, és kevésbé borzalmas, mint A szökés...

1970. december 9.

Váratlanul megérkezett József! 15-re ígerte a jöttét, akkoriban járna le a szerződése, még azt is megírta melyik géppel jön, készültem is ki a repülőtérre. Aztán – mit kell megérjek! – 7-én csöngetnek este, nyitom az ajtót, és ott áll ő, az én szerelmem, teljes életnagyságában, teljes szépségében. Egymás karjaiba estünk, valósággal letéptük egymásról a ruhát, aztán... szégyellném leírni mindazt, ami reggelig történt közöttünk. Másnap kezdetét vette a mesélés, jöttek a végeláthatatlan történetek, melyek a levelekből – bonyolultságuk és hosszúságuk okán – rendre kimaradtak. Meglepődve tapasztaltam, hogy József nincs szűkében a pénznek, elegáns öltönyöket, divatos ingeket pakolt ki a bőröndjéből, igaz, említette, eladott néhány képet; no de, hogy azokból annyi pénz ütötte volna a markát, hogy kifossa Párizs legdrágább üzleteit...?

Gyönyörű karácsonyunk volt, bőséges és áldott, valódi békebeli! November végén megkaptam a könyv legépelésért járó összeget, számtalan ajándékkal leptem meg a párom, azt hittem, éhezik Párizsban, szerettem volna kárpótolni az éhkoppon tengődő fiút a félévnyi sanyarú életért. Ő egyetlen ajándékkal kedveskedett, díszes papírba csomagolt kisebb tárgyat tett le a fa alá, első ránézésre könyvnek véltem, ám amikor kibontottam, meglepődve láttam, hogy valamiféle kép. Csodálkozva vettem szemügyre az ajándékát. Egy lányalak állt a tengerparton, ruhája csupa ékkő: zafír, rubin és gyémánszemek, a haja egyetlen borostyánkőből kifaragva, a talaj valódi moha, a bokrok gallyakból, festett levelekből kiképezve...

– Kollázs, avagy montázs? – kérdeztem meghatottan.

– Talán inkább intarzia. Neked készítettem – rebeget József áhítattal –, Lányka a tengerparton, ez az alkotásom címe!

– De hát ezek a kövek... – kezdtem.

- Valódiak! – felelte.
– Egy vagyomban kerülhettek!

Nevetett, elmondta, igen jutányosan tett szert rájuk, a tanfolyamon, melynek a látogatója volt, biztosították a kollázs-készítéshez szükséges nyersanyagot. Eredeti, kidolgozatlan köveket kapott, a csiszolást, méretre vágást már ő maga végezte, ezért volt semmiség az ár.

– Amíg csak élek, az ágyam felett lesz ez a kép! – fogadkoztam könnybe lábadt szemmel.

– El is várom tőled – szólt ő, engem forrón átölelve. Később elmesélte, milyen új tervek foglalkoztatják, és az avantgárd-kurzusról is ejtett néhány szót, eldicsekedve, hogy jelentős haladásra tett szert a festészetben, kiváltképp a portrégrafikában fejlődött sokat.

Boldog békességben teltek az ünnepek, elutaztunk Miskolcra is, felkerestük Józsefem szüleit. Az Óévet az egyik galériatulajdonos Szilveszter estjén búcsúztattuk, nagyszabású estély egy elegáns budai villában, ahol a pincétől a padlásig minden arról árulkodik, hogy felveti a háziakat a pénz.

Másnap délben, amikor felébredtünk és másnaposan kanalizgattuk a kolbászos lencselevest, a párom kelletlen arcgal fordult hozzám. Farkasszemével zavartan pislogott, éreztem, kerülget valamit, mint kutya a marásra kész viperát. – Szívem – pislantott rám kialvatlan szemmel –, mondanom kell neked valami fontosat...

– Remélem, az Újév első híre jó és kellemes lesz!
– Kellemes... hát, ahogy vesszük. Sajnálattal közlöm, holnapután vissza kell térnem Párizsba. Nézd – fogta könyörgőre a szót –, mecénásra leltem, aki értékeli a művészetemet és munkát ajánlott nekem. Örült nagy lehetőség! Érted? Hir, dicsőség, és szép summa pénz... Hogy kimehessek, a napokban elintéztam a franciaországi tartózkodási engedélyem meghosszabbítását, és a kinn maradásommal kapcsolatos egyéb ügyeket.

– Miféle mecénás, és miféle munkát ajánlott neked? – támadtam rá. Ő zavartan védekezett. Eléggé kuszán adta elő

magát, valami olyasmit hámoztam ki a szavaiból, hogy egy neves gépgyár gazdag tulajdonosa belehabarodott a művészetébe, s megbízta őt azzal, hogy üzemének előcsarnokát dekorálja ki kollázs-képekkel. – Mindössze néhány hónapról volna szó! – mentegetőzött. – Tudom – nézett rám bátorítóan –, hogy nehezen fogod elviselni az egyedüllétet; megértelek, én is hiányolni foglak téged, magam is szenvedek a távollét miatt. Ám...

– Semmi ám. Ha menni akarsz, hát menj, nem tartalak vissza. Annyit megjegyeznék: nem szorulok rá, hogy sajnálkozz felettem, bőven találok magamnak elfoglaltságot, programokat. Ami viszont sértő, és cseppet sem szép tőled, hogy az én tudtom és beleegyezésem nélkül vállaltad fel a kinti munkát, és titokban járod itthon a hivatalokat!

Hosszan vitatkoztunk, mindketten idegesek, ingerültek voltunk, ez volt életünkben az első, igazán komoly összecsapás. Végül meglehetősen ridegen váltunk el, kikísértem ugyan a repülőtérre, de a búcsú visszafogott, fagyos és szeretetlen volt.

1971. január 21.

Olyasmi történt velem, amire álmomban sem számítottam, bár, ha utánagondolok, természetes következménye volt annak, amit átéltem Józsefem karjában az elmúlt hetek során. A jelek arra utaltak, gyermekem lesz. Hogy megbizonyosodjak, felkerestem a rendelőintézetet, egy fiatal nőgyógyász volt épp ügyeletben, megvizsgált és alaposan kikérdezett. Végül annyit mondott: nagy valószínűséggel igaz a feltevésem, ám a teljes bizonyossághoz egy-két hetet még várakoznom kell. – A kedves férje nyilván már nagyon türelmetlen – kacsintott rám. Szégyenkezve vallottam be, hogy nincs férjem. – Barátom van – folytattam – és nem vagyok biztos benne, hogy örülne a gólyahírnék. Éppen ezért meg kell fontolnom, vállalkozhatom-e a gyermekszülésre.

– Óva intem attól, hogy bármit elkövesse! – emelte meg a hangját. – Ön fiatal, egészséges, kitűnő kondícióban van;

mindezt figyelembe véve a lehető legalkalmasabb időszakát éli az életének ahhoz, hogy szépen fejlett, remek kisbabát hozzon a világra! Két hét múlva várom! – tette hozzá, majd kezét nyújtott. A nővéрке már hívta is a következő páciens.

József újabban levélírás helyett a telefont választotta, mint mondta, a gyárból, ahol tevékenykedik, ingyenes a hívás. Pár napra rá, hogy másodjára is felkerestem az orvost, valószínűleg kiszakadt belőlem a nagy hír: családi örömök elé nézünk! Meghökken, elakadt a szava, rákérdezett kétszer is, háromszor is: honnan veszem, milyen tüneteim vannak, orvos látott-e már. Végül kissé fals hangon lelkendezni kezdett, gratulált és arról biztosított, hogy mindenben számíthatok rá.

– Drágám – kiáltottam –, össze kell házasodnunk! Értsd meg, a mi hazánkban nem oly szabatosak az emberek, mint francia földön. És az én ismerőseim, barátaim nem nézik jó szemmel a leányanyákat. A munkahelyemen is... el nem képzelhetem, mitólnának, ha meglátnának nagy hassal tolatni... nem beszélve a szüleimről... József! Ez komoly dolog, ne hivatkozz a művészek szabadságigényére, ha valóban számíthatok rád, tedd a kötelességedet.

Bizarr kirohanás volt, ő megszeppenve próbált megnyugtani. Később kissé lehiggadva, komoly, megfontolt hangon arra kértem, azonnal utazzon haza és intézzük el az egybekelést.

– Még annyira az elején vagy az egésznek, és nem kizárt a tévedésed. Majd... majd... Majd nyáron, ha hazajövök... – Ekkor már üvöltöttem, szemére vetve azt is, mily hirtelen szelelt el, hagyott magamra engem. Kissé meghökken, a bocsánatom kérte, ígérte, pár héten belül megjön, már varrathatom az esküvői toalettet. – Minden úgy lesz, ahogy te akarod, drágám, belátom, hogy felelősséggel tartozom neked és születendő gyermekünknek...

Pár nap múlva újból hívott, kedvesen érdeklődött, hogy érzem magam. Válasz helyett követeltem, hogy azonnal utazzon haza! Rémülten szabadkozott. – Csak néhány hét! – kérte. Elmondta, határidős a munkája, a pénze az utolsó fillérig elúszik,

ha nem teljesít. Kért... könyörgött... oly bársonyosan csengett a hangja... Egyszersmind arról áradozott, mennyire örül az apa-ságnak. Biztosított, jön, repül... számíthatok rá... ám hazatéré-sének konkrét dátumával továbbra is adós maradt...

*Zaklatottságom, idegességem szerencsémre nem szűrt szemet senkinek a gyárban, ugyanis Terényit is utolérték családi gondjai. Súlyosan beteg édesanyja elhalálozott, főnököm anél-kül, hogy rendezte volna a dolgait, három hét szabadságot vett ki. Mindössze annyit üzent, ez egyszer őt is megilleti a pihenő-
idő, méltóképpen óhajtja meggyászolni egyetlen hozzátartozó-ját, amellet szeretné egyenesbe hozni az egész életét. Helyette-sítésével a műszaki osztály egyik mérnökét bízta meg, ám a tehetséges, kiváló szakember nem volt képben a folyó ügyek helyzetét tekintve. A munka dandárja végül is rám maradt, min-dent én intéztem, kénytelen-kelletlen olykor merész döntésekre is rászántam magam. Volt olyan ügyfél, aki azt gondolta, hogy Terényi helyébe léptem, s „Főmérnök asszonyinak” titulált! Azt sem tudtam, hogyan magyarázzam ki a helyettesnél a félreér-tést, senki sem csodálta, hogy frusztrált, kimerült vagyok, és sokszor még azt sem tudom, hol áll a fejem.*

1971. február 2.

Ma reggel, a tükörbe nézve, megijedtem a saját képemtől. – Nyúzott vagyok, mint egy béka! – futott át agyamon a felisme-rés. Elhatároztam, délután elmegyek fodrászhoz és kozmetikus-hoz, itt az ideje, hogy rendbe hozassam magam. Felhívtam Piri-két, a fodrásznőmet, fél hatra tud fogadni, mondta, és átszól a kozmiba is, hogy számítsanak rám.

Fél hat után öt perccel estem be a belvárosi fodrászsa-lonba, Pirike épp egy nagy kövér nő fején munkálkodott. – Pil-lanat – lépett hozzám –, azonnal sorra kerülsz, de befutott két külföldi vendég... tudod... azokat előre kell vennem...

Kedvetlenül ültem le a várakozók közé, mellettem egy feltűnően öltözött nő francia folyóíratot lapozgatott. Érdeklőde

néztem, úgy láttam a Paris Match legújabb számát tartja a kezében, oldalvást pislantottam, párizsi képeken akadt meg a szemem. A hölgy sorra került, tétova mozdulattal a kisasztalra tette a lapot, én kérő tekintettel rámutattam, ő mosolyogva adta a kezembe. Mondott is valami olyasmit, hogy már kiolvasta, legalábbis így értelmeztem az idegen nyelven mondott szavakat.

Kissé unottan lapozgattam, már a közepe táján jártam, amikor a döbbenettől csaknem leestem a székről. Egész oldalt betöltő esküvői felvételt láttam, a hófehér csipkeruhába öltözött menyasszonyt fekete szmokingos férfi öleli át. – Ekkora hasonlatosság! – dobbant meg a szívem. – A vőlegény pont olyan, mint József. – A képaláírást kezdtem el böngészni, nem volt nehéz dolgom, az ifjú pár nevét vastagbetűvel szedték. – **Joseph Feauvel** – olvastam, miközben az ájulás kerülgetett. Ez ő! Igenis ő! Persze, franciásan írja a nevét. – Nem lehet – ráztam meg a fejem első meglepetésemből felocsúdva –, csupán névrokon-ságról, hasonlatosságról van szó, az életben előfordulhat ilyen. Továbblapoztam, a pár nászútjáról láttam képeket, gyönyörű táj; valahol a Bahamákon, vagy a jó ég tudja, melyik egzotikus szigeten vehették fel. A férfi fürdődresszben, turistaruhában, majd egy jachton, mint hajóskapitány... És az arckép-fotó... – ekkor már reszkettem – egy barna kis anyajegy a bal szemöldök felett...

Annyira szédültem, hogy nem tudtam talpra állni, bár Pirike már intett, hogy én következem. – Rosszul vagy? – lépett hozzám (tegeződtünk, valaha osztálytársnők voltunk, épp ezért jártam ebbe a belvárosi fodrásüzletbe). – Várj – simogatta meg az arcom –, azonnal hozok egy pohár vizet!

Ma sem tudom, miként voltam képes végigélni a szépítkezést és épségben, ájulásmentesen hazatérni, hogy aztán sírva boruljak a diványomra. Egész éjjel bögttem, másnap reggel beteget jelentettem – szerencsémre! –, a főnököm már megjött, lejárt a háromhetes szabadsága. A francia folyóiratot elkértem a hölgytől, magammal hoztam, az otthon töltött napokon József francia szótárja segítségével megpróbáltam kihámozni valamit

az esküvőről készült riportból. A lényegre hamarosan fényt derítettem, a szöveg megértésében angoltudásom is a segítségemre volt. A menyasszony: Thèrese Gilou gazdag gyáros lánya, a folyóirat egyik oldalán a család fényképe is látható, valamint képek a gyárról, a hatalmas villáról, autókról, az esküvőn résztvevő vendégekről. Józsefet a közleményben neves művésznek titulálják, a modern képzőművészet új felfedezettjének, néhány új „collage” alkotásának fotóit is közlik, s megírják, apósa hatalmas műhelyt: „atelier”-t rendezett be neki, biztosítva a munkájához szükséges kellékeket. Az ifjú pár hatszobás háza, kertje is látható az egyik felvételen, és istálló tenyészlovakkal, ugyanis a kis Thèrese imád lovagolni. És az újdonsült férj is megüli már a hátast, ám pillanatnyilag sportrepülőgépet tanul vezetni...

Már nem volt könnyem, amit elsírhattam volna, most már inkább az undor kerülgetett. József telefonjaira gondoltam, a mézes-mázos szép szavakra, ígéretekre. Hirtelen kapcsoltam: ez a gazember már akkor bent ült a tojásban, amikor decemberben hazalátogatott! Régóta tarthat már a viszony... a gazdag lány nyilván felfigyelt József förmedvényeire, megismerkedett az alkotóval és beleszeretett. Nem volt nehéz... ez a farkasszemű rendkívül vonzó férfi, s az elkényeztetett kisasszonynak imponált a művész... A művész! Akinek még volt képe hazajönni, és összehozni nekem egy gyereket! Amellett ígéretetni fűt-fűt... Hát persze... így értette... hogy engem lerak a talonba! Majd lesz neki itthon is családja. Olykor ellátogat Budapestre és hoz ajándékokat, eljátszogat a gyermekével... Úristen! Miféle alakot hittem a páromnak, egy becstelen csibésznek adtam a szívem...

Hétfőre úgy-ahogy összeszedtem magam és munkába mentem. Főnökömmel csak késő délután találkoztam, sápadt volt, erősen megviselt, látszott rajta, hogy nehéz napokat tudhat maga mögött. Részvétnyilvánításomat gyorsan megköszönte, majd kutató pillantásokkal pásztázott végig.

– Valami baj van? – kérdezte aggódva. – Talán csak nem beteg?

– *Ó nem. Magánéleti problémáim vannak...*
– *Mint nekem – bólintott, majd hozzátette: – Esetleg a szüleit érte valami baj?*
– *A szüleim jól vannak, de én... nos, elhagyott, akit szerettem, egyedül maradtam.*
– *Sajnálom – csupán ennyit mondott, majd megbeszéltük a hivatalos ügyeket. Este hét óra is elmúlt már, amikor végeztünk, sóhajtvá néztünk egymásra, mindketten fáradtak, elgyötörtek voltunk.*
– *Mondja – nézett rám kérdően –, nem volna kedve velem vacsorázni? Gondolom, maga is éhes, az a semmi kis üzemi ebéd már messze van!*
– *Köszönöm főmérnök elvtárs a meghívását, elfogadom; nem tagadom, szédelgek már az éhségtől és a szomjúságtól; otthon sem vár semmi, a bevásárlást is volt szerencsém elmulasztani.*

Fél nyolc tájban indultunk el, azt hiszem, az utolsók voltunk, akik elhagytuk a gyárat. A portás nagyot köszönt, nem volt feltűnő, hogy túlóráztunk, az ilyesmi gyakran előfordult akkor, amikor gépeltem főnökömnek a könyve anyagát. Beültem a Mercedesbe, a kocsit Terényi sajátja volt, sohasem vett igénybe vállalati kocsit, jól vezetett, nem kérdeztem, hogy hová megyünk, ő sem kérdezte, hogy hová vihet. Munkahelyi ügyeket vitattunk, téma volt elegendő, végül a Gorkij fasor elegáns étterme előtt fékezett le. Ismertem látásból a helyet, ám mindaddig még nem volt szerencsém (és elegendő pénzem) igénybe venni a szolgáltatásait. Úgy lépett be, mint aki ismerős itt, a főúr udvariasan köszöntött bennünket, és egy kényelmes sarokasztalt ajánlott fel nekünk.

Különös elégtételt éreztem Józseffel szemben; lám csak, rám is esik némi fény a gazdagok ragyogó világából! Bár vacsorapartnerem nem francia milliomos, ám magyar viszonylatban kétségtelenül a felső tízezer tagja... Vélelmemet alátámasztotta az ételsor, melyet a férfi rendelt magunknak. Italnak gyümölcslevet kért, nekem pezsgőt szánt, tiltakoztam. „Bizonyos

okokból” nem ihattam alkoholt, ám azt mondtam, nyugtatót vettem be, csatlakoznék hozzá. Később arról faggatott, mi okból szorulok nyugtatóra.

Elmondtam csalódásom teljes történetét, nem említve meg a terhességet. Ő igen megértőnek bizonyult. Érdekes, nem sajnálkozott felettem, nem próbált vigasztalni. Végighallgatott türelemmel, olykor bólintott egyet. A pincér hozta a desszertet, témát váltottunk, most ő mesélt magáról, édesanyja betegségéről, utolsó napjairól; a rengeteg elintéznivalóról, mely a halálestet okán a nyakába szakadt.

Zenekar telepedett az egyik sarokba, halkán, finoman játszott régi, andalító slágereket. Csendben ültünk, egymás szemébe néztünk, és akkor a férfi átnyúlt az asztalon és megfogta a kezem.

– Ilona! – szólt elcsukló, fátyolos hangon. – Arra szeretném kérni, hogy legyen a feleségem. Tudom – folytatta – meglepi ez a kérés, nem csodálnám, ha nem tudna azonnal választ adni. Volna rá rengeteg idő, én várok türelemmel, várok és reménykedem. Nem titkolom, azóta szeretem, hogy megpillantottam ott a liftben. Tisztában vagyok azzal, hogy nem zárta még le a múltat, hogy időbe kerül elfelednie a hűtlen férfit. Ha a szerelmemet nem is lesz képes viszonzni, a barátságával is megelégszem...

Leírhatatlan, mennyire meglepődtem, mekkora sebességgel száguldoztak agyamban a gondolatok. Aztán – mint bomba a háború zivatarában –, valósággal robbant bennem a felismerés: íme, a kihagyhatatlan alkalom, melyet a sors tálcán nyújt nekem!

– Lehet, hogy ugyancsak meglepi a válasz – néztem rá talányos tekintettel –, ám be kell vallanom, az én számomra sem közömbös ön. Mindig is tiszteltem, imponált nekem a tudása, az embersége, és a lelkem mélyén ön iránt valami különös vonzódás, rajongás ébredezett. S nem tagadom: úgy nézek fel önre, mint szkarabeusz az egyiptomi piramisra...

– Ilona! Zavarba hoz... és a válasz...?

– A válaszem: igen. Ha óhajtja, a felesége leszek.

Ez volt az előzménye annak, hogy Terényi Oszkárné lettem. Akár a mesében, vagy egy giccses filmben... a szegény gépirólány és a gazdag, hatalmas főnök frigye! Happy end minden mennyiségben. Az aprócska különbség csupán annyi, hogy a mozifilmek nagyembere csinos és szívdöglesztő fazon, s a kis gépirólány évek óta szereti, imádja, míg végül a férfi – meguntván a sok elegáns dámát, színésznőt, gazdag örökösnyt – felfedezi az irattár mélyén a valódi igazgyöngyöt... Kisleányként erről álmodoztam... Óh, be jó lett volna, ha ilyen szerelmi románc juthatott volna nekem...

1971. március 10.

Undorító volt, amit ezután műveltem. Valósággal elcsábítottam Oszkárt, s pár napra rá, hogy a lánykérés megtörtént, lefeküdtem vele. Idővel közöltem, teherbe estem, az esküvő igencsak időszerű. – Nem szeretnék nagy pocakkal az anyakönyvvezető elé állni! – jelentettem ki affektálva. Akkor már a tenyeremből evett, azt tette, amit akartam, leste a kívánságaim. Tudtam, a gyász miatt fél évet szeretett volna várni, de mit törődtem ezzel! A gyermekemnek – József gyermekének – apa kellett, mégpedig minél előbb. Nagylelkűen beleegyeztem a csendes, minden felhajtástól mentes esküvőbe, még én javasoltam, hogy nem kell nagy vacsora, családtagok, barátok felvonnatása, elég, ha mi ketten a két tanúval elfogyasztunk egy szerény ebédet valamelyik vendéglőben. Egyetértettünk, kitűztük a lagzi dátumát.

Egyre jobban nyomasztott az eljövendő botrány, mely majd akkor tör ki, amikor a kised meg születik. Bármennyire járatlan Oszkár a biológiában és szülészetben, arra nyilván fel fog figyelni, amikor a hét (inkább csak hat) hónapra világra jött „koraszülött” jól fejlett, egészséges csecsemőként csöppen bele a nagyvilágba. Nyilván kérdőre fog vonni, szememre hányja, hogy kakukkfiókát szándékoztam becsempészni az otthonába...

No és? Elválík tőlem? Váljon! Az asszonynevem biztosítva van. Sőt, még talán több is, egy ügyes ügyvéd kiharcolhatja a tartásdíjat. Megindítom az apasági pert, bevallom, hogy már az esküvőt megelőzően intim kapcsolatban voltunk. Ízléstelenségek sorozatának nézhet elébe, ezektől nyilván visszariad. És inkább fizet.

Volt még más is a rovásomon, az sem olyasmi, amire valaki büszke lehet. Felkerestem a nőgyógyászm és arra kértem, állítson ki igazolást arról, hogy elvégezte az abortuszmomat. Felháborodva tiltakozott, kis híján kidobott a rendelőből. Ekkor arra kértem, adjon egy üres blankettát, amit kiállítok én magam, fiktív kórházat és nem létező orvost megnevezve. Nehezen, de ráállt, undorral nyomta a cetlit kezembe. Egyben közölte: keressek más szülésm, a továbbiakban semmiképp sem vállalom a kezelésmem.

Kitöltöttem a blankettát, betettem egy borítékba, és mellékeltem hozzá a Paris Match-ból kivágott esküvői képet. A levelet ajánlva feladtam Joseph Feauvel névre, annak a gyárnak címezve, mely az apósáé volt.

Két hónap múlva érkezett a levelemre válasz. A feladó helyén csupán egy név állott: Fóvel József. A borítékban egyetlen lap, rajta két szó: ALJAS VAGY!

Nevetve téptem szét a fecnit és a borítékot.

1971. szeptember 21.

Megszületett a gyermek, fiú lett, az András nevet írtattam be a nyilvántartó könyvbe. Jól fejlett csecsemő volt, 3 kiló 84 dekával és 54 centiméterrel született, formás kis fejét sűrű barna haj borította, égszínkék szeme világított, mint valami lámpás. – Nem az a kimondott koraszülött! – állapítottam meg némi öniróniával, miközben könnyeket csalt szemembe az öröm. Oszkár késő délután jött be a kórházba, röstelkedve közölte telefonon, külföldi delegációval tárgyál, nincs érkezése előbb szabadulni. A gyermek már reggel a világra jött, én végigizgultam az

egész napot. – Vajon azonnal kiadja az utam – tűnődtem – vagy megvárja, amíg felgyógyulok... – Fogalmam sem volt, hová fogok menni, a Szív utcai lakásban már benn ült apám nevelt fia a családjával, albérletet meg nehéz szerezni egy újszülöttem.

Oszkár hatalmas rózsacsokorral érkezett, különszobájában feküdtem, a nővérke a kórházi tilalmak ellenére engedélyezte a csokor elhelyezését az ágyam mellett, üveg pohárba rakva a bíborszín virágokat.

– Jól vagy? – ült le mellém Oszkár, és forrón megcsókolta a kezem. – Fiú lett hát, és Andriská a neve... Ahogy megbeszéltük... Mikor láthatom?

Az ápolónő a kukucskálóba vezette a férjem, én rettegve vártam visszatértét, a hátamon futkározni kezdett a hideg. Pár perc múlva ragyogó ábrázattal lépett a szobámba, megsimogatta az arcom és csókot lehelt a homlokomra: – Gratulálok, kismama, a fiú remekbe szabott! Mondta is az orvos, hogy ilyen jól fejlett, gyönyörű kisbabát régen segített már a világra! Elnéztem a többi, vörösek, ráncosak, a miénk meg, akár egy kis puttó... – Fél óráig maradt, gyöngéden érdeklődött szülésem lefolyásáról, közérzetemről, majd megállás nélkül a csecsemőről áradozott.

Fogalmam sem volt, mire véljem viselkedését. Annyira naiv lenne ő, a műszaki, hogy nem tudja, milyen a hét (sőt inkább hat) hónapra született gyermek? Vagy oly nagymértékben kitölti az agyát a gőzgépek, villanymotorok, turbinák világa, hogy a biológiában tanultakat elfeledte?! Meglehet... ami engem illet, nem fogom felvilágosítani, úgy teszek én is, mintha minden a megszokott módon történt volna. András a mi kettőnk gyermeke! Ehhez tartom magam, és a titkomat senkivel sem fogom megosztani.

1972. január 8.

Ha későn is, de eljött az igazság pillanata, bekövetkezett az, amitől annyira féltem. Ami történt, egyenes következménye

volt az érdekházasságnak, melyre a gyermek törvényesítése, és mindkettőnk jóléte érdekében rászántam magam. Oszkár kedves, tapintatos férj volt, beszédtemánk is bőven akadt; nemcsak a mindennapi apróságokat, hanem szakmai problémáit is megtárgyalta velem, a hajdani titkárnővel, aki annak idején a munkatársa, legfőbb bizalmasa volt. Nem tagadom, mint fáradt vándor a selymes, puha ágyban, oly élvezettel henteregtem a korlátlan jólétben, ahol az ember lányát felveti a sok pénz, a gondtalanság, a kellemes szórakozás. Ám a házasságnak egyéb funkciója is van, sőt mi több, ez az „egyéb” jelenti magát a lényegét. Már abban a pillanatban, amikor igent mondtam Oszkárnak, tudtam, hogy bajok lesznek a szexuális kapcsolattal. Eleinte abban reménykedtem, idővel talán megszokom ezt a sovány, cseppet sem vonzó férfit, aki e téren nyomába sem léphet Józsefnek, hűtlen kedvesemnek. A várandósság idejét úgyahogy átvészeltam, minduntalan valami bajra, rosszullétre hivatkoztam, még azt is bemeséltem a szegény fejének, hogy veszélyeztetett terhes vagyok. Munkámat esküvőnk napjától kezdve szüneteltettem, fizetés nélküli szabadságra mentem, azt terveztük, három évig otthon maradok.

A szülés után hamar felépültem, egészséges szervezetem magához tért, valósággal kivirultam. Kissé teltebb lettem, csinosabb, mint bármikor is voltam, s egyre kevésbé tudtam kitérni házastársi kötelességeim elől. És ha engedtem is férjem vágyainak, érzéketlen voltam, rideg és kelletlen; Oszkárnak éreznie kellett, hogy iszonyodom tőle, hogy a közeledése számomra csupán kötelesség, cseppet sem öröm. Bántott, hogy nem voltam képes színlelni, nem tudtam leplezni viszolygásomat. A lelkiismeret is szüntelenül furdalt, hogy így hálálom meg a sok jót, melyben részesített, tudtam, nem voltak kétségeim, hogy egy férfi számára ennél megalázóbb semmi sem lehet.

Közel négyhónapos volt már a fiú, amikor bekövetkezett az, amitől féltem. Férjem egyik este azzal állt elő, hivatalos útra készül, Svédországba szólitják dolgai. Indulása előtt finom vacsorával vártam, igyekeztén a kedvében járni. Barátságos volt,

mint minden alkalommal, dicsérte a főztöm, majd részletezte elvégzendő feladatait. Ő, a munkáját mindig nagyra értékeltem, és ő – mintha csak „szakmabéli” volnék – beavatott tennivalóiba, kimerítően ismertette velem terveit, elképzeléseit, új ötleteinek lényegét. Már álltam is fel, hogy leszedjem az asztalt, ám ő marasztalt, azt mondta, beszéde volna velem. Riadtan ültem vissza: – Parancsolj! – mondtam kissé félve. Már az arckifejezéséből láttam, hogy nem a turbinákról óhajt velem eszmét cserélni, valami kellemetlen téma nyomasztja. Az asztal lapján idegesen dobolt az ujaival.

– A kettőnk életéről van szó – vágott a dolgok közepébe.

– A biblia is úgy tanítja, hogy a házasságban az asztal és az ágy a lényeg, ezek mérföldkövek, ahol mindennek rendben kell lennie. Nos. Ami az asztalt illeti, ott nincs is semmi baj. Ám az ágy! Ott már más a helyzet... Merem remélni érted, hogy mire gondolok.

– Igen, értem – válaszoltam, és leszegtem a fejem. Jól tettem, mert nem voltam képes a szemébe nézni, emelt fővel elviselni szavai rám omló zuhatagát.

– Valamit elhallgattam előled, amit már a házasságunk előtt be kellett volna vallanom – folytatta Oszkár. – Hogy mit? Azt, hogy egykori súlyos, gyermekkori betegségem okán nemzéképtelen lettem. Mentségemre szolgál, te sem voltál őszinte hozzám, kölcsönösen áltattuk egymást azzal, hogy Andriskának én vagyok az apja! Holott a vér szerinti apa Fővel József, a te volt barátod, s kétség nem fér hozzá, hogy nem az irántam való szerelem, hanem az apakeresés vitt bele ebbe a házasságba!

Nem! Ne szólj most semmit – emelte fel a kezét –, szeretném befejezni a mondandómat. Bármily hihetetlen, örömmel vettem, hogy legalább mostohaapa lehet belőlem, gyermeket nevelhetek, kinek átadhatom élettapasztalatomat, vagyonomat, aki egykor majd az örökömbé lép. Feltett szándékom volt, hogy fiamként fogom szeretni a te fiadat, biztosítva neki az anyagi jólétet, együtt a gondos neveléssel. Persze, valamit valamiért! – Felkelt a székről, hozzám lépett, az arcomhoz nyúlt, megemelte

az állam, arra kényszerítve, hogy a szemébe nézzek. Szinte hipnotizált a tekintete, szigorú volt és komor a rám meredő fakó szempár, erős egyéniségének uralmát hirdetve. Mintha óriássá nőtt volna az alacsony, vékonyka férfi.

– Két hétre elutazom – folytatta –, addig gondold át a helyzetedet. Óhajtasz-e velem élni, vagy meglegszel azzal, hogy nevet adok a gyermekednek? Ha ezt kívánod, megindítom a válópert, elismerve az apaságot. Ám, ha nem, ha itt akarsz maradni, akkor vannak bizonyos elvárásaim. Azt akarom, hogy ne csak a feleségem, hanem a szeretőm is légy! Hogy add át nekem vonakodás és fenntartás nélkül a tested! És akkor és annyiszor, amikor és ahányszor én kívánom... Van rá két heted, hogy válaszolj, addig dönts el, mit szeretnél: elhagysz, vagy velem maradsz, elfogadva a feltételeimet?!

– Gondolom, érthető voltam – hanyatlott le a keze és hátrált néhány lépést –, megyek lefeküdni, a kisszobában alszom, reggel korán kelek, nem akarom megzavarni az álmod. Szervusz, kedves! Majd hívlak telefonon...

Villámsújtottan ültem az asztalnál, képtelen voltam megmozdulni, vagy bármit cselekedni. – Oszkár benyújtotta a számlát – vallottam be magamnak –, mindig is gyanítottam, hogy nincs ingyen ebéd, hogy egyszer mindenért fizetni kell. Én balga! Hol hagytam az eszem, amikor azt hittem, hogy azt a sok jót, melyben részem lehet, grátisz kapom! Hogy az én Oszkárom annyira járatlan a biológiában, hogy még azt sem tudja, kinek a gyermekét tartja a karjában... Teringettét, elmehetnék naivának egy Lehár-operettbe...

Az első reakcióm az volt, hogy összekapok és elmegyek innen. Kérdés, hová? Vissza a Szív utcába nem, albérletbe nem... százszor végiggondoltam már a helyzetemet! Itt ez a szép otthon... a kényelem, a rengeteg pénz, a lehetőség, hogy a legkondosabb neveltetést kapja a fiam... Nincs más választásom, el kell fogadnom Oszkárt, meg kell felelnem az elvárásainak. Csúnya szóval élve: gyakorolnom kell a nők „ősi mesterségét”, noha a közerkölcs a házasságon belüli kiszolgáltatottságot az

asszony szent kötelességének tartja. Kétség nem fért hozzá, s az Oszkárral töltött néhány hónap megerősített hitemben: amit József jelentett nekem érzelmileg és szexuálisan, azt soha többé, egyetlen egy férfi sem nyújthatja nekem. Akkor meg mi a gond? Mi az ördögért keresnék más férjet? Ugyanúgy viszolyognék attól is, mint a hites uramtól, s cserébe talán durva bánásmódot, gondokkal teli életet kapnék, fiamnak rideg mostohaapát...

Döntöttem. S az elkövetkező két hetet az új életre való felkészülés jegyében töltöttem, tudtam jól, semmi sem lesz már a régi, mostantól kezdve vége a vad és féktelen szabadságnak, e naptól fogva Oszkár és a fiam fogja betölteni az egész életem.

2007. november 2.

Visszatérek a régmúltból a jelen korba. Búskomor napom volt, Halottak napja. Andrással kint voltam a temetőben, leróni drága halottunk iránt a kegyeletet. Gondosan válogattunk az árusok kínálta csokrok, koszorúk és mécsesek között – mintha nem lenne mindegy az elhunynak, miféle virágot viszünk a sírjára, és elég díszes-e a mécses, amelynek lángját lobogtatjuk –, megkönnyeztük Oszkárt, felemlgetve legjobb, legnemesebb tulajdonságait. Csak ketten voltunk, Erika és Dávid nem tartott velünk, s hogy tovább élvezzük az együttlétet, beültünk az Aranyhalhoz címzett vendéglőbe halászelevet és túróscsuszát enni. András megjegyezte, aggódik értem, sápadt vagyok, le is fogytam, és észrevehető mód remeg a kezem.

– Keress magadnak valami elfoglaltságot – tanácsolta –, nem helyes, hogy nap mint nap magad elé meredve, szótlánul ülsz. Hallgass zenét, olvass, vagy szörfözz az Interneten, rendezd át a holmid, válogasd szét apa dolgait. Megértem, nincs kedved társaságba járni, még nem heverted ki annak a rémes társasutazásnak borzongató eseményeit. Sajnálom. Az én tanácsomnak is része volt abban, hogy útra keltél, jobban utána kellett volna néznem annak a vacak kis utazási irodának. Hibát követtem el, hogy belenyugodtam az exkluzív üdülés-be, nekem

kellett volna keresni számodra valami drágább és rangosabb társasutazást...

Ezt mondta, jól esett a gondoskodása, ugyanakkor zavart az alpesi út ismételt felemlegetése, célzásai felkavarták lelkemben az állóvizet. Később ismét Oszkárrol beszélgettünk, tudtam, őszinte a gyásza, rajongott apjáért, a férfi – ahogy annak idején nekem megígérte –, Andrásomnak nemcsak a nevelője, hanem kora gyermekkorától fogva a legjobb, legigazabb barátja is volt.

Valamit mégiscsak megfogadtam a fiam tanácsaiból, hazamenvén átnéztem Oszkár íróasztalát. Még mindig a megszokott rend uralkodott rajta, középen az írómappa, tőle jobbra jegyzetömb, balra az íróntartó, benne tökéletes párhuzamban álltak a precízen kihegyezett grafit- és színes ceruzák. A mappa mögött márvány íróasztal-készlet tolltartóval, kalamárrissal, bronz szarvasszoborral, mellette hamutartó és itatós-tapper. Kihúzogattam a fiókokat, szortíroztam az iratokat, feljegyzéseket; kidobni való akadt bőven, amit megőrzésre szántam, elfért egyetlen rekeszben is. Gondoltam egyet, a saját íróasztalomból is ide raktam át a dolgaimat, később szóltam a házmesternek, vigye le a pincébe azt a divatjamúlt, kimustrált bútordarabot.

Mielőtt elkezdtem volna a rendezkedést, nedves szivaccsal és száraz törőronggyal kitisztogattam Oszkár íróasztalának belsejét. Ahogy törölgettem, észrevettem két gombot hátul, az egyik fiók mögött. Megnyomtam az első, majd a másodikat, valami kattant, ijedten hőköltem hátra. Az aljzatból kisebb rekesz pattant ki, mint a paprikajancsi a bohóc kalapjából. Percekig reszketve bámultam, titkos fiók, suttogtam, férjemnek titkai voltak előttem!

Leemeltem a furnérlap-tetőt, lila szalaggal átkötött levélköteg bukkant elő, mellette fényképek, a legelső kép az édesanyját ábrázolta, ráismertem, egyszer járt bent a gyárban, valami sürgős ügyben kereste a fiát. A fiók alján dosszié hevert, rajta a cím: SZABADALMAK. Ezt kinyitottam, mint vártam, szabadalmi leírásainak másolatát találtam meg benne. Leghátul

a fiók sarkában elrejtve csöppnyi ezüstkazetta lapult. Zárva volt, ám a kulcsot hiába kerestem. Hajtott a kíváncsiság, csavarhúzó, kést hoztam, feszegetni kezdtem, sikerült kinyitni, eléggé gyöngécske volt a zár. Üvegfiolát találtam benne, melyben két szem hófehér labdac s árvalkodott. A fiolán halálfej volt két keresztbe tett csonttal, három kereszttel, és a felirattal: MÉREG. A szívem nagyot dobbant, kivert a verejték, mintha attól félnék, hogy az üvegen keresztül is hatni tud a szer... A kazetta alján papírfecnit fedeztem fel, széthajtogattam, levélke volt, izgatottan kezdtem el olvasni a kusza sorokat: „Mellékelem a kért pirulákat, ha mindkettőt egyszerre veszed be, azonnal hat. Nem fogsz érezni semmit, mert néhány pillanat múlva megáll a szív. Egy kérdés: igen gondosan zárd el a fiolát, nemcsak azért, mert halálos méreg van benne, hanem azért is, mert kísérleti anyag, és ha a hatáság tudomást szerezne róla, mehetek a börtön legmélyebb fenekére.”

Aláírás: semmi. Ám a kézírás valahonnan ismerős... Honnan is? Hát persze, Oszkár kezelőorvosa írta! Nem csoda, más orvosokkal a férjem nem tartott fenn szorosabb kapcsolatot. – Szinte hihetetlen – tűnődtem –, amikor bevonult az elegáns magánklinikára, tisztában kellett lennie azzal, hogy nem tér vissza többé... És mégsem nyelte le a labdacsoakat!

A szalaggal átkötött levélcsoport – anélkül, hogy megnéztem volna – elvittem az egyik másolóboltba és betétem az iratmegsemmisítőbe. A fiolát a rekeszben hagytam, és a két gomb segítségével a titkos fiókot eltüntettem. A dossziét Andrásnak szántam, a fényképeket azonban szemügyre vettem, gondoltam, ezzel nem sértem halottam emlékeit. Nagyrészüik családi fotó volt, nagyszülők, szülők; Oszkár gyermekként, kisfiúként, nagyfiúként, majd lányok képei következtek. Vidám fotók, fekete-fehérek, színesek, egymással bolondozó, kacagó fiatalok, ó... a fiatalember-Oszkár csinosnak és vonzónak tetszett, ha akkor ismerhettem volna (úgy, hogy én magam is előbb születek meg) szerelmes is lehettem volna bele...

A titkos fiók nem hagyott nyugodni, felcsigázta a fantáziám. Oszkár íróasztala mostantól az enyém, én is elrejthetem belsejében a titkaimat! Eszembe jutott, fiatal éveimben készítettem feljegyzéseket életem fontosabb eseményeiről, helyekkel közzel dátumot is írtam, igaz, nem rendszeresen, nem úgy, ahogyan azt naplókban szokás. Lenn a pincében egy régi bőrönd mélyén megtaláltam a kidobásra ítélt füzeteimet, felhoztam és leporoltam, átolvastam, majd időrendi sorrendbe rendeztem az irkákból kitépett lapokat.

– Regényt írok az életemről! – kaptam a hirtelen jött ötleten. – Illetve csupán kisregényt, hosszabb novellát, annyira talán még futja az ihletem. Kézírással írom, és erre a célra kiválóan megfelel az a díszes kis könyvecske, melyet Oszkár hozott nekem Bécsből. Melynek fedőlapját Paál László festménye díszíti, és az előlapon lévő német felirat azt jelenti: NAPLÓ.

(Zárójelben közlöm: így született meg a naplóm első része. A másodikban – a most következőben – le fogom írni az alpesi társasutazás hiteles történetét.)

Zsuzsa az utolsó mondatokat rekedt, elcsukló hangon olvasta fel, mutáló hangja egy kamaszfiúnak is a becsületére válhatott volna. Fáradtan dőlt hátra, összecsuksa a díszes kis könyvecskét és elgyötörten pillantott Gyulára.

– Adj egy pohár narancslevet – fordult hozzá. Gyula ugrott, töltött Zsuzsának és magának is, majd az asszony kezébe nyomta a poharat.

Mohón ittak, mindketten Ilona különös sorsán töprengtek, pár percre csend ülte meg a délutáni fényben fürdő, kellemes szobát.

– Ilona titkai – krárogott Zsuzsa, miután kiitta poharát –, úgy érzem, olyan dolgokat tudtunk meg róla – no és a fiáról! –, melyek egyáltalán nem tartoznak ránk.

– Könnyfakasztó, romantikus leányregény hallgatói voltunk, ám semmi olyasmi nem bukkant elő, ami előrevihetné a nyomozást – elégedetlenkedett Gyula.

– Majd most, a második részben! Hallhattad, az alpesi társasutazás története következik!

Gyula kedvetlenül vonta meg a vállát, Zsuzsa maga elé nézett, ábrándozott. – Érdekes – mondta eltűnődve –, némileg hasonló a sorsom Ilona sorsához, engemet is elhagyott a vőlegényem... – Gyula a megjegyzést hallván felélénkült, szarkasztikus mosollyal mérte végig a nejét:

– Ám de te, ahelyett, hogy valami girnyó főnökkel vizsgáztalódtál volna, kifogtad magadnak az ország legcsinosabb rendőr-főhadnagyát!

– Gyulus! Szemtelen kakadu! El nem mulasztanád, hogy ne fényezd magad.

– Magam? Talán inkább téged! Terád aztán igazán nem lehetett panasz... Ha jól emlékszem, már a nászéjszakán is...

– Kuss! Fogd ezt a könyvet és tedd a dolgod! – Gyula tréfásan csippentett szemével, feltette a szemüvegét, megkereste, melyik oldal következik, és folytatta a felolvasást.

MÁSODIK RÉSZ

A vég

2007. szeptember 8-án vette kezdetét az alpesi társasutazás, András kivitt kocsin a buszhoz, sok-sok puszival búcsúztunk egymástól.

Olyan jól indult minden! A beszállást követően megismerkedtem három kedves, fiatal lánnyal, mellém ültek, szóval tartottak, hamarosan pertut ajánlottam nekik. Mosonmagyaróváron álltunk meg először, azonnal a mosdóba siettem, majd miután végeztem, betértem a parkoló presszójába, hogy igyak egy jó erős feketét. Beálltam a sorba, előttem magas, ősz hajú férfi toporgott, úgy véltem, az egyik túratársunk, aki a buszon a

hátsó sorban ül. Megkapta kávéját, fizetett, kezében a csészével megfordult, összeakadt a tekintetünk. Ráismertem, és ő is megismert engem, József volt az, őszbe vegyült haja dús volt, mint fiatal korában, keskeny arcában ülő farkasszemei fémesen csillogtak. Ahogy mosolyra húzta ajakát, fogai szokatlanul nagy-nak, vakító fehérnek tűntek. Mindenki azt hitte, megbotoltam, hogy kiszaladt alólam a lábam. Nem! A látvány döböntett meg, a világ elsötétült előttem, elvesztettem az eszméletemet. A pultra dőltem, felborítva csészéket, poharakat, Éva és Katalin – új barátnőim – kaptak utánam, így megúsztam a földre zuhanást. Éva térített magamhoz, a képembe loccsantva egy kis pohár vizet. Ijedten néztem körül, Józsefet nem láttam, az elképedt kiszolgálónőnek egy ezrest kotortam elő a pénztárcámból, azt hiszem kevesellte, valamit beszólt nekem.

A buszban a lányok nem győztek vigasztalni, bárkivel megeshetik, hogy megbotlik, mondták, talán olajos volt a kő, esetleg ráléptem egy banánhéjra ... nevetve rájuk hagytam, nem mondtam el a valódi okot. József nyilván elfoglalta már a helyét, nem néztem utána, egy filmcím jutott az eszembe: Ne fordulj hátra, fiam!

A következő inzultus délután ért, miután megérkeztünk a tirolai turistaszállóba, ahol a program szerint éjszakáznunk kellett. Volt még idő vacsoráig, a lányok sétára indultak és engem is magukkal csaltak. A ház előtt útjelző tábla kínált bőséges választékot, mi a háromnegyed órás körtúrát szemeltük ki, a többi turistajelzés távolabbi tájakra vezetett, azokat bejárni nem volt már idő. Alig tízpercnyi menetelés után szólított engem a szükség, kiűjulóban volt a vesebajom, az imént felhajtott nagy üveg narancslé dolgozott bennem. Kis ösvény keresztezte utunk, kértem a lányokat, menjenek előre és várjanak meg az útkanyarulatban. Ahogy végeztem és indultam vissza a turistautra, mozgolódásra lettem figyelmes, majd egy sűrű bokor mélyéből elém toppant József. Egyetlen mozdulattal kapta el a karom, másik kezét a számra tapasztotta. – Beszélünk kell – szólított –, fontos dolgokat kell közölnöm veled! Keresni fogom az alkalmat

a négy szemközti purparlára. Nos? – elengedett, én válasz helyett kiabálni kezdtem, a lányokat hívtam segítségül. József, amilyen hirtelen jött, oly gyorsan kerekét is oldott, eltűnt a bokrok sűrűjében, akárha vadállat lett volna. Hogyan csinálta? Még ma sem tudom. Ahogy kerestem az utat, beleakadt a lábam valami indába, elestem, megütöttem a térdem és felsebeztem a kezem.

Katalin felsegített a földről, Éva és Bella riadtan kérdezte, tulajdonképpen mi történt velem? Zavaros magyarázatba kezdtem, azt hebegtem, mozgolódást láttam az egyik bokor mélyén. Valami állat bujkálhatott ott, majd szimatot kapva elinalt. Kérdezték: őz, szarvas, vaddisznó...? Bólogattam, mondván, bármelyik lehetett.

Ettől kezdve rendszeressé váltak József zaklatásai, már a második éjszaka felkeresett. Látogatása végleges szálláshelyünkön, a Bergkristall szállóban történt; alighogy elaludtam, máris felriadtam, az ágyam előtt férfialakot véltem felfedezni. Nem szólt, csak állt ott... én a félelemtől teljesen lemerevedtem, egy hangot sem bírtam kiadni, bár kiáltásra tártam ki a szám. Aztán elaludtam, vagy mély kábulatba estem, meglehet, ismét elvesztettem az eszméletemet. Reggel, amikor magamhoz tértem, üres volt a szobám, nyoma sem volt annak, hogy valaki bent járhatott. Még aznap riglit szereltem az ajtóra, hallatlan dolognak véltem, hogy a szobaajtók egy ilyen elhagyatott házban nem zárhatók.

A rettegett beszélgetés a libegőn utazva következett be. Végtelenített kötélén követték egymást a kétszemélyes székek, sorban állva vártunk a beszállásra, Éva lett volna a partnerem. A hintáslegény elkapta az élénk surranó ülőkét, belependerítette, ám a következő pillanatban Évát megelőzve József ugrott be mellém másodiknak. Mire észhez tértem, már lendültk is fel a magasba, a férfi átölelt, semmit sem tehettem, lepillantva a földre, kábító tériszony vett rajtam erőt.

A férfi becsatolta a biztonsági láncot, majd gúnyosan felnevetett.

– Megvagy hát, nem menekülhetsz! Hajtsd a fejed a válamra, mint valaha régen, másként nem fogod tudni elviselni a libegőn való utazást. Ne nézz le, még elájulhatsz a mélységbe pillantva, és akkor kicsúszhatsz az ülőkéből! Jobban teszed, ha szó nélkül meghallgatsz a mondanivalóm. Nos – lélegzett nagyot az alpesi levegőből – megtaláltalak, hosszas keresés után jutottam csak nyomra. És ezt egy véletlenül a látókörmbe került tévéműsornak köszönhetem! Valamelyik riporter sikeres vállalkozókkal készített interjút, és az egyik üzletemberben felismertem a saját fiam. Őt, akit te egy hamisított orvosi blanketta értelmében még a megszületése előtt a másvilágra küldtél... akit megfosztottál valódi apjától, s Terényi Oszkár fiaként neveltél fel. Ám a természet visszaütött, a letagadott gyermek olyan, amilyen én voltam fiatal koromban, a hasonlatosság szinte elképesztő! Hiába, az igazság csak-csak kibukkan, mint elásott mag hajtása a földből... – Megsimogatta az arcom, én sírva vergődtem a karjában, ő folytatta rettentő szónoklatát.

– A fiúról tudomást szerezve hamarosan a nyomodra bukkantam. Ám vártam a kedvező alkalomra. Az egyik újság írta, hogy súlyos beteg a férjed, reméltem, hamarosan özvegy leszel, türelemre intettem magam. Közben figyeltem minden lépésed, s szerencsés mód arra is fényt derítettem, hogy részt veszel ezen a társasutazáson...

– Erre hogy jöttél rá? – kérdeztem hitetlenkedve.

– Van itt ész, bogárkám! Indulás előtt benéztem az utazási irodába, tudni akartam, volt barátnőm velünk tart-e, avagy sztornírozta mindkettőnk jelentkezését. Gondolhatod, csaknem hanyatt estem a meglepetéstől, amikor a bágyadt gyógyszerész-nő helyett a te nevedet pillantottam meg a listán! És most – folytatta – itt az idő, hogy rendbe hozzuk az életünket. Úgy határozottam, feleségül veszek, mostohaapja leszek a saját fiamnak, nagyapja a saját unokámnak! Mit szólsz az ötlethez, hát nem briliáns?! Gazdagok vagytok, dúskáltok a pénzben. Berendeztek nekem egy szuper-klassz műtermet, folytatni fogom művészi pályámat, hogy végül eljussak a hőn áhított csúcsra.

– Kérlek – rebegtem –, a műtermet garantálom, ám csak akkor, ha eztán egyszer és mindenkorra eltűnsz. Ha felhagysz a zaklatásunkkal...

– Mit hallok, kis pimaszka, te akarod megszabni a feltételeket?! Egyetlen szavamba kerül, és füstté válsz, mint Johanna a máglyán! Mit gondolsz, mit szól majd a fiad, ha bemutatkozik neki az igazi apja?! Nem is lesz szükség DNS-vizsgálatra, elég, ha csak rám vet egy pillantást, s azonnal felismeri bennem majdani önmagát!

Elérkeztünk a felső állomásra, már a betonjárda mentén siklott az ülőke. Kioldottam a láncot, és kiugrottam. Elestem, össze-vissza vertem magam.

Józsefet kerültem, amennyire tudtam, ám ő minduntalan talált rá alkalmat, hogy éreztesse velem jelenlétét. Ilyenkor csak annyit mondott: – Várom az igenedet! Ha hozzám jössz feleségül, ígérem, semmit sem tud meg rólam a fiad! Ám, ha nem...

És ez nap mint nap így ment, lassanként teljesen felőrlődtek az idegeim. Már a vécére sem mertem kimenni éjszaka, mert ha meghallotta surranó lépteim, kijött, elélem állt és gúnyosan nevetett. Az alpesi társasutazás rémálommá vált számomra, s lassanként eluralta agyam a sátáni gondolat: Józseftől meg kell szabadulni, ha másként nem megy, valahogy el kell tenni őt láb alól.

Ez a lecsúszott senkiházi férfi nem azonos azzal, akit valaha szerettem, akivé lett, nem művész az többé, mindössze egy piti kis zsaroló. Hogy jutott idáig? Vajon hogyan alakult volna a sorsa, ha nem megy ki Párizsba? A kérdések ott motoszkáltak bennem, ám Józsefet faggatni nem volt erőm. Meglehet, véltem, a történet egyszerűbb, mint bárki gondolhatná... Megtörtént a giccses csoda: az elkényeztetett milliomos-lányka belehabarodott a szépfiúba, és megvásárolta magának az apja pénzén, akár egy új típusú autót, vagy egy fényes szőrű, tüzes paripát. No de a papa, a gyáros, mit szólt a lánya ötletéhez? Mit szólhatott volna... Párizs még ma is a művészetek koronázatlan királynője, s egy újgazdag számára kiemelkedő társa-

dalmi presztízzsel bírhat az avantgárd művész. Még akkor is, ha csupán művész-palánta, de már szereplője tárlatoknak, cikkeknek róla a művészeti lapok. Nem tudom, csupán valószínűsíthetem, hogy Józsefet megszedítette a hatalmas vagyon, a nagyvilági élet és a rengeteg szórakozás. Feltételezem, apósa pénzét szórta, mint a pelyvát, és ami történt, kikövetkeztethető. A gazdag gyáros látván, hogy rámegy a vagyona a művész-vőre, aki már meg sem ugatja a művészetet, grabancon ragadta a léha fiút, s kidobta, mint a macskát, amikor a jószág összeilletlenkedte a parkettet.

Egyre azon törtem a fejem, hogyan szabadulhatnék Józseftől. Jöttek a rosszabbnál rosszabb gondolatok. Az idő haladt, s ezzel együtt felszaporodtak a hegyi házban a furcsa események: a telefonkapcsolatot biztosító adó-vevő megrongálása, Bálinték balesete, Éva és Katalin eltűnése; már magam sem tudtam, kiben bízhatom, és ki az ellenségem. Vártam a kedvező alkalomra, de az késett... már csak négy nap... három nap... két nap... az időm elfogyott, lépnem kellett... és a szörnyű tetre el kellett szánnom magam.

Rám került a sor a konyhán, ugyanis önellátóak voltunk, magunknak kellett ebédet főzni és összekészíteni a reggelit, vacsorát. Mint Iván a tudunkra adta, a Ganümedész utazási iroda ez okból címkézte exkluzívnak az alpesi utat. Javukra szólt, hogy igen jól felszerelt éléskamra várt bennünket, s a konyha berendezése is korszerű volt. Mindenféle keverőszerkentyű, aprítógép, vasedény, duplafenekű alumínium lábos, teflonsütő, tepsi, zöldséghámozó és számtalan segédeszköz állt a rendelkezésünkre, aki szeretett főzni – mint például Vilma –, még élvezte is a szituációt. Az egyik fiók mélyén szépen cizellált kés-készletet fedeztem fel. Kiemeltem az egyiket a húsvágáshoz, s ahogy véletlenül hozzáért az éle a kezem fejéhez, kiserkent a vérem. Elképesztően élesre volt fenne a gyíkleső! Azt hiszem, ekkor született meg bennem az ádáz gondolat; ahogy vágtam a húst, mintha olvadt vajba futott volna bele a késem... Ezzel

könnyű lenne... ám még magamban sem mertem befejezni a megkezdett gondolatot...

József a szabad ideje nagy részét a fészer melletti műhelyben töltötte, fűrt, faragott, barkácsolt. Ki tudja, talán az egykori művész kelt életre benne, s már előre készült arra az időre, amikor majd az én pénzemből vett műteremben alkothat kollázs-csodákat. A közös társalgásban, viccelődésben, sztorik mesélésében sohasem vett részt, ám – mint megfigyeltem –, olykor bizalmaskodik a társaival. Az egyik délután arra figyeltem fel, hogy Bellát győzködi valamiről. És este, a vacsoránál többen is észrevettük, hogy ki van sírva a leány szeme.

A Venczel házaspárra is rászállt, akkor mondhatott neki valami kellemetlent, amikor a barlangjárás során hármásban csónakáztak. Ettől kezdve Nándor kedvetlen és zord lett, Vilma, a csupaszív „házinéni” morgós vénasszonnyá változott.

Azt is kilestem az ablakomból, hogy Bálinttal összeverekedett. Valószínűsítettem, zsarolásról van szó, József kiszagolhatott valami disznóságot, mert – ebben biztos voltam –, nemcsak az én életemet, hanem a többiek múltbéli dolgait is nyomon követte. Ezért sírt Bella... ezért borult el Vilma és Nándi kedélye... tán ezért tűnt el Éva és Katalin... és most kerül sorra Bálint és Mariann! Kétség nem fért hozzá, az én valamikor nagy szerelmem utálatnak örvend... és ha eltűnik a föld színéről, senki sem fogja megsíratni... Döntöttem, és a szörnyű tette végérvényesen elhatároztam magam.

Kapóra jött, hogy szerdán, két nappal a hazatérés előtt, én voltam soros az ebédfőzésben és a vacsorakészítésben is. Kora délután felkerestem Józsefet a kisműhelyben, és megíjásztam neki a végzet asszonyát. Elmondtam, elfogadom házassági ajánlatát, lassanként kezd feltámadni bennem a régi vonzalom, s hiszek abban, boldogan, egymást szeretve fogjuk végigélni azt az időt, mely a sors jóvoltából még kiméretett nekünk. Hozzám lépett, átölelt és meg akart csókolni. Gyöngéden lefejtettem magamról karjait, mutatóujjam az ajkára tettem, és csak annyit mondtam: Csitt... Ne itt... Ellenben ma éjjel besur-

rannék hozzá, és mielőtt véglegesíteném az elhatározásomat, szeretnék ágyba bújni vele. Élesen felkacagott, most valóban olyan volt, mint egy farkas, aki a mancsába kaparintja a felfalni szándékolt nyulat. – Értelek – mondta villogó szemekkel –, nem változtál, éledezik már a régi szenvedélyed... Ne félj – szólt dagadó önbizalommal –, helyt állok az éjjel, nem lesz rám semmi panasz!

Gyorsan kisurrantam, a konyhába mentem előkészíteni a krumplilángost. Tudtam jól, ezzel az egyszerű étellel elsőpró sikerem lesz. Nem csalatkoztam, teát is kínáltam hozzá, illatos erdei gyümölcssteát. A tea már része volt az akciónak, amikor főztem, a lábosba pottyantottam néhány szem labdacsoot. Rumot, citromlevet is csöpögtettem a főzetbe, hogy elvegye az altató kesernyés ízét. Valami azért megmaradt belőle, ám ez még javított is rajta, többen megjegyezték, még sohasem ittak ilyen finom, különleges aromájú teát. Mindenki több bögrével bevédelt belőle, kivéve Józsefet. Ő mindössze néhány kortyot vett magához... talán ő volt az egyetlen, aki rájött, valami nincs egészen rendben az esti itallal, s megtartóztatta magát.

Ahogy számítottam, hamarosan álmosság lett úrrá a társaságon, a bágyadtságot a főnszélre fogták, Iván az orvosmeteorológia, Nándi a népi hagyományok felidézésével támasztva alá vélelmeit. Visszavonultunk, nem hallottam sem a tusolók surrogását, sem a beszélgetések, rakosgatások jól ismert zaját, ellenben hamarosan felhangzottak a horkanások, szusszanások, a jelek szerint mindenki percekben belül elaludt. Pizsamát öltöttem magamra, a vállamra kaptam a pongyolámat, jobb kezemet, melyben a kést szorongattam, a lebernység ráncaiban rejtettem el. Óvatosan benyitottam, József az ajtóval szemközt, az egyik fotelban ült. Jöttömre felállt és elém sietett, abban a melegítőben volt, melyet napközben hordott, alatta kihajtott nyakú inget viselt. Utálta a nyakkendő, a sálát és a garbó pulóvert, számtalanszor megjegyezte, szereti, ha szabadon marad a nyaka, könnyebben lélegzik, ha frissíti őt a levegő.

Mindaz, ami történt, néhány másodperc alatt játszódott le, magam sem tudom, hogy voltam képes végrehajtani ezt az elvetemült tettet. Rémlík, elbódultam, módosult tudati állapot lett úrrá rajtam, különös megszállottság kerített hatalmába, végső soron a fiamért való aggódás volt az, mely megacélozta az akaratom.

Ölelésre nyújtotta felém a karját, én kitértem előle, miközben köpenyem rejtékéből előrántottam a kést. Teljes erőmből a nyakába döftem, iszonyú vágás volt, a fülétől a kulcscsontjáig terjedt, hörögve próbált a nyakához kapni, erejét megfeszítve felém dobta magát, én hátraugrottam, a kést tartva magam elé. Vére szökőárként spriccelt ki ütőeréből, rám is jutott bőven, ruhámon hatalmas foltokat keltve; arcom, nyakam eláztatta, mintha magam is megsebesültem volna. Lassan csuklott össze és terült el a földön, akár a színész a rémdrámákban, óvva magát az eséssel járó puffanástól. Még rángott néhányat csuklások, furcsa sikolyok közepette, majd a fekvő test lassanként kinyúlt, az áll lefittyedt, a szemek kimeredtek. Meghalt. József földi pályafutása ezennel véget ért.

Papucs helyett vastag zoknit viseltem, vigyázva osontam melléje, nehogy vérbe lépjek, és a talpam nyomokat hagyjon a fényesre sikált padlón, s a bolyhos kis szőnyegen. Letörölgettem az ujjlenyomatokat, majd a kést a markába nyomtam, ráhajtogatva az ujjakat a nyélre. Lihegve, félájultan értem a szobámba, ruhadarabjaimat letéptem magamról, és a véres göncöt egy nejlonzsákba gyömöszöltem. (A zsákot elrejtettem a bőröndöm mélyére. Kénytelen-kelletlen hazahoztam, s még a megérkezésem éjszakáján – egy nagy kővel súlyosbítva – a Dunába vetettem a szörnyű bűnjelet.) Miután a véres holmikat eltüntettem a kíváncsi tekintetek elől, volt annyi erőm, hogy lefekvés előtt a zuhany alá álljak. Vadul csutakoltam a testem, mintha a vérfoltokkal együtt a rémséges élménytől is megszabadulhattam volna... mindhiába... a víz mindent lemos, csak a bűnt nem képes lemosni... Minden ízemben reszkettem, lelt a hideg, bár a permet kellemes meleg volt. Megtörülköztem, belezuhantam az

ágyba, az idegkimerültségnek arra a fokára jutva, amikor az izgalom okozta álmatlanságot a mély, álomtalan alvás váltja fel. Későn ébredtem, az ablakon át a reggel fénye szökött a szemembe, fél kilenc felé járt már az idő.

Ez történt, én vagyok a gyilkos, vagy ahogy a rendőrök mondják: az elkövető. Íme, a megoldása a titokzatos alpesi bűnesetnek; feszített a vágy, hogy valahogy kiadjam magamból, s ha már nem mondhatom el senkinek, lejegyzem ebbe a kis könyvbe, és elsüllyesztem Oszkár íróasztalának titkos rekeszében.

2008. május 14.

Tegnapelőtt jöttem haza Visegrádról, jól éreztem magam, előnyömbre szolgált az érdekesre sikeredett tavaszi vakáció. Ma reggel kimentem a temetőbe, az évforduló alkalmából rengeteg virágot vittem ki a sírra, a márvány obeliszk tövébe koszorút helyeztem, égettem gyertyát és mécsest, leróva kegyeletemet.

Hazaérve valami nyugtalanított, a mahagóni íróasztal szinte vonzotta a tekintetem, s erőnek erejével húzott maga felé. Elé ültem, majd kissé habozva kinyitottam a titkos fiókot, elővettem a naplót, fellapoztam a díszes kis könyvecskét. A végére érve megtaláltam az üresen maradt oldalakat. Az érintetlen lapok fehérsége vonzott, mint a mágnes, mintha egy láthatatlan kéz ragadta volna meg a kezem, írásra ösztökélve. Rádöbbsentem, ha át akarom élni a legmélyebb katarzist, le kell írnom Oszkár utolsó óráinak tragikus eseményeit. Kezembe vettem a tollat, róni kezdtem a sorokat, formálva a gömbölyded betűket; visszalapozva életem könyvében tizenkét hónapot:

Gyula elhallgatott, megköszöri a torkát.

– Itt a vége! – fordult Zsuzsához. – Az utolsó lapokat kitépték, bárki tette, nem kívánta az „utókor” tudomására hozni Terényi Oszkár végóráinak történetét. – Zsuzsa felkelt, ezúttal

bort töltött mindkettőjük poharába. Lassan kortyolgattak, elkábulva, fejbe sújtva próbálták magukban feldolgozni a horrorisztikus részletekben bővelkedő rettenetes írást. Pár perc elteltével Zsuzsa törte meg a csendet:

– Tudtad, igaz? – kérdezte metsző hangon Gyulára pislantva.

– Csupán gyanítottam. Ám bárhogy pörgettem a történet „bűvös kockáját”, minduntalan Ilona képe bukkant elő. Nem nyughattam bele! Egyszerűen hihetetlennek tűnt, hogy ez a finom lelkű, intelligens asszony képes lett volna ilyen vérgőzös vagdalkozásra elszánni magát. Tamásnak sem mondtam, neked sem... Attól tartottam, valahol hiba csúszhatott a logikámba, s mindaddig, amíg hiteles bizonyítékkal nem rendelkezem, ilyen rémisztő fantazmagóriákkal nem állhatok elő.

– Mikor kezdtlél el gyanakodni?

– Nem fogod elhinni... még Visegrádon. Ugyanis az lett volna az életszerű, hogy Ilona – kihasználva a kedvező alkalmat – lelkesen beszámol nekünk az alpesi társasutazásról. Kiváló beszédtema, izgalmas sztori, s alkalom arra, hogy önmagát érdekes személyiségnek tüntesse fel. És nem ezt tette. Vajon mi okból titkolódzott? Tudod – ölelte magához Zsuzsát és nézett el valahová a messzeségbe –, a nyomozó nemcsak arra figyel fel, ami megtörtént, hanem arra is, ami nem történik meg, bár meg kellett volna történnie!

– És aztán...?

– Meglepő változás állt be Ilona viselkedésében. Hogy telefonált, hogy meghívott magához... hogy tréfálkozva kérdés-felelet játékot ajánlott nekem. A túlzott élénkség, ahogyan velem enyelgett... Ám mindenekfelett az a nagy buzgalom, ahogy igyekezett bizonygatni: öngyilkosság történt! Persze... meggyőzni erről velem együtt a nyomozóhatóságot, az lett volna számára a nyerő, mert akkor nemcsak öröla, hanem utastársairól is elhárul a gyanú. Kiváltképp féltette kedvenceit: Bellát és Ivánt... Nem csoda. Ha nincs ez a könyvecske, Tamás talán már a közeljövőben le is tartóztatja a lányt...

– Ilona egy szörnyeteg, egy Kiméra... Semmi sem menti a tettét...

– Ő másként gondolkozott. Tudta jól, József a végtelenségig szipolyozta volna őket, előbb-utóbb kikottyantva a családi titkot. És akkor András egy életre meggyűlölte volna hön szeretett anyját... s talán önmagával is meghasonlik, megtudva, miféle ember a vér szerinti apja. Ne feledd, ő József gyermeke! Meglehet, örökölte tőle labilis idegrendszerét... Melyet csupán Terényi gondos nevelése volt képes egyensúlyba hozni... Tönkre mehettek volna vállalkozásai, szétesett volna boldog családi élete... Ez az asszony még a legszörnyűbb büntől sem riadt vissza, hogy megvédje szerettei békéjét és becsületét...

– Én akkor sem menteném fel Ilonát!

– Sohasem kedvelted... igaz?

– Hát... ezt azért így nem mondanám. Vagy ki tudja... valahogy mindig úgy éreztem, egy kiváló színésznő nagyszerű alakítása pereg le a szemem előtt... ám olykor lebben a fátyol, félrecsúszik a maszk...

– Ezt miért nem mondtad nekem?

– Félttem, megzavarom a logikádat, befolyásolom, tévútra viszem a gondolataid. És volt még más is... Oly furcsa voltál az utóbbi időben! Ültél magadban, töprengtél, szót sem szóltál, ügyet sem vetettél rám. Attól félttem, beleszerettél Ilonába, s fontolgatod, érette faképnél hagyysz engem. Összepakolod a cuccod és dobbantasz, mondván, ki akarod használni utolsó szép éveidet...

– Te nem vagy észnél, neked megártott a sok tévésorozat, a blőd szappanoperák! Hogy képzelted? Képes volnék elhagyni téged, összeállni egy gyilkosság gyanújával sújtott nőszeméllyel?!

– Bocsáss meg! Annyira úgy nézett ki...

– Micsoda? Hogy töprengtem? Hát persze! Egyfolytában járt az agyam, miket kérdeztek Ilonától, hogy kiugrassam a nyulat a bokorból, hogy a ravasz nő végre-valahára óvatlan mód elszólja magát. Biztos voltam benne, tudja, ki az elkövető, noha

védelmezi szerfelett! Vagy azért, mert ő maga az, vagy azért, mert valakit fedezni akar... Igaz... elhanyagoltalak, meg kellett volna osztanom veled a gondolataim, de visszatartott a józanabbik énem. Egyszerűen ízléstelennek tartottam a vaktában való vádaskodást.

– Akkor hát nincs harag?

– Harag? Angyalom, tudok is én rád haragudni? Inkább örülnöm kellene, hogy még ennyi év után is képes vagy a féltékenykedésre... Azt tartják: aki félt – szeret!

– És most hogyan tovább?

– Azonnal riasztom Tamást. Gondolom, van a számára mondanivalónk! – Gyula az íróasztalához lépett, belekotort az irathalmazba és előhalászta a mobilt. Beütötte Tamás kódját és várt. A csöngetés kiment.

KILENCEDIK FEJEZET

Út az ismeretlenbe

Megkopogtatta az ajtót, válasz nem érkezett, várt még néhány másodpercet, majd újból kopogtatott. Ismét várt, és ismét kopogtatott. Végül – megunva a tapintatos figyelmeztést – lenyomta a kilincset és a szobába lépett.

A derengő fényben csupán annyit látott, hogy barátnője még az ágyban fekszik, mélyen alhat, mert még a levegő sem rezdül körülötte, s a feje félrebukva, fura szögben hever a vánkosán. Gondolta, legjobb, ha felkapcsolja a villanyt, a fényre biztosan felébred, tapintatlan dolog volna felrázni álmából, vagy hangos szóval riogatni.

Ahogy kigyulladt az erős fényű, mennyezeti lámpa, Ilona megborzongott, önkéntelenül is hátrált néhány lépést. Az ágyban fekvő asszony nem aludt, de ébren sem volt; szeme meredten bámult a plafonra, az álla leesve, bőrén az éjjeli krém maradáka, a sápadt arc lárvaszerű benyomást keltett.

– Barbara... – suttogetta az asszony –, Barbara, térj magadhoz... óh, nem, ez nem lehet igaz! – Az ágyhoz merészkedett, legyőzve viszolygását, közel hajolt az élettelen archoz, majd erőt véve magán, az üveges szemekbe bámult. Térde az ágyhoz nyomódott, a gyöngye érintéstől megremegett a fej, a paplanon nyugvó kéz lejjebb csúszott. Ilona úgy vélte, nemrég szállhatott ki belőle a lélek, a test még lágy volt, nem állt be a hullamerevedés. – Mit tegyek? – hökkölt hátra – és egyáltalán? Mi történhetett vele?!

Az éjjeliszekrényen felborult poharat pillantott meg, a kifolyt víz benedvesítette a díszes kis terítőt, és eláztatta a gyógyszeres dobozkát. – Szívgyógyszer! – állapította meg szakszerűen, ráismert, ő is hasonlót szedett. – Szívroham végezhetett vele – gondolta –, rosszul lett, megpróbált bevenni egy vagy két pirulát. Talán sikerült, talán nem, a poharat már nem volt

képes talpra állítani... Óh, szentséges Atyaúristen, ha én társasutazásra megyek, arat körülöttem a halál!

Remegve, furcsán felkavart szívvel, zúgó fejvel arra gondolt, most meg kellene nyomnia a személyzetet hívó csengőgombot, esetleg felkeresni az orvosi szobát, vagy a parancsnoki fülkét. Csakhogy akkor számot kellene adni arról, mit keresett ő éjnek évadján a nő kabinjában! Állt mozdulatlan, mintha a hajópadlóhoz nőtt volna a lába, agya zsibongott felfokozott indulataitól. Feje felett – mint sűrű fekete viharfelhők –, úgy keringtek a vadabbnál vadabb gondolatok. Egyszerre rádöbrent: barátnője halála megnyithatja számára a menekülés útját! A sors – miként néhányszor már tette –, ismét itt kopogtat a nagy lehetőséggel, melyet tálcán kínál fel neki. Szédelegve rogyott a fotelbe, ájulástól félve kapkodta magába a kajüt elhasznált levegőjét.

A hasonlatosság... hogy Barbara lemosta arcáról a sminket, mintha ő, Ilona, feküdne ott az ágyban... mintha őérte jött volna el a kaszás ezen a szörnyű éjszakán. Eljöhethetett volna... Miért is ne? Az ő szívével is akadnak gondok, olykor ő maga is vesz be szívgyógyszereket. Egyszóval hihető volna... És akkor... egérutat nyerne, új életet kezdhetne szerepet (és testet!) cserélve az angol nővel... Megtegye? És ha nem sikerül, ha így vagy úgy, de lelepleződik...? Mit veszíthet? Mint minden ember előtt, őelőtte is ott van a végső megoldás... *Game over*... Csak arra kell vigyázni, nehogy egyszer kipattanjon András előtt Pandora szelencéje, tudomására hozva anyja életének fergetmességeit, tragikus fordulatait.

Ilona felkelt ültéből, az órájára nézett, három óra harminchat percet olvasott le róla. Az idő sürget, vélte, cselekednie kell, ha erre a hihetetlen tetre mégiscsak elszánja magát. Behunyt szemmel állt néhány pillanatig, majd, mint aki álmából ébred, öklével a tenyerébe csapott. – Megteszem! – mondta magában. – Elfogadom a sors kihívásait!

Kikémlelt az ajtón, a folyosó néma volt, tudta, ebben a részlegben mindössze egyetlen kabinnak van még lakója, a

többi egyágyas üresen áll. A lépcsőfeljáró felől sem szűrődtek ki neszek, ilyenkor hajnaltájt szilencium van a hajótérben, a bárók, tánctermekek éjfélkor bezártak. Az ágyhoz lépett, kitakarta Barbara testét. Bár a nő vékonyka hálóing helyett barhent pizsamát viselt, a testszag, mint valami nem emberi pára, átütött a vastag, izzadságtól nedves hálórúhán. Búze Ilona orrába szökött, az asszonyt hányinger fogta el, a fürdőszobába rontva könnyített magán. Mély levegőt vett, mielőtt visszatért volna az ágyhoz, majd erejét megfeszítve talpra állította a testet, az egyik kart átvette a nyakán, s mintha a nő átölelné őt, úgy vonszolta a tetemet az ajtó felé, át a szobán. Kilépett terhével a folyosóra, arra gondolt, ha valakibe belébotolna, azt mondaná, itt találta a földön a barátnőjét, épp hogy csak felsegítette. De nem jött senki... a csend állni látszott a hajótérben, és ő gond nélkül elérte kabinja ajtaját. Ágyába fektette a holtat, levetköztette, és a saját pizsamáját húzkodta rá. A nőről levetett göncöt összehajtogatta, tudta jól, ettől meg kell szabadulni, majd rövid gondolkodás után saját mobiltelefonját a töltővel együtt a bugyorba tette, nehogy kimazsolázzák a címkártyáról az ismerősei nevét.

Éjjeliszekrényére – hasonlóan a másikhöz – feldöntött vizespoharat tett, mellé a saját szívgyógyszerét. Elgyötörten pillantott körül. Itt volt a perc, hogy elbúcsúzzon a lakosztályától, a holmijától, irataitól, egyszóval mindattól, ami valaha őhöz tartozott, s meglehet attól is, aki valaha ő maga volt. Pár dolog akadt még, amit el akart vinni. Elsőként a pénzét tűrte a zsebébe, a nagy köteg bankót, melyet egy retikülben őrzött a szekrénye mélyén. Ám a pénztárcában hagyott néhány százast, feltűnhetett volna, hogy egyetlen cent nélkül vesz részt az utazáson. Másodiknak a naplóját vette magához, harmadiknak a képet: *Lányka a tengerparton*... E nélkül soha, sehová nem utazott. Tán nem lesz árulója az új életében... Az ajtót nyitva hagyta, a kulcsot belülről tette a zárba. Mezitláb távozott, sem a cipőjét, sem a papucsát, de még a fogkeféjét sem vitte magával.

Barbara kabinjába érve levetette ruháját, lezuhanyozott, és tetőtől talpig a halott nő holmijába öltözött át. Saját fehérne-

műjét és felső ruházatát együtt a tetemről levetett pizsamával és a mobiltelefonnal egy nejlonzsákba tette, majd kísértelt a fedélzetre. Volt a korlátnál egy kisebb, erkélyszerű kiszögellés, ahonnan a hajó mellett úszkáló halakat etették a szórakozni vágyók, leginkább gyermekek. Körülnézett, senkit sem látott, óvatosan vízbe dobta a jókora batyut. Mozdulatlanul állt még néhány percre, figyelt és várt, majd ijedelmese lassanként alábbhagyott. Csupán a hajnali szellő susogása ölte a csendet, és a hullámok csobogtak a halkán mormogó hajótest alatt. Lenézett a vízre, a csomagja eltűnt, arra gondolt, rokonai, ismerősei soha többé nem hívhatják őt telefonon. És András sem... hirtelen könnybe lábadt a szeme... Mostantól kezdve halott Terényiné Szabó Ilona, és éli tovább az életét Barbara Lawson!

Visszatért a kabinjába, pontosabban a Lawson nő kabinjába. Elsőként a gyűrött, megviselt ágynemű ötlött a szemébe. Gondolt egyet, rúzzsal és szemfestékekkel összemaszatolta a párnát és a paplant, pár csepp gyümölcslevet öntött a lepedőre. Tudta, a személyzet azonnal tiszta ágyneműt húz, ha foltokat talál a huzatokon. Még a gondolattól is összeborzadt, hogy éjszaka a halott nő ágyneműje burkolja be a testét.

Másodjára hozzálátott, hogy alaposan átvizsgálja a vadozatú személyiségét igazoló iratokat. Felcsillant a szeme, amikor felfedezte, hogy Barbara is – akárcsak ő – tetemes mennyiségű készpénzt rejtett el a bugyellárisában, s bankkártyája mellett kis lapocska hevert, melyre római számok voltak írva. – Ó, a bölcs tanárnő – engedett meg egy mosolyt magának –, nyilván a PIN kódját írta fel! Úgy vélte, a zsebtolvajok nem ismerik a római számokat...

Írás, aláírás, ötlött fel benne, előbb-utóbb szükség lehet rá, hogy valamit alá kell írnia. Hoppá! A homlokára csapott, villant a szeme: Barbara aláírását gyakorolni kell! Idegesen matatott az iratok között, többet is talált, melyen ott díszelgett a nő aláírása, tollat fogott, s a kisasztalon lévő írómappa egyik lapján a betűvetés elsajátítására adta a fejét. Rótt a betűket, mint kisdíák a számárfüles irkájába, könnyű dolga volt, az an-

gol asszonynak igazi tanárnős írása volt, enyhén jobbra dőlő, szép szabályos betűk, fegyelmezett egyéniségre valló, tetszetős kalligráfia.

Mintegy negyedórányi körmölés után úgy érezte, kellő gyakorlatra tett szert, felkelt a székről, a tükörhöz lépett és Barbarát utánozva, alaposan kifestette magát. A haját is leeresztette, szinte centiméterre megegyezett a hossza a halott nő hajhosszúságával; a hajszínek is hasonlóak voltak, szerencsére ő ugyanolyan vörösbarnára festette a haját, mint amilyenel az angol nő rendelkezett, bár az övé – mivel nem őszült –, eredeti volt. A ruházkodással problémái voltak, Barbara vaskosabb, csontosabb testalkattal rendelkezett, kénytelen volt öves szoknyát ölteni, az övet szorosra kellett húznia, ezáltal a szoknya kissé lomposan lógott rajta. A pulóverrel és a kardigánnal jól boldogult, a kötött holmi, ha kissé „lezser” nem baj, annál divatosabb. Ám a cipő... A két számmal nagyobb, otromba trot-tőr-cipő kacsázóvá tette a járását, attól félt, dicstelenül orra fog bukni. Ahogy gyakorlásképpen le-fel járkált a szobában, rájött, a mozgása akaratán kívül is idézi Barbarát. Összességében elégedett volt a külsejével, megállapította, mimikrije a várnál is jobban sikerült. Szinte biztos volt benne, hogy személyazonosságát senki sem fogja kétségbe vonni, s hogy még inkább hasonuljon: a reggelinél a svédasztalról ugyanazokat az ételeket választotta, mint Barbara, a megszokott tejeskávéját is teára cserélve fel.

Langyos, napos idő köszöntötte a hajó népét, Ilona kiült olvasni a fedélzetre, egy angol krimire esett a választása. Tudta jól, tíz órakor jön a személyzet takarítani és elvinni a mosnivalót, akkor fogják felfedezni, hogy haláleset történt a kajütben, nyilván azonnal riasztják a hajó legénységét. Felkészült rá, hogy hivatni fogják, legjobb tudomása szerint ő volt az egyetlen, akivel a nő úgy-ahogy barátkozott, másokkal – néhány honfitársával – ha olykor összejött is, csupán futólag cserélt eszmét.

Jól számított, fél tizenegy felé nyüzsgés támadt a fedélzeten. Két matrózruhás férfi tűnt fel, mindkettő kérdezősködött, faggatta az embereket. Nyomukban felbolydulás támadt, riadalom és izgalom. Többen összesúgtak, különféle nyelveken hangzottak el kérdések, találgatások. Kétség nem fért hozzá, mitől szörnyülködtek, egy haláleset a hajón – mindenkor valódi szenzáció! Többen Ilonára mutogattak, a két férfi hozzásietett, megállt előtte. Az asszony, mint aki mit sem sejt, háborítatlanul olvasott tovább.

– Elnézést, asszonyom – szólította meg őt az egyik –, a segítségét szeretnénk kérni! – Rossz kiejtéssel beszélt, Ilona olasznak vélte, a hajózási társaság olasz érdekeltségű volt, nagyrészt honfitársaiból toborozta a személyzetet.

– Óú! – nézett fel a regényéből. A felkiáltásával utánozni próbálta Barbarát. – Parancsoljanak!

– Rossz hírt kell közölnünk, baj történt az ön barátnőjével...

– Aú, pontosan kivel?!

– Azzal a magyar asszonnyal Tereni Oskarrel, gyakran láttuk önöket együtt...

– Óú, hát persze! Ájlóna! Az istenért, mi történt vele?

– Ha megkérhetnénk, fáradjon velünk a kapitányhoz...

– Ahh! Oké! – Ilona összecsukta a könyvét, kissé nehézkesen feltápáskodott. Követte a két férfit, majd belépett az elegáns főnöki szobába. Látásból ismerte már a kapitányt, mutatós olasz szépfiú volt, olykor megjelent az étteremben, leült valamelyik asztalhoz, hogy utasai körében költse el a vacsoráját. Kedves volt és kellemes társalgó, rendszerint adomákkal szórakoztatta a vendégeket. Később a hogylétük felől érdeklődött, firtatta, nincs-e kifogásuk a hajóúttal vagy az ellátással kapcsolatban.

– Óhaj, sóhaj, kérelem, sérelem? – viccelődött. Ilonának nem volt tudomása arról, hogy bármikor bárki kifogásolt volna valamit is.

A főember ezúttal mellőzte a kedélyeskedést, barnára sült arca borús és ingerült volt, kézcsókkal fogadta „Barbara Lawson”-t. Angolja gyöngye volt – nagy öröme Ilonának –, a nő nyelvezete a hajó személyzetéhez képest mondhatni *Shakespeare*-i volt. A kapitány mellett fehérköpenyes férfi és nő – nyilván orvos és ápolónő – álldogált, Ilona számos óú, aúú felkiáltások közepette üdvözölte őket. Hamarosan megtudta, mi történt, nem győzött álmélkodni, sopánkodni, zsebkendőjét a szeméhez nyomta, s oly ügyesen mázgálta el a szemfestékét, mintha megkönnyezte volna a halottat.

– Arra kérném önt, kedves Mrs. Lawson – nézett mélyen a kapitány Ilona szemébe –, azonosítsa a holttestet, úgy vettük észre, ön baráti kapcsolatban állt a magyar hölggyel. Kötelességünk továbbá – folytatta –, hogy összecsomagoljuk a holmiját, mind a ruháit, mind az iratait; ezeket egytől egyig leltárba kell vennünk, és az eljáráshoz két tanú jelenléte és aláírása szükséges. Ön volna az egyik, amennyiben hajlandó segíteni nekünk.

– Óú, ez kötelességem! És ennyivel tartozom a drága Ájlónának, aki oly kedvesen, oly szeretetteljesen bánt velem.

– Köszönjük, asszonyom! És még egy kérdés... Meg tudna nevezni a hölgy hozzátartozói vagy ismerősei közül valakit, akit értesíthetnénk a halálesetről?

– Óú... ez nagy-nagy probléma... Tudom, van egy fia, aki mostanság Ausztráliában nyaral... címet nem tudok, talán az iratok között található valami utalás...

– A fiú neve?

– A vezetékneve Tereni... a keresztnévét nem ismerem...

Ilona követte a doktort és az ápolónőt az orvosi szobába. Ott feküdt a halott, lepedővel letakarva, a férfi fellebbentette a könnyű szemfedőt. Ilona pár pillanatig bámulta az arcot, majd zokogást mímelve kezébe rejtette az arcát.

– Ő az! – fakadt ki. – Semmi kétség, hogy ő az, Tereni Oskarne! Állításomat – amennyiben úgy kívánják – esküvel is alátámaszthatom.

– Köszönjük az azonosítást. – A kapitány Ilonára vetette tekintetét. Az asszony megsédült, kissé megingott, hogy el ne essék, az orvos gyöngéden magához ölelte.

– Jól érzi magát, asszonyom? – kérdezte aggódva. – Adjak esetleg önnek egy nyugtatóinjekciót?

– Óhh... nem... köszönöm, már jobban vagyok! Csak arra kérném, mondja meg, mi lehetett barátnőm halálának oka? Tegnap még vidám volt és egészséges...

– Hirtelen szívmegállásra gyanakszunk, úgy tűnik, szívgyógyszert akart bevenni, amikor rátört a roham. Az ilyesminek sokszor nincs is előzménye... előfordul, hogy a rosszullét előtt nem sokkal a beteg még kitűnő állapotban van... De ha már így szóba hozta, megkérdezném – nézett rá figyelmesen az orvos –, nem tudja, voltak a hajóút során Mrs. Tereninek panaszai?

– Emlegetett valami szívaritmiát, ám kifejezetten sohasem panaszkodott. Nos... igen... amikor lépcsőn mentünk, vagy séta közben meredekebbé vált az út, erősen lihegett, olykor megállt, fulladt, kapkodva szedte a levegőt!

– Asszonyom, köszönjük a segítségét. Azt hiszem – nézett az orvos a melléte tébláboló kapitányra –, minden kétséget kizárva állíthatom ki a halotti bizonyítványt, a halál okát szív-élégtelenségben jelölve meg.

Amszterdamban Ilona szobát vett ki, időre volt szüksége, hogy felmérje a tennivalóit, és megkísérelje beindítani vadonátűj életmenetét. Az utazással nem volt gondja, Barbarának megvolt még a régi útlevele, nem kellett attól tartania, hogy a repülőtéren az újabban divatba jött biológiai útlevel lebuktathatja őt.

Tíz nap pihenőt tartva indult el Londonba, a repülőtéren taxit vett, a lakcímet az iratokból olvasta ki. Hosszasan szemezgette a kulcsomót, míg végül megtalálta, melyik nyitja a kaput. Lifttel ment fel a második emeletre, három zár is volt a

lakásajtn, ahogy megpróbált bejutni, a szomszédból idősebb, testes asszonyság lépett ki, és feléje tipegett.

– Nicsak, Mrs. Lawson! Hát megjött az utazásból... Hogy van mindig? Jól sikerült a vakációja?

Ilona tudta jól, bajba kerülhet az angoljával. Noha bírta a nyelvet – a Barbarával való hosszas eszmecsere révén egész jól belejött a társalgásba –, ám a kiejtése nem vallott London szü-
löttjére, bárki, akivel szót vált, azonnal gyanút foghat, hogy idegen, nem idevaló. Főleg olyasvalaki, aki már régtől fogva ismeri Barbarát. Furcsa ötlete támadt. Elmesélte a nőnek, hajó-
útján agyérgörcsöt kapott, pár napig meg sem bírt szólalni. Ám a hajóorvos valami remek gyógyszerrel kikezelte, hamarosan talpra állította, noha a beszéde még mindig bizonytalan, akado-
zó, olykor keresnie kell a szavakat is. Rekedten, krákogva be-
szélt, a jóindulatú asszony nem győzte vigasztalni, felajánlotta a segítségét, majd saját betegségeinek részletes taglalásába fogott.

Ilona, azaz „Barbara Lawson” az eleje tornyosuló aka-
dályokat hihetetlen ügyességgel, és nem kis szerencsével vette. Ez utóbbi körébe sorolható, hogy az elhunyt meglehetősen ri-
deg, mogorva nő volt, embertársaival szemben távolságtartó, és a rokonaival sem ápolt szorosabb kapcsolatot. Mint a szom-
szédban lakó Mrs. Taylor beszédéből kitűnt, fő szórakozását a múzeumok, képtárak, kiállítások látogatása képezte, ott alkalmi ismeretségeket kötött ugyan, ám szorosabb barátságokra nem törekedett. A házban is csak Taylor asszonnyal váltott szót né-
hanapján, a nő erősen rövidlátó és kissé süket is volt, ennek köszönhetően nem vette észre azokat a cseppet sem elhanyagol-
ható jellegzetességeket, melyek kétséget kizáróan megkülön-
böztették Ilonát a Lawson nőtől. Egy közelebbi barát, vagy rokon minden bizonnyal egykettőre felfedezi a személycserét, s riasztotta volna a rendőrséget, esetleg zsarolással próbálkozik. Az is felért egy főnyereménnyel, hogy Barbara a tehetősebbek táborát növelte, jól felhizlalt bankszámlával rendelkezett, tanár-
női nyugdíja is tetemes volt, kiváltképp a magyarországi peda-
gógus-nyugdíjakhoz viszonyítva.

Ilona, miután úgy-ahogy belerázódott a hétköznapi életbe, s dolgai felől kellő mértékben tájékozódott, első dolga volt eladni a nyakába szakadt öröklakást, és elköltözni a fővárosból. Új otthonául egy Dél-angliai falut szemelt ki magának, melyet ő – a takaros kis települést szemrevételezve – kisvárosnak nézett. És nem is tévedett sokat... A Kelta tengerparti üdülőhelyek – falvak, városkák –, legfeljebb alapterületben, a lakosság valamint az utcák számában tértek el egymástól; a fabetétes jellegzetes angliai házak rendben tartott, frissen tatarozott épületek voltak, a kertek ápoltak, gondozottak, az utcák, terek tiszták, a parkok, tengerparti sétányok otthonosak, barátságosak. Az aszszony választása a Cornwall tartománybeli St. Sebastian elnevezésű helysére esett, a tenger közelében fekvő, lankás domboldalak, hegyhátak övezte falu, mely távol volt Londontól, minden tekintetben megfelelt az elvárásainak. Kicsiny, kétszobás, kertes házat vásárolt magának, és az ingatlanközvetítő iroda jóvoltából már október második felétől a saját, ízlésesen berendezett otthonában tölthette napjait.

Mintha már évek hosszú sora óta itt élt volna, oly otthonosan érezte magát. Nem kellett tartania leleplezéstől, felhagyott az álcázással, nem mázgálta tele az arcát rúzzsal, púderral és szemfestékekkel, visszatért régi frizurájához: haját ismét a tarkóján laza kontyban összefogva hordta. Új holmikat vásárolt – Barbara sikktelen ruhái lötyögtek rajta –, öltözkését diszkrét elegancia jellemezte, némileg igazodva a Dél-angliai divathoz. Nem kellett már az ormóttan trottőrcipőkben caplatnia, könnyű, kecses, félmagas sarkú lábbelit viselhetett. Csinos volt, könnyed és finom jelenség, a helybeliek érdeklődve legeltették rajta a szemüket. Lassanként befogadták. Egyre több barátot szerzett, először a szomszédaival, a vele egy utcában lakókkal kötött barátságot, majd a kis üzletek, vendéglők törzsközönségét gyarapította. Később könyvtárosokkal, múzeumi tárlatvezetőkkel találta meg a közös hangot; idővel tagja lett különféle civil szerveződéseknek: jótékonysági egyesületnek, bridzsklubnak, turistatársaságnak, múzeumok baráti körének; az élete élmény-

gazdagabb, izgalmasabb, szórakoztatóbb lett, mint amilyen Budapesten valaha is volt.

Boldog volt? A kérdésre nemleges a válasz. Lehet boldog az, aki megtagadja szülőházáját, korábbi mivoltát, széttépi a szeretteihez, a barátaihoz fűződő szálakat? Aki halott lett a fia és családja számára, aki nem ölelheti magához az útban lévő, második unokát? Amikor búcsút vett Andráséktól, akkor tudta meg, hogy Erika áldott állapotban van. Ahogy számítgatta, karácsony táján kell majd megszületnie a gyermekének. *Ó, irgalom atyja, ne hagyj el!* Talán kislány lesz... talán az ő emlékére az Ilona nevet fogja kapni a keresztségben...

Erős akarattal, példátlan önuralommal nyomta vissza tudata mélyére kínzó emlékeit. Tevékenységei lekötötték, rádőbbsent: pénzének és munkaerejének egy részét mások javára kell fordítania. Tartozik ezzel a társadalomnak, tartozik, hiszen vannak – óh, milyen sajnálatos, hogy vannak! – akik ellen vettett... volna mit jóvátennie. Ugyanakkor önszuggesztióval súlykolta magába a pozitív gondolatot: örülni kell annak, ami szépséget adhat még az élet. Elvégre – ezt nem tagadhatta le önmaga előtt sem – úgy nézhet magára, mint aki kapott a sorstól egy második esélyt... mit esélyt... egy második életet!

Ám az emberi szervezet, mely vegetatív módon működik, nem téveszthető meg pusztán akarattal, de még oly erős önuralommal sem nyomható el a belső szorongás és a gyötrő bánat. Ilonának észrevehető mód megromlott az egészsége. Idült vese-gyulladás ismét kínozni kezdte: fejfájás, szédülés, levertség, étvágytalanság lett úrrá rajta, súlyosbítva látási zavarokkal. Hevesebb testmozgásoknál fokozódtak légzési nehézségei, aritmiás tüneteket produkált a szíve, gyakran fulladt, hirtelen kifáradt, néha szédült, a világ megfordult vele. Olykor reumának vélt tünetei is voltak: a bal váll felé kisugárzó, húzó fájdalom... Nem törődött vele. Rosszulléteit minduntalan figyelmen kívül hagyta, arra gondolt, problémái átmeneti jellegűek, az új környezet, a számos elfoglaltság teszi próbára erejét.

Május 14-nek reggelén – éppen két évre rá, hogy Terényi Oszkár elhalálozott – Ilona szédüléssel, hányingerrel ébredt, ezzel együtt hasító fájdalmak szabdalták a testét. Úgy érezte, kések szurkálják a hátát és derekát, rádöbrent, orvosi segítségre szorul. Hétrét görnyedve szállt ki az ágyából, néhány lépés után az asztalra rogyott, utolsó erejével kezébe kapta mobiltelefonját, és a segélykérő számon a mentőket hívta.

TIZEDIK FEJEZET

Elvarratlan szálak

Gyula az íróasztalához lépett, belekotort az irathalmazba és előhalászta a mobilt. Beütötte Tamás kódját és várt. A csöngetés kiment.

– Szia, főnök! – lihegte Tamás a telefonba. – Mi jót agyaltál ki már megint?

– Másról van szó, és nem agyalásról. Légy oly jó, és keress fel sürgősen, ami történt, nem telefontéma.

– Rohanok. Egy órán belül ott vagyok kocsin, vagy üljek fel inkább egy griffmadárra?

– Ne bolondozz! Gyere.

Tamásnak feltűnt, mily komor képpel, ünnepélyességgel fogadja őt a Kéri házaspár, elmaradtak a puszik, a megszokott évődések, Kinga felől sem érdeklődött Zsuzsa, ahogyan azt megkívánta volna az udvariasság íratlan szabálya. – Tán összevesztek – morfondírozott magában –, s engem csődítenek ide békebírónak. Még csak az kéne! Inkább elmennék tigrisidomárnak...

A nagyszobában foglaltak helyet, odakint feltámadt a késő esti szél, esőfelhők csüngtek az ég alján, a máskor oly kellemes kiskert nem tűnt túl vonzónak. Zsuzsa gyümölcslevet töltött a poharakba, és az asztalra tett egy tálka szendvicset. Gyula nagyalakú borítékot vett fel az íróasztaláról és egy kis könyvecskét húzott ki belőle.

– Ma délután kaptam – mutatott rá a díszes borítóra –, nem fogod kitalálni, mit tartok kezemben!

– Ötletem sincs.

– Ilona naplóját! Ezt kapd ki, fiú!

– Hogy jutottál hozzá?

– Postán érkezett, egy hajóskapitány küldte, levélkét is mellékelte hozzá. Olvasd!

– Angolul írták? Kissé gyöngö az angol nyelvtudásom...

– Akkor majd Zsuzsa lefordítja neked.

Ámulva hallgatta az asszony hiteles interpretálását, a hajóskapitány nevére nem figyelt fel, tekintete megállapodott a könyv borítólapján. – Paál László festménye – jegyezte meg –, ismerem jól. Elolvastátok? A tárgyhoz tartozik, avagy valami fiatalkori leányregény...?

– Ez is, az is – válaszolt Gyula, miközben feltette a szemüvegét. – Figyelj! Megpróbálom röviden összefoglalni a napló első részének tartalmát, a második részt meg egy az egyben felolvasom neked. Jó lesz így?

– Remek lesz, főnök, hallgatom a szövegedet. Látom, igencsak megféküdte a gyomrod ez a sikkis kis ajándék...

Gyula nem vett tudomást barátja poénkodásáról, ügyesen összefoglalta Ilona fiatal korának történetét. Tamás egyre növekvő figyelemmel hallgatta a különös elbeszélést, időnként tett néhány észrevételt, az intimebb részeknél sokatmondóan bólogatott. Később megjegyezte, utánaéz majd a művészvilágban, valóban oly híres avantgardista volt-e ez a Fóvel József; közismertek-e a naplóban említett képek, esetleg a későbbi alkotásai?

– Jön a második rész, alcíme: *A vég!* – emelte fel Gyula a hangját. – Ha nem volna ellenedre, lassan, megfontolva fogom felolvasni, érdemes lesz a történet részleteit külön-külön is megvitatni. Fogóddz meg jól, fiú, kösd fel a gatyád, nem mindennapi az, amit hallani fogsz...

– Ha jól sejtem, következik Ilona vallomása...

– Igen. A füled is kettéáll majd tőle!

Eleinte gyakran félbeszakadt a felolvasás, a leírtakat összevetették a kihallgatási jegyzőkönyvekben foglaltakkal. – Így már kerek a sztori – jegyezte meg Tamás –, nemcsak a színét, hanem a fonákját is látjuk az eseményeknek.

Gyula olvasott rendületlenül, aztán – amint első ízben történt utalás az emberölésre –, Noszkó ledermedt, a szeme kigúvadt, s egyetlen szó és hang nélkül hallgatta végig Ilona naplójának utolsó, megrázó részletét.

Csend ülte meg a szobát. A fiatal rendőr megzavarodva nézett hol Zsuzsára, hol Gyulára, mintha tőlük várt volna magyarázatot a szörnyű tette. – Mutasd csak – fordult Gyulához, kivéve kezéből a könyvet. Belelapozott, a gyilkosság rettenetes leírását maga is elolvasta, mintha fel sem fogta volna társa mondatainak lényegét.

– Kézzel írták – jegyezte meg –, ez nagy szerencse, ha az írásszakértő azonosítja az Ilona manuskriptumával, akkor elfogadható a napló, mint beismerő vallomás. És lezárhatjuk végre ezt a szerencsétlen ügyet... No, de ilyen végkifejlet... ezt magamtól sosem bogozzom ki... Te kapiskáltál valamit? – nézett ámulva Gyulára.

– Inkább csak sejtéseim voltak. Aztán idővel, ahogy rendbe raktam agyamban Ilona megnyilvánulásait, mindenkor oda lyukadtam ki, hogy a tettet csakis ő maga követhette el. Bár, megvallom, eleinte az öngyilkosság verzióját is erősen fontolóra vettem...

– Mért nem mondtad?

– Elhitted volna? Nem! Mint ahogy én sem voltam képes hinni önmagamnak, úgy gondoltam, elégséges bizonyíték hiányában nem léphetek fel ily súlyos váddal azzal a tiszteletre méltó asszonnyal szemben. Nos... amikor megtudtam, hogy a nő nem jelent meg nálad, bár beidézted, arra gondoltam, kutya van a kertben, hallatszik már a csaholása! Vártam. Reméltem, történik végre valami... Bár a gyanú ébredezett bennem, mégis szíven ütött, hogy a pokol tornácára visz bennünket a végkifejlet...

Tamás ásványvizet kért, töltött magának, s utolsó cseppig kiitta poharát. Nagyot fújtatott, majd Gyulához fordult:

– Öreg. Hivatalos formában kell átadnod nekünk a naplót, és ennek az a módja, hogy tanúkihallgatásra jelentkeznel. Ám... nem szeretném, ha kitudódna, hogy afféle botcsinálta tanácsadónak kértelek fel, nem éppen szabályos, hogy bevonaltalak az ügybe, ezért arra kérlek, ne említs meg engem... ne szólj egy szót se a feljegyzéseimről! – Zsuzsa kapott a szón:

– Világos, mint a nap! Mi elmentünk üdülni Visegrádra, és a hotelben megismerkedtünk Ilonával. Összebarátkoztunk, közös kirándulásokat tettünk, sőt! Miután hazatértünk, továbbra is tartottuk a kapcsolatot. Így történhetett, hogy Ilona Gyulát tisztelte meg a bizalmával! Jól gondolom? – nézett diadalittasan a férfiakra.

– Remek az ötleted, drága Zsuzsa – mosolyodott el Tamás. – Valami ilyesmire szerettelek volna megkérni benneteket. Gyula még morfondírozott:

– No de... itt járt nálunk Neppel Péter, az önálló nyomozócsoport helyettes vezetője. Ő tudja jól, hogy belemaszatoltam a dolgokba!

– Semmiség. Beszélni fogok a fejével! Egyébként, amit kértél tőle, arra mindenkor *én* adtam ki az utasítást! Inkább csak viccelődünk azon, hogy te lettél a főnök...

Gyula kedvetlenül vonta meg a vállát, Tamás pökhendisége cseppet sem tetszett neki. Hirtelen úgy érezte, most, hogy megvan az elkövető, őrá már nincs szüksége fiatal barátjának.

Noszko a borítékot kérte, konstataulta ő is, hogy a bélyegző szerint Amszterdamban adták postára a jeles küldeményt.

– Érdekes – figyelte fel rá –, a kopertát kézírással címezték meg. Ám a feladó helyére ráüthették volna a Hajózási Társaság pecsétjét! Különben is... ajánlott küldemény esetében fel szokás tüntetni a feladó nevét és a címét!

– Ha nem volna ellenedre – óvatoskodott Gyula –, mielőtt átadnám nektek a naplót és a borítékot, készítenék róluk fénymásolatot. Rendben?

– Rendben. De nem akarok tudni róla... Te kopó! Csak nemhogy mesterkedsz még valamiben?!

– Egy-két dolognak azért még utánajárnék... nézd... akadnak itt jócskán *elvarratlan szálak*!

– Mi a fene... konkrétan mire gondolsz?

– Három dolgot említenék, ami szemet szúrt nekem. Először: amikor megtekintettem a holttestet, nem láttam gyűrűt Ilona ujjain. Gondolok a jegygyűrűre, a briliáns, a zafir- és a

rubinkövesre. Ezeket mindenkor viselte, s még el is dicsekedett az ékszereivel!

– Való igaz – erősítette meg Zsuzsa férje állítását –, arról regélt, a gyémántköves gyűrű szeretett férje ajándéka, a másik kettőt meg nagyanyja hagyományozta rá.

– Aztán? – kíváncsiskodott Tamás. Gyula csendesen, de nyomatékkaal ejtette a szavakat:

– A napló említ bizonyos méregpirulákat, „hófehér labdacsokat”. Kérdésem: hol leledzenek? Meglehet, Ilona öngyilkosságot követett el, csupán a felületes orvosi vizsgálat állapított meg szívelégtelenséget. Boncolás nem történt!

– Még valami?

– Hát a kép: *Lányka a tengerparton*. Rendkívül értékes darab, tele drágakövekkel, gyémántokkal. Ha Ilona magával vitte a hajóra, tán a vagyont érő intarzia szemet szűrt valakinek. És elrabolta! Méghozzá úgy, hogy megölte a tulajdonosát. Ha ez történt, nem is öngyilkosság, hanem rablógyilkosság történt! Érted, fiú? A helyzet korántsem olyan egyszerű...

– Gyula! Térj már magadhoz – Tamás szinte kiabálva mondta a szavakat –, ne kreálj nekünk holmi Rejtő Jenő-féle kalandregényt!

– A segítségemet kérted, hagyd hát, hogy segítsek! Ne légy hebehurgya, felületes. Tanácsolom: nézd át a hajón felvett hagyatéki leltárt, keresd meg benne az említett tárgyakat.

– Oké, öreg, ennek semmi akadálya, Ilona fia még a múlt héten bemutatta nekünk a jegyzőkönyvet, Neppel készített róla másolatot.

– És ha az említett tárgyak, illetve ezek közül bármi hiányozna, akkor rendelj el a Régi posta utcában házkutatást. Fagassuk ki a titkos fiókot!

– Várjunk csak, fiúk! – emelte meg Zsuzsa a hangját.

– András nem kereste anyja lakásán az intarziát? Hisz biztosítva van valami nagyobb összegre, ha eltűnt volna, a biztosító dolga az intézkedés!

– András mindeddig be sem lépett az anyja lakásába – regélte el Tamás –, a hagyaték nem érdekli, azt mondta, képtelen a Régi posta utca közelébe menni. Mély gyásza és a temetéssel kapcsolatos ügyek intézése kitölti agya minden zugát.

– András hozzáállása érthető és jogos – bólintott Gyula –, no de... a rendőrségnek tennie kell a dolgát!

– Áldásom rá, tisztázni fogjuk a vitás kérdéseket. De ezzel vége! A lehető legkorábbi időpontban le akarom zárni a nyomozást. Arról ne álmodozz – nézett kedvetlenül öreg barátjára –, hogy a fantazmagóriáidnak eleget téve a végtelenségig fogom rágni a gumicsontot... Nem ettem meszet!

Tamás másnap délután hívta Gyulát, közölte, feletteseinek beszámolt az újabb fejleményekről, s hamarosan esedékessé válik dr. Kéri Gyula tanúvallomása.

– Remélem – ijedezett Gyula – az elkövető nevét nem fogja közölni a sajtó, Ilona szerepe az ügyben mélységes titok marad. Egyébként – érdeklődött –, mi a hivatalos álláspont, gondolom a közvélemény, s főként a társasutazás résztvevői (az eddigi gyanúsítottak!) megérdemelnek némi magyarázatot?!

– Úgy értesültem – közölte Tamás – az öngyilkosság verziója mellett döntenek majd... Más! – élénkült fel – átnéztem a hajón felvett hagyatéki leltárt. Ilona gyűrüi szerepelnek benne, az éjjeliszekrény fiókjában találtak rájuk, nyilván az asszony éjszakára letette ékszereit. Ám intarziáról, hófehér labdacsokról nincs szó benne! – a férfi hangja hűvös volt és éles, akár a késpenge.

– Javasolnám a házkutatást – erősködött Gyula –, és magam is szeretnék részt venni benne. No persze, csak akkor, ha ennek nincsen akadály...

– Oké. Kutakodj csak, kísérd el a helyszínelésre Neppel főhadnagyot és a famulusát.

– Kösz.

Tamás értesítette Andrást, Ilona fia nem tett ellenvetést. Készségesen átadta anyja lakásának kulcsait, megemlítve, hogy mindenben segíteni szeretné a rendőrség munkáját. Amikor megtudta, hogy Kéri Gyula lesz az egyik lebonyolító, örömeinek adott hangot.

– Ismerem jól az ezredes urat – közölte Tamással –, ha ő felügyeli a házkutatást, a lakásban semminek sem fog baja esni!

Gyula emlékezett rá, hol volt a kép, most nem találta, a masszív kampó, melyre fel volt függesztve, üresen állt. Bejárták a lakás összes helyiségét, átvizsgálva a falak minden négyzetcentiméterét, ám az intarzia nem volt sehol. Következett a szekrények, fiókok, mellékhelyiségek átkutatása, végül – utolsó lehetőségként – a titkos fiók. A főhadnaggyal együtt kipakolták az íróasztal belsejét, megtalálták a két gombot – ahogyan a naplóban állt – megnyomták, azonnal kipattant a rejtett rekesz. Ékszeres dobozt, régi iratokat találtak benne, majd leghátul ott lapult a kis ezüstkazetta. Kinyitották: üres volt; nem voltak benne a hófehér labdacskók. És az intarzia, a *Lányka a tengerparton* sem volt a titkos fiókban. Hiába tettek tüvé érte minden zezzugot, a csodás alkotás nem került elő.

Augusztusban nagy öröm érte a házaspárt, leányuk, Julika hírt adott magáról, három hetes párizsi üdülésre hívta meg szüleit. Mint mondta, barátja, a filmrendező Dél-Amerikában forgat, öneki meg a központi filmlaboratóriumban akad némi dolga. Nem túl sok, így ráér anyjával és apjával programozni, bebarangolni Párizst, ahol szülei valaha oly izgalmas pár napot töltöttek, miközben lebonyolítottak valami fenenagy nyomozást. Hogy az öröm maradéktalan legyen, Ádám is átugrott New-Yorkból, így esett, hogy végre-valahára – az egyéb családtagokat mellőzve – örvendezhetett egymásnak a Kéri família.

Kellemes, szép napok köszöntöttek rájuk, Julika és Ádám kifogyhatatlan volt az ötletekből, a pénz nem számított, mindkét fiatal jól volt eleresztve, azon versengtek, melyikük talál ki jobb

programot, üdítőbb szórakozást, kényeztetve, babusgatva a két öreg szülőt.

A sok élménytől, szórakozástól elcsigázva érkezett haza a házaspár szeptember elején, Zsuzsa Gyulára bízta a kert rendbetételét, ő maga egy takarítóvállalat segítségével lebonyolította a nagytakarítást. Alighogy elkészültek, Kinga jelentkezett, érdeklődött, folytathatják-e a bridzs-partikat. Zsuzsa lelkesedése nem ismert határt, őszi bajnokságot helyezett kilátásba, mint eltökélte, jegyezni fogja, ki hány robbert nyert meg, és a karácsony előtti utolsó játéknapon az abszolút győztes mindenkinek ad ajándékba egy üveg jófajta italt.

– Mért nem a bajnok kapja az ajándékot? – érdeklődött Kinga.

– Miért? Mert adni nagyobb öröm, mint kapni! És különben is... A nyertes tetemes summát zsebelhet be játékosársaitól – elvégre pénzben játsunk! – illő, hogy vigaszdíjat adjon a veszteseknek!

Gyula némi morgással vette tudomásul neje új ötletét, tartott tőle, hogy szégyenszemre ő lesz a bálánya, vesztese a legtöbb játékegységnek.

Szeptember második felétől minden szombat délután összegyűltek, lelkesen játszottak, kenték-vágták a lapot; volt, aki nyert, volt, aki veszített, Zsuzsa a füzetébe böszén jegyezte a megnyert és az elvesztett poénokat. Az éber asszonynak azonban szemet szúrt férje különös viselkedése. Méghozzá az, hogy Gyula indulatait egyre kevésbé kavarta fel a bridzsjáték hullámzó sikere és balsikere; ha rosszul játszott, elismerte hibáit, ha jól oldott meg valamilyen játék-szituációt, nem hőzöngött, nem dicsekedett, ahogyan az korábban a szokása volt. Pikírt megjegyzéseket sem tett neje kivételes szerencséjére, sőt – bármily hihetetlen! – olykor még el is ismerte a kiváló játéktudást. – Ez az ember beteg! – ijedezett Zsuzsa. Óvakodva és nem feltűnően figyelni kezdte férje mindennapjait, s rájött, az ő Gyulusát igencsak foglalkoztatja valami olyasmi, aminek semmi köze sincs a bridzshez. Kezdte gyanítani, mi lehet az.

Kileste, Gyula feltűnően sokat foglalkozik a számítógéppel, bóklászik az Interneten, e-mail üzeneteket küld és fogad, olykor leveleket ír, melyeket kinyomtat és felad postán. Még arra is rászánta magát, hogy férje távollétében megkísérelje kifaggatni a gépet. Nem járt sikerrel, Gyula jelszóval levédett fájlt nyitott, mint aki tudja jól, mit várhat nejétől. Egyre inkább a meggyőződésévé vált, hogy férje folytatja a nyomozást Ilona halála ügyében. Valami csípi a szemét, vélte, ismerte jól az emberét, tudta, ha bármilyen munkába belekezd, azt abba nem hagyja, gyűri, nyúzza, tépi, rágja, míg ki nem deríti az ügy legapróbb részleteit. Kérdezősködni sem mert, úgy döntött, férje térfelén nem kutakodik tovább, nyomozgasson a derék ember, ha úgy hozza a kedve, végül is az a fontos, hogy valami neki tetsző szöszmötöléssel kellemesen töltse a ráérő idejét, elnyerve lelki nyugalmát.

December közepétől január végéig téli szünetet tartottak a bridzsben, utána következett volna – Zsuzsa új ötletének értelmében – a bajnokság tavaszi fordulója. Január 14-én Tamás váratlan telefont kapott Gyulától.

– Találkoznunk kell – közölte röviden a férfi –, de nem nálunk. Tamás, légy oly szíves, nevez meg valami alkalmas helyet és időpontot!

– Gyanús vagy nekem, öreg harcos! – kiáltott fel Tamás sokatmondóan. – Talán még mindig azon a régi ügyön agyalsz?

– Ördögöd van, épp ezért kereslek. Szeretnék neked beszámolni arról, amire jutottam, és a jogos tiltakozásoddal mit sem törődve, kérni akarom a segítségedet.

– Oké! Majd meglátom, mit tehetek, előbb azonban halalani kívánom, mit sugott neked a nyomozók múzsája. Tudod mit? Gyere fel hozzám! A lakásom rendben, Kinga kezelésbe vette az otthonomat, többnyire nálam alszik, és nem tűri a felfordulást. Ám holnap nem jön, valami delegációval kell vacsoráznia, utána hazamegy. Tudod – mondta szinte oda sem figyelve –, időnként szét kell néznie a saját lakásában is. Nos... Ha a délután hat óra megfelel, dugd ide a képed!

– Megfelel. Köszönöm *udvarias* meghívásod, holnap délután felkeresem a Petne kies vidékét!

– Várlak. Virágot ne hozzál, és ne gyere kocsival, árvál-kodik pár doboz sör itt a frizsiderben. Egyedül meg az ököriszik, és az is csak vizet. – Gyula nem volt kíváncsi a további szellemeskedésre, gyorsan elkészönt Tamástól és kikapcsolt. Másnap azzal köszönt el Zsuzsától, hogy néhány régi rendőrcimborája meghívta őt a *Gyógygödör* névre hallgató sörözőbe. Amennyiben nem érne időben haza, asszonya tegye neki félre a vacsorát.

Enyhe nosztalgiával sétált végig a Petnevölgyi utcán. Valaha gyakran megfordult itt, akkoriban a rangos üvegpalota helyét egyszerű szürke épület foglalta el. Abban székelt a kapitányság, és ő, mint kezdő nyomozó, az angyalföldi lebujok, kétes hírű kricsmik mélyén kereste a bűnelkövetőket. Az is felbukkant agyában, hogy a Petne sarkán kidobóemberes kéro működött: a *Kutyamosó*, olykor őt is inzultálták, sőt kipenderítették, ám, mint méltóságában megsértett közeg, nem egyszer maga is bevitt néhány jól irányzott maflást a tarfejű macsóknak.

Megállt az emeletes ház előtt, becsöngetett, s a berregésre benyomta a méretes fakaput. A ház alá benyúló kapuboltban ott parkolt Tamás Skodája, megkerülte, a gömbölyűre kopott macskaköveken lépkedve kiért az udvarra, megkereste az emeletre vezető lépcsősort, és felügetett. Tamás az ajtóban várta, betesékelte, és már pattintgatta is a sörös dobozokat. Tálcán illatos süteményeket hozott, szabadkozott, a közeli Prima péknél vette, nem oly finomak, mint amilyenekkel Zsuzsa asszony traktálja a bridzsezőket. Gyula nagyot húzott az egyik dobozból, majd a lakást kezdte el dicsérni, meglepő rend és tisztaság uralt mindent, meglátszott a szerető asszonyi kezek nyoma a korábban ugyancsak elhanyagolt „legénylakáson”. A frissen festett falat képek díszítették, néhol gyanús fémtárgyak, cserepek heverték. Gyula megilletődve nézett az egyik polcra, melyről egy hihetetlenül sokszarvú, óriás fej meredt a szemlélőre, a hatalmas fogsort rejtő állkapocs is úgy vicsorgott, mintha az állat még

holtában is a prédájára lesne. Tamás büszkén jegyezte meg, hogy a tárgyak a Kinga feltárta leletekből valók. Kissé feszültek voltak mind a ketten, végül Tamás terelte rá a szót az érdemi beszélgetésre.

– Halljam, mi a pálya? Minek köszönhetem szíves megkeresésedet?

– Semmi rendkívüli... épp csak elmondanám, mivel töltöm a napjaimat, hátha figyelemreméltónak véled a kutakodásom.

– Csupa fül vagyok. Gondolom, még mindig azzal az átkozott társasutazással gyötröd magad.

– Kifejezetten. Egyébiránt... épp te voltál az, aki észrevette, hogy van valami hézag a naplót rejtő boríték körül. Arra gondoltam, talán nem is a kapitány adta postára a küldeményt, hanem valaki más, akit Ilona bízott meg. Márpedig, ha így van, akkor a nő *tudta előre, hogy meg fog halni*, ami arra utal, hogy öngyilkosságot követett el. Nos. Úgy vélem, tisztázni kell Ilona halálának körülményeit, vagyis el kell varrni ezt a szálát...

– Kissé meredek vagy! Abból kiindulva, hogy nincs feladó a borítékon, eljutsz egészen az önkezűségig...

– Drága Tamásom... a nyomozati munka már csak ilyen. Ámde... a vélelem kevés, gondoltam, felveszem a kapcsolatot a hajóskapitánnyal, s érdeklődöm nála, tud-e valamit arról, Ilona kikkel jött össze, miféle emberekkel barátkozott. Egy útitársnő már feltűnt a láthatáron, bizonyos Mrs. Barbara Lawson. Ő agnoszkálta a holttestet, és a leltári ívet is ő írta alá az egyik hajóstiszttel együtt. Akciózni kezdtem! Van egy régi ismerősöm, perfekt az olaszban, felkerestem, a segítségét kértem. Felhívtuk telefonon a Hajózási Társaság kommunikációs osztályát, barátom ékes olasz nyelven elduruzsolta, hogy mi a gond, és érdeklődött a kapitány elérhetősége felől. Es most kapaszkodj! *Marcello Scarpetta* néven nemhogy kapitánya nincs a társaságnak, de még egy segédmatróz sem viseli ezt a nevet. Azon a hajón, amelyen Ilona utazott, Alberto Bocci nevű férfi látta el a

kapitányi tisztet. Valaki fals nevet írt a levélkére. És ugyan ki? Meglehet, nem más, mint Ilona maga!

Szagot kaptam – melegedett bele Gyula a beszédbe –, ismét felkerestem régi barátomat, s a kedves öregúr addig nyízsörészett, míg nem megszereztük Bocci telefonszámát. Felhívtuk a derék fickót, végül annyit sikerült kiszednünk belőle, hogy Ilona valóban azzal a bizonyos Mrs. Barbara Lawson nevű nővel barátkozott. A kapitány szerint rendszerint együtt étkeztek, s közösen vettek részt a fakultatív programokon. Így esett, hogy a Lawson nőt kérték meg arra, hogy azonosítsa a holttestet, legyen jelen a leltározásnál és írja alá a leltárívet. A nő az Ilonával szomszédos kajütben lakott, s igencsak segítőkésznek bizonyult.

– Felkutatad Barbara Lawson-t is?

– Szerettem volna, ám a kapitány mereven elzárkózott, semmiféle személyi adatot nem volt hajlandó kiadni az utasairól. Én – érthető okokból – közeli rokonnak vallottam magam, ennek ellenére sem a nő lakcímét, sem a telefonszámát nem mondta meg.

– Te ravaszdi! Arra akarsz rábeszélni, hogy indítsam el a hivatalos eljárást az olasz rendőrség felé...

– Hát, megköszönném...

– Gyula! Vén cimborám, végtelenül sajnálom, de ezt nem tehetem! Főleg azért nem, mert nincs rá komoly indok. A nő meghalt, a holttestet a fia is agnoszkálta, hogy önkezűség volt-e, avagy szokványos szívroham... Legyek őszinte? Ki a rossebet érdekel!

Gyula mélybarna szemében akkora bánat tükröződött, mint egy dakszli szemében, aki nem kapta meg a kiérdemelt jutalomfalatot. Kissé emelt hangon fordult Tamáshoz:

– Mielőtt vitába szállnék veled, engedj meg egy aprócska megjegyzést. Ilonát a fia *nem* azonosította. Ugyanis – abban a szent pillanatban, amint a tetemre nézett – beleájult az egyik hullaszállító karjába. Lefektették, injekciót nyomtak bele, többé rá sem nézett a holttestre. Más: a halálesetek okát minden eset-

ben tisztázni kell. Kiváltképp akkor, ha az elhalt személy bűnüggyel hozható kapcsolatba. A szálakat el kell varrni! Emlékszel még a régi időkre, amikor a felettesed voltam? Nem volt olyan nyomozati ügy, melynek minden legapróbb részletét ne tisztáztam volna, mielőtt lezárásra került az akta...

– Emlékszem – hajtotta le a fejét Tamás –, sőt arra is, hogy a hátad mögött mindenki *Buldognak* hívott! Az volt a beceneved. Úgy mondtuk, olyan vagy, mint egy makacs eb, mely, ha a foga közé kap valamit, tépi, el nem engedi, míg teljesen szét nem darabolja! – Gyula keserűen felnevetett:

– Azt hiszed, nem tudtam? De nem bántam, inkább büszke voltam a csúfnevemre. A buldog-természet ma is sajátom, és ha voltál bátor a segítségemet kérni, segíték, ha addig élek is! Még akkor is, ha megapprehendálsz rám, ha nem mondasz érte köszönetet.

Tamás újabb sörös dobozokat pattintott ki, ittak, mindketten egy húzásra leengedték gégéjükön a teljes adagot, szomszajások voltak, taplószájúak.

– Értsd már meg – berzenkedett Tamás –, amilyen gyorsan csak tudtam, lezártam az ügyet!

– No persze ... Csakhogy hamari munkának eb a köszönetje, ahogy azt mifelénk, a Dél-Alföldön mondják! – A százados nem volt vevő a népi bölcsességre, csupán egy kedvetlen grimasszal nyugtázta volt főnöke okoskodását. – Más? – érdeklődött.

– Más irányban is kutakodtam, gondoltam, nem fogok egykönnyen az angol nő közelébe jutni. És egy újabb szál akadt a kezembe!

– Ne ijesztgess... Mi az ördög?

– A naplóból kitépett lapok! Nem tudjuk, mi állhatott azokon az oldalakon, talán valami olyasmi, mely összefügg a történetekkel...

– Úhh! – nyögött fel Tamás, két kezét tanácstalan mozdulattal tárva szét. – Te nem vagy semmi! – Gyula elengedte a füle mellett a kétes dicséretet, majd majszolgatni kezdett egy

diós csigát. Miután elfogyasztotta, kutató pillantást vetett a barátjára:

– Talán emlékszel – fogott bele az újabb történetbe –, Ilona a naplójában említést tesz egy mérgefígláról, melyet férje íróasztalának titkos rekeszében talált. Kérdés, hová lett a szer? Azt mondtad a múltkor, a leltáríven nincs feltüntetve mérég, csupán Ilona szív- és vesepanaszokra rendelt gyógyszerei.

– Tény, ami tény.

– Éppen ezért, más irányból futottam neki a problémának, megpróbáltam kideríteni, honnan származhatnak a mérgepirulák.

– Hallgatlak.

– Feltettem magamnak a kérdést: mi okból tépték ki a naplóból az utolsó két lapot? A befejezetlen iromány utolsó sorai arra utalnak, hogy Ilonának a férje halálával kapcsolatban is volt mondanivalója. Tán a hófehér labdacso története állt a hiányzó oldalakon. Arra gondoltam, a haldokló Terényi Oszkár nyilván az orvosához fordult – úgymond – segítségért, nyilván jó viszonyban volt vele (a pénztárcája sem volt éppen lapos), és a derék doktor nem tagadta meg tőle az önkéntes eutanáziát. Mellyel végül is nem élt...

– Mit tettél?

– Néhány telefont lebonyolítva összeköttetésbe kerültem Terényi orvosával, majd kiautóztam Budafüredre, és felkerestem az elegáns magánklinikát. Előzőleg kértem időpontot, tudtak rólam, hófehér köpenyes ápolónő várt rám, és Váradi főorvos szobájába kísért. A szikár, csontos, markáns arcú férfi kedvesen fogadott, kávéval, üdítővel kínált, eleinte a gyógyító hely kiválóságait méltattuk, majd megjegyeztem, adódnak kisebb szívpanaszaim, s úgy vélem, egy alaposabb kivizsgálás nem volna az ártalmamra. Bozontos szemöldöke alól szúrós pillantást vetett rám, mintha felmérne, helyre rakna engem, majd igen készségesen részletes felvilágosítást adott a javallott kivizsgálásokról, megemlítve a költségvonzatokat is. Később tapintatosan arról érdeklődött, ki ajánlotta nekem a klinikát, és személyesen

őt magát is. Ekkor tértem rá a dolgok lényegére, szóba hozva Ilonát, a férjét, s némi ügyes szófordulatokat alkalmazva, a meghalt ember utolsó napjai felől kezdtem érdeklődni.

– Ravasz vagy...

– Mit mondjak... bezárkózott, mint megpiszkált csiga a házába, mindössze annyit mondott, pácienseinek életéről, haláláról csupán a legközelebbi hozzátartozónak adhat felvilágosítást. Éreztem, beletenyereztem valamibe, ám hogy mibe, azt akkor és ott nem állt módomban tisztázni. Hogy enyhítsem a feszültté vált légkört, a doktor úr személyes pályája felől kezdtem érdeklődni. Szerencsémre! A téma láthatóan a kedvére való volt, elmesélte, Miskolcra került fel Pestre, majd meghívást kapott Budafüredre; egyébként belgyógyász-szakorvos, amellet aneszteziológusi szakvizsgával is rendelkezik.

Szöveget ütött a fejembe: Miskolc... az ominózus társasutazás résztvevőinek legtöbbje a Miskolc közelébe eső görömbölyvári kórházhoz kötődik. Gondoltam egyet, felkerestem Bellát, azaz Dankó Izabellát, aki mostanra már az Illés Ivánné nevet viseli. Mint Andrástól megtudtam a temetésen, anyja végrendeletében kis kedvencére hagyta teljes berendezésével együtt a Régi posta utcai lakást; a hagyatéki eljárás lefolytatása után költözött be a házaspár Ilona valamikori hajlékába.

– A halott nő nagylelkűségéről magam is értesültem, gondolom, a lakást szánta fájdalomdíjul, amiért a gyilkosság miatt Bellának és a férjének annyi meghurcoltatást kellett elszenvednie...

– Egyetértek. Bella könnyeivel küzdve emlékezett Ilonára, hálálkodva mondta, mily nagy jót tett velük az asszony, gondja volt rájuk még hányattatásai során is, és ha valakik, hát ők Ivánnal – bármennyire is tiszteletlenség így kimondani – nyertesei a társasutazásnak. Kissé lehűtöttem a kedélyét, amikor a miskolci dolgai felől kezdtem érdeklődni. Végül rákérdeztem: ismert-e ott, Görömbölyváron egy Várad nevű belgyógyász-szakorvost... Láttad volna, mekkora változáson ment át az arca! Elsápadt, a verejték kiverte, a szájszéle, miként a hideglelésnek,

úgy remegett. Mit akarok tőle... kérdezte rekedtté vált hangon. Megnyugtattam, majd elmondtam, nem övele óhajtok foglalkozni, a nevezett orvos tevékenysége érdekel. Óvatosan megemlítettem, attól tartok, Ilona öngyilkos lett, és a mérég eredetét kutatva az utam Váradi doktorhoz vezetett. Ekkor megnyílt. Elmondta, Váradi a főnöke volt, és elrendelte, hogy fájdalomcsillapítóként adjon a betegeknek valami törzskönyvezetlen újfajta pirulát. Mindez nem került a nyomozóhatóság és a bíróság tudomására, és *jóságos* főnöke tanúvallomásának köszönhetően ejtették ellene a vádat. Megkérdeztem, sor került-e az elhunytak boncolására, és ha igen, azonosították-e a kísérleti gyógyszer hatóanyagát. Volt boncolás, válaszolta, ám ezeknek a rendkívül legyengült szervezetű haldoklóknak a veszélyesnek még nem tekinthető, csekélyke méregmennyiség is beadta a kulcsot.

Nézd – folytatta Gyula éles pillantást vetve barátjára –, Ilona a kisebb panaszaitól eltekintve, erős szervezetű, jó karban lévő asszony volt. Ha valóban öngyilkos lett, komoly adagot kellett bevennie, oly nagy dózist, mely valószínűleg még ennyi idő eltelte után is kimutatható.

– Össze-vissza beszélsz, Gyulám! Egyszer fájdalomcsillapítót, máskor háromkeresztes mérget emlegetsz...

– És? Hol itt az ellentmondás? A legtöbb közismert altató és fájdalomcsillapító kis mennyiségben orvosság, míg nagy mennyiségben mérég. Épp ezzel élnek vissza az öngyilkosok, és olykor tán az orvosok is...

– Jó, jó... de hová akarsz ezzel kilyukadni... Arra célzol, hantoltassuk ki Ilonát?

– Az volna az egyetlen ésszerű megoldás. – Tamás képzeletében megjelent egy karó, melyhez Gyula erőnek erejével egy ebet akart hozzákötni. Az „eb” jelen esetben Ilona halálának tüzetes kivizsgálását képviselte. Ingerült hangon válaszolt:

– Szállj le, öreg, a hintáról! Már a múltkor nyomatékosan kijelentettem, hogy exhumálásról szó sem lehet! A hajóorvos kiállította a halotti bizonyítványt, ha ennek ellenére kétséget

támasztunk, azt alaposan meg kell indokolni. Gyula! Komplikációk özönével találjuk szembe magunkat. Értsd már meg, te keményfejű, a kihantolás rendkívül kényes procedúra! Szinte biztosra vehető, hogy megorrontaná a sajtó, és az engedélyeztetésből a halott rokonait sem hagyhatjuk ki. András előbb-utóbb megtudna mindent, bekövetkezne az, amitől Ilona annyira rettegett. Ami miatt gyilkossá vált, s talán még az öngyilkosságtól sem riadt vissza. Képes volnál ekkora terhet a vállaidra venni?

Gyula magába roskadva hallgatta Tamás hegyi beszédét, bólogatott, lassanként rádöbrent, barátjának mindenben igaza van. Még tett fel néhány bátortalan kérdést a kihantolás titkosítási eljárásának lehetőségeit illetően, ám a fiatal nyomozótól rendre elutasító válaszokat kapott. Már indulni készült, ám Tamás visszanyomta a foteljébe, kiment a konyhába és hozott két újabb sörös dobozt.

– Ezt még megisszuk – pattintotta ki –, közben meg elmesélek valamit, ami érdekelni fog. Láss csodát! Pocsait menesztették! Kiderült, mulasztást követett el az elhíresült sorozatgyilkosság felderítésének irányításában, állítólag, ha gondosabban jár el, elkerülhető lett volna az utolsó két haláleset. Egyenlőre rendelkezési állományba tették, és idővel, ha lezárul az ügye, elhelyezik valamelyik városszéli őrsnél.

– Azt nem mondom, hogy örömmel hallom, de tudj isten... sohasem szíveltem azt a figurát... És most? Ki öröklí tőle a nevezetes posztot?

– Kohut Kálmán őrnagy. Meglehet, ismered is. Évfolyamtársam volt a főiskolán, együtt kerültünk a BRFK-ra.

– Csak nem a Kale? Noná, hogy ismerem, még a vékony, pirosposzsgás képét is magam előtt látom. Valamikor a 90-es évek elején kerültetek mihozzánk ti, zöldfülűek, amikor engedélyt kaptam osztályom bővítésére, felvehettem még egy nyomozót. Tiközületek választhattam, és én téged választottalak.

– Így történt. Csakhogy Kale szorgalmasabb, ambiciózusabb volt nálam, gyorsabban araszolt felfelé a számlárletrán,

mint jómagam. Gondolom, rémlik neked – vált felhőssé Tamás homloka –, volt egy mélypont az életemben, amikor váltam, és nem nekem ítélték a fiam. Akkoriban annyira magam alatt voltam, hogy elhanyagoltam még a kötelességeimet is. Csaknem lefokoztak... ember, ha akkor be nem jön nekem Kinga, meglehet, ma az utcát söprögetem az üvegpalota körül!

– De bejött. Én pedig elmegyek, épp elég sokáig rontottam itt a levegőt. Ja! Ha összefutsz Kaléval, add át neki az üdvözetem! Talán emlékszik rám, voltak közös dolgaink is... sikerek... olykor balsikerek... No, szia! Attól meg, hogy kiszálltál a partiból és cserbenhagytál, nem dől össze a világ, továbbra is a barátod vagyok. És rendületlenül folytatjuk tovább a bridzset, Zsuzsa már alig várja, hogy kezdetét vegye a tavaszi forduló!

Február egyik hófúttá délelőttjén váratlan telefont kapott Gyula. A vezetékes készülék szólalt meg – Zsuzsa a konyhában búvészkedett, a karácsonyra kapott szakácskönyv egyik ajánlatát próbálta lehetővé tenni –, unottan lépett a kisasztalhoz, és vette fel a kagylót.

– Tessék, Kéri!

– Jó napot kívánok! Doktor Kéri Gyula ezredes urat keresem.

– Jó napot. Én volnék az.

– Üdvözlöm. Gyárfás Anna vagyok, a BRFK Életvédelmi osztályának titkárnője, kapcsolom önnek Kohut Kálmán őrnagy urat. – Pár pillanat múlva a telefonban felhangzott a férfi kissé fátyolos hangja. Örömmel köszöntötték egymást, elhangzottak a szokásos, udvariaskodó mondatok, majd az őrnagy gyorsan a tárgyra tért:

– Kedves Gyulám, arra kérek, látogass be a kapitányságra! Néhány dolgot szeretnék veled megbeszélni, és volna a számodra egy ajánlatom. Nem telefontéma, szóban majd többet... nos?

– Kösz a meghívást, Kálmánom, örömet bemegyek, dönts el, hogy mikor... Tudod, kettőnk közül én vagyok a kevésbé elfoglalt... – Hogy nyomatékot adjon szavainak, kedélyesen felnevetett.

– Vettem a lapot, öreg harcos! Mit szólnál a holnapi naphoz? Délután három óra megfelelne?

– Megfelel. Hová menjek? *Az én szobámba?!*

– Ha volnál szíves... A te szobád mostanra az én szobám lett. Megvallom, sohasem gondoltam volna, hogy egy napon a fotelodban trónolhatok!

– Ilyen az élet. Nem titkolom, jól esik, hogy látni kívánsz, majd dumálunk egy jót a régi szép időről...

– Arról is, ám én inkább a jövőről szólnék... No, majd személyesen.

– Igenis. Kérek engedélyt...!

– Megadom. És örülök, hogy a humorod a régi, és azzal együtt te magad is!

Gyula elfogódottan állt meg hajdani szobája előtt. Az ajtón lévő névtábla már nem az ő nevét hirdette, hány év is telt el azóta... egyik lábáról a másikra állva toporgott, miközben számolgatta az esztendőket. Végül halk kopogtatás után benyitott, a titkárnő, aki előző nap telefonon hívta, udvariasan köszöntötte, majd türelmet kérve belesett a főnöki szobába. Bólintott Gyula felé és kitérte előtte az ajtót. A férfi kissé megilletődve lépett be valamikori irodájába, hirtelenjében semmit sem látott; arcára fénypászma hullott, szemét elvakította a nap, a hatalmas üvegablakon beáramló éles februári fény.

Kohut – a hajdani „Kale” – igencsak megváltozott az elmúlt évek során, dús szőke haját némi ősz szálakkal vegyítve hátratulolta az idő keze, megnövelve amúgy is magas homlokát. Csonkteretes szemüvege karakteresebbé tette jellegtelen arcát, tömör kis bajsza férfiaságát kívánta hangsúlyozni. Testesebb, vállasabb s kissé pocakosabb lett, mint valaha volt, mosolyogva

kelt fel főnöki székéből és sietett vendége elé. Kezet szorítottak, egymás dicséretébe fogtak: „remekül nézel ki”, „mit sem öregedtél”, „te még a régi vagy”, és így tovább. A dohányzóasztal mellé telepedtek, hamarosan nyílt az ajtó, s a csinos titkárnő kávét és üdítőitalt szervírozott. Gyula a feketét fogyasztva óvatosan körbekémlelte a helyiséget, a berendezés új volt, modern irodabútorok váltották fel a régi kacatokat, a falon terjedelmes naptár, közleményeket tartalmazó hirdetőtábla, mi több, beke-retezett kitüntetések, oklevelek díszeltek, melyek az újonnan kinevezett osztályvezető érdemeit voltak hivatva közszemlére tenni.

Az őrnagy töltött az üdítőből, és a lényegre tért.

– Talán már értesültél a médiákból, hogy a közbiztonság javítása érdekében felettes szerveink növelni szeretnék a testület létszámát. Persze, szempont a takarékoság, hja, az anyagiak gyakran gúzsba kötik a legnemesebb célokat is. Hogy egyik szavam a másikba ne öltsem, tervbe vették: visszahívják a nyugdíjba vonult embereket, részfoglalkoztatást, olykor eseti megbízásokat felajánlva nekik. Ami engem illet, téged is számításba veszek, mint a BRFK valamikori legjobb nyomozóját! Nos, halljam a válaszod, érdemes tárgyalni az ügyről?

– Tárgyalni érdemes volna – óvatoskodott Gyula –, ám úgy vélem, inkább a fiatalabbakra gondoltatok. Azokra, akik huszonöt év szolgálati idő után búcsút mondtak a testületnek, s jelenleg őrző-védőként, kidobóemberként keresik meg a nagyobb darab kenyérrevalót. Nem titkolom, hatvanöt felé járok, ha bírom is még magam, aligha vállalhatom az akciózást...

– Eredj már a jófenébe, nem kommandósként akarlak a tűzvonalba vetni! A csavaros eszedre volna szükségem és nem a bicepszedre! Arra gondoltam, tanácsadóként, szakértőként alkalmaználak, eseti szerződéseket kötve veled...

– Kösz a bizalmat, az ajánlatod nem volna ellenemre... Legalábbis, ami az alkalmi megbízatást illeti, már amennyiben olyan ügyekben kérnétek ki a tanácsomat, amelyekben a magam megítélése szerint hasznossá tudnám tenni magam...

– Szerény vagy! Ámde se baj, attól még megállapodhatunk. Mindenképpen evidenciába veszek, s ha akad valami neked való, hivatlak majd.

– Az az igazság, hogy valami akadna máris... Már amennyiben nincs ellenedre, hogy belekotyogok a dolgaikba...

– Nocsak! Hiába, öregfiú, feletted megállt az idő, mint a mágnes, úgy vonzod a bűnügyeket. Azt hiszem, tudom is, mi jár a csavaros eszedben... Csíripelték a verebek, hogy Noszkó egyik ügyén dolgoztál is valamicskét... Lássuk csak... íme, az alkalom, hogy legalizáljuk a ténykedésed, megbízást kapsz, és hozzá valamennyi – sajnos, egyelőre csak igen csekély – pénzecské is. Jól emlékszem, hogy egy társasutazáson történt gyilkosság ügyében kérte ki Tamás a véleményed? Persze! Jut eszembe... még tanúskodtál is a bűnesettel kapcsolatban! Valami napló került elő...

– Napló, valóban. Gyakorlatilag az elkövető írásos beismerő vallomása!

– De azt az ügyet már lezártuk! Vagy valami más bűneset is felkeltette a figyelmedet?

– Nem. A társasutazásról van szó, tudom, már az ügyészségnél van az akta, ám én még találtam a történet szövegében elvarratlan szálakat.

– Ejnye, ejnye, mit nem hallok! Noszkó nem volna elégé alapos? Mondják, hogy olykor kissé hebehurgya, ám ha igaz, amire célozgatsz, nem mulasztom el leugatni a fejét. Nos... Beavattál a részletekbe?

Gyula töltött magának a gyümölcsleéből, megitta, majd szalvétájával megtörölgette bajuszát. Kissé elfogódottan kezdett bele a történetbe, s eljutott egészen odáig, hogy tisztázásra szorul Terényi Oszkár halála. – Az a gyanúm – mondta nyomatékkal –, hogy az asszony nem szívrohamban halt meg, hanem önkezeléssel vetett véget az életének. Mi több, a gyilkosságot sem lehet kizárni... Tudni vélem azt is, miféle mérget használt, illetve használhatott megölésére az elkövető!

Kohut őrnagy, aki azzal a szándékkal hívta be öreg kollégáját, hogy felkarolja, némi pénzért érdemi munkához juttassa a nyugdíjba vonultak céltalan napjait pergető vén rendőrt, igen-csak ledöbbsent, ahogy mondani szokás, köpni, nyelni sem volt képes; a feje elvörösödött az izgalomtól, kékkockás zsebkendőjével homloka verejtékét kezdte törölgetni.

– Csak nem arra célzol – mondta ideges, elfúló hangon –, hogy hantoltassam ki Terényi Oszkárné tetemét?! És szerezzek valahonnan megfelelő szakértőket, akik képesek kimutatni valami újonnan kifejlesztett gyógyszer – illetve mérég – nyomát az elhunyt személy maradványaiban...? Barátom, ez meglehetősen kínos procedura volna, s az egész eljárásnak nagyobb volna a füstje, mint a lángja. Ezzel együtt kénytelen vagyok elismerni, van igazság abban, amit mondasz. No de...

– Várj csak. Adódhatna egyéb lehetőség, egyszerűbb, nem ekkora felhajtást igénylő...

– Éspedig?

– Szeretném személyesen felkeresni azt az angol hölgyet, aki a jelek szerint Terényiné barátnője volt. Aki agnoszkálta a tetemét, aki részt vett a holmija leltárba vételénél, és alá is írta a leltárívet. Feltevésem szerint, ha valaki, hát ő tudna mondani valamit az asszony utolsó napjairól, hangulatáról, hangulatváltozásairól, illetve egy, esetleg több olyan személyről, akivel Ilona barátkozott. No és – ezt bizonyítani is tudom! – ő kellett, hogy legyen, aki postára adta Amszterdamban Ilona naplóját! A kérdés csak az, Ilona előzetes kérésére tette, vagy csupáncsak úgy gondolta, halott barátnője ki nem mondott óhajának tesz eleget azzal, hogy elküldi a nekem címzett borítékot... És az sem kizárt, ólálkodott Ilona körül valaki, aki kinézte magának az Ilona birtokában lévő, vagyont érő intarziát, s hogy megszerezze, megölte az asszonyt, vagyis Ilona rablógyilkosság áldozata lett...

– Meghajlok a mindenre kiterjedő figyelmed, és a logikus gondolkodásod előtt, ám ha ilyesmi kétségeid vannak, mi az akadálya, hogy felvedd a kapcsolatot az angol asszonnyal?

– Egy apróság. Bár a nevét tudjuk – szerepel a leltáríven –, nem tudjuk a lakcímét és a telefonszámát, ugyanis a hajó kapitánya, akit sikerült telefonvégre kapnom, még rokonnak, barátinak sem adhatja ki az utasok személyi adatait. Ellenben a rendőrségnek...

– Értelek, te rafinált vén róka! Hát ezért küldted el nekem Noszkó Tamással az üdvözleted... Eljöttél nosztalgiázni... Adtad a hálás kisöregget, örömet színleltél, hogy kegyelemből megbízlak valami vacak kis nyomozással... Majd nyeregben érezve magadat, a fejről a talpára állítva a dolgot: te vagy az, aki megbízást ad – *nekem!* – Göcögve felnevetett, Gyula arcára is kiült a derű; a feszültség feloldódott köztük, eztán már nem a fiatal fölényeskedett az öreggel, hanem a kolléga tárgyalta meg a másik kollégával a legsürgősebb nyomozati tennivalókat.

– Öreg kutya tudja a régi trükköket! – jegyezte meg Gyula némi malíciával, mert ki nem bírta volna, hogy valami úton-módon fel ne magasztalja magát.

Jó barátként váltak el, hosszasan búcsúzkodtak, miközben kölcsönös nagyrabecsülésüket hangoztatva, bókolva, szépet és jót mondvá szorították meg egymás kérges rendőrtenyérét.

UTÓHANG

Kéri Gyula szögére akasztja a nyomozócipőjét

Május közeledett, kivirult a Zöldvilla kis kertje, az orgonabokrok roskadoztak sötétlila színben pompázó virágaiktól. A Kéri házaspár – ahelyett, hogy élvezte volna a tavaszi virágok illatát és a kismadarak fütytyét – a nagyszoba hűvösében rendezkedett, Zsuzsa lomtalanítást hirdetett meg, telepakolta divatjamúlt, szakadozott ruhákkal, holmikkal a Gyula által gondosan előkészített papírsákókat. Eközben nem győzte noszogatni férjét, selejtezzon ő is a szekrényében, íróasztalában. Hogy a nap a délutánba fordult, fáradtan nyúltak el a nagyszoba kanapéján. Miután megkávéztak, Gyula ábrándos tekintetű vetett a nejeére.

– Emlékszel? – kezdte – tavaly ilyenkor ötleted támadt, s a vége az lett, hogy sor került a visegrádi vakációra... Ezer ördög és pokol, mi minden történt azóta, írhatnánk belőle kalandregényt...

– Bizonyságául annak, hogy kitűnőek az elgondolásaim.

– Elismerem, olykor bejönnek neked a dolgok... Nos... ezúttal én lennék az ötletadó, remélve, hogy elnyerem a tetszésedet.

– Hűha! Várj csak, már tudom is, mit akarsz mondani! Végre-valahára rászánnád magad egy balatoni üdülésre. Remek! Figyelj, Tihanyt javasolnám, a múlt hónapban nyílt meg ott a Hotel Hullám, az Északi part legszebb wellness szállodája. Vagy inkább Füredet választanád?

– Nem, semmiképp. – A buzgó férj kedvetlenül vakarta meg a nyakát, ami nála a dolgok nehézsége fölötti töprengés jele volt. – Tihany még várhat, ezúttal valami távolabbi utazást javallanék...

– Igen?!

– Arra gondoltam, célozzuk meg Londont! Tudod – kezdte sebesen magyarázni –, rengeteg érdekes látnivaló van ott, bejárnánk a várost, elmennénk képtárakba, múzeumokba, sőt... a London környéki kirándulóhelyeket is felkereshetnénk. No persze csak akkor, ha nincs valami elfoglaltságod az egyetemen...

– Az egyetemen?! Mintha nem tudnád, hogy még januárban megkaptam az *elbocsátó, szép üzenetet*, hogy az óráimat és a doktorandusok témavezetését átvette Mátrai Lilla, az új adjunktusnő, aki lényegében az utódom lett.

– Mátrai... ismerős nekem a név...

– Persze! Mátrai János kollégád volt a BRFK-n, az ő leánya Lilla...

– Most, hogy mondod, beugrott a képe! Szerencsére a fej nem az én osztályomon dolgozott. Mellesleg nem nagyon szíveltem, mogorva, magának való, kissé faragatlan figura, amellett...

– Amellett kiváló nyomozó. Ha jól emlékszem, előkerített valami ismeretlen Munkácsy-festményt!

– Kipiszkálta valami vikendház padlója alól... no, nem mintha sok öröme tellett volna benne... Egyébként nemrégiben össze is futottam a fejjel, még a múlt őszön, a jubiláris veterántalálkozón. Hát... mit mondjak, ha a lánya rá hasonlít, akkor aligha szebb a vasorrú bábánál!

– Tévedsz. Lilla széparcú, csinos nő, a diákjai rajonganak érte. Nem az apjára, hanem az anyjára, a híres fizikusnőre hasonlít!

– Megnyugtató. Az ellenben megbocsáthatatlan, hogy kitűrt téged az egyetemről.

– Nem tűrt ki! Elértem a kort, nyugdíjba vonultam, az élet rendje, hogy a helyünket átadjuk a fiataloknak. Ellentétben veled... Te ugyanis, mint valami kimustrált, vén vadászeb, ha az orrod szimatot fog, meg sem állsz Londonig...

– Rájöttél hát...

– Noná, hogy rájöttem! Ismerlek jól, mint paraszt a marháját!

– Épületesek a hasonlataid... Sajna, nem engedhetem meg magamnak azt a luxust, hogy jól kiösszalak, ugyanis szükségem van az angol tudásodra. Ha egyedül mennék, én lennék London néma leventéje...

– Légy erős, kitaláltam, mi áll a kecsegtető programigéreték háttérében: múzeum, képtár, satöbbi... Azt hiszed, nem tudom, hogy téged mindez cseppet sem érdekel? Ne félj, nem mulasztom el lecsapni a magas labdát, mostantól fogva kedvemre cikizlek!

Zsuzsa magabiztos kijelentéseivel ellentétben, alig néhány perc elteltével már ott ült férjével a számítógép előtt, s a kalandvágó házaspár a legnagyobb egyetértésben faggatta az Internetet. Repülőgép-jegyet rendeltek – úgy tűnt, a British Airways ezúttal mellőzi a sztrájkot –, szállást kerestek, Zsuzsa azt javasolta, azon a környéken üssenek tanyát, amerre Barbara Lawson lakása található. Gyula titkon már megvásárolta London várostérképét, ki is kereste az utcát, ahol a Kohut őrnagy segítségével beszerezett személyi adatok értelmében Mrs. Barbara Lawson otthona található. Az angol nő, akinek felkutatása végett Gyula az egész londoni utat kitalálta, a belváros szélén, az Oxford Street közelében lakott. Nem volt nehéz szállodát találni azon a vidéken, sőt a szállásdíj is elfogadhatónak bizonyult.

Miközben készülődtek, Zsuzsa meglepő kérdéssel fordult a párjához:

– Mi a helyzet az intarziával? Kinyomozták Tamásék, hogy hová került?

– Nem. És ez volna az egyik célja a londoni útnak, nem kizárt, ha belépünk a Lawson nő lakásába, a falra akasztva ránk köszön a *lányka*... a tengerpartról!

– Kis naív! Ha a nő le is nyúlta a képet, régóta túladhott rajta, idestova egy éve már a norvég hajóútnak...

– Zsu! Másképp vélekednél, ha ismernéd a képet. Én láttam, s mondhatom: szépséges, elbűvölő. Aki egyszer megpillantja, aligha óhajt túladni rajta, s az efféle vén nők legtöbbje rajong a művészetért!

– Kösz. Értem a célzást! – Zsuzsa nagyot csípett férje vékonyába. – No, de a biztosító! Valami olyasmit pentyegtél, hogy az intarzia komoly összegre biztosítva volt.

– Ez tény. Ám kissé bonyolult a helyzet, Ilona lakásába nem történt betörés, feltehetően a hajóút során lovasították meg a képet. Márpedig a kajüt hotelszobának minősül, s a szállodák a szobákban hagyott értékekre nem vállalnak garanciát. Azt javasolják, hogy akinek értéke van, helyezze el a szálloda trezorjában.

– Ezek szerint a család keresztet vethet a képre...?

– Csupán annyit tudok, hogy András már rászabadította ügyvédét a biztosítóra...

– Gondolom, *Sherlock Holmes*-i tett volna részedről, ha elővarázsolnád az intarziát! Még jutalmat is kapnál... Te, figyu... kérd azt, hogy fizessenek be nekünk egy norvég hajóútra!

– Még mit nem! Ne táplálj túlzott reményeket...

Elérkezett az indulásuk napja, Zsuzsa nem győzte noszogatni szöszmötölő férjét:

– Legkevesebb két órával a jelzett időpont előtt ki kell érnünk a reptérre – közölte elszántan –, megszigorították az ellenőrzést, átvilágítanak, nem vagyunk-e terroristák, nem költöztünk-e bombákat magunkra... Sőt... azt hallottam, még a bugyinkba is belenéznek...

– Ne reménykedj. Az öreglányokra nem kíváncsiak! – Zsuzsa sértődötten mérte végig férjét, s hogy visszavágjon, dorgálni kezdte:

– Mit nem látok – kiáltotta –, veszed ki azonnal a szatyorból a villanyborotvát és a manikűrkészletet?

Gyula – jobb belátása ellenére – szóltanul engedelmeskedett nejének, belenyugodott, hogy szakállt fog növesztetni, és

visel majd hozzá hosszú körmöket. Csak meglegyen a családi béke... ha valamikor, hát most jóban kell lennie Zsuzsával, nemcsak azért, mert kellemesebb társaság a szerető hitves egy vérszomjas hárpániánál, hanem azért is, mert mint már leszögezte: egyetlen ép mondatot sem képes kinyögni Nagy-Britannia zengzetes nyelvezetén.

Sikeresen landolt a gép London Heathrow repülőterén, az ellenőrző vizsgálatok is kevésbé sokkolóak voltak, mint ahogy azt Zsuzsa regényes fantáziája előre vetítette. Taxin mentek, egyikük sem volt járatos a fővárosban, nem akartak csomagokkal szerencsétlenkedni a ki tudja, miféle járműveken. Útjuk a Blackfriars hídon át vezetett az Oxford Street-re, ebből nyílt a Charlotte Road, ahol a keresett szálloda állt. Szerény, ám rendes és takaros szobát sikerült lefoglalniuk, este volt már, amikor megérkeztek, aznapra már nem terveztek semmi érdemlegesebb programot. Megették az otthonról hozott szendvicseket, ittak rá egyszerű gyümölcssteát. Mielőtt elaludtak volna, Zsuzsa – szokásához híven – megszámolta a szoba négy sarkát, mint köztudott, ebben az esetben beteljesül az, amit az ember álmodni fog. Reggelre kelve sikeresen elfeledte álmait is és a négy sarkot is, kiderítetlenül hagyva, van-e valami alapja a babonaságnak. Gyula türelmetlenül toporgott, s addig rágta a kedves neje fülét, míg az bele nem egyezett, hogy minden más programot megelőzve, elsőként a Lawson nő lakását keressék fel.

– Meglehet – aggodalmaskodott Gyula –, a hölgyet nem találjuk otthon, elvégre nem vagyunk bejelentve. Még az sem kizárt hogy nap mint nap próbálkoznunk kell...

– Javasoltam, hogy hívjuk fel a nőt telefonon – jegyezte meg Zsuzsa –, és valamilyen hangzatos ürüggyel jelentsük be a vizitélést.

– És ha kijelenti, hogy nem hajlandó fogadni bennünket, ha zaklatásnak veszi a látogatási szándékunkat? Akkor lőttek az egész akciónak! Az a jó, ha váratlanul állítunk be, ő meglát minket – elvégre szimpatikus, megnyerő emberpár vagyunk! –, és máris feltámad a rokonszenve.

– Mit mondunk, kik vagyunk, és miért keressük? – bizonytalanodott el Zsuzsa.

– Gözöm sincs róla... rád bízom a dolgot, te olyan rafinált vagy, hogy pillanatokon belül ki tudsz találni valami hangzatos ürügyet!

Itt tartottak a dolgok – miközben a szálloda halljában kedvetlenül fogyasztották a soványka kontinentális reggelit –, hiányzott az „ürügy”. Latolgatták, mit mondjanak, végül mégis csak Zsuzsának nyílt meg az agya, mint mindig, ha valami kópéságot kellett kiötlölni.

– Tudod mit? Mondjunk igazat! Illetve majdnem igazat...

– Hogyhogy?

– Állítsunk be azzal, hogy elhunyt barátnőjének, Ilonának vagyunk a rokonai, még hozzá egészen közeli hozzátartozói... Például, hogy én a húga vagyok...

– Zsuzsa! Mi az, hogy a húga? Két évvel idősebb vagy Ilonánál!

– Ejnye már, de kukacoskodó vagy, fennakadsz minden apróságon. Nem tetszik az ötlet?

– De, nagyon is tetszik. Azaz... inkább mondjuk azt, hogy én vagyok a bátyja.

– Nem jó. Ha Ilonának ilyen snájdig bátyja lett volna, biztos, hogy regél róla a barátnőjének...

– És ez igaz egy húgra vagy egy nővére is! Ha sokat szerencsétlenkedünk, rajtakapnak minket, mint pákosztos macskát a tejfölös bödönt nyalogatva! – Végül némi vita után abban maradtak, legyen Zsuzsa az Ilona unokatestvére.

Jókedvűen vágta neki az útnak, a jelzett utca alig néhány saroknyira volt a szállodától. Örömmel tapasztalták, hogy remek az idő, ez jó jel, jegyezte meg Zsuzsa, a londoniak megtapsolnak minden napsugarat. Talán Mrs. Lawsonra is hasonlóképp hat az időjárás, s kitörő örömmel fogja fogadni hön szeretett, ám őszintén gyászolt barátnőjének megnyerő rokonait.

Negyedórás séta után már a keresett ház előtt álltak, tipikus londoni épület volt, nem egyszer láttak hasonlót a tévében

és a mozifilmeken. A méretes bejárati ajtót zárva találták, mellette az oldalfalon kaputelefon, a gombok mellett gondosan feltüntetve az ott lakók neve. Böngészték a feliratot, Mrs. Barbara Lawson nem volt köztük, egyre értetlenebbül néztek egymásra, olvasták el újból és újból az ismeretlen neveket. Zsuzsa idegesen förmedt Gyulára:

– Biztos, hogy stimmel az utca és a házszám? – A felsült nyomozó a rend kedvéért papírfecnit halászott elő a nadrágzsebéből, és a neje orra alá nyomta.

– Tessék! Reseda Avenue 3. Első emelet 5.

– Az első emelet 5-ös ajtó mellett a Mr. Gray név áll. Hogy lehet az?!

– Honnan az ördögből tudjam? Meglehet, a nő a rokonai-val él együtt, vagy talán beszerzett magának valami pasast...

– Igaz. Akkor becsengetek... – Zsuzsa kissé félénken nyomta meg a hívógombot, mindketten feszülten vártak, ám senki sem jelentkezett. Újból nyomott, ezúttal hosszasan és szaggatottan. A hangszóró recsegni kezdett, majd felhangzott egy méltatlankodó női hang.

– Ki az és mit akar? – kiáltotta Mr. Gray állítólagos nő-rokona. Zsuzsa megszeppenve köszönt, majd tagoltan és érthetően elmondta, hogy Mrs. Lawsont keresi az unokanővére, aki mindeddig erre a címre küldte a leveleit.

– Az a nő már nem lakik itt, megvettük tőle a lakást! – Kattanás hallatszott, az ideges hang megszűnt, hiába szólongatta Zsuzsa. Újból csengetett, és újból, és újból... Végül dühös morgás kíséretében valami Zsuzsa által ismeretlen angol szó volt a válasz. Tanácstalanul nézett a férjére. – Megpróbáljam a szomszédokat? Esetleg, ha volna, a házfelügyelőt... Valaki csak tudja, hogy hová költözött a Lawson... Mielőtt Gyula magához tért volna, becsengetett az első emelet 4-be. Pár másodperc múlva kellemes női hang ütötte meg a fülüket: – Te vagy az, Emily drágám? – Zsuzsa akadozva, nyögve adta meg a választ. Elmagyarázta, szeretné meg tudni Mrs. Lawson új címét, ők a

rokonai, találkozni szeretnének vele. A női hang mit sem vesztett kedvességéből:

– Jöjjenek fel, kérem, megvan a cím, de meg kell keresnem... – és máris felhangzott a kapunyitást engedélyező bűgő hang.

Barátságos idős asszony várta őket az ajtóban, amint rájuk pillantott, mosolygóssá vált az arca. Betessékelte a két riadt magyart, kávéval, süteménnyel kedveskedett, majd néhány közhely elhangzása után nem csekély érdeklődéssel kezdte faggatni vendégeit.

– Barbara sohasem mesélt a rokonairól – mondta kissé elgondolkodva –, valami rejtélyes okból kifolyólag haragot tartott a családjával. Zárkózott, magának való nő volt – folytatta –, és múlt nyáron, hogy hazatért a hajóutazásból, valahogy megváltozott. Állítólag betegség érte, méghozzá egy könnyebb *stroke*! Nem sok öröme telt az üdülésben... Aztán hirtelen – képzeljék csak, kedveseim! – több mint harmincévnyi ittlét után eladta lakását és vidékre költözött! Önök nem tudtak erről?

– Ó, nem! Több mint három éve, hogy találkoztunk, tudja – mondta Zsuzsa bizalmaskodó hangon –, én magyar férfihoz mentem feleségül – Gyulára mutatott –, és több mint negyven éve Budapesten élek. Lassanként már elfedem az anyanyelvemet is...

– Nohát! Érdekes, hogy Barbara sohasem említette, hogy külföldön élnének rokonai... Bár most, hogy mondja... egy alkalommal járt Romániában, s két napot Bukarestben töltött... – Zsuzsa lenyelte a mérgét, melyet minden magyar érez, amikor egy külföldi összetéveszti Budapestet Bukaresttel. A lényegre tért:

– Hová költözött Barbara? Talán egy villalakásba?

– Igen. Kertes, kétszobás családi házat vásárolt magának, méghozzá a tengerparton, St. Sebastianban.

– Hol???

– Elég messze innen. A kis település Cornwall tartományban fekszik. Várjon kedves, azonnal megkeresem a címet...

Hamarosan megtalálta az irattartója mélyébe rejtve. A házaspár köszönetet mondott, majd szívélyes búcsút vett a kedves nőtől. Zsuzsának feltűnt, Barbara szomszédasszonya kissé nagyothall, és a látása sem tökéletes.

Zsuzsa szédelegve karolt bele Gyulába, az átélt izgalmak igen megviselték. Egyre attól tartott, hogy teljesen belegabalyodik hazugsága frissen szőtt hálójába. – Mit tehettem volna? – mentegetőzött. – Űltél ott, mint a kuka, néha annyit mondtál: Oké! Ismét csak az igazság bizonyult a legjobb hazugságnak, valamivel mégiscsak meg kellett indokolnom, miért van az, hogy én kissé rosszul, te meg egyáltalában nem tudsz angolul...

Gyula büszkén mérte végig a nejét és égre-földre dicsérni kezdte. Ami önála igencsak szokatlan volt.

– Ügyesen váltogatod a rokonságod, szemrebbenés nélkül vallottad magad a Lawson nő unokanővérének! Mindegy... a lényeg megvan, most már csak azt kéne megtudni, hogy a fenébe jutunk el St. Sebastianba.

– Nem gond. Bemegyünk egy információs irodába. Figyelj! Amott látok is egy hatalmas i-betűt!

Az ügynökségen készséges fogadtatásra találtak, a vörös hajú, enyhén lóarcú fiatalember lassú mondatokban, érthető angolsággal magyarázta el a tengerparti városka megközelítésének lehetőségeit. A másik ügyintéző színes tájékoztató füzetkét nyomott a kezükbe, mely tartalmazta a keresett hely térképét is. Még az utcát, s a házszám alapján a ház valószínű helyét is bejelölte, hogy könnyebb legyen a tájékozódás. Zsuzsa a férje karján elégedetten távozott, miközben az utazás lehetőségeit latolgatta. Gyula alig figyelt rá, szótlán volt, látszott rajta, hogy mélyen elgondolkodik. Volt valami, ami szöget ütött a fejébe, felfigyelt egy megjegyzésre, melyet a szívélyes szomszédasszony tett. – Érdekes – dünnyögte magában –, hogy Barbara Lawson a tengeri utazás során *annyira* megváltozott...

Cornwall – mint köztudott – Anglia legnyugatibb s egyben legkülönlegesebb grófsága. Három oldalról a tenger öleli körül, a szárazföld felől Devonshire-ral határos, úgy mondják, népe vendégszerető, kedves és udvarias, szívélyesen fogadja az odalátogatókat. Mint az ismertető füzet írta, a térség jellege erősen emlékeztet a francia Riviérára, növényzete szubtrópusi, a tengerparti sétányokon pálmafák nőnek, köztük banán-, narancs- és citromfák is. Plymouthig vonaton utaztak, ott autóbuszra szálltak, nem bánták meg, számos látnivalót kínált a tengerpart közelsége; a festői vidéken kanyargó műút vadregényes vonulata. Elbájolta őket az egyik halászfalu a sziklás hegyoldalnak támaszkodó fehér házaival, szűk sikátoraival; az autóbusz némi kerülőt tett, hogy érintse az öblök, sziklafalak alatt meghúzódó települések állomáshelyeit is.

Dél felé járt, amikor beértek St. Sebastian-ba, hamarosan felfedezték, hogy a György-stílusban épült város számos szép épülettel büszkélkedik. Korai angol gótikus stílusban épült hatalmas temploma Anglia egyik legszebbike, érthető, hogy ezt a települést elsősorban üdülőknek, fürdőhelyeknek ajánlják a prospektusok. Főutcája egy- és kétemeletes, fabetétes házaival a régi időket idézte, míg a lankás hegyhátakra, dombokra felfutó, nagyrészt újonnan épült családi házakat tartalmazó utcák falusi hangulatot sugallnak az arra ögyelgőknek. Mint amilyenek Kériék is voltak.

A busz végállomása St. Sebastian központjában, egy kisebb téren volt, leszálltak, és elindultak a főutca lejtőjén, egyenesen a tengerpart felé. Érdeklődve szemléltek az üzleteket, kirakatokat, feltűnően sok volt az idegenforgalmi iroda, s a házakon lévő színes táblák is rendre kiadó lakásokat, apartmanokat hirdettek, olykor tengerre néző szobát, vagy erkélyt helyezve kilátásba. Az egyik kisvendéglő előtt megtorpantak, az utcára kihelyezett asztaloknál inycsiklandozó falatokat faltak az előszezon éhes turistái; feltámadt az éhük, úgy döntöttek, itt költik el az ebédjüket. Gyula angolosra sütött *beefsteak*-et rendelt, Zsuzsa a borjúsültnél maradt. A húst mindketten sörrel

öblítették, desszertnek szilvapudingot választottak. Nem csalatkoztak az ételek minőségében, a finom ebédől jó kedvre hangolódva folytatták útjukat, kurázsit is merítettek, amire igen nagy szükségük volt, mert mint a legtöbb embert, őket is erősen feszélyezte, hogy ismét csak be kell csengetniük számukra ismeretlen valakinek (netán valakiknek) a lakásába.

A főutca a tengerparti sétányhoz vezetett, odaérve csillogó szemekkel nézték a hatalmas vizet, a tenger mélykékje elbűvölő volt, beszívták a víz párássós illatát. Letelepédtek az egyik padra, tekintetük követte a távoli hajókat, elgyönyörködtek az enyhén fodrozódó víz lágy hullámozásában, a vijjogó sírályok röptében, az égen úszó bárányfelhők szeszélyes játékában. Zsuzsa elábrándozva hajtotta férje vállára a fejét:

– Itt szeretnék élni – sóhajtotta –, Gyuluskám, költözzünk ide, Ádám vásárolhatna nekünk egy házat. Ápolnánk a kertet, etetnénk a madarakat, nyaranta meg ki sem bújnánk a tenger vizéből... – Szavaira Gyula csak hümmögött, csöppnyi lelkesedést sem mutatva.

– Gyerünk – mondta kurtán –, szeretnék mielőbb túlesni a mai nap fénypontján. Utána még sétálhatunk, ha úgy tartja a kedved, sőt! Akár nyaralhatunk is itt, kivehetünk pár napra valami kedves kis szobát.

– Meglátjuk – emelkedett fel Zsuzsa a padról. Maga is úgy vélte, jobb lenne már letudni a Lawson nőnél teendő, ki tudja, miként végződő kínos látogatást. Jó kedve elmúlt, hirtelen felhő ereszkedett a szeme elé, el nem képzelhette, mivel fogja Gyula dühét megfékezni, ha valami okból kifolyólag ismét kútba esne a hön óhajtott találkozás.

Gyula a térkép-vázlatot vizslatta, megtalálta az utcát, mely a bejelölt házhoz vezetett. Felkaptattak a következő kereszttutácán, majd elindultak a virágokkal teleszórt zöld hegyhát felé. Kertes házak sora közt vezetett az útjuk, valamennyi takaros, rendben tartott; az ablakok alatti virágtartók kora tavaszi virágokkal teli. A következő utcasarkon megpillantották a kere-

sett utca nevét, befordultak, csakhamar feltűnt a megadott házszám, és a kapun a névtábla: Mrs. Barbara Lawson.

– Helyben vagyunk! – sóhajtott Gyula. Zsuzsa máris megnyomta a csengőgombot. Vártak. Sehol semmi... Gyula odébb lépett, a kerítést övező bokrok közti résen bekukkantott, az udvart kémlelve. Csinos kis házon pihent meg a tekintete, ám az épület meglehetősen barátságtalan képet mutatott. A barna zsalugáterek behajtvá, ettől a ház olyannak látszott, mint az alvó ember, aki becsukta szempilláit. Az oszlopos tornác is üresen tátongott, a bejáratot, akár az ablakokat, hatalmas barna faajtó fedte.

– Úgy látom, nincs itthon senki! – kiáltott Zsuzsának. – Ekkora pech! Ide is hiába jöttünk... – Zsuzsa nem csüggedt, nyomta tovább a csengőt, majd dörömbölni kezdett a rácsos kapu felső vastábláján.

– Halló, halló kit keresnek?! – hangzott valahonnan egy erélyes női hang. Elindultak a hang irányába, a szomszéd házból kiáltottak. Ahogy a kapuhoz értek, már jött is feléjük a kerti úton egy idősebb asszony. Nem tűnt haragosnak, a Lawson-ház felé mutogatott. Zsuzsa bólogatással jelezte, hogy oda szerettek volna bejutni.

– Mrs. Lawsons keressük – erősítette meg szándékát, amint az asszony kitérte a kaput. – A rokonai vagyunk, külföldről jöttünk... – a hangja kissé elbizonytalanodott. A nő barátságosan kezet nyújtott mindkettőjüknek, bemutatkozott, és házába invitálta szomszédnője vendégeit. A teraszon foglaltak helyet, hamarosan idős férfi lépett ki az ajtón, a nő férje, ő is megmondta a nevét. Zsuzsa előadta szokásos meséjét, Gyulát „magyar férjként” mutatta be, aki sajnálatos mód nem tud angolul. Az asszony kávéval és süteménnyel kínálta a házaspárt, miközben a férfi – angol szokás szerint – az idő szépségét ecsetelte, felemlgetve a szokatlanul hideg telet, a hatalmas hórengeteget, mely pár napra megközelíthetlenné tette városukat. Csupán miután elfogyasztották a kávé, és eszegetni kezdték a sütemé-

nyeket, került sor Barbara Lawsonra. A témát a háziasszony vetette fel rendkívül tapintatosan.

– Rossz hírt kell önökkel közölnöm – vált szomorúvá a hangja. – Barbara súlyos beteg, kórházban van, veseelégtelenség és szívritmuszavar lépett fel nála. Tegnapelőtt bekerült az intenzívra, mit mondjak... az orvosok szerint kedvezőtlenek a kilátások... – részvéttel nézett vendégeire, Zsuzsa igyekezett megrendült arcot vágni, Gyula zavartan köhintett, miközben hallgatta asszonya tolmácsolását.

– Nyilván értesültek róla – folytatta –, új lakója ő a városunknak, október végén költözött ide, a szomszéd házba, bámulatos, hogy mily gyorsan beilleszkedett! Mintha itt született volna, olyan otthonosan mozgott közöttünk. És nemcsak itt a környékünkön, máshol is barátokra lelt. Tagja számos civil szervezetnek, jótékonyági akciókat szervez, s még a prominens személyek körében is mindenkor szívesen látott vendég!

– Egyetlen furcsa dolga van – vette át a szót a férfi asszonyától. – Nincsenek rokonai, régebbi barátai. Önök az elsők, akiktől tudomást szereztünk, és önök is külföldiek. Amikor rosszul lett, és elszállították a mentők, mi kísértük be, vittük utána a holmiját. Kérdeztük, kit értesítsünk az állapotáról... de senkit sem nevezett meg. Azóta is csak mi látogatjuk, az ügyeit intézzük, konzultálunk az orvosával...

– Önök a lehető legjobbkor érkeztek! – kiáltott fel drámaian az asszony. Ugyanis... a kórházban már érdeklődtek, kihez fordulhatnak, ha esetleg úgy adódna... de hiszen értik... bármi megtörténhet vele. Mi ugyebár, csupán a szomszédai vagyunk, bár jó szomszédok, megteesszük, ami tőlünk telik. Ám lebonyolítani a végtisztességet, rendezni a hagyatékot... kérem! Mi ilyen vonatkozásban illetéktelenek vagyunk.

– Javasolom, vagy inkább kérem – vette vissza a szót a férfi –, ha meglátogatják, beszéljenek az orvosával, doktor Donaldson úrral. Ha adja Isten, hazakerülne, valószínűleg ápolásra szorul. Egyszóval akár így, akár úgy, gondoskodni kellene róla, ápolónőt fogadni melléje, vagy – isten ne adja! – ellátni a

végztisztességet. S ki más tehetné ezt, mint éppen önök, akik – gondolom – az örökösei is Lawsonnénak...

Gyula, bár angol tudása hézagos volt, felfogta, miről győzködik őket a gondos szomszédok. Kínosan feszengett, homlokán izzadságcseppek gyöngyözöttek, melyekért nem csupán a tavaszi napfény volt felelős. Zsuzsa bólogatott, helyeselt, mindenre okét mondott, bár esze ágában sem volt eleget tenni a háziak kérésének. Alig várta a szóáradat végét, hogy a kórházba való sietségre hivatkozva befejezhessék a látogatást.

Amikor az utcára értek, belekarolt Gyulába, és szapora szóval győzködni kezdte:

– Gyulus! – lihegte. – Ülünk fel az első autóbuszra és tűnjünk el ebből a kedves kisvárosból. Mi közünk nekünk egy ismeretlen angol nőhöz? Gondoskodjunk az ápolásáról, majd a temetéséről, esetleg vegyük is át a hagyatékát?! Hát mindent azért mégsem! Feltűnhetnek a valódi rokonok és még be is perelnek minket. Figyelj! Nem osztod a véleményem?

– Nem! – a férfi szava dörrent, mint az ágyú. – Megyünk a kórházba, azt a nőt látnom kell! Ha nem akarsz, hát nem jössz... ülj fel a buszra és menj vissza Londonba. Én nem adom fel, érted, nem azért csináltam végig ezt a kesze-kusza procedúrát, hogy ne oszlassam el a kétségeim...!

– Miféle kétségeket?

– Csak annyit mondok: ne akadékoskodj...

Zsuzsa elhallgatott, szó nélkül követte férje sietős lépteit. Ismerte jól a párját, tudta, hajlíthatatlan, öntörvényű, reménytelen dolog lebeszélni arról, amit egyszer a konok fejébe vesz. Hamarosan a kórházhoz értek, jellegzetes építmény volt, nem lehetett fel nem ismerni, mi célra hivatott. Ahogy beléptek, tábla szökött a szemükbe, melynek szövege magyarra fordítva beteg-eligazítást jelentett. Idős férfi ült az üvegfal mögött, figyelte a belépőket, az arra bókászókat. Zsuzsa Mrs. Barbara Lawson felől érdeklődött. A férfi a monitorra nézett, beírt valamit a laptopjába és már mondta is a választ:

– Második emelet hat, intenzív osztály. A látogatás megkezdése előtt tessék a főnővértől engedélyt kérni! A nővérszoba az ötös szám – tette hozzá. Zsuzsa megköszönte a tájékoztatást, és Gyulát követve elindult az emeletre vezető lépcsősor felé. A folyosó üres volt, fél négy felé járt az idő, még nem kezdődött el a látogatás. Csupán néhány fehérköpenyes alak tűnt fel, legtöbbször sietett, rájuk mit sem adott. Megtalálták a nővérszobát, Zsuzsa bekopogtatott. Fáradt, szomorú arc bukkant fel az ajtó résben: – Parancsoljanak – mondta a nő halkán, kissé dülledt, fakókék szemét a látogatókra függesztve. Bólogatva vette tudomásul, hogy Mrs. Lawsont keresik a hozzátartozói. Beinvitálta őket a nővérszobába, a szekrényből köpenyeket, lábvédőket szedett elő.

– Védőöltözet – magyarázta –, nagy a fertőzésveszély... – Beöltöztek, majd követték a nővért az intenzív szobába. Beléptek az ajtón, a nő a bal oldali ágy sor felé intett. – A harmadik ágy – közölte –, kérem, ne menjenek közel a beteghez, tartsanak pár lépés távolságot. Mindössze néhány percet kapnak!

Zsuzsa óvatos léptekkel indult el a jelzett irányba, hirtelen megtorpant, élesen felváltott, majd a szája elé kapta a kezét: – Ilona! – szakadt ki a szó belőle – Ilona, te vagy az?! Dejszen ez képtelenség – a férjéhez fordult –, Gyula! Mondd, valóban őt látom? Vagy csak a képzelet játszik velem?!

A jelzett ágyban ott feküdt Ilona, csövek lógtak ki belőle, mintha pók feküdne a hálójában... Ijesztő volt a kép, még Gyula is – aki megszokta a sebesültek, élettelenek látványát – rémülten hátrált néhány lépést. – Igen, ő az – suttogta Zsuzsának –, kérlek, légy erős és ne pánikolj! – Pillanatra magához ölelte a feleségét, majd elengedte és elszántan a beteg nő ágyához lépett.

– Kézsókom, Ilona!

– Gyula! Ó istenem, Kéri Gyula! Már vártam... Tudtam, hogy egyszer el fog jönni, hogy rám talál, kinyomozza a hollétet. Hát itt van... és Zsuzsa is eljött...

– Eljöttem, mert hívott... hisz elküldte a naplóját nekem. Gyanítottam már az első pillanatban, hogy maga küldte, és nem a hajóskapitány. Megmondaná, mi okból tisztelt meg vele?

– Mintha nem tudná... Az ok nyilvánvaló! Nem voltam képes a lelkemre venni, hogy ártatlan kerüljön helyettem a vádlottak padjára; hogy esetleg Bella, akit lányomként szerettem, töltsön a börtönben hosszú éveket... Az én bűnöm miatt... – Mondja! – az asszony kissé megemelte a testét, kigyúlt arccal meredt a férfira. – A fiam, András, nem tudott meg semmit? Nem mondták meg neki, ki a vér szerinti apja, és azt sem, amit én elkövettem?!

– Ne aggódjon, kérem! A rendőrség titkosított minden információt. Andrást nem avattuk be, és – ígérem – sohasem fog semmit sem megtudni. Erre a szavamat adom!

– Köszönöm. És most? Megindítja ellenem a kiadatási eljárást? Vád alá akar helyezni, börtönbe csukatni... úgy véli, a büntetésem letöltésére lesz még elég időm...?

– Semmi ilyesmi nem áll szándékomban, magánemberként jöttem üdülni Zsuzsával, s az utam St. Sebastianba vezetett. Valami azt súgta, hogy önt itt megtalálom, no, nem a kórházban, hanem abban a formás kis házban, melyben Barbara Lawson néven új életet kezdett.

– Jól gondolta. Isten megbocsássa, élni akartam én is, mint minden, ami élő, a természet legfőbb törvénye ez. A kép... *Lányka a tengerparton*... az lett az áruóm? Azt kutatva jött rá a titkomra, maga hétpróbás, ravasz nyomozó!

– Nem titkolom, a kép keresése sokat segített a nyomra vezetésben...

– Ó, az a csodálatos intarzia... – Ilona szabad kezével a házaspár felé intett, miközben fulladozva kapkodta, nyelte a levegőt. – Végakaratom, hogy a kép legyen az önöké... emlékeztesse önöket egy szegény leányra, aki boldog életet remélve áll a tengerparton...

Zsuzsa hirtelen mozdulattal férje elé lépett, lehajolt, s gyöngéd mozdulattal megsimogatta a nagybeteg asszony kezét.

– Köszönjük, de nem fogadhatjuk el, a kép az árulód lehetne, a fiad felfedezné a személycserét!

– Valóban – erősítette meg Gyula a neje állítását –, a kép most már része Barbara Lawson hagyatékának, és így a jogos örökösöké. Ilona! – lépett az ágy közvetlen közelébe. – Arra kérem, béküljön meg önmagával, s hogy ezt elérje, könnyítsen a lelkén. Legyen őszinte hozzám, vallja be bűneit, mintha a papnak gyónna egy katedrális sötétlila mélyén. Tudnom kell, mit tartalmaznak a naplóból kitépett lapok! Netán köze volt önnek a férje halálához?! Továbbá: hová tűntek a halálos mérget tartalmazó hófehér labdacsok? Nem szerepelnek a leltárban, a hajón sem bukkantak nyomukra, s nem találták meg a kollégáim az ön íróasztalának titkos rekeszében sem...

– Fáradt vagyok, Gyula, kimondhatatlanul fáradt, ami erőm még van, az ahhoz kell, hogy felkészüljek a közelgő végső útra. En már csak az égi bíró előtt fogok számot adni a tetteimről, az ő ítélőszéke előtt teszem meg a beismerő vallomást... Várom a büntetést, és elszenvedem azt, ami rám méretetett, mert amit tettem, a fiamért is tettem... Értse meg, kérem, meg kellett óvnom őt és szeretteit a leleplezésem okozta mély csalódástól, és azoktól a megalázó vegzatúráktól is, melyeket egy gonosz apa készült ellenük elkövetni. Kérem... elégedjen meg ennyivel.

Az ápolónővér lépett hozzájuk, finoman Gyula karjára tette a kezét.

– Legyenek szívesek befejezni a látogatást, a monitor a beteg állapotának rosszabbodását jelzi, megterheli őt a beszélgetés!

Gyula Ilonára pillantott, egy röpké időre összeakadt a két tekintet, valami ki nem mondhatót közöltek az egymásba olvadó szemsugarak. A pillanat elmúlt, a két szempár fényét megtörték a könnyek, lassan peregtek le, mint ablaküvegen az esőcseppek. Gyula megfordult, átölelte Zsuzsát, de nem nézett rá, elfordította a fejét. Szótlanul követték a nővért, beléptek a nő-

vérszobába, letették a védőköpenyt és a lábzsákocskákat. Mielőtt távoztak volna, az ápolónő Zsuzsát szólította:

– Kérem! Adják meg a nevüket és a címüket, ha a beteg sorsa kedvezőtlenre fordulna, értesítenünk kell Mrs. Lawson hozzátartozóit. Gondolom értik, hogy mire gondolok...

– Kedves hölgy, nem vagyunk idevalósiak, hamarosan visszatérünk Magyarországra. Amellett – bevallom – igen távoli rokonai vagyunk Barbara Lawsonnak, nem a mi tisztünk gondoskodni az ön betegéről, és nincs jogosultságunk az asszony hagyatékára sem. Ha szabadna tanácsot adnom, intézkedjék az önkormányzat az asszony végtisztessége ügyében, a vagyona szálljon St. Sebastian városára, amennyiben Lawson asszony az elkövetkező időkben másképpen nem rendelkezik.

Elköszöntek, és gyorsan távoztak, az ápolónő értetlen tekintete kísérte a lépteiket. Az utcára kiérve meg sem nézték, merre is mennek, mint akiket fejbekölíntottak, úgy ténferegtek céltalanul. Agyukat mázsás súllyal ülték meg az átélt események, a társasutazás bűnperének végkifejlete, az elborzasztó, már-már horrorisztikus eseménysor... Az árnyas út kis térbe torkollott, inycsiklandozó illatok szöktek az orrukba, a lombsátor alatt fafaragásos pavilon álldogált a maga egyszerűségében, előtte asztalok és székek. Frissen sült, ízletes halat és rákot fogyasztottak a kis szaletliben falatozók, a jelek szerint a városka specialitásait. Zsuzsa megállt az egyik üres asztal előtt, Gyula beleegyezően ingatta meg a fejét. Felszolgálónő toppant elébük, étlapot (valóban lapot és nem többoldalas füzetet) adva át nekik. Zsuzsa a konyhafőnök ajánlatát, a vegyes körettel ellátott ráksalátát választotta, itálnak a híres Devonshire-i tejszínes teát. Gyula sült halat rendelt, majd halkán megjegyezte, nem kéri a teát, dupla whiskyt inna szódával és jéggel. Az asszony tolmácsolta ura óhaját. Hogy helyet foglaltak a hangulatos kerthelyiségben, a szavuk is megjött, mintha a körülöttük nyüzsgők vidámsága, s a finomságok inycsiklandozó illata elfújta volna mély kábulatukat. Zsuzsa kutató pillantást vetett a párjára, kérése szinte robbant:

– Mikor kezdél gyanakodni a személycserére? – firtatta számon kérő hangon.

– A kezek tűntek fel nekem... Ilona keze keskeny, ujjai hosszúkásak... a bádogleknőben nyugvó tetemnek széles és csontos volt a keze feje. És nem voltak gyűrűk az ujjakon... még a jegygyűrű sem... Márpedig azt nem szokás levenni zuhanyozáskor...

– Mért nem tetted szóvá az észlelésed?

– Tudod jól, ha kétkedni kezdek, netán DNS vizsgálatot kérek, azonnal kipattant volna az egész sztori, András megtudja anyja rettenetes titkát. Meg aztán arra is gondoltam, tán az eltelt hetek során felpuffedhettek a végtagok... A gyűrűk is előke-rültek... Később a napló keltette fel a figyelmemet. Amint megtudtam, hogy fiktív nevet írtak a hajóskapitány valódi neve helyett, meggyőződésemmé vált, hogy Ilona küldte el a tárgyi bizonyítékul szolgáló irományt. Ugyanis a haláleset jóval megelőzte az amszterdami postabélyegzőn feltüntetett időpontot...

– Úristen! – kiáltott fel a nő. – András szorgosan jár ki a temetőbe, koszorúkkal, virágokkal díszíti a szülei sírját... *A szüleiét...* Valójában a nevelőapját és egy vadidegen angol nőét... Még vérrokonságban sem áll azokkal, akiket a családi kriptá mélye rejt!

A felszolgáló hozta az italokat: – Az ételre még várni kell kicsit! – szabadkozott. Gyula kortyolgatni kezdte a whiskyjét, Zsuzsa visolyogva nézte a neki szánt bögre sötét levén úszó habpamacsokat.

– Gyula! – kiáltott élesen. – Te nemcsak azért forszíroz-tad az angliai utat, hogy *beszéljess* Mrs. Lawsonnal, esetleg megtaláld nála az intarziát. De még azért sem, hogy meggyő-ződhess a személycseréről, téged valami másféle gyanakvás is fűtött. Mi okból kérdeztél rá a „hófehér labdacokra”? És ho-gyan vélekedsz arról a dodonai válaszról, melyet Ilona a kérdé-sedre adott? Mondd... *komolyan azt gondolod, hogy Ilona megmérgezte a Lawson nőt, hogy a bőrébe bújhasson?!*

– Nem gondolok semmit. Sőt! Egyszer és mindenkorra végérvényesen hátat fordítok a nyomozásnak. Nem vállalom szakértést, tanácsadást, mellékállást; nyaggasson bár Tamás, Kohut, vagy akár az egész BRFK! Annyi kellemes dolog van még a világon, dolgok, melyekben a kedvem telhet, melyek bearanyozhatják a napjaimat! Művelem a kertet, játszom veled bridzset, elmegyünk utazni, kirándulni, járunk hangversenyre, operába. Felkeressük a múzeumokat, képtárakat, elgyönyörködünk a régészet és a képzőművészet kimeríthetetlen gazdagságában. Élmények, szórakozások, melyeknek mindeddig nem tudtam igazán örülni, mert mint gyermek az anyaölbe, úgy vágytam vissza a testületbe. Hiányzott a rendőri munka, visszahúzott a hivatásom, mely valósággal reám kövesedett, amire feltettem az életemet: a nyomozás!

– És már nem hiányzik? Fáradtnak, kiégettnek érzed tán magad?

– Nem, a világért sem. Nem a munkabírással, a szellemi képességeimmel van itt a baj, dehogy. A *lelkierőm* tört meg! Ezen a rettenetes délutánon rádöbrentem: nem vagyok már képes elviselni a bűnüldözéssel járó érzelmi megterhelést.

– Értelek. Akkor hát mondhatjuk: *Kéri Gyula szögre akasztja a nyomozócipőjét!*

– Mondhatjuk. Valahogy így...

Tartalom

ELSŐ FEJEZET

Exkluzív üdülés kalandkedvelőknek / 7

MÁSODIK FEJEZET

Egy nyomozó feljegyzései / 84

HARMADIK FEJEZET

Kártyaparti a Zöldvillában / 123

NEGYEDIK FEJEZET

Visegrádi vakáció / 141

ÖTÖDIK FEJEZET

Látogatások / 165

HATODIK FEJEZET

Lányka a tengerparton / 195

HETEDIK FEJEZET

Hajóval a norvég partok mentén / 227

NYOLCADIK FEJEZET

Ilona naplója / 241

KILENCEDIK FEJEZET

Út az ismeretlenbe / 300

TIZEDIK FEJEZET

Elvarratlan szálak / 312

UTÓHANG

Kéri Gyula szögre akasztja a nyomozócipőjét / 335

A Ganümedész Utazási Iroda exkluzív programot hirdet kalandkedvelőknek.

A célállomás Ausztria Voralberg tartománya, s a kéthetes üdülés közben a könnyű sétán kívül hegymászásra, libegőn való utazásra, sőt barlangjárásra is lehetőség nyílik. Olyan jól indul minden... szimpátiák, barátságok, szerelmek szövődnek a hegyóriások körülvette alpesi házban, ám egyvalakiben emésztő, gyilkos gyűlölet ébred.

Haláleset történik; a nyomozással a Budapesti Rendőr-főkapitányság Noszko Tamást bízta meg, ám a fiatal rendőrszázados nehezen boldogul az ügygel, ezért egykori főnökéhez, a nyugdíjba vonult Kéri Gyulához fordul segítségért. Az idős rendőrezredes hatalmas szakmai rutinjának, ügyességének és szemfülességének köszönhetően megoldja a rejtélyt, ám vélelmeit nem képes bizonyítani.

A történet egy kéthetes hajóúton folytatódik. A skandináv partok mentén haladó, minden kényelemmel és szórakozási lehetőséggel ellátott tengerjáró megdöbbentő események színhelye lesz. Egy újabb tragédia a szó szoros értelemben az ezredes kezébe adja az óhajtott bizonyítékot, s a sokat megélt nyomozó sikerrel zárhatja le pályafutását. Vagy talán mégsem? A megrázó végkifejlet arra inti Kérit, csupán pirruszi győzelmet aratott...

A történet két főszereplőjének: Kéri Gyulának és feleségének fiatalkori kalandjai a Szerző korábbi regényeiből ismerhetők meg (*A sárga angyal; Két kard*).

A Ganümedész Utazási Iroda exkluzív programot hirdet kalandkedvelőknek.

A célállomás Ausztria Voralberg tartománya, s a kéthetes üdülés közben a könnyű sétán kívül hegymászásra, libegőn való utazásra, sőt barlangjárásra is lehetőség nyílik. Olyan jól indul minden... szimpátiák, barátságok, szerelmek szövődnek

a hegyóriások körülvette alpesi házban, ám egyvalakiben emésztő, gyilkos gyűlölet ébred.

Haláleset történik; a nyomozással a Budapesti Rendőr-főkapitányság Noszko Tamást bízta meg, ám a fiatal rendőrszázados nehezen boldogul az ügygel, ezért egykori főnökéhez, a nyugdíjba vonult Kéri Gyulához fordul segítségért. Az idős rendőrezredes hatalmas szakmai rutinjának, ügyességének és szemfülességének köszönhetően megoldja a rejtélyt, ám vélelmeit nem képes bizonyítani.

A történet egy kéthetes hajóúton folytatódik. A skandináv partok mentén haladó, minden kényelemmel és szórakozási lehetőséggel ellátott tengerjáró megdöbbentő események színhelye lesz. Egy újabb tragédia a szó szoros értelemben az ezredes kezébe adja az óhajtott bizonyítékot, s a sokat megélt nyomozó sikerrel zárhatja le pályafutását. Vagy talán mégsem? A megrázó végkifejlet arra inti Kérit, csupán pirruszi győzelmet aratott...

A történet két főszereplőjének, Kéri Gyulának és feleségének, fiatalkori kalandjai a Szerző korábbi regényeiből ismerhetők meg (*A sárga angyal; Két kard*).